

***ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁNÍ***

KLOKAN

79-01-C/01 Základní škola

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA,
PRAHA 2, BOTIČSKÁ 8**

OBSAH

1. Identifikační údaje

- 1.1 Název ŠVP
- 1.2 Předkladatel
- 1.3 Zřizovatel
- 1.4 Koordinátor tvorby ŠVP
- 1.5 Platnost dokumentu
- 1.6 Aktualizace

2. Charakteristika školy

- 2.1 Úplnost a velikost školy
- 2.2 Vybavení školy
- 2.3 Charakteristika pedagogického sboru
- 2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty
- 2.5 Dlouhodobé projekty a pobyty

3. Charakteristika ŠVP

- 3.1 Zaměření školy
- 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie
- 3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných
- 3.5 Průřezová témata

4. Učební plán

- 4.1 Tabulace učebního plánu
- 4.2 Poznámky k učebnímu plánu

5. Učební osnovy pro 1. stupeň

- 5.1 Jazyk a jazyková komunikace
 - 5.1.1 Český jazyk
 - 5.1.2 Anglický jazyk
- 5.2 Matematika a její aplikace
 - 5.2.1 Matematika
- 5.3 Informační a komunikační technologie
 - 5.3.1 Informatika
- 5.4 Člověk a jeho svět
 - 5.4.1 Prvouka
 - 5.4.2 Vlastivěda
 - 5.4.3 Přírodověda
- 5.7 Umění a kultura
 - 5.7.1 Hudební výchova
 - 5.7.2 Výtvarná výchova
- 5.8 Člověk a zdraví
 - 5.8.2 Tělesná výchova
- 5.9 Člověk a svět práce
 - 5.9.1 Pracovní činnosti

6. Učební osnovy pro 2. stupeň

- 6.1 Jazyk a jazyková komunikace
 - 6.1.1 Český jazyk
 - 6.1.2 Anglický jazyk
 - 6.1.3 Německý jazyk
- 6.2 Matematika a její aplikace

- 6.2.1 Matematika
- 6.3 Informační a komunikační technologie
 - 6.3.1 Informatika
- 6.5 Člověk a společnost
 - 6.5.1 Dějepis
 - 6.5.2 Občanská výchova
- 6.6 Člověk a příroda
 - 6.6.1 Fyzika
 - 6.6.2 Chemie
 - 6.6.3 Přírodopis
 - 6.6.4 Zeměpis
- 6.7 Umění a kultura
 - 6.7.1 Hudební výchova
 - 6.7.2 Výtvarná výchova
- 6.8 Člověk a zdraví
 - 6.8.1 Výchova ke zdraví
 - 6.8.2 Tělesná výchova
- 6.9 Člověk a svět práce
 - 6.9.1 Svět práce
- 6.10 Doplňující vzdělávací obory
 - 6.10.1 Konverzace v anglickém jazyce
 - 6.10.2 Fyzikálně chemická praktika
 - 6.10.3 Seminář z informatiky
 - 6.10.4 Sportovní výchova
 - 6.10.5 Seminář environmentální výchovy
 - 6.10.6 Fyzikální praktika
 - 6.10.7 Seminář z matematiky
- 7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy**
 - 7.1 Pravidla hodnocení žáků
 - 7.2 Autoevaluace školy

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP: Klokán 79-01-C/01 Základní škola

1.2 Předkladatel:

název školy: Základní škola, Praha 2, Botičská 8
adresa školy: Botičská 8/130, 128 00 Praha 2
jméno ředitele: Mgr. Lenka Bourová
kontakty: 224 918 843
info@zsboticska.cz
IČ: 48134201
IZO: 600035620

1.3 Zřizovatel:

název: Městská část Praha 2
adresa: nám. Míru 20, 120 39 Praha 2

1.4 Koordinátor tvorby ŠVP ZV:

jméno: Mgr. Gabriela Adamová
kontakty: 224 918 843
adamova@zsboticska.cz

1.5 Platnost dokumentu:

datum: 1. 9. 2007

1.6 Aktualizace:

datum: 1. 9. 2014

Podpis ředitelky školy:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola je úplná s 11 třídami, 7 tříd na 1. stupni a 4 třídy na 2. stupni. Zároveň otevíráme dálkové studium pro studenty, kteří nemají dokončené základní vzdělání - Kurz získání základního vzdělání. Součástí školy je školní družina, školní jídelna a Centrum volného času. Počet žáků dosáhl 226, což je průměr na třídu 21 žáků.

2.2 Vybavení školy

Ve škole je 11 učeben, 3 odborné pracovny (fyzika a chemie, přírodopis a zeměpis, počítačová učebna s 20 počítači s přístupem na internet) a školní družina, která využívá 4 herny. Sedm učeben je vybaveno interaktivní tabulí a dvě odborné pracovny audiovizuální technikou. Součástí školy je víceúčelové sportovní hřiště a Centrum volného času, které organizuje rozmanitou mimoškolní a zájmovou činnost nejen pro žáky školy (školní klub, zájmové kroužky a celoškolní akce), ale i veřejnost.

Škola poskytuje dostatek prostoru pro činnost žáků, je dobře vybavena audiovizuální a počítačovou technikou. Plněny jsou hygienické normy. Velikost nábytku je přizpůsobena věku žáků, učebny jsou dostatečně osvětlené a větratelné. Ve škole je dostatek sociálních zařízení včetně sprch. Součástí školy je i školní jídelna.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Učitelství sbor tvoří 16 pedagogů, školní psycholog a speciální pedagog. Ve školní družině pracují 4 vychovatelky a v Centru volného času 1 pedagog volného času. 15 pedagogů má úplnou kvalifikaci, 5 pedagogů nemá úplnou kvalifikaci.

Věková struktura pedagogických pracovníků k 1. 9. 2014

věk	do 30 let	31-40 let	41-50 let	51-60 let	nad 60 let	z toho důchodci
počet	11	3	4	5	0	0

Kvalifikace pedagogických pracovníků (odborná a pedagogická způsobilost) k 1. 9. 2014

	kvalifikovaní pracovníci	kvalifikovaní v %	nekvalifikovaní pracovníci	nekvalifikovaní v %
I. stupeň	6	86	1	14
II. stupeň	5	56	4	44
Vychovatelé	5	83	1	17
Školní psycholog	1	100	0	0
Speciální pedagog	2	100	0	0

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

Poradenské služby

- výchovné poradenství
- poradenství k volbě povolání
- spolupráce se školní psycholožkou
- spolupráce se speciálním pedagogem
- spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Praha 2
- spolupráce se speciálně pedagogickými centry
- spolupráce s Policií ČR
- spolupráce se sociálními odbory
- Středisko výchovné péče Klíčov

Formy spolupráce se zákonnými zástupci žáků:

- třídní schůzky
- konzultační hodiny s učiteli
- účast zákonných zástupců žáků na akcích školy
- Klub rodičů
- Školská rada

Spolupráce s ostatními partnery:

- Bohemians Praha 1905
- MŠ Na Děkance
- Nadační fond Českého rozhlasu - Světluška
- Občanské sdružení Liga proti rakovině Praha
- Český červený kříž
- Hasičský záchranný sbor
- Policie ČR
- Městská policie Praha 2
- Městské knihovny
- Muzeum policie ČR

2.5 Dlouhodobé projekty a pobyty

Na každý školní rok je stanovena koncepce projektových dnů, které jsou realizovány v příslušném školním roce. Základním posláním projektových dnů na naší škole je rozvoj vzájemných vztahů a spolupráce mezi žáky, i mezi žáky a pedagogy. Projektové dny spojuje jedno centrální téma, které je pak realizováno v jednotlivých projektových dnech.

Tématem školního roku 2014/2015 je „Ochutnáváme Česko“, tak abychom žákům přiblížili téma regionálních potravin. Nakupování nás provází celý život a cílem tohoto projektu je to, aby se žáci zamysleli nad tím, kde se berou potraviny, které vkládají do košíku. Odkud je pomeranč, čokoláda nebo třeba sýr, který jim chutná. Jak dlouho k nám putují. Kdo je pěstuje nebo vyrábí. Může mít to, co si vybereme, nějaký vliv na život lidí v naší zemi?

Tomuto tématu se budeme věnovat ve čtyřech projektových dnech. První projektový den je motivační. Druhý projektový den, pak bude věnován vyhledávání a zpracovávání potřebných informací. Třetí projektový den si budou žáci chystat prezentaci všech zpracovaných informací a poslední čtvrtý projektový den bude zaměřen na samotnou prezentaci všech připravených výstupů.

Vytvoříme 14 skupin, stejně jako je počet krajů v České republice. Každá skupina se bude věnovat jednomu z krajů České republiky a bude hledat typické regionální potraviny, které při posledním projektovém dnu představí ostatním spolužákům. Skupina bude tvořena žáky od první do deváté třídy.

V rámci jednotlivých projektových či třídnických témat využívají třídní učitelé prostor školy a pořádají tematické večery nazvané Nocování ve škole. Program spojený s noclehem je tematicky zaměřený na literární, mediální a dramatickou výchovu, na jednotlivé významné dny či svátky nebo na stmelování třídního kolektivu s nácvikem praktických dovedností, které není možno realizovat v běžné výuce.

Pořádáme také poznávací, adaptační, ozdravné a sportovně zaměřené pobyty pro žáky naší školy. Pro žáky prvního stupně realizujeme od 2. třídy jedenkrát ročně školu v přírodě. Žáci 6. třídy mají v úvodu školního roku zařazen adaptační pobyt v přírodě v rozsahu 1 týdne. Pro žáky druhého stupně je pak pořádán zahraniční poznávací pobyt v Anglii v rozsahu 1 týdne a lyžařský kurz v rozsahu 1 týdne.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z obecně vzdělávacích cílů, klíčových kompetencí a výstupů RVP ZV, které odrážejí dlouholeté zkušenosti a práci pedagogů školy s žáky. Zároveň tento dokument odráží ve svém obsahu požadavky rodičů na vzdělávání jejich dětí a navazuje na tradice školy.

Škola je otevřena všem dětem jak obsahem vzdělání, demokratickými zásadami v práci, respektováním jedinečnosti žáků a jejich osobnosti, tak diferencovaným přístupem k potřebám žáků a jejich rodičů.

Naším cílem je vychovávat žáky k tomu, aby byli schopni vlastního uváženého rozhodování, samostatného myšlení, vedeme je k zodpovědnosti za jejich postoje a chování. V tomto směru školní vzdělávací program klade důraz na harmonický a všestranný rozvoj každého jedince.

Základní vzdělávání na **1. stupni** usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodný způsob řešení problémů.

Základní vzdělávání na **2. stupni** pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání na 2. stupni je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. i na 2. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností aktivně podílet na životě společnosti.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělání proto usilujeme o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Nezbytnou součástí života školy je i činnost školní družiny, která pečuje o žáky 1. stupně od 1. do 4. třídy po skončení vyučování. Školní družina je každoročně využívána vysokým procentem rodičů žáků 1. stupně, kteří očekávají, že jejich děti budou mít organizovaně a smysluplně naplněný volný čas v době, kdy z pracovních důvodů o ně rodiče nemohou pečovat. Školní družina nabízí široké spektrum činností – výtvarné, sportovní, práci s informačními technologiemi a tematické vycházky.

Při škole působí Centrum volného času, které ve spolupráci se školou nabízí širokou paletu volnočasových aktivit nejenom žákům školy, ale i jejich rodičům a veřejnosti. Žákům školy jsou nabízeny pravidelné kroužky sportovní, výtvarné, jazykové, dramatické, taneční a hudební. Jejich konání závisí na poptávce žáků a jejich rodičů. Pro žáky 5. – 9. třídy je od pondělí do čtvrtka otevřen školní klub, kde mohou po skončení vyučování trávit svůj volný čas pod dohledem pedagoga volného času. Ten pro ně připravuje každodenní program. Centrum volného času také ve spolupráci se školou připravuje a organizuje celoškolské akce pro žáky a jejich rodiče.

V průběhu celého školního roku pořádáme pro žáky a jejich rodiče různé mimoškolské akce (rodinný víceboj, zahraniční zájezdy, vánoční jarmark, spaní ve škole, výlety do přírody, školy v přírodě, karneval, sportovní turnaje), jejichž realizace je aktualizována během školního roku podle možností školy a zájmu žáků.

Z celkového zaměření školy vyplývá, že její snahou je otevřít žákům cestu ke zdravému životnímu stylu, vést je ke schopnosti estetických prožitků a vlastní tvořivosti. Škola sleduje

rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou důležité pro život každého jedince, navzájem propojují více vzdělávacích oblastí a oborů a tvoří základ celkové vzdělanosti žáků.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získání základu všeobecného vzdělání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním životě.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale vytváříme u žáků ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat. Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, Scio, matematický Klokan).

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podceňujeme jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vedením žáků ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami (projekty – Barevné dny, Světadíly, Významné osobnosti, Tonda obal, Vánoce, Velikonoce, Den Země).

Kompetence sociální a personální budujeme skupinovou prací žáků, vzájemnou pomocí při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (na školách v přírodě apod.). Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídát role ve skupině.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti

pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáky s vývojovými poruchami učení posíláme se souhlasem zákonných zástupců na vyšetření do školského poradenského zařízení. Na základě vyšetření a doporučení jsou pak tyto žáci zařazováni do reedukační péče. Škola má své poradenské centrum. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se věnuje speciální pedagog i školní psychologka.

Školní speciální pedagog

Ve školním roce 2008/2009 byla na naší škole zahájena činnost školního speciálního pedagoga.

Působení speciálního pedagoga přímo na škole je novým trendem v současném systému pedagogicky psychologického poradenství. Vzhledem k tomu, že již v roce 2005 došlo k legislativnímu zakotvení profese školního speciálního pedagoga v rámci nové vyhlášky č. 72/2005 Sb., a s novou profesí počítá i metodický pokyn MŠMT „Koncepce poradenských služeb poskytovaných ve škole“, byl ustanoven základní rámec pro funkci této profese. Náplň práce speciálního pedagoga vychází nejen z vyhlášky, ale také ze specifík naší základní školy.

Školní speciální pedagog pracuje v těchto oblastech:

- vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické práce
- vytyčení hlavních problémů žáka
- spolupráce s výchovným poradcem, třídním učitelem, vedením školy a rodiči na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu
- skupinová a individuální práce se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami
- vyhodnocování účinnosti realizovaných integračních činností
- konzultace a kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka
- hospitační činnost

Školní speciální pedagog vyhledává ve spolupráci s ostatními pedagogy žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a po konzultaci se zákonnými zástupci tyto děti posílá na vyšetření do pedagogicko – psychologické poradny (PPP). Následně pracuje s dětmi, u kterých byly diagnostikovány specifické potřeby (žáci nadaní, žáci zdravotně postižení, s vývojovými poruchami učení – dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, s poruchami pozornosti ADD, ADHD nebo s žáky neprospívajícími z jiných důvodů – dlouhodobá nemoc, sociální znevýhodnění atd.)

Poskytuje speciálně pedagogické intervence a služby pro žáky, rodiče a pedagogy.

Děti pracují se speciálním pedagogem v dopoledních hodinách a někteří i po vyučování. Hodiny probíhají individuálně nebo ve skupinách pro děti, které při osvojování učiva z

různých důvodů selhávají (ADHD, ADD, specifické poruchy učení – dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie).

Před zahájením práce probíhá konzultace s rodiči.

Speciální pedagog a školní psycholog nabízí rodičům konzultace v těchto oblastech:

- školní zralost, možnosti práce s předškolními dětmi
- děti s poruchami učení, ADD, ADHD
- děti, které selhávají ve škole z jiných důvodů
- potíže s chováním

Při své práci se speciální pedagog řídí etickými normami své profese. Všechny informace, které speciální pedagog, při své práci získá, jsou vázány profesionálním tajemstvím a jsou pouze pro potřebu speciálního pedagoga.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním. Žáci jsou integrováni v rámci běžných tříd. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky.

Žákům se speciálními poruchami je k dispozici speciální pedagog, jehož úkolem je pomoci žákům se specifickými poruchami učení. V rámci vyučování je dětem umožněno překonávat jejich obtíže. Velkou výhodou je především individuální přístup speciálního pedagoga, který se může věnovat dítěti mnohem intenzivněji než vyučující v běžné třídě.

Na základě posudku z PPP pro Prahu 2 je poskytována odborná péče v rozsahu stanoveném poradnou. Rodiče jsou písemně informováni a podpisem potvrdí zájem.

Práci s dětmi se zdravotním a sociálním znevýhodněním usnadňují asistenti pedagoga. Žákům cizincům jsou poskytovány informace o bezplatné výuce jazyků v Praze během školního roku i v letních intenzivních kurzech o prázdninách. Během běžné výuky je žákům – cizincům poskytována zvýšená pozornost a péče.

Školní psycholog

Pracuje s dětmi přímo ve škole. Náplň práce školního psychologa vyplývá a odvíjí se z potřeb žáků, rodičů a školy resp. pedagogických pracovníků. Tyto tři hlavní pilíře tvoří neoddělitelnou součást práce školního psychologa.

Kdy a proč se na školního psychologa nejčastěji obracejí žáci:

- Když mají potíže při učení

- Když si nevědí rady s domácí přípravou na vyučování a nevědí jakým způsobem a proč se učit
- Když mají potíže s ostatními dětmi a trápí je vztahy se spolužáky, s pedagogy, s rodiči
- Když mají problémy s chováním nebo dodržováním školního řádu
- Když potřebují poradit s výběrem dalšího studia
- Když se potřebují dozvědět něco sami o sobě
- Když si potřebují popovídat, postěžovat, „zanadávat“

Kdy a proč se na školního psychologa nejčastěji obracejí rodiče:

- Když potřebují znát aktuální stav svého dítěte (dětí), jeho schopnosti, školní výsledky, osobnostní charakteristiky atd.
- Když potřebují poradit s domácí přípravou svého dítěte na vyučování a s výběrem jeho optimálního učebního stylu
- Když u jeho dítěte dojde k náhlé změně ve výkonnosti, chování nebo prožívání
- Když potřebují poradit a pomoci při řešení výchovných nebo osobnostních problémů svého dítěte
- Když potřebují pomoci při řešení sourozeneckých vztahů nebo jiných rodinných problémů
- Když potřebují pomoci při řešení obtíží svého dítěte se spolužáky, jinými dětmi nebo dospělými
- Když potřebují poradit s výběrem dalšího vzdělávání svého dítěte
- Když potřebují doporučení pro PPP na psychologické nebo speciálně pedagogického vyšetření dítěte

Kdy a proč se na školního psychologa nejčastěji obracejí pedagogové:

- Když si potřebují jen tak popovídat, postěžovat si či tak jinak
- Když potřebují poradit s řešením výukových nebo výchovných problémů žáků
- Když potřebují poradit při řešení vztahových potíží žáků
- Když potřebují pomoci při řešení aktuální krize žáka
- Když je potřeba zjistit aktuální klima třídy a realizovat následná opatření při práci se třídou
- Když potřebují pomoci při řešení výchovných potíží ve školní družině, v rámci zájmových kroužků nebo nadstandardní péče
- Když potřebují pomoci při řešení potíží dětí ve spolupráci s rodiči a zákonnými zástupci

Další oblasti působení školního psychologa v naší škole:

- Navázání a prohlubování spolupráce s MŠ Na Děkance
- Realizace adaptačního programu pro předškoláky „Klokánek jde do školy“
- Participace na zápisu dětí do 1. třídy
- Aktivní účast: Projektové dny, Dny otevřených dveří, Den dětí, Noc s Andersenem, sportovních akce, třídní schůzky atd.
- Provádění diagnostiky sociálního klimatu ve třídách
- Realizace screeningů, anket a dotazníků ve škole

- Skupinová a komunitní práce se žáky
- Konzultační činnost s PPP

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tyto žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V rámci vyučování matematiky projevují tyto žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy). Jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly, jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Je jim dáván prostor pro hlubší bádání a zkoumání.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň apod.

Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

Velmi často se stává, že tyto žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným žákům, k toleranci.

3. 5 Průřezová témata

3. 5. 1 Osobnostní a sociální výchova – OSV

- OSV1 – rozvoj schopností poznávání
- OSV2 – sebepoznávání a sebepojetí
- OSV3 – seberegulace a sebeorganizace
- OSV4 – psychohygiena
- OSV5 – kreativita
- OSV6 – poznávání lidí
- OSV7 – mezilidské vztahy
- OSV8 – komunikace
- OSV9 – kooperace a kompetence
- OSV10 – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- OSV11 – hodnoty, postoje, praktická etika

3. 5. 2 Výchova demokratického občana – VDO

- VDO1 – občanská společnost a škola
- VDO2 – občan, občanská společnost a stát
- VDO3 – formy participace občanů v politickém životě
- VDO4 – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. 5. 3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

- VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá
- VMEGS2 – objevujeme Evropu a svět
- VMEGS3 – jsme Evropané

3. 5. 4 Multikulturní výchova – MKV

- MKV1 – kulturní diference
- MKV2 – lidské vztahy
- MKV3 – etnický původ
- MKV4 – multikulturalita
- MKV5 – princip sociálního smíru a solidarity

3. 5. 5 Environmentální výchova – EV

- EV1 – ekosystémy
- EV2 – základní podmínky života
- EV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EV4 – vztah člověka k prostředí

3. 5. 6 Mediální výchova – MV

- MV1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MV2 – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- MV3 – stavba mediálních sdělení
- MV4 – vnímání autora mediálních sdělení
- MV5 – fungování a vliv médií ve společnosti
- MV6 – tvorba mediálního sdělení
- MV7 – práce v realizačním týmu

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým celkům vyučovaných předmětů. Učitelé s nimi pracují a přirozeně je využívají při vhodných příležitostech v rámci výuky svých předmětů nebo při dalších vzdělávacích akcích, kterých se žáci účastní.

Jejich předpokládané využití je k dispozici v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Učební plán pro I.stupeň								
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					celkem	mčd+dčd
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8+1	6+2	8	7+1	6+1	40	35+5
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	9+2
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4	4+1	24	20+4
Informační a komunikační technologie	Informatika		0+1		0+1	1	3	1+2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	6+0
	Přírodověda				1	1+1	3	2+1
	Vlastivěda				2	2	4	4+0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	5+0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	7+0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10+0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5+0
Celkem		22	22	23	25	26	118	104+14
z toho disponibilní hodina		3	5	1	2	3	14	

mčd - minimální časová dotace
dčd - disponibilní časová dotace

Učební plán pro II.stupeň								
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				mčd	dčd	Celkem
		6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	3+1	15	1	16
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0	12
	Německý jazyk	0	0	3	3	0	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3+1	15	1	16
Informační a komunikační technologie	Informatika	1+0	0+1	0	0	1	1	2
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	1+1	7	1	12
	Občanská výchova	1	1	1	1	4	0	
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	2	2	1+1	6	2	25
	Chemie			2	1+1	3	1	
	Přírodopis	2	1+1	1	1	5	1	
	Zeměpis	1	2	2	2	7	0	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	0	10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	0	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	1+1	7	1	11
	Výchova ke zdraví	1	1	1	0	3	0	
Člověk a svět práce	Svět práce	1	1	1	0+1	3	1	4
Volitelné předměty		2	2	2	2	0	8	8
Celkem		29	30	32	31	98	24	122

mčd - minimální časová dotace
dčd- disponibilní časová dotace

Volitelné předměty: Sportovní výchova, Seminář z informatiky, Seminář z environmentální výchovy

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

- Na vyučovací předmět Pracovní činnosti v 5. ročníku navazuje od 6. ročníku předmět Svět práce.

Školní rok 2007/2008

6. ročník

- disponibilní hodina povinná: Jazyk a jazyková komunikace (2 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Informatika (1 hodina), matematika (1 hodina)

Školní rok 2008/2009

6. ročník

- disponibilní hodina povinná: Jazyk a jazyková komunikace (2 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Informatika (1 hodina), matematika (1 hodina)

7. ročník

- disponibilní hodina povinná: Seminář a praktika z přírodopisu (2 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Informatika (1 hodina), přírodopis (1 hodina)

Školní rok 2009/2010

6. ročník

- disponibilní hodina povinná: Sportovní výchova (2 hodiny)
Seminář z matematiky (2 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Informatika (1 hodina), matematika (1 hodina)

7. ročník

- disponibilní hodina povinná: Seminář a praktika z přírodopisu (2 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Informatika (1 hodina), přírodopis (1 hodina)

8. ročník

- disponibilní hodina povinná: Francouzský jazyk (3 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Seminář z matematiky/sportovní výchova (1 hodina),
Informatika (1 hodina)

9. ročník

- disponibilní hodina povinná: Francouzský jazyk (3 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Seminář z matematiky/sportovní výchova (1 hodina),
Ekologický seminář (1 hodina)

Školní rok 2010/2011

6. ročník

- disponibilní hodina povinná: Sportovní výchova (2 hodiny)
Seminář z matematiky (2 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Informatika (1 hodina), matematika (1 hodina)

7. ročník

- disponibilní hodina povinná: Sportovní výchova (2 hodiny)
Seminář z matematiky (2 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Informatika (1 hodina), přírodopis (1 hodina)

8. ročník

- disponibilní hodina povinná: Francouzský jazyk/německý jazyk (3 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Sportovní výchova (2 hodina),

9. ročník

- disponibilní hodina povinná: Francouzský jazyk (3 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Seminář z matematiky (1 hodina),
Ekologický seminář (1 hodina)

Školní rok 2011/2012

6. ročník

- disponibilní hodina povinná: Sportovní výchova (2 hodiny)
Seminář z informatiky (2 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Informatika (1 hodina), fyzika (1 hodina)

7. ročník

- disponibilní hodina povinná: Sportovní výchova (2 hodiny)
Seminář z informatiky (2 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Informatika (1 hodina), přírodopis (1 hodina)

8. ročník

- disponibilní hodina povinná: Německý jazyk (3 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Sportovní výchova/fyzikálně chemická praktika (2 hodiny),

9. ročník

- disponibilní hodina povinná: Francouzský jazyk/německý jazyk (3 hodiny)
- disponibilní hodina volná: Sportovní výchova/fyzikálně chemická praktika (2 hodiny),

Školní rok 2012/2013

6. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova chlapci/dívky (2 hodiny)
Seminář z informatiky (2 hodiny)

7. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova chlapci/dívky (2 hodiny)
Seminář z informatiky (2 hodiny)

8. ročník

- disponibilní hodiny: Německý jazyk (3 hodiny)
Sportovní výchova chlapci/dívky (2 hodiny)
Konverzace v anglickém jazyce (2 hodiny),

9. ročník

- disponibilní hodiny: Německý jazyk (3 hodiny)
Sportovní výchova chlapci/dívky (2 hodiny)
Konverzace v anglickém jazyce (2 hodiny),

Školní rok 2013/2014

6. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova (2 hodiny)
Seminář z informatiky (2 hodiny)
Seminář environmentální výchovy (2 hodiny)

7. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova (2 hodiny)
Seminář z informatiky (2 hodiny)
Seminář environmentální výchovy (2 hodiny)

8. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova (2 hodiny)
Konverzace v anglickém jazyce (2 hodiny),

9. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova (2 hodiny)
Konverzace v anglickém jazyce (2 hodiny),

Školní rok 2014/2015

6. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova (2 hodiny)
Fyzikální praktika (2 hodiny)
Seminář environmentální výchovy (2 hodiny)

7. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova (2 hodiny)
Fyzikální praktika (2 hodiny)
Seminář environmentální výchovy (2 hodiny)

8. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova (2 hodiny)
Konverzace v anglickém jazyce (2 hodiny)
Seminář z matematiky (2 hodiny)

9. ročník

- disponibilní hodiny: Sportovní výchova (2 hodiny)
Konverzace v anglickém jazyce (2 hodiny)
Seminář z matematiky (2 hodiny)

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Období, ročník:	1. období, 1. - 3. ročník 2. období, 4. – 5. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Český jazyk je prostředkem komunikace, ale i předmětem poznávání. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojí, umožňují získávat poznatky ve všech dalších oborech. Cílem je naučit žáky kultivovaně a spisovně se vyjadřovat ústně i písemnou formou ve škole i v běžných situacích. Tím je rozvíjeno i myšlení žáka a jeho rozumové schopnosti. Ve vyučování literatury je cílem, aby si žáci osvojili základy literární kultury a stali se aktivními čtenáři.

Výuka je organizována ve třídách, některá témata z oblasti slohu a literatury se realizují formou projektů. Dalšími organizačními formami výuky jsou návštěvy knihoven, divadelních a filmových představení, práce s textem, knihou a PC.

Nejvýraznějším cílem předmětu na 1. stupni je ovládnutí čtení a psaní. Důraz klademe především na čtení s porozuměním. Snažíme se žákům obohacovat jejich slovní zásobu. Nenásilnou formou vedeme žáky ke spisovnému vyjadřování a k užívání slov a tvarů spisovného jazyka. Díky poznávání struktury jazyka a výuce gramatiky rozvíjíme u žáků komunikační dovednosti.

Předmět je vyučován v časové dotaci:

1. ročník	8 hodin týdně a 1 přidaná disponibilní hodina
2. ročník	8 hodin týdně
3. ročník	7 hodin týdně a 1 přidaná disponibilní hodina
4. ročník	7 hodin týdně a 1 přidaná disponibilní hodina
5. ročník	7 hodin týdně

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznání (OSV 1) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2) – já jako zdroj informací o sobě, můj vztah ke mně samému
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3) – cvičení sebekontroly a sebeovládání
- Kreativita (OSV 5) – pružnost nápadů, originalita a schopnost vidět věci jinak
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Komunikace (OSV 8) – řeč těla, řeč zvuků a slov, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích
- Hodnoty, postoje a praktická etika (OSV 11) – schopnost vyjádřit vlastní postoj

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1) -rodinné příběhy, lidová slovesnost, zvyky a tradice

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy (MKV 2)
- Etnický původ (MKV 3)
- Multikulturalita (MKV 4)
- Princip sociálního smíru a solidarity (MKV 5)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Učitel

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech

- vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vede žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků a žáků s poruchami učení, podporuje pokroky jednotlivých žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Učitel

- vede žáky k samostatnému nalézání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vede žáky k nalézání chyb v textu a odůvodňování správného řešení
- vede žáky ke spolupráci

Kompetence komunikativní

Žák

- logicky formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, běžně užívaných gest, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti

Učitel

- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraného žánru
- nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- rozšiřuje slovní zásobu žáků pomocí literárního i gramatického učiva
- vede žáky ke správné stavbě větných celků, vyprávění

Kompetence občanské

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

Učitel

- seznamuje žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jim jeho význam
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace a četby

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

4. Očekávané výstupy

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. OBDOBÍ

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

2. OBDOBÍ

Žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

1. OBDOBÍ

Žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky

- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

2. OBDOBÍ

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

1. OBDOBÍ

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

2. OBDOBÍ

Žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Jazyková výchova			1. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - rozlišuje psací a tiskací písmo - zvládá opis a přepis slov, vět a psaní diktátu - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - umí převádět slova a věty z podoby mluvené do polohy psané - umí dodržovat čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachování základních hygienických a pracovních návyků	- písmeno malé, velké, tiskací a psané - délka samohlásek - opis, přepis, diktát - psaní velkých počátečních písmen, vlastních jmen a prvního slova věty - vytváření základů rukopisu: čitelnost, úhlednost, celková úprava písemného projevu	PÍSEMNÝ PROJEV	OSV 1
Zák: - užívá správně spisovný jazyk	- význam slov - hláska - slabika - slovo - věta	MLUVENÝ PROJEV	OSV 1

Komunikační a slohová výchova			
Výstupy předmětu			1. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - čte nahlas slabiky, slova, věty a krátké texty - rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- praktické čtení - věcné čtení - hlasité a tiché čtení	ČTENÍ	OSV 1
Zák: - dokáže soustředěně naslouchat textu, mluveného projevu - užívá pravidla komunikace - dovede pozorně, soustředěně, aktivně naslouchat - umí zaznamenat slyšené a reagovat vhodnými otázkami - porozumí pokynům přiměřené složitosti	- praktické naslouchání - věcné naslouchání	NASLOUCHÁNÍ	OSV 1,8,11
Zák: - užívá pravidla komunikace - dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce - pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se - s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu - mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich	- technika mluveného projevu - souvislý mluvený projev - vypravování na základě obrazového materiálu, zážitku - základní komunikační pravidla	MLUVENÝ PROJEV	OSV 1,2,8, OSV 10, 11 MKV 1,2,3
Zák: - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku - technika psaní - uvolňovací cviky - písmena, číslice, slabiky, věty	PÍSEMNÝ PROJEV	OSV 1,10

Literární výchova			
Výstupy předmětu			1. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - umí naslouchat čtenému textu - soustředěně vyslechne pohádku a dokáže interpretovat její obsah - vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- naslouchání literárním textům - audio, video nahrávky, čtený nebo reprodukováný text	POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ	OSV 1,5,8 OSV 11 VMEGS 1
Zák: - užívá správnou intonaci - pamatuje si texty krátkého rozsahu - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	- zážitkové čtení - věcné čtení	ČTENÍ	OSV 1,11 VMEGS 1
Zák: - dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu - reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti.	- domyšlení textu - vlastní výtvarný doprovod	TVOŘIVÉ ČINNOSTI	OSV 1,5,8 OSV 11

<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání hlavního hrdiny - dramatižace - přednes básně, říkadla 	S TEXTEM	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše - umí tvořit slova, která se rýmují - všímá si ilustrací děl - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka - spisovatel, básník, ilustrátor - kniha, divadelní představení, film 	ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY	OSV 1 MKV 4

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Jazyková výchova			2. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - umí pracovat s větou jako jednotkou projevu - používá spojky v souvětí i ve větě jednoduché - dodržuje pořádek slov ve větě - rozeznává věty podle postoje mluvčího	- věta a souvětí - čeština - abeceda a písmo - věta - jednotka jazykového (řečového) projevu - grafická podoba věty a souvětí - spojení dvou nebo více vět - spojky a jejich funkce - druhy vět podle postoje mluvčího	VĚTA A SOUVĚTÍ	OSV 1
Zák: - umí se orientovat v rozdělení hlásek, tvoření slabik (dělení slov jednoduchých) - umí dodržovat správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - umí rozlišovat hlásky měkké a tvrdé a správně psát i/y po těchto hláskách	- slovní význam - slovo nadřazené, podřazené, souřadné - slovo, slabika, hláska, písmeno - rozlišování hlásek - výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek, psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - samohlásky, souhlásky, dvojhásky - vyslovování a psaní souhlásek na konci a uvnitř slova - výslovnost a psaní slov se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - souhlásky znělé a neznělé - význam slabiky pro dělení slov	SLOVO HLÁSKA	OSV 1
Zák: - poznává podstatná jména a slovesa - rozlišuje obecná a vlastní jména a průběžně se seznamuje s jejich pravopisem	- podstatná jména - slovesa - předložky - rozlišování obecných a vlastních jmen - procvičování pravopisu jmen místních	SLOVNÍ DRUHY	OSV 1

Komunikační a slohová výchova			
Výstupy předmětu			2. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - se učí respektovat základní formy společenského styku	- oslovení - pozdrav - poděkování	ZÁKLADNÍ FORMY SPOLEČENSKÉHO STYKU	OSV 1-3 OSV 5-8 OSV 11
Zák: - se cvičí ve schopnosti vypravovat	- základ vypravování - děj	VYPRAVOVÁNÍ	OSV 1,2,3,5 VMEGS 1
Zák: - žák se cvičí ve schopnosti popisovat	- pojmenování předmětů a jejich vlastností	JEDNODUCHÝ POPIS	OSV 1,5,8 OSV 10
Zák: - umí psát písmena a číslice - umí správně spojovat písmena, slabiky, zachovávat rozestup písmen, psát jednoduchý text - umí správně užívat velká písmena ve slovech i větě a diakritická znaménka - dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu projevu a hygienické a pracovní návyky	- nácvik psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie - psaní psacích písmen podle tvarových skupin - procvičování spojování písmen - spojování písmen vratným tahem - umísťování diakritických znamének - dodržování jednohlavých tvarů písmen	PSANÍ	OSV 1

Literární výchova			
Výstupy předmětu			2. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- plynulé čtení jednoduchých vět - užívání správného slovního přízvuku	ČTENÍ	OSV 1,8,11 VMEGS 1

	<ul style="list-style-type: none"> - uplatnění přirozené intonace - hlasité a tiché čtení s porozuměním 		
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti - umí vyjádřit svůj postoj k přečtenému textu - umí domýšlet jednoduché příběhy - umí recitovat básně 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech četby poezie a prózy - spojování obsahu textu s ilustrací - vyprávění pohádek a povídek o dětech - přednes básní - řešení hádanek a slovních hříček - dramatisace pohádky nebo povídky 	PRACUJEME S LITERÁRNÍM TEXTEM	OSV 1,5,8
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti - umí vyjádřit svůj postoj k přečtenému textu 	<ul style="list-style-type: none"> - co rádi čteme, orientujeme se v pohádkách - seznamujeme se s knihami o přírodě a věcech - doporučujeme knihu spolužákovi 	POVÍDÁME SI NAD LITERÁRNÍM TEXTEM	OSV 1,5,8 OSV 11
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává různé typy vyjadřování autorů písčích pro děti - všimá si spojitosti ilustrací a textu literárních děl pro děti 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie: básně, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes (recitace) - próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj - divadlo: jeviště, herec, divák, maňásky, loutky - výtvarný doprovod: ilustrace, ilustrátor 	SEZNAMUJEME SE SE ZÁKLADY LITERATURY	OSV 1

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Jazyková výchova			3. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - zná stavbu věty a slova - rozlišuje druhy vět - odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, př, vě, mě - mimo morfologický šev - odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen a místních pojmenování	- věta, slovo, slabika, hláska - druhy vět - psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - spodoba na konci slova	OPAKOVÁNÍ UČIVA 2. ROČNÍKU	OSV 1
Zák: - umí rozlišovat slabiky a hlásky - umí správně napsat a zdůvodnit spodobu na konci i uvnitř slova - umí řadit slova podle abecedy - pozná kořen slova, předponovou a příponovou část - vytváří slova stejného, opačného významu - rozezná slova nadřazená, podřazená, souřadná	- spodoba uvnitř slova - řazení slov podle abecedy - stavba slova: kořen, předponová část, příponová část, slova příbuzná - význam slov: slova souznačná, nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná	NAUKA O SLOVĚ	OSV 1,5,8
Zák: - zvládá přehled i užívání vyjmenovaných slov a s tím i pravopis po obojetných souhláskách	- pamětní zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu - pravopis i/y po obojetných souhláskách	VYJMENOVANÁ SLOVA	OSV 1
Zák: - umí rozlišovat slovní druhy - umí pracovat s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen - umí skloňovat podstatná jména - umí správně psát obvyklá vlastní jména - umí určovat osobu, číslo a čas u sloves - umí rozlišovat slova ohebná od slov neohebných	- poznávání a rozlišování slovních druhů - ohebné i neohebné slovní druhy - podstatná jména: rod, číslo, pád - vlastní jména: pravopis - slovesa: osoba, číslo, čas, infinitiv, jednoduchý a složený tvar sloves	SLOVNÍ DRUHY	OSV 1,2
Zák: - rozezná větu jednoduchou a souvětí - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - vymýšlí věty pomocí větného vzorce a opačně	- určování vět v souvětí - spojování vět, doplňování souvětí - věta jednoduchá, její stavba	VĚTA A SOUVĚTÍ	OSV 1
Komunikační a slohová výchova			
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek - umí se souvisle vyjadřovat a klást otázky	- procvičování slovosledu - výběr vhodných jazykových prostředků - členění jazykového projevu: sestavování nadpisu a procvičování členění projevu - souvislé jazykové projevy, pojmenování předmětů a dějů - otázky a odpovědi, vytváření dovednosti klást otázky - reprodukce textu	STYLIZACE A KOMPOZICE	OSV 1,3,8 OSV 11
Zák: - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vypravování zážitků - vypravování podle obrázkové osnovy - nadpis k textu, osnova vypravování - samostatné vyjadřování na dané téma	VYPRÁVOVÁNÍ	OSV 1,2,3,5 VMEGS 1
Zák: - umí popisovat jednoduché předměty i činnosti	- ústní i písemný popis jednoduchých předmětů a činností	POPIS	OSV 1,5,8 OSV 10
Zák: - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- požádání o informaci, podání stručné informace - uvítání návštěvy, rozloučení se - zpráva, vzkaz, oznámení, elektronická komunikace	SPOLEČENSKÝ JAZYK A JEHO FORMY	OSV 1-3 OSV 5-8 OSV 11

Zák: - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky - kontroluje vlastní písemný projev	- upevňování správných tvarů písmen a číslic - automatizace psacího pohybu - dodržování hygienických návyků správného psaní - kontrola vlastního projevu - celková úprava písemného projevu v sešitě, opis, přepis	PSANÍ	OSV 1
--	--	-------	-------

Literární výchova			3. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - orientuje se v textu knih určených dětem - chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě	- plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku - rychlé čtení tiché - hlasité čtení, předčítání - četba uměleckých, populárních, naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	ČTENÍ	OSV 1,8,11 VMEGS 1
Zák: - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- vyprávění pohádky nebo povídky - přednes básně nebo úryvku prózy - dramaturgie pohádky, povídky nebo básně s dějem	PRACUJEME S LITERÁRNÍM TEXTEM	OSV 1,5,8
Zák: - orientuje se v textu knih určených dětem - umí vyjádřit svůj postoj k přečtenému textu - chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě	- knížka, kterou máme rádi - hledáme podstatu příběhu a jeho smysl - charakterizujeme literární postavy - líčíme atmosféru příběhu - vyjadřujeme své postoje ke knize - myšlenky, které se nám líbí - knihy do knihovničky	POVÍDÁME SI NAD LITERÁRNÍM TEXTEM	OSV 1,5,8 OSV 11
Zák: - rozeznává různé typy vyjadřování autorů písničích pro děti - všímá si spojitosti ilustrací a textu literárních děl pro děti	- poezie: báseň s dějem - próza: pověst, povídka, postava, děj, prostředí - divadlo: dějství (jednání), herec - literatura umělecká a věcná - skutečnost a její umělecké vyjádření, autor a jeho fantazie - výtvarný doprovod: ilustrace, ilustrátor	SEZNAMUJEME SE SE ZÁKLADY LITERATURY	OSV 1

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Jazyková výchova			4. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - pozná větu jednoduchou a souvětí - pozná slova spisovná a nespisovná - rozliší v textu základní podstatná jména a slovesa - dokáže seřadit slova podle abecedy	- věta, souvětí - slova citově zabarvená, spisovná, nespisovná - slovní druhy - podstatná jména, slovesa - slabika, hláska, písmeno, abeceda	OPAKOVÁNÍ UČIVA 3. ROČNÍKU	OSV 1
Zák: - umí označit a poznat kořen slov, předpony a přípony slov - rozlišuje slova příbuzná - umí rozlišit předponu a předložku - zvládá psaní bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně v jednoduchých případech	- kořen, přípona, předpona - slova příbuzná - rozlišování předpon a předložek - pravopis psaní bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně	STAVBA SLOVA	OSV 1
Zák: - umí uvědoměle používat i/y po obojetných souhláskách	- řady vyjmenovaných slov - slova příbuzná k vyjmenovaným slovům - algoritmus odřívodňování vyjmenovaných slov	VYJMENOVANÁ SLOVA	OSV 1 OSV 5
Zák: - umí určovat slovní druhy - umí skloňovat podstatná jména a určovat jejich mluvnické kategorie - umí časovat slovesa a určit jejich mluvnické kategorie	Podstatná jména: - opakování mluvnických kategorií: rod, číslo, pád - vzory podstatných jmen Slovesa: - určování osoby, čísla a času - časování sloves v čase přítomném, minulém, budoucím - slovesné způsoby - infinitiv sloves - jednoduché a složené tvary sloves	SLOVNÍ DRUHY	OSV 1
Zák: - umí poznat jednoduchou větu a souvětí - zná jednoduché spojovací výrazy - umí vytvořit větný vzorec k souvětí a naopak - umí použít interpunkční znaménka v souvětí v jed. případech - určí základní skladební dvojici - umí správně doplnit i/y v přičestí minulém v jednoduchých případech	- rozlišování věty jednoduché a souvětí - spojování vět v souvětí spojovacími výrazy - použití větných vzorců - interpunkce v souvětí - určování podmětu a přísudku - shoda podmětu s přísudkem - psaní i/y v přičestí minulém	STAVBA VĚTY	OSV 1

Komunikační a slohová výchova			
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - umí se vyjadřovat v jednoduchých formách společenského a úředního styku - umí uplatňovat svůj rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu	- jasné a srozumitelné vyjadřování, telefonování - písemné formy - psaní adres, blahopřání, pohled, dopis, oznámení, pozvání, sms, e-mail, skype - formální úprava - úhlednost, čitelnost - písemné formy úředního styku - vyplňování tiskopisů (jednoduchá objednávka, přihláška) - zápisy do sešitů, poznámky - účelnost, stručnost, čitelnost	FORMY SPOLEČENSKÉHO A ÚŘEDNÍHO STYKU	OSV 1-3 OSV 5-8 OSV 11 MKV 2-4 MV 1
Zák: - umí na přiměřené úrovni vyprávět zážitky, příběh - umí sestavit jednoduchou osnovu příběhu - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- vypravování zážitků z prázdnin - osnova, nadpis členění textu - dodržování následnosti dějových složek	VYPRÁVOVÁNÍ	OSV 1-3 OSV 5, 10 VMEGS 1
Zák: - umí na přiměřené úrovni popsat, zvíře, věc, osobu, činnost, děj - používá a chápe osnovu - umí najít podstatné znaky a informace v popisu	- základní pravidla popisu, osnova - popis rostlin, zvířat, osob - popis věcí, místností - popis dějů a činností	POPIS	OSV 1 OSV 5

Literární výchova			
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák:			

<ul style="list-style-type: none"> - umí číst plynule a správně - umí prokázat, že textu porozuměl - vyjadřuje své dojmy z četby 	<ul style="list-style-type: none"> - vycvik ve čtení: správné a plynulé čtení uměleckých a populárně - naučných textů se správným přízvukem slovním a větným, s přirozenou intonací a správným frázováním - uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché - reprodukce obsahu textu 	ČTENÍ	OSV 1 MV 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - volně reprodukuje text podle svých schopností - tvoří vlastní literární text na dané téma - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - předvádí scénku, hříčku 	<ul style="list-style-type: none"> - skládání textu - domýšlení konce textu - výmysl rýmu básně - vlastní výtvarný doprovod - dramatižace - přednes básně - odlišení verše od prózy - hodnocení postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu 	TVOŘIVÉ ČINNOSTI S TEXTEM	OSV 1,2,5 MV 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit své pocity z četby, poslechu pořadu, divadelního, filmového nebo televizního představení - umí vyhledávat informace v učebnicích nebo dětských encyklopediích 	<ul style="list-style-type: none"> - proč čteme a o čem - hledáme motivy činů literárních postav - jaké ilustrace nás zaujaly a proč - které hrdiny dětských seriálů a filmů obdivujeme a proč - kterou knihu či divadelní představení můžeme doporučit jiným - vyprávíme si o filmech, divadelních představeních, hercích, životě divadla - vyhledávání informací v učebnicích a v dětských encyklopediích 	POVÍDÁME SI NAD LITERÁRNÍM TEXTEM	OSV 1,5,8 OSV II
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí literárními pojmy (přirovnání, zosobnění, bajka, dramatižace, próza, poezie, encyklopedie) 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie: lyrika (píseň, epika, rytmus básně) - próza: pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy - divadlo: jednání, konflikt a jeho řešení - film: různé druhy filmů 	POZNÁVÁME ZÁKLADY LITERATURY	OSV 1,5,8 VMEGS 1 MKV 4

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Jazyková výchova			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - pozná větu jednoduchou a souvětí - pozná slova spisovná a nespisovná - umí určovat slovní druhy - píše správně -y,-i po obojetných souhláskách, v koncovkách podstatných jmen, v přičestí minulém	- věta, souvětí - slova citově zabarvená, spisovná a nespisovná - slovní druhy - shoda podmětu s přísudkem - vzory podstatných jmen	OPAKOVÁNÍ UČIVA 4. ROČNÍKU	OSV 1
Zák: - umí označit a poznat kořen slov, předpony a přípony slov - rozlišuje slova příbuzná - chápe pojmy předpona a předložka - zvládá psaní bě-bje, pě, vě-vje,mě-mně v jednod. případech - umí požit vyjmenovaná slova a slova příbuzná při psaní i/y po obojetných souhláskách (mimo koncovku)	- určování kořene, předpon, přípon - odvozování příponami a předponami - vyznačování slovotvorných základů, jak byla slova odvozena - předpony s-, z-, vz- - používání předložek s, z - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně, (bje, vje, tam, kde se setká předpona ob- a v- s kořenem na je-) - dělení slov na konci řádku - pravopis i/y po obojetných souhláskách (mimo koncovku)	STAVBA SLOVA	OSV 1
Zák: - umí rozlišit různé významy slov dle zadání	- slova jednoznačná, mnohoznačná - slova s citovým zabarvením - slova protikladná, souznačná - slovas významem nadřazeným, podřazeným	VÝZNAM SLOV	OSV 1
Zák: - umí určovat slovní druhy - umí skloňovat podstatná jména a určovat jejich mluvnické kategorie - umí časovat slovesa a určit jejich mluvnické kategorie - vyhledává přídavná jména v textu, umí určit druh a vzor přídavných jmen, umí odůvodňovat pravopis přídavných jmen - vyhledává zájmena v textu, užívá zájmena v komunikaci - pozná číslovky v textu, zapisuje číslovky slovně, - umí rozpoznat druhy číslovek	- osvojování slovních druhů, jejich užívání Podstatná jména: - mluvnické kategorie - určování pádů, čísla, rodu, vzoru - skloňování jmen podle vzorů Přídavná jména: - druhy přídavných jmen - pravopis Slovesa: - určování mluvnických kategorií u sloves - podmiňovací způsob - prvotní procvičování Zájmena: - seznámení s jejich druhy - nahrazování podstatných a přídavných jmen zájmeny - zájmena osobní a jejich určování Číslovky: - druhy číslovek - skloňování číslovek základních	SLOVNÍ DRUHY	OSV 1
Zák: - umí určit základní větné členy - umí určit podmět vyjádřený a nevyjádřený - umí rozpoznat několikanásobný podmět - umí správně doplnit i/y v přičestí minulém v jednoduchých případech - umí poznat jednoduchou větu a souvětí podle počtu sloves - umí vytvořit větný vzorec k souvětí a naopak - zná jednoduché spojovací výrazy - umí použít interpunkční znaménka v souvětí v jed. případech	- základní větné členy - podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět několikanásobný - přísudek slovesný - shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá - souvětí - spojování vět v souvětí - interpunkce v řeči přímé	SKLADBA	OSV 1
Komunikační a slohová výchova			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	- reprodukce jednoduchých textů - sestavování osnovy textů - procvičování vypravování	VYPRAVOVÁNÍ	OSV 1-3 OSV 5 VMEGS 1
Zák: - umí najít podstatné znaky a informace v popisu - používá a chápe osnovu	- základní pravidla popisu, osnova - popis předmětu	POPIS	OSV 1,5

- umí na přiměřené úrovni popsat předmět, děj i pracovní postup	- popis děje - popis pracovního postupu		
Zák: - umí si poradit v běžném společenském styku - dokáže rozpoznat základy manipulativní reklamy	- psaní dopisu - jeho části - elektronická podoba dopisu - e-mail - blahopřání - pozvánka - formální úprava - úhlednost, čitelnost - zápisy do sešitů, poznámky - účelnost, stručnost, čitelnost - vliv reklamy na společnost	FORMY SPOLEČENSKÉHO STYKU	OSV 1-3 OSV 5-8 OSV 11 MKV 2-4 MV 1
Zák: - si poradí s vyplňováním běžných tiskopisů	- poštovní poukázka - průvodka - podací lístek	TISKOPISY	OSV 1
Literární výchova			
			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - umí hovořit souvisle o přečteném textu, vyjádřit své názory a pocity - umí odlišit vyprávění literární a faktické - umí vyhledávat informace v různých textech	- výrazné čtení uměleckých textů (včetně knih) - studijní čtení naukových textů - předčítání, recitace - reprodukce textu - rozlišování podstatného od méně podstatného, klíčová slova a pojmy - hlavní myšlenka literárního díla nebo ukázky - veršovaná poezie, poetická próza - předčítáme z časopisů určených dětem	ZDOKONALUJEME SE VE ČTENÍ, PRACUJEME S TEXTEM	OSV 1,2,5 MV 1
Zák: - orientuje se v nabídce dětské literatury - umí doporučit ostatním spolužákům svoji oblíbenou knihu, seznámit je se základním dějem a postavami - rozlišuje typy divadelních představení - hovoří o zajímavých filmech, televizních pořadech i divadelních představeních	- co nás v knihách zajímá - všímáme si postav literárních postav - porovnáváme ilustrace různých výtvarníků - hodnotíme různá vydání knih - co nám přináší film nebo televizní pořady - porovnáváme různé typy divadelních představení (loutky, maňásky, živí herci) - hovoříme o životě divadla	POVÍDÁME SI O KNIHÁCH, DIVADLE, FILMU TELEVIZNÍCH POŘADECH	OSV 1,5,8 OSV 11
Zák: - rozumí základním literárním pojmům - dokáže uvést příklady kulturních institucí	- poezie: lyrika, epika (bajka) - přenesení významu: přirovnání, básnický přívlastek, zosobnění - próza: čas a prostředí děje povídky, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav - divadlo: konflikt a jeho řešení - komické, tragické - film: loutkový, kreslený, hraný - televizní film - scénář - kulturní život regionu, větších měst, kulturní instituce	POZNÁVÁME ZÁKLADY LITERATURY	OSV 1,5,8 VMEGS 1 MKV 4

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk
Období, ročník:	1. období, 1. - 3. ročník 2. období, 4. - 5. ročník

Charakteristika předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Požadavky na vzdělání v cizím jazyce vychází ze Společného evropského referenčního rámce a směřují k dosažení úrovně A2. Cílem výuky předmětu je vzbudit u žáků zájem o osvojení si cizího jazyka a vytvoření pozitivního vztahu k učení. Proto je anglický jazyk v rámci využití disponibilních hodin v 1. a 2. ročníku zařazen v hodinové dotaci už v těchto ročnících.

V rámci výuky jsou používány učebnice a pracovní sešity, které odpovídají věkové skupině žáků a stupni jejich znalostí, vyučovací hodiny jsou v průběhu celého období doplňovány zajímavostmi, poutavými činnostmi, dramatickou výchovou, hrami, písničkami, říkankami a soutěži.

Postupně se prohlubují a zdokonalují získané znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové schopnosti (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové schopnosti (ústní a písemný projev), komunikační schopnosti (jednoduchá komunikace).

Žáci pracují individuálně či ve skupinách, využívány jsou monologické i dialogické formy práce, výukové programy na PC, časopisy, audiovizuální technika.

Anglický jazyk je vyučován od 1. do 2. ročníku v časové dotaci 1 vyučovací hodiny týdně a od 3. ročníku do 5. ročníku v časové dotaci 3 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo počítačové učebně, je doplňována návštěvou filmových či divadelních představení, případně promítáním filmů v anglickém jazyce.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- osobnostní rozvoj - při cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů, dovednosti pozitivně se naladit a motivovat
- sociální rozvoj – poznávání se ve skupině, dobré vztahy mezi spolužáky, schopnost vést dialog a monolog, komunikace v základních situacích – pozdrav, prosba, omluva
- morální rozvoj – zvládání učebních problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- znalost cizího jazyka má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací a pracovní
- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem jiných národů

Multikulturní výchova (MKV)

- seznamování se s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami
- učení se žít a komunikovat ve skupině s příslušníky odlišných kulturních skupin

Environmentální výchova (EV)

- pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí

Mediální výchova (MV)

- využívání médií jako zdroje informací, zábavy i naplnění volného času

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k pevnému osvojení základu mluvené i psané podoby jazyka umožňující dorozumění v běžných situacích každodenního život
- k orientaci v obsahu jednoduchého textu
- k pevnému osvojení správných výslovnostních návyků
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka

Učitel

- používá v hodinách žákům srozumitelnou angličtinou
- dává pokyny a dle schopností žáků organizuje hodinu v anglickém jazyce
- sleduje při výuce pokrok žáků

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na dané téma ústně i písemně na odpovídající úrovni
- osvojují si struktury pro správnou stavbu věty
- rozumí a vhodně reagují na projevy druhých lidí
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními

Učitel

- vede žáky k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- vytváří příležitosti k prezentaci textů a obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve dvojicích a skupinách
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- volí formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sleduje, zda žáci při skupinové práci spolupracují na základě svých možností
- vede žáky k osvojení zásad zdvořilého chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- zodpovědně se rozhodují podle okamžité situace

Učitel

- vede žáky k toleranci
- umožňuje, aby žáci na základě jednoznačných kritérií hodnotili práci svou i svých spolužáků

Kompetence pracovní

Žáci

- si ověřují výsledky své práce
- plní zadané úkoly v termínu

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků činnosti
- požaduje důsledně dodržování termínů pro splnění daných úkolů

4. Očekávané výstupy

1. OBDOBÍ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

2. OBDOBÍ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

Žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk
Období, ročník:	1. období, 1. - 3. ročník 2. období, 4. - 5. ročník

Charakteristika předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Požadavky na vzdělání v cizím jazyce vychází ze Společného evropského referenčního rámce a směřují k dosažení úrovně A2. Cílem výuky předmětu je vzbudit u žáků zájem o osvojení si cizího jazyka a vytvoření pozitivního vztahu k učení. Proto je anglický jazyk v rámci využití disponibilních hodin v 1. a 2. ročníku zařazen v hodinové dotaci už v těchto ročnících.

V rámci výuky jsou používány učebnice a pracovní sešity, které odpovídají věkové skupině žáků a stupni jejich znalostí, vyučovací hodiny jsou v průběhu celého období doplňovány zajímavostmi, poutavými činnostmi, dramatickou výchovou, hrami, písničkami, říkankami a soutěži.

Postupně se prohlubují a zdokonalují získané znalosti ve všech oblastech – receptivní řečové schopnosti (poslech a čtení s porozuměním), produktivní řečové schopnosti (ústní a písemný projev), komunikační schopnosti (jednoduchá komunikace).

Žáci pracují individuálně či ve skupinách, využívány jsou monologické i dialogické formy práce, výukové programy na PC, časopisy, audiovizuální technika.

Anglický jazyk je vyučován od 1. do 2. ročníku v časové dotaci 1 vyučovací hodiny týdně a od 3. ročníku do 5. ročníku v časové dotaci 3 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo počítačové učebně, je doplňována návštěvou filmových či divadelních představení, případně promítáním filmů v anglickém jazyce.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- osobnostní rozvoj - při cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů, dovednosti pozitivně se naladit a motivovat
- sociální rozvoj – poznávání se ve skupině, dobré vztahy mezi spolužáky, schopnost vést dialog a monolog, komunikace v základních situacích – pozdrav, prosba, omluva
- morální rozvoj – zvládání učebních problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- znalost cizího jazyka má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací a pracovní
- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem jiných národů

Multikulturní výchova (MKV)

- seznamování se s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami
- učení se žít a komunikovat ve skupině s příslušníky odlišných kulturních skupin

Environmentální výchova (EV)

- pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí

Mediální výchova (MV)

- využívání médií jako zdroje informací, zábavy i naplnění volného času

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k pevnému osvojení základu mluvené i psané podoby jazyka umožňující dorozumění v běžných situacích každodenního život
- k orientaci v obsahu jednoduchého textu
- k pevnému osvojení správných výslovnostních návyků
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka

Učitel

- používá v hodinách žákům srozumitelnou angličtinou
- dává pokyny a dle schopností žáků organizuje hodinu v anglickém jazyce
- sleduje při výuce pokrok žáků

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na dané téma ústně i písemně na odpovídající úrovni
- osvojují si struktury pro správnou stavbu věty
- rozumí a vhodně reagují na projevy druhých lidí
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními

Učitel

- vede žáky k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- vytváří příležitosti k prezentaci textů a obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve dvojicích a skupinách
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- volí formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sleduje, zda žáci při skupinové práci spolupracují na základě svých možností
- vede žáky k osvojení zásad zdvořilého chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- zodpovědně se rozhodují podle okamžité situace

Učitel

- vede žáky k toleranci
- umožňuje, aby žáci na základě jednoznačných kritérií hodnotili práci svou i svých spolužáků

Kompetence pracovní

Žáci

- si ověřují výsledky své práce
- plní zadané úkoly v termínu

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků činnosti
- požaduje důsledně dodržování termínů pro splnění daných úkolů

4. Očekávané výstupy

1. OBDOBÍ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

2. OBDOBÍ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

Žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK			1. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Žák: - pozdraví a sdělí, jak se jmenuje - pojmenuje své spolužáky - zeptá se na jméno spolužáka - správně používá osobní zájmena jednotného čísla - jednoduchým způsobem vyjadřuje souhlas a nesouhlas - seznamuje se se základy anglické výslovnosti	- pozdravy - představení sebe a druhého - osobní zájmena I, you, he, she - ukazovací zájmeno this - částice yes, no - základy časování slovesa být	1. SEZNAMOVÁNÍ SE	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 MKV 2 MKV 4
Žák: - prohlubuje svou dovednost foneticky správně vyslovovat - zná názvy běžných školních potřeb - tvoří jednoduché věty a rozumí jejich obsahu - rozumí jednoduchým pokynům a umí na ně zareagovat - pasivně i aktivně správně používá názvy barev - zpívá jednoduché písničky v angličtině	- názvy školních potřeb - fráze This is... - základní pokyny a instrukce - názvy barev	2. VE ŠKOLE	OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 10
Žák: - popíše vánoční zvyky v anglicky mluvících zemích a vyjmenuje, v čem se liší od českých zvyků - zazpívá jednoduchou koledu - pojmenuje symboly Vánoc	- vánoční slovní zásoba - přání veselých Vánoc, vánoční koleda - vánoční zvyky v anglicky mluvících zemích	3. VÁNOCE	OSV 1 OSV 8 MKV 1 MKV 5
Žák: - zná názvy členů rodiny a je schopen poskytnout informace o jejich jménech - za užití ukazovacího zájmena popíše obrázek rodiny - je schopen jednoduché konverzace na téma rodina - používá přivlastňovací zájmeno moje, tvoje - řekne, koho nebo co má rád	- názvy členů rodiny - popis obrázku rodiny - rozhovory o rodině - přivlastňovací zájmena my, your, his, her - fráze I like...	4. MOJE RODINA	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 10
Žák: - pojmenuje běžné ovoce - rozlišuje jednotné a množné číslo podstatných jmen, umí jej vytvořit koncovým -s - reaguje na jednoduché otázky gramaticky i foneticky správně - vyjadřuje vlastnictví, při čemž rozlišuje mezi správným tvarem pro 1. a 3. osobu jednotného čísla - zpívá písničky, v nichž využívá doposud získanou slovní zásobu a rozumí jejich obsahu - počítá od 1 do 10, číslovky správně vyslovuje a aktivně používá - zeptá se na věk, řekne, jak je starý a popřeje k narozeninám - pojmenuje hračky - rozumí výrazům a sdělením, s nimiž se setkává při výuce	- názvy ovoce - jednotné a množné číslo podstatných jmen - vazba have got/has got - fráze Give me... - základní číslovky 1-10 - věk - přání k narozeninám - názvy hraček	5. NAROZENINY	OSV 1 OSV 6 OSV 5 OSV 8 OSV 10 MKV 1 MKV 2
Žák: - umí použít otázku "Co to je?" a odpovědět na ni - umí pojmenovat zvířata a jednoduše popsat jejich vzhled - rozlišuje svou pasivní i aktivní slovní zásobu - pracuje se slovy a třídí je do skupin, je schopen jmenovat slova podřazená - dokáže vygenerovat obsah a smysl jednoduchého sdělení - rozvíjí poslechové dovednosti	- domácí mazlíčci - zvířata v ZOO - rozhovory o zvířatech - popis zvířete: přídavná jména - třídění slov	6. ZVÍŘATA	OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 10

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK		2. ročník	
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, chápe, že anglické slovo se jinak vyslovuje a jinak píše - rozlišuje svou pasivní i aktivní slovní zásobu - tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně - zformuje záporné věty se slovesem být	- jednoduché věty v přítomném čase - otázky a odpovědi, krátké rozhovory - časování slovesa být: kladná a záporná věta - záporka not - rozšiřování slovní zásoby: zvířata	1. OPAKOVÁNÍ	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 8
Zák: - učí se číst přiměřené jednoduché krátké texty a generovat jejich obsah a hlavní smysl - posoudí pravdivost, resp. nepravdivost tvrzení - pojmenuje školní potřeby a činnosti - reaguje na jednoduché pokyny a takové pokyny vydává - ví, proč a jak se v anglicky mluvících zemích slaví Halloween	- rozšiřování slovní zásoby: školní potřeby - školní činnosti, pokyny a instrukce - halloweenská slovní zásoba - oslavy Halloweenu: důvody a zvyky	2. VE ŠKOLE, HALLOWEEN	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 8 OSV 10 MKV 1 MKV 5
Zák: - popíše vzhled osoby a takovému popisu v ústní i písemné formě rozumí - zná několik přídavných jmen a umí je členit do dvojic antonymického významu - zná a používá osobní zájmena, umí jimi nahrazovat podstatná jména - zná a používá přivlastňovací zájmena v jednomém čísle - hovoří o kamarádech, stručně je umí představit a popsat, co mají rádi - je schopen zahrát jednoduchou scénku, kde vystupuje s kamarádem - tvoří jednoduché věty v přítomném čase prostém při pasivní znalosti jeho pravidel	- rozšiřování slovní zásoby: členové rodiny - popis členů rodiny - přídavná jména antonymického významu - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena - kamarádi a jejich popis - základy přítomného času prostého	3. MOJI KAMARÁDI, MOJE RODINA	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 10 MKV 2
Zák: - pracuje na rozvoji dovedností v angličtině: poslechu, psaném i mluveném projevu a práci s textem a informacemi - disponuje pasivními gramatickými pravidly - rozvíjí své komunikační schopnosti - pojmenuje volnočasové aktivity, přičemž používá slovesa v základním tvaru - zná koncové - s ve 3. osobě čísla jednotného u plnovýznamových sloves - umí vyjádřit schopnost něco dělat - hovoří o svých i druhých koníčcích a schopnostech	- názvy činností a volnočasových aktivit - plnovýznamová slovesa, přítomný čas prostý - 3. osoba čísla jednotného u sloves - sloveso can - fráze "Můj oblíbený je..."	4. TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU	OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 10 MKV 2
Zák: - pojmenuje jídlo a pítí, umí vyjádřit, co má a nemá rád - pasivně využívá pomocné sloveso do v záporné větě - zná konverzační fráze využívané na narozeninové oslavě a dokáže je aktivně využívat - správně pojmenuje číslovky od 1 do 20, využívá je aktivně i pasivně - umí vyjádřit množství spojením číslovky s množným číslem podstatného jména	- názvy jídla a pítí - fráze I like..., I don't like... - narozeninová oslava - číslovky 11-20	5. JÍDLA A PÍTÍ	OSV 1 OSV 5 OSV 8 MKV 2
Zák: - popíše velikonoční zvyky v anglicky mluvících zemích a vyjmenuje, v čem se liší od českých zvyků - pojmenuje symboly Velikonoc - čte jednoduché texty s ohledem na probíranou slovní zásobu - správně píše známá slova, respektuje odlišnost mezi psanou a mluvenou podobou slova	- rozšiřování slovní zásoby: zvířata na farmě - velikonoční slovní zásoba - velikonoční zvyky v anglicky mluvících zemích - názvy tvarů	6. NA FARMĚ, VELIKONOCE	OSV 1 OSV 5 OSV 10 MKV 1 MKV 5
Zák: - zná názvy některých států světa - popíše adresu, kde bydlí, použije při tom správnou předložku - rozvíjí dovednost psaní v cizím jazyce, správně píše pro něj známá slova dle diktátu - pojmenuje části obličeje a stručně popíše jeho vzhled - vyhledá požadovanou informaci v jednoduchém textu	- názvy světových zemí - předložka in - adresa, fráze I'm from... - části obličeje, popis osob - čtení s porozuměním	7. DOMA A VE SVĚTĚ	OSV 1 OSV 5 OSV 8 VMEGS 1 MKV 4

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK			3. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - zeptá se druhých na jméno, pozdraví, představí se - ptá se na věci kolem sebe - vyjádří pozitivní zpěnou vazbu - říká anglickou abecedu, hláskuje, osvojuje si výslovnostní návyky - pozdraví a odpoví na otázku - zeptá se druhých na telefonní číslo	SLOVNÍ ZÁSoba - pozdravy - barvy, věci a jejich barvy - abeceda - základní číslovky od 1 do 10 GRAMATIKA - názvy anglických písmen - fonetické znaky (zvuková a grafická podoba jazyka)	ÚVOD	OSV 1 OSV 2 OSV 6 OSV 8
Zák: - pojmenuje věci a popíše jejich barvu - vyžádá si informace - hovoří sám o sobě s použitím jednoduchých vět a slovních spojení - rozumí pokynům a otázkám učitele	SLOVNÍ ZÁSoba - různé předměty ve třídě - anglická jména - základní číslovky od 11 do 20 GRAMATIKA - množné číslo podstatných jmen - časování slovesa být: kladná a záporná věta, otázka a krátká odpověď ve 3. osobě čísla jednotného	1. MOJE TŘÍDA	OSV 1 OSV 2 OSV 6 OSV 8
Zák: - popisuje lidi a ptá se na jejich charakteristiky - popisuje sám sebe a členy své rodiny - ptá se na věk a hovoří o něm	SLOVNÍ ZÁSoba - rodina - přídavná jména pro popis osoby - číslovky od 21 do 100 GRAMATIKA - přivlastňovací zájmena his, her - časování slovesa být ve všech osobách čísla jednotného: kladná a záporná věta, otázka a krátká odpověď	2. MOJE RODINA	OSV 1,2 OSV 7,8
Zák: - popisuje dům nebo byt - určí, kde se nachází určitá osoba - používá přivlastňovací zájmena - řekne, odkud pochází - zeptá se druhých, odkud pocházejí	SLOVNÍ ZÁSoba - bydliště - místnosti - vazby s předložkou at - sídla: země, město, vesnice - Velká Británie GRAMATIKA - osobní zájmena - přivlastňovací zájmena - předložky at, in, from - opakování časování slovesa být	3. MŮJ DOMOV	OSV 1 OSV 6 VMEGS 2 MKV 1 MKV 4 EV 4
Zák: - mluví o svých oblíbených hračkách - popisuje, kde se věci nacházejí - porovnává věci	SLOVNÍ ZÁSoba - hračky (nový, starý, oblíbený) - místní předložky - nábytek - rozdíly a podobnosti GRAMATIKA - rozlišování neurčitých členů - vazba there is/are	4. MŮJ POKOJ	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: - popisuje sebe - popisuje ostatní lidi - hovoří o svých kamarádech - napíše dopis kamarádovi na dopisování - osvojuje a rozšiřuje si slovní zásobu - zapojuje se do jednoduchých rozhovorů - rozumí slovům a jednoduchým větám	SLOVNÍ ZÁSoba - části obličej, vlasy (barva, styl) - části lidského těla - popisná přídavná jména - dopisování GRAMATIKA - vazba have got v 1. a 3. osobě jednotného čísla: kladná a záporná věta, otázka a krátká odpověď	5. MOJI PŘÁTELÉ	OSV 1 OSV 2 OSV 6 OSV 7 OSV 8 MKV 2 MV 6
Zák:			OSV 1

<ul style="list-style-type: none"> - popisuje zvířata - hovoří o domácích mazlíčcích - klade otázky o zvířatech a domácích mazlíčcích 	<p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvířata - domácí mazlíčci - části <p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování <i>have got</i>: kladná a záporná věta, otázka a krátká odpověď - opakování časování slovesa <i> být</i> 	<p>6. MÍ DOMÁCÍ MAZLÍČCI</p>	<p>OSV 5 OSV 8</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje předměty - určuje, k čemu jsou určité předměty používány - zná vánoční zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích 	<p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - vánoční zvyky a tradice <p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojení přídavného jména s podstatným jménem 	<p>7. VÁNOCE</p>	<p>OSV 1 OSV 5 MKV 1 MKV 4 MV 1</p>

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK			4. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - vyjadřuje přikazy - hovoří o své rodině a rodinných vztazích - popisuje dům a byt - popisuje umístění předmětů - hovoří o koníčcích, ptá se druhých lidí - umí používat základní slovní zásobu s ohledem na probíraná témata - sděluje základní informace o sobě a rodině	SLOVNÍ ZÁSoba - přikazy - rodina - předměty v domě - různé zájmy GRAMATIKA - rozkazovací způsob - přivlastňování - kolokace podstatných jmen s přídavnými jmény - opakování: sloveso být a mít, vazba there is/are - slovesné tvary s -ing koncovkou	ÚVOD	OSV 1 OSV 5 OSV 7 OSV 8 MKV 2
Zák: - popisuje své schopnosti - ptá se na schopnosti druhých - popisuje sporty - hovoří o činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	SLOVNÍ ZÁSoba - slovesa popisující činnosti, resp. schopnosti - sporty - hudební nástroje GRAMATIKA - sloveso can: kladná a záporná věta, otázka a krátká odpověď	1. KONÍČKY	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8
Zák: - vyjadřuje, co má nebo nemá rád - ptá se druhých, co mají nebo nemají rádi - vyjadřuje lást, resp. nelást	SLOVNÍ ZÁSoba - jídlo - pít - snídaně a další chody GRAMATIKA - sloveso like: kladná a záporná věta, otázka a krátká odpověď	2. JÍDLO A PITÍ	OSV 1 OSV 2 OSV 8 MKV 1
Zák: - mluví o volnočasových aktivitách a sportech s ohledem na konkrétní roční období - mluví o tom, co různí lidé hrají a čtou - popisuje, co lidé dělají a nedělají	SLOVNÍ ZÁSoba - roční období - počasí - čtení - kolokace slovesa play s podstatnými jmény GRAMATIKA - přítomný čas prostý: koncové -s ve 3. osobě jednotného čísla v kladné větě - přítomný čas prostý: kladná a záporná věta, otázka a krátká odpověď	3. TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU	OSV 1 OSV 6 OSV 8 EV 4 MV 1
Zák: - popisuje školní rozvrh a předměty - hovoří o průběhu svého dne, popisuje aktivity - mluví o tom, co děti dělají a kdy - diskutuje o způsobech trávení času - pracuje se slovníkem	SLOVNÍ ZÁSoba - dny v týdnu - školní předměty - časové údaje (hodiny) - denní/týdenní plán GRAMATIKA - předložky in, on, at - otázky a odpovědi	4. ŠKOLA	OSV 1 OSV 2 OSV 7 OSV 8 OSV 10 MKV 1 MKV 2
Zák: - popisuje, co mají druhí lidé právě na sobě - diskutuje o různých stylech oblečení - rozumí jednoduchým krátkým textům, zejm. pokud má k dispozici vizuální oporu	SLOVNÍ ZÁSoba - části oblečení - různé styly oblékání GRAMATIKA - sloveso wear (mít na sobě) - přítomný čas průběhový: kladná a záporná věta, otázka a krátká odpověď	5. OBLEČENÍ	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 MKV 1 MKV 2
Zák: - mluví o druhých lidech, popisuje jejich původ, zájmy, schopnosti a zvyklosti - popisuje, co lidé dělají v práci - popisuje aktivity, které právě probíhají - orientuje se v komunikačních situacích - odpovídá na otázky a pokládá je	SLOVNÍ ZÁSoba - názvy zemí, národností a jazyků - názvy povolání - názvy aktivit GRAMATIKA	6. LIDÉ	OSV 1 OSV 6 OSV 7 OSV 8 VMEGS 1 VMEGS 2 MKV 1

	- opakování: přítomný čas prostý - opakování: přítomný čas průběhový - rozlišování přítomných časů		MKV 2
Žák: - popisuje, kde se nacházejí předměty - zná velikonoční zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích	SLOVNÍ ZÁSoba - velikonoční tradice a zvyky - místní předložky GRAMATIKA - opakování: vazba there is/are - předložkové vazby	7. VELIKONOCE	OSV 1 OSV 5 MKV 1 MKV 4 MV 1

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - mluví o školních předmětech - popisuje učitele i jiné osoby a povolání - hovoří o tom, jak tráví volný čas - popisuje, co lidé práce dělají - říká, co chce dělat a kde chce být - využívá vizuální podporu - používá slova a slovní spojení, se kterými se již setkal	SLOVNÍ ZÁSoba - školní předměty a aktivity - dny, denní plán - aktivity ve volném čase - povolání - aktivity a místa, kde se vykonávají GRAMATIKA - přítomný čas prostý - časové předložky - sloveso <i>chtít</i> - přítomný čas průběhový	ÚVOD	OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 10 MKV 2
Zák: - popisuje různé druhy filmů - vede dialog při nakupování v obchodě - popisuje, co se v různých obchodech prodává a kde se obchody nacházejí	SLOVNÍ ZÁSoba - filmy a knihy - názvy obchodů - fráze při nakupování GRAMATIKA - ceny - vazba <i>I'd like...</i> - místní předložky	1. NAKUPOVÁNÍ	OSV 1 OSV 2 OSV 8 OSV 10 MKV 1 MKV 2 MV 1
Zák: - provede výzkum ve třídě např. ohledně data narození svých spolužáků - čte a mluví o slavných osobnostech - vede rozhovor s účastníky narozeninové oslavy - rozumí obsahu mluveného a psaného textu	SLOVNÍ ZÁSoba - měsíce v roce - oslava narozenin - kalendářní rok (svátky) GRAMATIKA - řadové číslovky - data - minulý čas slovesa <i>být</i> : kladná a záporná věta, otázka a krátká odpověď	2. NAROZENINY	OSV 1 OSV 6 OSV 7 OSV 8 MKV 1 MKV 2
Zák: - popisuje farmu - popisuje zvířata - umí se zeptat na směr a takovou otázku zodpovědět - hovoří zřetelně a s pečlivou výslovností - klade otázky s ohledem na probíraná témata	SLOVNÍ ZÁSoba - názvy a zvuky zvířat z farmy - zvířata v ZOO - místa, kde zvířata žijí - příroda GRAMATIKA - sloveso <i>mít</i> v kladné větě minulého času - opakování formování otázek a jejich zodpovídání	3. ZVÍŘATA	OSV 1 OSV 8 OSV 10 EV 4
Zák: - vyjádří časový údaj v minulosti - zeptá se druhých, kde byli - mluví o tom, jací lidé byli a co měli - mluví o tom, co lidé uměli nebo neuměli, když byli mladší - pracuje s chybou - píše slova a krátké věty, zejm. na základě předlohy	SLOVNÍ ZÁSoba - časové údaje - časové údaje ve spojení s výrazy <i>last, ago</i> (minulost) - různé schopnosti GRAMATIKA - minulý čas slovesa <i>být</i> - minulý čas slovesa <i>mít</i> - minulý čas slovesa <i>umět</i>	4. V MINULOSTI	OSV 1 OSV 2 OSV 6 OSV 8
Zák: - mluví o tom, co měl rád v minulosti - mluví o oblíbených druhých lidí v minulosti, vede rozhovor - vypráví, co lidé viděli, kam šli a co koupili - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož	SLOVNÍ ZÁSoba - časové údaje v minulosti - názvy sportů a hudebních nástrojů - minulý tvar nepravidelných sloves GRAMATIKA - minulý čas prostý u plnovýznamových sloves - pravidelná a nepravidelná slovesa	5. VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	OSV 1 OSV 2 OSV 6 OSV 8

	- otázka a krátká odpověď v minulém čase		
Žák: - popisuje své plány na příští týden - hovoří o tom, co bude dělat o prázdninách - vyjadřuje své úmysly - zná základní gramatické struktury a typy vět	SLOVNÍ ZÁSoba - prázdninové aktivity - vybavení pro prázdninové aktivity - cestování, dopravní prostředky GRAMATIKA - přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucího děje - vazba <i>going to</i> pro vyjádření budoucího děje: kladná věta, otázka a krátká odpověď	6. PRÁZDNINY	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 MKV 2
Žák: - hovoří o původu lidí, jejich národnostech a jazycích, kterými mluví - podá informace o anglicky mluvících zemích - porovná Spojené království se Spojenými státy americkými - popisuje různé země - vyplní osobní údaje ve formuláři	SLOVNÍ ZÁSoba - názvy zemí, národností a jazyků - výrazy americké angličtiny - informace o zemích: Spojené království, Spojené státy americké, Kanada, Austrálie GRAMATIKA - procvičování slovesných časů	7. STÁTŮ A SVĚTADÍLY	OSV 1,2 OSV 6,7,8 VMEGS 1,2 MKV 1,4 EV 4

5.2.1 MATEMATIKA

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika
Období, ročník:	1. období, 1. - 3. ročník 2. období, 4. – 5. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu matematika je rozdělen na 4 tématické okruhy:

1. Čísla a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a v prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy (pouze v 2. období)

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu matematika je začleněna osobnostní a sociální výchova.

Předmět je zaměřen na rozvoj dovedností žáků s důrazem na činnostní charakter učení. Ve výuce se dbá na střídání vyučovacích metod a dává se přednost takovým, při nichž žáci hledají, ptají se, chybují, tvoří, objevují. Je dáván prostor pro spolupráci mezi žáky (skupinová práce), zadané úkoly jsou řešeny také individuálně. Ve výuce matematiky využíváme poznatků života kolem nás. Žáci poznávají hodnotu vzdělávání pro budoucí povolání.

Výuku matematiky zakládáme na činnostech – skládat, znázorňovat, kreslit, modelovat, zaplatit penězi, měřit, vážit, odhadovat aj. Používáme názorné pomůcky pro individuální činnosti žáků – kostky, papírové peníze, karty s čísly, počítadlo, modely těles aj. Ty jsou doplněny zápisy na tabuli a nástěnnými obrazy.

Důraz je kladen na činnostní výuku, k níž patří pozitivní hodnocení, které prolíná celým vyučovacím procesem. Žáci jsou v jeho průběhu motivováni nejen učitelem, ale také dobrými výsledky, tzv. klasifikace přichází na řadu tehdy, až učitel pozná, že žák učivo zvládl.

Žáci se každým rokem zúčastňují matematických soutěží – Matematický klokan.

Je dbáno na dětský zájem o výuku matematiky, o správnou motivaci a zpětnou vazbu mezi žákem a učitelem. Dbá se také na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

Cíle předmětu

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech (odhady, měření, aj.)
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početní operace, algoritmy, metody řešení) a jejich efektivního využívání
- poznání, že realita je složitější než matematický model
- dovednost provádět rozbor problému, plánovat řešení a vyhodnocovat
- schopnost přesně a stručně se vyjadřovat za použití matematického jazyka včetně symboliky

Časová dotace:

1. ročník – 5 hodin týdně
2. ročník – 5 hodin týdně
3. ročník – 4 hodiny týdně a 1 disponibilní hodina
4. ročník – 4 hodiny týdně
5. ročník – 4 hodiny týdně a 1 disponibilní hodina

Předmět je vyučován v kmenových třídách, počítačové učebně.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

Environmentální výchova (EV)

- Základní podmínky života (EV 2)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické jevy

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Učitel

- upřednostňuje pestrost aktivit, které vycházejí z přístupu tvořivého vyučování
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- přistupuje individuálně k jednotlivým žákům
- podporuje pokroky jednotlivých žáků
- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá logické, matematické postupy na základě zkušenosti
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy používá při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Učitel

- zařazuje skupinovou a projektovou práci
- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, které vycházejí z reálného života

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, přemýšlí o nich, reaguje na ně

Učitel

- užívá matematického jazyka včetně matematické symboliky
- pracuje s grafy, diagramy
- podporuje spolupráci a kooperativní myšlení žáků

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Učitel

- učí žáky účinně spolupracovat ve skupině a dodržovat pravidla práce v týmu
- učí žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě a skupinách
- vede žáky k pomoci slabšímu
- respektuje a povzbuzuje žáky s poruchami učení

4. Očekávané výstupy

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

1. OBDOBÍ

Žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

2. OBDOBÍ

Žák

- využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

1. OBDOBÍ

Žák

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel

2. OBDOBÍ

Žák

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

1. OBDOBÍ

Žák

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentací
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaluje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

2. OBDOBÍ

Žák

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

2. OBDOBÍ

Žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

5.2.1 MATEMATIKA			1. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Zák: - čte a zapisuje přirozená čísla do 10 - porovnává čísla a soubory prvků s počtem do 10 - ukáže čísla na číselné ose - sčítá a odčítá čísla do 10	- číslice - číselná řada - vztahy větší, menší, rovno - matematická znaménka - sčítání a odčítání do 10 - číselná osa	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 10	OSV 1
Zák: - čte a zapisuje přirozená čísla do 20 - porovnává čísla a soubory prvků s počtem do 20 - ukáže čísla na číselné ose - sčítá a odčítá čísla do 20 bez i s přechodem přes desítku	- číslice - číselná řada - vztahy větší, menší, rovno - sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes 10 - sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10 - číselná osa	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 20	OSV 1
Zák: - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 20 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 20 bez přechodu desítky. - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n - více (méně) - používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací	- řešení a vytváření jednoduchých slovních úloh v oboru do 10 - řešení a vytváření jednoduchých slovních úloh v oboru do 20	SLOVNÍ ÚLOHY	OSV 1
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Zák: - zapisuje čísla do tabulek	- doplňování tabulek (evidence)	TABULKY	OSV 1 OSV 10
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Zák: - orientuje se v prostoru	- geometrické pojmy: vpravo, vlevo; nad, pod, před, za hned před, hned za - bod, lomená čára, přímka, úsečka	GEOMETRICKÉ POJMY	OSV 1 OSV 10
Zák: - rozeznává a modeluje základní geometrické tvary	- trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - osová souměrnost útvarů	ZÁKLADNÍ ÚTVARY V ROVINĚ	OSV 1 OSV 10
Zák: - pojmenuje základní tělesa	- tělesa: krychle, kvádr, válec, koule	ZÁKLADNÍ ÚTVARY V PROSTORU	OSV 1

5.2.1 MATEMATIKA		2. ročník	
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
CÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Zák: - sčítá a odčítá v oboru do 20	- sčítání a odčítání v oboru 0 - 20	CO JIŽ UMÍME	OSV 1
Zák: - počítá prvky daného konkrétního souboru do 100 - čte a zapisuje přirozená čísla do 100 - porovnává čísla a soubory prvků s počtem do 100; - vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů - najde a zapíše dané číslo na číselné ose (do 100) - sčítá a odčítá z paměti do 100 i s přechodem přes desítku - s pomocí číselné osy dokáže počítat po desítkách a jednotkách do 100 - učí se počítat se závorkami	- přirozená čísla do 100 - čtení a zápis čísel - číselná řada - porovnávání čísel, symboly - počítání po desítkách, po jedné do 100 - číselná osa - sčítání a odčítání do 100 s přechodem přes 10 - závorky - číselná osa	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 100	OSV 1
Zák: - postupně se učí řešit slovní úlohy, provádět zápis, výpočet a odpověď - při řešení úloh užívá grafické znázornění	- slovní úlohy na porovnávání čísel - slovní úlohy na sčítání a odčítání - slovní úlohy na násobení a dělení v oboru probraných násobílek - slovní úlohy s využitím n -krát více, n -krát méně	SLOVNÍ ÚLOHY	OSV 1 OSV 10
Zák: - na souborech prvků modeluje příklady na násobení a dělení - osvojuje si násobení a dělení přirozených čísel v oboru do 100	- násobení jako opakované sčítání - násobení a dělení v oboru do 100: násobilka 2,3,4,5,6,7,8,9,10	NÁSOBILKA	OSV 1
ZAVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Zák: - orientuje se v čase - zná časové jednotky - čte údaje na různých typech hodin	- orientace v čase, hodiny - den, hodina, minuta, sekunda	ORIENTACE V ČASE	OSV1
Zák: - počítá s penězi, spočítá si nákup, vrácené peníze	- mince, bankovky, - počítání s penězi	PENÍZE	OSV1
Zák: - procvičuje početní operace formou doplňování různých tabulek a posloupností čísel	- tabulky, schémata, posloupnosti (evidence)	TABULKY	OSV1
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Zák: - kreslí křivé a rovné čáry - rýsuje úsečky, přímky, lomené čáry - poznává rovinné útvary, nachází příklady v realitě	- pojmy : bod, přímka, úsečka - trojúhelník, čtverec, obdelník, kruh - osově souměrné útvary	ZÁKLADNÍ ÚTVARY V ROVINĚ	OSV1
Zák: - odhadne délku úsečky na decimetry, centimetry - měří délku úsečky na centimetry	- délka úsečky - jednotky délky - mm, cm, m	JEDNOTKY DÉLKY	OSV1
Zák: - rýsuje přímky, úsečky a lomené čáry podle pravítka - při rýsování dodržuje základní pravidla (ořezaná tužka, přidržování pravítka, síla přítlaku na tužku, čistota práce)	- rýsování přímek, úseček - vyznačení bodu	ZÁKLADY RÝSOVÁNÍ	OSV1
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Zák: - umí používat získané vědomosti k řešení nestandardních úloh	- slovní úlohy - magické čtverce - číselné a obrázkové řady - soutěže - Cvrček	3 OŘÍŠKY PRO CHYTRÉ HLAVY	OSV 1 OSV 5 OSV 10

5.2.1 MATEMATIKA			3. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Žák: - čte a zapisuje přirozená čísla do 100 - porovnává dvě čísla v oboru do 100 a zapisuje nerovnost - s pomocí číselné osy dokáže počítat po desítkách a stovkách do 100 - najde a zapíše dané číslo na číselné ose do 100	- Sčítání a odčítání do 100 - Násobení a dělení v oboru násobilky - Pamětné sčítání a odčítání dvojciferných čísel - Písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel - Zaokrouhlování čísel na desítky	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 100	OSV 1
Žák: - čte a zapisuje přirozená čísla do 1000 - porovnává dvě čísla v oboru do 1000 a zapisuje nerovnost - s pomocí číselné osy dokáže počítat po desítkách a stovkách do 1000 - najde a zapíše dané číslo na číselné ose do 1000	- Porovnávání čísel - Pamětné sčítání a odčítání - Písemné sčítání a odčítání - Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky - Číselná osa - Zápis čísel - Počítání po jednotkách, desítkách, stovkách - Odhad a kontrola výsledků (zkoušky výpočtů) - Řešení a tvorba slovních úloh	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 1000	OSV1
Žák: - dokáže vyjmenovat řady násobků - písemně i pamětně násobí a dělí v oboru i mimo obor násobílek - zná násobky deseti - dokáže násobit dvojciferná a trojciferná čísla číslem jednocifer. - umí najít nejbližší nižší násobek - řeší slovní úlohy s využitím násobilky	- Násobení a dělení v oboru malé násobilky - Násobení a dělení mimo obor násobílek - Násobení násobků deseti - Dělení násobku deseti jednocifernými čísly - Násobení dvojciferných čísel jednociferným - Násobení trojciferných čísel - Dělení se zbytkem - Písemné násobení jednociferným činitelem - Řešení a tvorba slovních úloh	NÁSOBILKA	OSV1
ZAVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Žák: - zná jednotky a umí je převádět - používá zkratky jednotek - dokáže užívat jednotek v praxi	- Jednotky délky - Jednotky hmotnosti - Jednotky času - Jednotky objemu - Užití jednotek v praxi (slovní úlohy) - Převody jednotek	JEDNOTKY	OSV1
Žák: - zapisuje a orientuje se v tabulkách a schématech - samostatně tvoří tabulky a schémata	- Orientace v tabulkách, schématech - Tvorba tabulek, práce s daty	TABULKY	OSV1
Žák: - zná české mince a bankovky - používá peníze v praxi - umí peníze rozměnit	- Mince, bankovky - Praktické užití peněz	PENÍZE	OSV1
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Žák : - narysuje přímkou, úsečkou, polopřímku a pravý úhel - zná geometrické značky pro rovnoběžnost, různoběžnost, kolmost	- Přímka, úsečka, polopřímka - Rovnoběžka, různoběžka, průsečík různoběžek - Kolmice (pravý úhel)	GEOMETRICKÉ POJMY	OSV1
Žák: - dokáže zkonstruovat trojúhelník pomocí kružítka - rozliší pravidelný a nepravidelný čtyřúhelník - umí určit obvod jednoduchého obrazce - bezpečně používá kružítka - zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem - umí narysovat kružnici	- Trojúhelník, konstrukce - Čtyřúhelníky- pravidelné, nepravidelné - Obvod, jednotky délky - Kružnice - rýsování - Kruh	ZÁKLADNÍ ÚTVARY V ROVINĚ	OSV1
Žák : - pozná tělesa v praxi - popíše základní znaky těles	- Krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule - Použití těles v praxi	ZÁKLADNÍ ÚTVARY V PROSTORU	OSV1
NESTANDARDNÍ APLIKACNÍ ÚLOHY A PROBLEMY			
Žák: - umí používat získané vědomosti k řešení nestandardních úloh	- Slovní úlohy	3 OŘÍŠKY	OSV 1

	<ul style="list-style-type: none">- <i>Magické čtverce</i>- <i>Číselné a obrázkové řady</i>- <i>Soutěže - Cvrček</i>	PRO CHYTRÉ HLAVY	OSV 5 OSV 10
--	--	-----------------------------	-----------------

5.2.1 MATEMATIKA			4. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
CISLO A POČETNÍ OPERACE			
Zák: - zvládá dělení a násobení v oboru do 1000 - zvládá sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1000 - učí se chápat matematiku jako zdroj prostředků pro řešení praktických úkolů	- Numerace v oboru do 1000	CO JIŽ UMÍME	OSV 1 OSV 10
Zák: - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 10 000 - porovnává 2 čísla v oboru do 10 000 a zapíše příslušnou nerovnost - provádí početní operace s přirozenými čísly pamětně - zvládá postup písemného sčítání a odčítání a provádí kontrolu záměnou čísel - zaokrouhluje dané číslo na tisíce, provádí odhady	- Numerace v oboru do 10 000 - Porovnávání čísel do 10 000 - Pamětné sčítání a odčítání do 10 000 - Zaokrouhlování - Písemné sčítání a odčítání do 10 000 - Násobení a dělení z paměti do 10 000 - Písemné násobení do 10 000	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 10 000	OSV 1 OSV 10
Zák: - využívá komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení - používá matematické algoritmy a názvosloví - rozvíjí logické myšlení ve slovních úlohách - umí číst značky jednotek délky, hmotnosti, objemu, času - používá v praxi jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - utvoří zápis ze slovní úlohy - orientuje se v textu slovní úlohy, vymyslí slovní úlohu z praxe - umí zapsat a upravovat jednoduchou rovnici - počítá jednoduché rovnice	- Porovnávání čísel - Zaokrouhlování čísel - Sčítání a odčítání z paměti - Písemné sčítání a odčítání - Pamětné násobení a dělení - Násobení a dělení 10, 100 - Písemné násobení dvojciferným činitelem - Jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - Rovnice o jedné neznámé	ČÍSLA VĚTŠÍ NEŽ 10 000	OSV 1 OSV 10
Zák: - používá matematické algoritmy a názvosloví - zaokrouhluje výsledky - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 1 000 000 - provádí početní operace do 1 000 000	- Početní výkony s přirozenými čísly	ČÍSLA DO 1 000 000	OSV 1 OSV 10
Zák: - umí zapsat jednoduché zlomky - umí graficky znázornit zlomek - umí používat v praxi jednoduché zlomky	- Dělení celku na části - Čítatel, jmenovatel a zlomková čára - Zápis zlomku - Znázornění zlomku - Zapisování zlomkem části celku	ZLOMKY	OSV 1 OSV 10
Zák: - umí vypočítat průměr a dokáže ho používat v běžném životě	- Průměr	PRŮMĚR	OSV 1 OSV 10
ZAVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Zák: - rozpozná přímou úměrnost a dokáže ji zapsat do tabulek	- Přímá úměrnost	PŘÍMÁ ÚMĚRNOST	OSV 1 OSV 10
Zák: - umí vyhledávat údaje v tabulkách - dokáže vytvořit jednoduchou tabulku, diagram	- Jednoduché tabulky a diagramy - Jízdní řády	TABULKY DIAGRAMY JÍZDNÍ ŘÁDY	OSV 1 OSV 10
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Zák : - umí sestrojit základní geometrické obrazce - sestrojí trojúhelník ze tří stran - charakterizuje a sestrojí trojúhelník pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný - umí sestrojit základní geometrické obrazce – čtverec, obdélník, - umí určovat obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě	- Kružnice - Kruh - Trojúhelníky - Čtyřúhelníky - čtverec, obdélník - Obsah čtverce a obdélníku - Jednotky obsahu cm^2, m^2, mm^2	ROVINNÉ OBRAZCE	OSV 1
Zák : - sestrojí rovnoběžky a kolmice - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry; obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- Vzájemná poloha dvou přímek v rovině - Grafický součet, rozdíl dvou úseček - Lomená čára - délka - Sčítání délek stran mnohoúhelníku	PŘÍMKY ÚSEČKY	OSV 1
Zák: - umí najít střed úsečky pomocí kružítko a označit osu úsečky - rozezná od sebe útvary osově souměrné a nesouměrné	- Střed úsečky - Osa úsečky - Osově souměrné útvary	OSOVÁ SOUMĚRNOST	OSV 1

Zák: - chápe trojrozměrné ztvárnění tělesa - umí rozpoznat rozdíl mezi tělesem a obrazcem	- Krychle - Kvádr	TĚLESA	OSV 1
NESTANDARDNÍ APLIKACNÍ ÚLOHY A PROBLEMY			
Zák: - umí používat získané vědomosti k řešení nestandardních úloh	- Slovní úlohy - Magické čtverce - Číselné a obrázkové řady - Soutěže - Klokánek	3 OŘÍŠKY PRO CHYTRÉ HLAVY	OSV 1 OSV 5 OSV 10

5.2.1 MATEMATIKA			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Žák: - učí se chápat matematiku jako zdroj prostředků pro řešení praktických úkolů - zvládá dělení a násobení v oboru do 1000 - zvládá sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1000 z paměti i písemně - zvládá základní numeraci do 1 000, jednoduché slovní úlohy	- Numerace v oboru do 1000	CO JIŽ UMÍME	OSV 1
Žák: - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 1 000 000 - zaokrouhluje na 1 000, 10 000, 100 000, 1 000 000 - porovnává 2 čísla v oboru do 10 000 a zapisuje příslušnou nerovnost - zvládá postup písemného sčítání a odčítání a provádí kontrolu - samostatně řeší slovní úlohy - sestavuje slovní úlohy k zadaným příkladům - umí zapsat, upravovat a vypočítat jednoduchou rovnici - dokáže užívat kalkulačku pro zpětnou kontrolu výpočtu	- Numerace v oboru od 1 0000 do 1 000 000 - Sčítání a odčítání od 1 0000 do 1 000 000 - Písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 - Zaokrouhlování v oboru do 1 000 000 - Pamětné násobení a dělení - Pamětné dělení se zbytkem - Násobení a dělení 10, 100, 1 000 - Rovnice o jedné neznámé - Práce s kalkulačkou - Písemné dělení dvojciferným číslem - Písemné násobení vícečiferným číslem	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 1 000 000	OSV 1 OSV 10
Žák: - seznámí se s římskými číslicemi, dokáže je zapsat a přečíst	- Znaky a zápis římských čísel	ŘÍMSKÉ ČÍSLICE	OSV 1 OSV 10
Žák: - umí číst značky jednotek délky, hmotnosti, objemu, času - používá v praxi jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - seznámí se s jednotkami obsahu, přečte je a dokáže je převádět	- Jednotky délky, hmotnosti, objemu, času, teploty, převody jednotek - Jednotky obsahu, převody	JEDNOTKY	OSV 1 OSV 10
Žák: - dokáže vypočítat průměrnou rychlost - dokáže vypočítat aritmetický průměr	- Průměrná rychlost - Aritmetický průměr	PRŮMĚR	OSV 1 OSV 10
Žák: - přečte a zapisuje zlomek - vypočítá zlomek z celku - zapisuje a přečte desetinné číslo - přečte desetinné číslo jako zlomek - porovnává zlomky, desetinná čísla - sčítá a odčítá zlomky	- Zápis zlomku - Dělení celku na části, výpočet části z celku - Zapisování zlomkem části z celku - Desetinné číslo jako zlomek - Zápis desetinných čísel - Porovnávání desetinných čísel - Sčítání a odčítání zlomků	ZLOMKY DESETINNÁ ČÍSLA	OSV 1 OSV 10
Žák: - zapisuje, přečte a ukáže záporné číslo na číselné ose	- Záporná čísla, zápis a vyznačení na číselné ose	ZÁPORNÁ ČÍSLA	OSV 1 OSV 10
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Žák : - umí používat tabulku přímé úměrnosti	- Přímá úměrnost	PŘÍMÁ ÚMĚRNOST	OSV 1 OSV 10
Žák : - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - dokáže vytvořit jednoduchou tabulku, diagram - umí vyhledat výhodné spoje v jízdním rádu	- Jednoduché tabulky a diagramy - Jízdní rády	TABULKY DIAGRAMY JÍZDNÍ RÁDY	OSV 1 OSV 10
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Žák: - dokáže sestavit trojúhelník rovnostranný, rovnoúhelníkový, pravoúhelníkový - vypočítá obvod	- Konstrukce - Vlastnosti trojúhelníků - Výpočet obvodu, obsahu	TROJÚHELNÍKY	OSV 1
Žák: - dokáže narysovat čtverec, obdélník - vypočítá obvod, obsah čtverce, obdélníku	- Konstrukce čtverce, obdélníku - Výpočet obvodu, obsahu čtyřúhelníků - Plánek bytu	ČTYŘÚHELNÍKY	OSV 1
Žák:			

- umí najít střed úsečky pomocí kružítka a označit osu úsečky - rozezná od sebe útvary osově souměrné a nesouměrné	- Střed úsečky - Osa úsečky - Osově souměrné útvary	OSOVÁ SOUMĚRNOST	OSV 1
Zák: - chápe trojrozměrné ztvárnění tělesa - umí rozpoznat rozdíl mezi tělesem a obrazcem - umí pojmenovat části těles (podstava, stěna)	- Krychle - Kvádr	TĚLESA	OSV 1
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Zák: - umí používat získané vědomosti k řešení nestandardních úloh, úkolů	- Slovní úlohy - Magické čtverce - Číselné řady - Soutěže - Klokánek, Pythágoriáda	3 OŘÍŠKY PRO CHYTRÉ HLAVY	OSV 1 OSV 5 OSV 10

5.3.1 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast:	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět:	Informatika
Období, ročník:	1. období, 2. ročník 2. období, 4.-5. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Informatika je obor zabývající se zákonitostmi vzniku, efektivního přenosu, zpracování a prezentace informací (s respektováním autorských práv, což podporuje Výchovu demokratického občana.)

Nutnou podmínkou pro další práci je vybavit žáka základními znalostmi a dovednostmi týkajícími se fungování PC a sítí v rovině hardwaru i softwaru. Snaha o zvládnutí předmětu rozvíjí u žáka Osobnostní a sociální výchovu.

Informatika vytváří strategickou podporu pro průřezové téma Mediální výchova a to zejména v oblasti práce s textem, zvukem, obrazem, videem a případně i dalšími multimédii s těžištěm v digitálních technologiích.

K efektivnímu využívání dostupných technologií v současném životě patří rovněž osvěta v oblasti periferních zařízeních obohacujících činnost samotného počítače či dalších zařízení. Ať již jde o tiskárny, skenery, fotoaparáty, kamery, dataprojektory, domácí kina apod.

Informatika klade důraz na zvládnutí prezentačních dovedností využitelných při řešení problémů, které přináší život.

Časová dotace předmětu:

2. ročník – 1 volná disponibilní hodina týdně

4. ročník – 1 hodina týdně

5. ročník - 1 hodina týdně

Výuka informatiky probíhá v počítačové učebně.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)
- Kreativita (OSV 5)
- Komunikace (OSV 8)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)

3. Tematické celky:

- formy využívání internetu
- práce s textem
- práce s obrazem
- práce se zvukem
- práce s tabulkou
- zabezpečení počítače

Všechny výše uvedené tematické celky obsahují tyto roviny:

- získání informací
- zpracování informací
- využití a prezentace informací

4. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Učitel

- seznamuje žáky se základními pojmy
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a syntetizaci
- rozvíjí schopnost využívat informace v procesu učení
- vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- využívá získané vědomosti a dovednosti

Učitel

- seznamuje žáky s různými zdroji informací, které vedou k řešení problémů
- vede žáky k ověřování a srovnávání informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- učí žáky obhajovat svá řešení problémů
- vede žáky k vlastnímu úsudku a zkušenostem

Kompetence komunikativní

Žák

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Učitel:

- seznámí žáky s různými možnostmi komunikace s okolním světem
- vede žáky k dodržování základních pravidel slušné komunikace
- vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- učí žáky rozlišovat fakta, vlastní názory a domněnky

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti pracovat nejen individuálně, ale i ve dvojici, skupině
- učí žáky respektovat dohodnutá pravidla práce ve skupině
- umožňuje žákům obhájit svůj názor
- individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

Učitel:

- vede žáky k znalostem svých práv a respektování práv ostatních
- učí žáky plnit si své povinnosti
- vede žáky k ochraně svého zdraví
- rozvíjí u žáků schopnost poskytnout pomoc druhým, pokud ji potřebují

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně a účinně vybavení, dodržuje vymezená pravidla

Učitel:

- vede žáky k šetrné práci s výpočetní technikou
- vyžaduje smysl pro zodpovědnost
- učí žáky dodržovat stanovená pravidla nebo postupy
- vede žáky k rozvoji svých zájmů a schopností

5. Očekávané výstupy

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

1. a 2. OBDOBÍ

Žák

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

1. a 2. OBDOBÍ

Žák

- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

1. a 2. OBDOBÍ

Žák

- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

5.3.1 INFORMATIKA		2. ročník	
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
Zák: - umí popsat části počítače, ví jak s nimi zacházet	- funkce a popis počítače - přídatná zařízení počítače	POČÍTAČ A JEHO ČÁSTI	OSV 1
Zák: - zvládá zapnout a vyponout počítač, monitor, přihlásit se - umí ovládat počítač pomocí přídatných zařízení počítače - zvládá se orientovat v prostoru plochy, klávesnice - zvládá zásady práce s počítačem- jak udržovat počítač- proti prachu a nečistotám	- zapnutí a vypnutí počítače a monitoru - přihlášení se a odhlášení se ze sítě - ovládání počítače myší - ovládání počítače klávesnicí - orientace na klávesnici - orientace na ploše počítače - jednoduchá údržba počítače	OVLÁDÁNÍ POČÍTAČE	OSV 1 OSV 4
Zák: - vyzná se v operačním systému Windows - ví kde hledat příslušné údaje a programy	- operační systém Windows - informace, informační zdroje - malování - výukové programy	OPERAČNÍ SYSTÉMY A PROGRAMY	OSV1 OSV 2 OSV 10
Zák: - zná zásady bezpečnosti práce s počítačem	- zásady bezpečnosti s PC - prevence zdravotních rizik	BEZPEČNOST	OSV 1
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
Zák: - umí vyhledávat informace v rámci počítače i internetu - zvládá používat k vyhledávání příkazový řádek - zná internetové stránky naší školy - ví, že nesmí otevírat stránky a portály, které nezná - zná nebezpečí na internetu- nebezpečí pro počítač (víry), pro dítě (nevhodné weby pro děti)	- metody a vyhledávání informací - prohlížeče, vyhledávače, dětské portály - formulace požadavku při vyhledávání - webové stránky školy - hrozby internetu, víry	PRÁCE S INFORMACÍ	OSV 1 OSV 2 OSV 11 VDO 1 MKV 1 MKV 2 MV 1
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
Zák: - umí ovládat MS Word- spuštění, posunutí kurzoru, odražení řádku, mezery	- MS Word - základní funkce	TEXTOVÝ EDITOR	OSV 1 OSV 2 OSV 5

5.3.1 INFORMATIKA			4. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
Zák: - umí popsat části počítače, ví jak s nimi zacházet - orientuje se v pojmech hardware, software - umí ovládat počítač pomocí myši a klávesnice - zvládá zásady práce s počítačem- jak udržovat počítač- proti prachu a nečistotám	- struktura, funkce a popis počítače - přídatná zařízení počítače - pojmy- hardware, software - ovládání počítače - myš, klávesnice - jednoduchá údržba počítače	POČÍTAČ A JEHO ČÁSTI	OSV 1 OSV 3
Zák: - vyzná se v operačním systému Windows - umí rozpoznat rozdíl mezi soubory s různou koncovkou - zvládá tvořit, přesouvat a vyhledávat soubory a složky - umí ukládat vytvořené dokument, obrázek - zvládá pracovat s emailem a jinými multimédii - ovládá výukové programy	- operační systém Windows - informace, informační zdroje, informační instituce - seznámení s formáty souborů (doc., jpg., aj.) - soubory, složky - ukládání na svůj a sdílený adresář - multimediální využití počítače - výukové programy	OPERAČNÍ SYSTÉMY A PROGRAMY	OSV 1 OSV 11 MV 5
VYHLEDAVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
Zák: - zvládá pracovat s informacemi, vytvářet je, kopírovat, ukládat a posílat dál, volí vhodná slova pro vyhledávání informací - umí pracovat s internetovými prohlížeči, vyhledávači, příkazovým řádkem - zná internetové stránky naší školy, orientuje se v nich - zná nebezpečí na internetu- nebezpečí pro počítač (víry), pro dítě (nevhodné weby pro děti)	- společenský tok informací - vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací - metody a nástroje vyhledávání informací prohlížeče, vyhledávače - formulace požadavku při vyhledávání - webové stránky školy - hrozby internetu, víry	INFORMACE	OSV 1 OSV 2 OSV 11 VDO 1,2 MKV 1,2 MV1,2
Zák: - umí využívat ke komunikaci různé programy - zvládá si chránit svá osobní data, údaje před zneužitím - ví o rizicích hrožících na internetu a mimo něj	- základní způsoby komunikace - e-mail, skype, chat - ochrana osobních dat - rizika sdělování informací v místní i veřejné síti	KOMUNIKACE	OSV 1 OSV 1 MV 2
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
Zák: - umí ovládat MS Word- tvořit dokument pomocí psaní, změny velikostí a barvy písma, vkládání Word Artu, obrázku, aj.	- MS Word - tvorba dokumentu	TEXTOVÝ EDITOR	OSV 1 OSV 2 OSV 5

5.3.1 INFORMATIKA			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
Zák: - vyzná se v operačním systému Windows - umí rozpoznat rozdíl mezi soubory s různou koncovkou - zvládá tvořit, přesouvat a vyhledávat soubory a složky - umí ukládat vytvořený dokument, obrázek - zvládá pracovat s e-mailem a jinými multimedií - ovládá výukové programy	- operační systém Windows - informace, informační zdroje, informační instituce - seznámení s formáty souborů (doc., jpg., aj..) - soubory, složky - ukládání na svůj a sdílený adresář - multimediální využití počítače - výukové programy	OPERAČNÍ SYSTÉMY A PROGRAMY	OSV 1 OSV 3 OSV 10
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
Zák: - zvládá pracovat s informacemi, vytvářet je, kopírovat, ukládat a posílat dál, volí vhodná slova pro vyhledávání informací - umí pracovat s internetovými prohlížeči, vyhledávači, příkazovým řádkem - zná nebezpečí na internetu- nebezpečí pro počítač (viry), pro dítě (nevhodné weby pro děti)	- společenský tok informací - vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací - prohlížeče, vyhledávače - hrozby internetu, viry	INFORMACE	OSV 2 VDO 1 MV 1 MV 2 VMEGS 1
Zák: - umí využívat ke komunikaci různé programy - zvládá si chránit svá osobní data, údaje před zneužitím - ví o rizicích hrozcích na internetu a mimo něj	- internetová komunikace - e-mailová adresa - ochrana osobních dat - rizika sdělování informací v místní i veřejné síti	KOMUNIKACE	OSV 2,11 VDO 1,2 MKV 2 MV 2,4,5 VMEGS1
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
Zák: - umí ovládat MS Word- tvořit dokument pomocí psaní, změny velikosti a barvy písma, vkládání Word Artu, obrázku, aj. - umí ovládat MS Power Point- tvorba prezentace- vkládání textových informací, práce s textem, obrázkem a vzhledem programu	- MS Word - MS Power Point	TEXTOVÝ EDITOR	OSV 1 OSV 3 VDO 1 VDO 2 MV 1 MV 4 MV 6

5.4.1 PRVOUKA

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Prvouka
Období, ročník:	1. období, 1. - 3. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět prvouka si klade za cíl seznámit žáky s okolním světem.

Principem členění učiva prvouky je roční cyklus, který v každoročním opakování přináší žákům nové náměty a žák - člověk, který zde prochází přírodou, se jí učí chápat, chránit a žít v ní.

Výuka prvouky začíná s poznatky a činnostmi, které jsou žákům nejznámější a nejbližší (Moje rodina, Domov, Naše obec), pokračuje skutečnostmi, které žáka významně ovlivňují (Jsem školák, Práce a volný čas, Zdraví, Nemoc, Bezpečnost...).

Při výběru učiva hrají důležitou roli skutečnosti jako je umístění školy, realita nejbližšího okolí, ale i úroveň a zájem žáků o předmět.

Osvojování učiva prvouky je založeno na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování si potřebných návyků, dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Důležitá je zde schopnost učitele vytvořit vhodné pracovní klima, které má žákům umožnit ověřit si vlastní poznatky a dovednosti v praxi a sladit základní životní potřeby a fyziologické funkce s realitou výuky a života školy.

Časová dotace předmětu:

- 1. ročník** – 2 hodin týdně
- 2. ročník** – 2 hodin týdně
- 3. ročník** – 2 hodiny týdně

Výuka prvouky je realizována:

- v kmenových třídách
- v terénu
- ve specializovaných zařízeních (muzeum, hvězdárna, botanická zahrada, ZOO)

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- cvičíme smyslové vnímání, pozornost, soustředění
- rozvíjíme základní rysy kreativity
- rozvíjíme schopnosti sebepoznání a sebepojetí u žáků
- rozvíjíme sociální dovednosti pro kooperaci, jasnou a respektující komunikaci, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny
- trénujeme dovednosti pro řešení problémů a rozhodování
- učíme žáky účinné komunikaci ve skupině

Výchova demokratického občana (VDO)

- rozvíjíme a podporujeme schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivujeme k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- prohlubujeme empatii, schopnost aktivního naslouchání

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- rozvíjíme a integrujeme základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- pomáháme žákům překonávat stereotypy a předsudky

Multikulturní výchova (MKV)

- učíme žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých

Environmentální výchova (EV)

- vedeme jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí
- vedeme k pochopení postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. úrp zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie
- vedeme k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování

- přispíváme k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- podporujeme aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Učitel

- vede žáky k aktivnímu vyhledávání, třídění a propojování informací
- učí žáky samostatnému pozorování
- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení
- motivuje žáky k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- předkládá žákům různé zdroje informací, které jim mají pomoci k řešení problému
- vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel

- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných témat
- rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- učí žáky naslouchat a pozorovat
- učí žáky užívat komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence občanské

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Učitel

- vede žáky k dodržování stanovených pravidel ve skupině, společnosti
- posiluje v žácích ochotu pomoci druhým
- učí žáky chránit přírodu a žít v souladu s ní

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel

- využívá skupinové práce a vedeme žáky k účinné spolupráci
- dohlíží na vytváření pravidel skupiny
- posiluje sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

Kompetence pracovní

Žák

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při elementárních pokusech a práci s přírodninami
- vede žáky k udržování pořádku na pracovním místě

4. Očekávané výstupy

MÍSTO, KDE ŽIJEME

1. OBDOBÍ

Žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

LIDÉ KOLEM NÁS

1. OBDOBÍ

Žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

LIDÉ A ČAS

1. OBDOBÍ

Žák

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

ROZMANITOST PŘÍRODY

1. OBDOBÍ

Žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

1. OBDOBÍ

Žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.1 PRVOUKA			1. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
MÍSTO KDE ZIJEME			
Zák: - orientuje se v budově školy - vysvětlí funkci vybraných místností školy - uvede některé profese důležité pro chod školy - vyvětlí rozdíl v chování o přestávce a v hodině - popíše svoji pozici vzhledem ke třídě (před, za ...)	- prostředí a činnosti ve škole - bezpečná cesta do školy	1. MOJE ŠKOLA	OSV 1,3,9 VDO1 EV 4
Zák: - zná svoji adresu - vyjmenuje rozdílná bydlení lidí - ví, kde je v okolí sportoviště, obchod - dokáže říci, co se mu v obci líbí a co nikoli - pojmenuje význačné budovy obce	- prostředí domova - orientace v obci - význačné budovy	2. KDE BYDLÍM	OSV 2
Zák: - dodržuje zásady bezpečného chování v silničním provozu - zná funkci semaforu	- bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce	3. SILNIČNÍ PROVOZ	OSV 3
LIDÉ KOLEM NÁS			
Zák: - vyjmenuje své úspěchy a zvláštní dovednosti - v modelových situacích pojmenuje charakteristiky dětí - pojmenuje, v čem se od spolužáků liší a v čem je stejný	- sebezpoznávání - zdravé a vyrovnané sebezpojetí	4. JSEM JEDINEČNÁ BYTOST	OSV 2 OSV 7 MKV 1
Zák: - hodnotí konfliktní situace a navrhuje jejich řešení - naslouchá vyjádření druhých - vysvětlí význam pravidel ve společnosti	- soužití lidí - mezilidské vztahy - komunikace, chování lidí - pravidla	5. SPOLUŽÁCI	OSV 7,8 VDO 1 MKV 2
Zák: - zná své povinnosti a práva v rodině - pojmenuje příbuzenské vztahy v rodině	- jedinec v rodině - příbuzenské a mezigenerační vztahy	6. RODINA	OSV 3,4
Zák: - v modelových situacích nakupuje - sestaví seznam zboží na jeden den	- hospodaření a nakupování - obchody - peníze	7. HOSPODAŘENÍ	OSV 1 OSV 8
Zák: - zná různé profese - umí jednoduchým způsobem popsat vybraný pracovní postup	- práce - zaměstnání - pracovní postupy	8. JAK LIDÉ PRACUJÍ	OSV 1 EV 1 EV 2
LIDÉ A ČAS			
Zák: - odhaduje trvání různých denních činností - určuje na ciferníku čtvrt, půl, třičtvrtě, celá hodina - k časovým údajům přiřazuje činnosti	- subjektivní vnímání času - orientace v čase a následnost událostí - čtení hodin	9. ČAS	OSV 2 OSV 3 OSV 4
Zák: - vyjmenuje části dne - zná dny v týdnu, měsíce v roce a roční období - přiřadí charakteristické situace k ročním obdobím	- vztah dříve - později než - jednotlivé části dne - dny v týdnu - měsíce v roce, kalendář - roční období, charakteristika	10. KALENDÁŘ	OSV 1 MKV 1
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Zák: - pojmenuje základní části stromu - rozpozná nejnadmější stromy rostoucí v ČR - k listnatým stromům přiřadí list a plod - vysvětlí fáze ročního cyklu v životě stromů - rozpozná jarní květiny a popíše jejich části	- znaky života - životní potřeby a projevy - stavba rostlinného těla - základní společenstva (les, aj.) - chování v přírodě	11. ROSTLINY	EV 1 EV 2
Zák: - zná potřeby zvířat - popíše péči o zvířátko - zná domácí a volně žijící zvířata a jejich mláďata	- znaky života - životní potřeby a projevy - opatrné a ohleduplné chování ke zvířatům	12. ŽIVOČICHOVÉ	EV 1 EV 2
Zák: - provádí jednoduché pokusy s vodou - třídí materiál na dřevo, kov, látka	- jednoduché pokusy - látky a jejich vlastnosti - třídění materiálů	13. MATERIÁLY	OSV 1 EV 2
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Zák: - popíše hlavní části těla - zná složení mléčného chrupu i celkový počet zubů - zná základní potřeby člověka	- popis viditelných částí lidského těla - chrup a péče o něj - životní potřeby a projevy	14. LIDSKÉ TĚLO	OSV 1 OSV 4
Zák: - popíše péči o zdraví - učí se rozlišovat nemoc a úraz - pozná projevy běžné nemoci (nachlazení, rýma) - dodržuje správné hygienické návyky (mytí rukou, osobní hygiena, čištění zubů) - pozná varovný signál k evakuaci a ví jak se zachovat při evakuaci - uvědomuje si základní parametry bezpečného místa pro hru	- zdraví a nemoc - prevence úrazů - bezpečné chování v rizikovém prostředí - evakuace - varovný signál, nácvik - vhodná a nevhodná místa pro hru	15. ZDRAVÍ A OSOBNÍ BEZPEČÍ	OSV 1 OSV 4

5.4.1 PRVOUKA			2. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Žák: - bezpečně se orientuje v místě svého bydliště - orientuje se v jednoduchém plánu okolí školy - pojmenuje a určí světové strany	- plán - světové strany - dopravní síť v okolí školy, v obci	1. ŠKOLA	OSV 1 EV 4
Žák: - zná význam základních dopravních značek - zná základní pravidla silničního provozu, správné přecházení vozovky, chůze po chodníku, funkci semaforu - chová se bezpečně v dopravních prostředcích a při čekání na ně - pojmenuje povinnou výbavu cyklisty	- dopravní značky a jejich rozdělení - pravidla upravující chování cyklisty - povinná výbava cyklisty - bezpečné cestování v autě, v hromadné dopravě	2. DOPRAVA (BEZPEČNOST SILNIČNÍHO PROVOZU)	OSV 1 OSV 3 OSV 10 EV 3
Žák: - pojmenuje rozdíl mezi městem a venkovem - vyjmenuje základní orientační body obce/města a okolí - zná části obce - podle světových stran určí polohu okolních obcí a měst - zná význam a funkci veřejných budov - pozoruje a porovnává změny obce v čase - pojmenuje nejvýznamnější památky v obci	- orientační body a významné linie obce a místní krajiny - části naší obce - sousední obce/města podle světových stran nebo významných linií - význam/funkce vybraných budov v obci - proměny obce v čase (město) - památky a jejich význam	3. OBEC	OSV 1 VDO 1 MKV 2 EV 4
LIDÉ KOLEM NÁS			
Žák: - pojmenuje znaky společné všem lidem - uvědomuje si rozdíly mezi jedinci různých kultur - zná konkrétní rozdíly etnik ve slavení svátků	- antropologické konstanty společné lidem všech kultur a etnik a rozdíly v jejich konkrétní podobě na příkladu svátků a slavení	4. KULTURNÍ ETNIKA	OSV 7 VDO 1 MKV 1 MKV 3
Žák: - pojmenuje role v rodině - uvědomuje si práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny - uvědomuje si generační rozdíly	- role a odpovědnost členů rodiny včetně dětí - generace prarodičů	5. RODINA	OSV 4 OSV 7
Žák: - vyjmenuje základní profese ve zdravotnictví - pojmenuje profese v médiích - zná další profese - uvědomuje si důležitost různých povolání	- profese ve zdravotnictví - profese v médiích - jiné pracovní profese	7. JAK LIDÉ PRACUJÍ	OSV 6 MV 4 MV 5
LIDÉ A ČAS			
Žák: - umí přečíst analogický i digitální čas - orientuje se v jednoduchém jízdním řádu	- čtení času - jednoduchý jízdní řád	8. ČAS	OSV 1
Žák: - pojmenuje rodinné svátky - zná svátky v přírodním cyklu roku - uvědomuje si odlišné slavení svátků s náboženskými kořeny - zná hlavní svátky občanského roku	- svátky rodinné - svátky v přírodním cyklu roku - svátky s náboženskými kořeny - svátky občanské	9. SVÁTKY V ROCE	OSV 2 OSV 6 VMEGS 1 MKV 1
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák: - zná význam vody v přírodě - pojmenuje ekosystémy v blízkosti vodních ploch - vyjmenuje vodní živočichy - popíše proměny života ve vodě a okolo vody - uvědomí si důležitost vodovodu a kanalizací v obci - zná koloběh užitkové, pitné vody - zná význam pitné vody pro člověka - provádí jednoduché pokusy s vodou - zná různá skupenství vody	- voda v přírodě - ekosystémy v blízkosti vodních ploch - vodní živočichové - proměny života ve vodě a okolo vody - infrastruktura v obci - vodovody a kanalizace - úprava vody - hospodaření s vodou - pokusy s vodou - skupenství	10. VODA	OSV 11 EV 2 EV 3 EV 4
Žák: - pozoruje počasí a vede si záznamy	- počasí , oblačnost, srážky	11. POČASÍ	EV 2
CLOVEK A JEHO ZDRAVÍ			
Žák: - pojmenuje základní orgánové soustavy a zná jejich význam - zná typy úrazů a základy pomoci při nich	- přehled orgánových soustav a jejich význam - typy úrazů a jednání dítěte při nich - první	12. LIDSKÉ	OSV 3 OSV 4

<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje základní vývojové etapy člověka - zná typy úrazů a základy pomoci při nich - uvědomuje si funkci nemocnice 	<p><i>pomoc</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj dítěte/ člověka - v nemocnici 	TĚLO A ZDRAVÍ	
<p><u>Žák:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná projevy šikany a týrání - ví, jak se zachovat v roli svědka nebezpečné situace - ví, na koho se v nouzi obrátí - pozná varovný signál k evakuaci a ví jak se zachovat při evakuaci - uvědomuje si základní parametry bezpečného místa pro hru 	<ul style="list-style-type: none"> - šikana a týrání - zdroje pomoci - chování v roli svědka nebezpečné situace - evakuace - varovný signál, nácvik - vhodná a nevhodná místa pro hru - brutalita a jiné formy násilí v médiích 	13. KRIZOVÉ SITUACE a OSOBNÍ BEZPEČÍ	OSV 6 OSV 7 OSV 8

5.4.1 PRVOUKA			3. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
MISTO KDE ŽIJEME			
Zák: - sestaví jednoduchý plán okolí školy - vyznačí v plánu obce či krajiny orientační body - určí světové strany v prostoru i na plánu - vysvětlí rozdíl mezi plánem a mapou	- plán, mapa - nadmořská výška - druhy map	1. MAPA	OSV 1 EV 4
Zák : - dokáže řešit jednoduché dopravní situace z pozice chodce - dokáže řešit jednoduché dopravní situace z pozice cyklisty - dokáže řešit jednoduché dopravní situace z pohledu cestujícího	- přecházení vozovky - jízda na kole - pravidla - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	2. BEZPEČNOST NA SILNICI	OSV 1,3,10 EV 3
Zák: - popíše krajinu v nejbližším okolí obce - uvede charakteristiky jednotlivých typů krajín - popíše tvary zemského povrchu - vysvětlí, jak krajina ovlivňuje život regionu	- tvary zemského povrchu regionu - typy krajiny a jejich charakteristiky	3. KRAJINA	EV 1 EV 4
LIDÉ KOLEM NÁS			
Zák : - uvede příklady vzniku konfliktu v rodině, škole - uvede příklady přátelského chování v různých situacích - uvede příklady možností, jak dítě může přispět k lepšímu soužití v rodině - vysvětlí funkce pravidel pro soužití mezi lidmi - popíše proces, jakým vznikají zákony	- soužití lidí - mezilidské vztahy - komunikace - pravidla chování lidí - pravidla ve státě - zákony - ČR jako parlamentní demokracie	4. PRAVIDLA CHOVÁNÍ	OSV 2,4,8 VDO 1,2,4
Zák: - dokáže vyjmenovat služby - dokáže pojmenovat povinnosti a práva nakupujícího/prodejce - popíše cestu vybraných druhů zboží od výrobce ke spotřebiteli - vysvětlí funkce profesí při výrobě a distribuci zboží - vysvětlí význam dělby práce a spolupráce	- zboží a služby - prodej/koupě jako smluvní vztah - zákon nabídky a poptávky - konkurence v tržní ekonomice - výrobci, obchodníci, pracovníci služeb	5. OBCHODNÍ VZTAHY	OSV 2 OSV 7 OSV 11
LIDE A ČAS			
Zák: - vysvětlí důvod počítání času - vysvětlí význam letopočtů v životě člověka	- kalendáře - letopočty	6. ČAS KOLEM NÁS	OSV 1
Zák: - vysvětlí význam památek pro poznávání minulosti - popíše hlavní rozdíly života lovců-sběrače a zemědělce - porovná život na vesnici dříve a dnes	- život v pravěku - archeologické nálezy - zemědělství	7. PRAVĚK	OSV 1 VMEGS 3 EV 1
Zák: - uvede příklad zvyku spojeného s Velikonoce a jeho původní význam	- židovské, křesťanské, lidové	8. VELIKONOCE	VMEGS 1 MKV 2 VDO 1
VĚCI KOLEM NÁS			
Zák: - umí rozpoznat různé materiály a orientovat se v jejich výrobě a použití, tvořivě je využívat ve své činnosti - umí rozlišovat předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, orientovat se v jejich využití - chápe, že existují pěkné a nepěkné (nevkusné) věci	- různé materiály kolem nás - dřevo, papír, látka, kov, umělá hmota - jak se získávají, vyrábějí, k čemu se používají - předměty denní potřeby - oblečení, hygienické potřeby, potřeby na vaření, nábytek atd. - předměty pro zábavu - hračky, knihy, hudební nástroje, obrazy, filmy, sportovní náčiní	9. MATERIÁL, VÝROBEK	OSV 1 OSV 4 EV 4
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Zák: - umí určit základní části lidského těla, vnímá biologické rozdíly mezi lidmi - zná funkci jednotlivých lidských smyslů - dokáže pojmenovat základní části lidské kostry a zná její funkci - zná základní vnitřní orgány a jejich funkci - uvědomuje si v čem se člověk liší v jednotlivých etapách svého života, jak se liší jeho potřeby	- vrozené biologické rozdíly mezi lidmi - stavba těla - lidské smysly - zrak, sluch, hmat, čich, chuť - kostra - stavba, funkce - svaly - druhy, funkce - vnitřní orgány - funkce - etapy lidského života	10. ČLOVĚK	OSV 1
Zák: - popíše proces trávení - určí složky stravy a uvědomí si jejich vliv na zdraví člověka - vysvětlí zásady zdravé výživy - dokáže rozlišit zdravé a nezdravé prvky jídelníčku - vysvětlí, co je stres a jak vzniká - v modelových situacích odmítne nabízené experimentování s návykovými látkami	- složky stravy - trávicí soustava - zdravá výživa a životní styl - stres - příčiny, důsledky, prevence - návykové látky - odmítání návykových látek - počítače, nebezpečí komunikace prostřed-	11. ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL	OSV 1 OSV 4 EV 4

- uvědomuje si možná rizika v komunikaci prostřednictvím elektronických médií	nictvím elektronických médií		
Zák: - v modelových situacích předvádí přivolání pomoci - v případě nehody, požáru či jiné zdravotí ohrožující situace - pozná varovný signál k evakuaci a ví jak se zachovat při evakuaci - uvědomuje si základní parametry bezpečného místa pro hru	- požár; technická havárie, živelné pohromy - hromadné ohrožení - hoření, hašení ohně - evakuace - varovný signál, nácvik - vhodná a nevhodná místa pro hru - brutalita a jiné formy násilí v médiích	12. KRIZOVÉ SITUACE A OSOBNÍ BEZPEČÍ	OSV 2 EV 4 MV 2,5
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Zák: - umí vysvětlit základní význam vody, vzduchu, ohně, hornin, nerostů, půdy pro život člověka - umí popsat proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	- co patří do neživé přírody - voda - její výskyt, vlastnosti, formy a její ochrana - vzduch - jeho vlastnosti, čistota a ochrana ovzduší - oheň - jeho vlastnosti, ochrana před požárem, popálením, ochrana před bleskem - nejnámější horniny a nerosty, jejich vlastnosti, výskyt, význam - půda, její vznik a vlastnosti, využívání a ochrana půdy - proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	13. PŘÍRODA	OSV 1 EV 1 - 4
Zák: - umí uvést nejnámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí, určit je podle některých částí - umí poznat zástupce jednotlivých rostlin a živočichů i z jiných oblastí podle jejich typických znaků - umí vysvětlit rozdíly mezi dřevinami, bylinami, houbami - umí vysvětlit rozdíly mezi savci, ptáky, plazy, obojživelníky, rybami, hmyzem - umí označit některé okrasné, užitkové a chráněné rostliny, volně žijící, hospodářská i domácí zvířata	- co patří do živé přírody, podmínky života organismů - živočichové - znaky života živočichů - základní skupiny živočichů, stavba těla vybraných živočichů, funkce jednotlivých částí těla - živočichové ve volné přírodě - živočichové chováni lidmi - užitková, hospodářská, domácí zvířata - chráněné a ohrožené druhy živočichů - rostliny - znaky života rostlin, jejich životní potřeby a potřeby, průběh života rostlin - stavba těla a jeho částí u některých druhů rostlin, funkce jednotlivých částí rostlin - význam rostlin pro člověka - okrasné, užitkové, péče o rostliny	14. ŽIVOT V PŘÍRODĚ	OSV 1 EV 1 - 4
Zák: - umí vysvětlit význam chráněných území, zoologických zahrad, botanických zahrad - umí vypěstovat nenáročnou rostlinu - ví, jak vhodně zacházet s drobnými domácími zvířaty - zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými rostlinami a zvířaty	- chráněné a ohrožené druhy živočichů - péče o živočichy přírodě a v zajetí - význam rostlin pro člověka - okrasné, užitkové, péče o rostliny	15. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA	OSV 1 EV 1 - 4

5.4.2 VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Vlastivěda
Období, ročník:	2. období, 4. – 5. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vlastivěda navazuje ve 4. ročníku na vyučovací předmět prvouka. Vlastivěda rozšiřuje základní poznatky z prvouky o významné přírodní, společenské, hospodářské, kulturní a historické jevy. Prohlubuje u žáků znalosti z oblasti produktů lidského konání v návaznosti na významné události regionálních a národních dějin. V potřebné míře zobecňuje podněty jak z osobního života žáků, tak z oblasti médií. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, ale také podněcuje zájem o různé přírodní a kulturní odlišnosti jiných národů, které respektuje. Předmět vlastivěda učí žáky vnímat svět v globálních souvislostech a přijímat zodpovědnost za důsledky lidského jednání. Zároveň vede žáky k tomu, aby se dokázali orientovat v praktických situacích, jako je například práce s mapou a orientace v krajině.

Časová dotace:

4. ročník – 2 hodiny týdně

5. ročník – 2 hodiny týdně

Výuka bude probíhat v těchto prostorách

- v kmenových třídách
- v terénu na škole v přírodě
- výuka v přírodě
- specializovaná zařízení (muzeum, hvězdárna, planetárium, galerie, výstavní sály, knihovny)

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je rozdělena do pěti tématických okruhů, přičemž se ve vlastivědě realizují tři z nich: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Kreativita (OSV 5)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola (VDO 1)
- Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)
- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)
- Jsme Evropané (VMEGS 3)

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference (MKV 1)
- Lidské vztahy (MKV 2)
- Etnický původ (MKV 3)

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- dokáže pracovat s časem
- vyhledává, třídí a zpracovává informace
- uvádí věci do patřičných souvislostí
- propojuje získané poznatky do širších celků z různých vzdělávacích oblastí
- na základě získaných poznatků vidí svět a věci kolem komplexněji
- kriticky posuzuje výsledky své práce a vyvozuje z nich důležité závěry pro využití v budoucnosti
- umí posoudit vlastní pokrok nebo neúspěch
- umí určit překážky a problémy, které mu brání v učení
- plánuje, jakým způsobem může své učení zdokonalit
- kriticky hodnotí a diskutuje o výsledcích svého učení

Učitel

- k dosažení potřebných dovedností podle vymezených v okruzích průřezových témat využívá zejména projektové vyučování
- zařazováním exkurzí, výletů a přednášek odborníků do výuky motivuje žáky k aktivnímu přístupu k učení, ukazujeme smysl vzdělávání
- zařazuje takové metody práce, které podporují zvědavost, iniciativu, tvořivost a aktivní přístup ke vzdělání
- využívá mezipředmětových vztahů
- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná a pochopí existenci problému
- má pevný názor na to, co je správné a nesprávné, dobré nebo špatné
- promyslí a naplánuje způsob řešení
- využívá vlastního úsudku a zkušenosti
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- nenechá se odradit případným nezdarem
- důsledně dbá na sebekázeň, uvědomuje si její důležitost
- k řešení problémů se rozhoduje pečlivě, po zvážení mnoha alternativ

Učitel

- podněcuje žáky, aby navrhovali různé způsoby řešení problémů (i originální);
- učí žáky, jak problémům předcházet;
- umožňuje žákům, aby obhájili svá rozhodnutí a aby zároveň nesli za svá rozhodnutí zodpovědnost;
- při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života;
- organizuje celoškolní projekty, kde se žáci učí pracovat v týmu, společně řešit daný problém a využívat k tomu různé postupy.

Kompetence komunikativní

Žák

- umí naslouchat a pozorovat
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- užívá komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi
- umí využívat prostředků technické komunikace

Učitel

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu;
- podporuje samostatnost komunikace

- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných témat
- nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraným tématům
- učí žáky vhodně formulovat, zaznamenávat a třídit myšlenky
- učí vhodně argumentovat
- učí hledat, získávat a využívat informace z celého světa
- vede k využívání teoretických poznatků v praxi

Kompetence občanské

Žák

- má schopnost empatie
- stojí za svým názorem
- zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- dodržuje zásady slušného chování ve škole, v rodině i na veřejnosti
- neprojevuje známky rasismu, ani známky xenofobie
- dokáže vhodně reagovat na krizové situace
- neohrožuje a chrání životy druhých lidí, váží si života
- snaží se žít aktivním způsobem života s vhodnou životosprávou a bez návykových látek
- dokáže se orientovat v rozmanitosti kulturních projevů, které zná a respektuje
- zná zajímavá kulturní místa v obci a celém regionu
- chrání památky a umělecká díla
- zná pojem vlast a vlastenectví, významné osobnosti národa a obce, státní symboly
- umí zhodnotit kulturní akce a vybrat si z nich
- respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory v rámci vlasti i Evropy

Učitel

- vede žáky k dodržování stanovených pravidel
- připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- vede žáky ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- vede žáky ke snaze o co nejlepší plnění povinností i uvědomování si vlastních práv

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na společné atmosféře v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Učitel

- využívá skupinové práce a vede žáky ke spolupráci ve skupině
- dbá na dodržování pravidel diskuse
- posiluje sebedůvěru žáků
- učí je reálnému sebehodnocení a sebekritice

Kompetence pracovní

Žák

- rozvrhne si práci a stanoví si pracovní postup
- dodržuje vymezená pravidla a pracovní hygienu
- dokáže v práci pomoci a poradit druhým
- pokouší se využít znalosti a zkušenosti získané na ZŠ pro svůj vlastní rozvoj a pro přípravu na budoucí profesi a vzdělávání

Učitel

- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost sami si práci organizovat, navrhnout její postup a časový rozvrh
- vede žáky k přípravě a udržování učebního prostoru
- učí žáky rozlišovat pozitivní a negativní vlivy na jejich zdraví

4. Očekávané výstupy

MÍSTO, KDE ŽIJEME

2. OBDOBÍ

Žák

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

2. OBDOBÍ

Žák

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

LIDÉ A ČAS

2. OBDOBÍ

Žák

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

5.4.2 VLASTIVĚDA			4. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Zák: - používá s porozuměním základní pojmy, vztahující se k hospodářskému, kulturnímu a politickému životu - zná státní zřízení naší republiky - vysvětlí, co je úkolem parlamentu, ví co je ústava - zná prezidenta republiky, zná státní symboly - zná památná místa, připomínající významné události - zná význam armády	- naše vlast - parlament, zákony - demokratická práva občanů - prezident, vláda - soudy - státní symboly - státní svátky - památná místa - armáda ČR	NAŠE VLAST	VDO 2 OSV 1 OSV 7
Zák: - ukáže hlavní a vedlejší světové strany, dovede je použít při orientaci na mapě - ví, co jsou poledníky a rovnoběžky - ví, co určuje měřítko mapy - zná význam barev, používá legendy mapy	- světové strany - glóbus, mapy, plány - poledníky a rovnoběžky - orientace na mapě - měřítko mapy - nadmořská výška - značky - využití map	PRÁCE S MAPOU	OSV 1 MV 1
Zák: - ví, ve kterém světadíle leží Česká republika - zná sousední státy - podle mapy vyjmenuje pohoří - zná významné nížiny - popíše tok řeky od pramene po ústí - vyjmenuje naše významné řeky, přehrady, jezera - ví, čím je ovlivňováno počasí a podnebí - ví, že půda je jednou z nejdůležitějších podmínek života - popíše, které nerostné suroviny se těží v okolí - zná zásady ochrany přírody	- poloha - rozloha - počet obyvatelstva - povrch - vodstvo - města - počasí a podnebí - půdy a zemědělství - nerostné bohatství a průmysl - životní prostředí	ČESKÁ REPUBLIKA	OSV 1 OSV 7 EV 3, 4
LIDÉ KOLEM NÁS			
Zák: - pojmenuje základní role v rodině - zná rozdíly mezi fyzickou a duševní prací	- život rodiny, vztahy v rodině - práce fyzická a duševní; zaměstnání	RODINA	OSV 6 OSV 7
Zák: - zná potřebu citových mezilidských vztahů a důležitost dodržování pravidel soužití lidí ve společnosti - uvědomuje si společné vlastnosti lidí bez ohledu na barvu pleti a národnost - zná rozdíly mezi zájmovými spolky, politickými stranami a církví některé z nich vyjmenuje	- mezilidské vztahy - jak přispět ke zdravému soužití - životní dovednosti - porozumění - odmítání nesnášenlivosti - komunikace – s dospělými, s vrstevníky - pomáhejme si - zájmové spolky - politické strany - církve	SOUŽITÍ LIDÍ	OSV 6 OSV 7 MKV 1-5
Zák: - zná a respektuje pravidla slušného chování - vnímá a pojmenovává rozdílné vlastnosti lidí - dokáže pojmenovat silné a slabé stránky své i jiných - zná projevy šikany a ví jak proti ní bojovat - snaží se řešit konflikty	- pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality - vlastnosti lidí - pozitivně hodnotím sebe i druhé - rizikové situace, rizikové chování - předcházení a řešení konfliktů - snášenlivost, tolerance	CHOVÁNÍ LIDÍ	OSV 6-11 MKV 1-3
Zák: - zná pojmy nabídka, poptávka - rozlišuje velkoobchod, maloobchod - popíše vliv reklamy na obchod	- obchod (reklama, reklamace) - podnikání, firmy (podniky)	OBCHOD PODNIKÁNÍ	OSV 1 OSV 5 OSV 8
LIDÉ A ČAS			
Zák: - vypráví o příchodu Slovanů, jejich první sjednocení - zná první slovanský stát – Velkomoravskou říši; - vypráví o šíření křesťanství	- kupec Sámó - Velkomoravská říše - Konstantin a Metoděj	DÁVNÍ SLOVANĚ	OSV 1
Zák: - zná nejstarší pověsti; - ví, kdy vznikla první doložená knížectví v Čechách - vypráví příběhy nejstarších dějin - rozliší prvky románských staveb	- staré pověsti české - na úsvitu dějin - kníže Václav a Boleslav - Slavníkovci a svatý Vojtěch - kníže Oldřich a Božena	V DOBÁCH PŘEMYSLOVSKÝCH KNÍŽAT	OSV 1

	- Břetislav a Jitka - Kosmova Kronika česká		
Zák: - ví, kdy se Přemyslovci stali dědičnými králi - vypráví o období vlády Přemyslovců - rozliší prvky gotických staveb	- dědičný královský titul - Anežka Česká - král železný a zlatý - poslední Přemyslovci	ZA VLÁDY PŘEMYSLOVSKÝCH KRÁLŮ	OSV1
Zák: - orientuje se v panovnícké posloupnosti - vypráví o životě Karla IV., ví, které významné stavby založil - vypráví o středověkém životě	- Jan Lucemburský - Karel IV. - život ve středověku	LUCEMBURKOVÉ	OSV1 MKV3
Zák : - zná Husovy myšlenky o reformě církve - ví, kdy byl Hus upálen – státní svátek - popíše taktiku husitů v boji s křižáky - vypráví o známých bitvách a vojenském umění Jana Žižky - vypráví o porážce husitů	- Jan Hus - Husité - Křížové výpravy - Husitské bitvy	HUSITSTVÍ	OSV1 MKV3
Zák : - vysvětlí, co se dělo po skončení hus. válek v Čechách - vypráví o vládě Jiřího z Poděbrad	- země bez krále - král Jiří z Poděbrad	JIRÍ Z PODĚBRAD	OSV1
Zák : - popíše, jaké bylo období vlády Jagellonců	- České země za Vladislava II. Jagellonského	JAGELLONCI	OSV1
Zák: - vypráví o rozvoji vzdělanosti, obchodu a zemědělství v době nástupu Habsburků na český trůn - popíše hlavní rysy renesance. - vypráví o vědeckých a uměleckých zálibách Rudolfa II. - ví, jaké měla důsledky bitva na Bílé hoře 1620 - zná základní myšlenky a dílo J.A.Komenského - vypráví, jak se žilo po třicetileté válce - ví, jaké změny provedla Marie Terezie a Josef II., proč a jaký měly význam	- České země součástí velké říše - císař Rudolf II. - české povstání proti Habsburkům - Třicetiletá válka - Jan Ámos Komenský - život v českých zemích po třicetileté válce - Marie Terezie - Josef II.	ZA VLÁDY HABSBURKŮ	OSV1 MKV3

5.4.2 VLASTIVĚDA			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
MISTO, KDE ZIJEME			
Zák: - vypráví o Praze, její historii, památkách, kulturním i politickém centru	- Praha a její okolí	PRAHA	OSV 1 EV 4
Zák: - zná polohu regionů (krajů) ČR - popíše povrch oblastí, vodní toky a nádrže, podnebí - zná významná města regionů (krajská), další města významná historii, průmyslem, apod. - vypráví o návštěvě významných míst a měst	- Střední Čechy - Východní Čechy - Severní Čechy - Západní Čechy - Jižní Čechy	ČECHY	OSV 1 EV 4
Zák: - zná polohu regionů (krajů) ČR - popíše povrch oblastí, vodní toky a nádrže, podnebí - zná významná města regionů (krajská), další města významná historii, průmyslem, apod. - vypráví o návštěvě významných míst a měst	- Českomoravská vrchovina - Severní Morava - oblast Hornomoravského úvalu - Brno - Střední a jižní Morava	MORAVA	OSV 1 EV 4
Zák: - zná globus, ví co jsou poledníky a rovnoběžky - popíše světadily a oceány - ví, co jsou to podnebné pásy - dokáže vysvětlit časová pásma	- planeta Země - glóbus - světadily - podnebné pásy - časová pásma na Zemi	PLANETA ZEMĚ	OSV 1 EV 1 EV 2
Zák: - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlitých lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	- poloha - povrch - podnebí - vodstvo - rostliny a zvířata - evropské státy a jejich hlavní města - naši sousedé - Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko	EVROPA	VMEGS 1-3 OSV 1 EV 1 MKV 1 MKV 2
LIDÉ KOLEM NÁS			
Zák: - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- základní lidská práva - diskriminace - práva a povinnosti dítěte - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání a korupce - právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci	PRÁVO A SPRAVEDLNOST	VDO 1 VDO 2 OSV 1 OSV 11 MKV 5
Zák: - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy	- vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné - duševní vlastnictví - právní ochrana duševního vlastnictví - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - banka jako správce peněz - úspory, půjčky	VLASTNICTVÍ	OSV 1
Zák: - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- materiální (hmotná) kultura - duchovní kultura- literatura - divadlo, kino - galerie, muzea - knihovny - masová kultura - bulvár - reklama - menšinová kultura - Umělec nebo vandal ?	KULTURA	MKV 1-4 MV 1,2,5
Zák: - dokáže uvést některé negativní jevy, které ovlivňují život lidí na Zemi - dokáže uvést příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí jako celku a uplatňovat je v praktickém životě	- významné sociální problémy - člověk v konzumní společnosti - negativní dopady - problémy životního prostředí	ZÁKLADNÍ GLOBÁLNÍ PROBLÉMY	EV 2-4 OSV 11

- řešení globálních problémů			
LIDÉ A ČAS			
Zák: - ví které změny provedla Marie Terezie a proč - ví, které reformy se uskutečnily za vlády Josefa II. - zná význam národního obrození - umí vyprávět o založení Národního divadla - zná některé osobnosti kulturního života 19. století - popisuje nejdůležitější vynálezy 19. století	- život poddaných - blýskání na lepší časy - obrození českého jazyka - buditelé českého národa - vynálezy mění svět - rozkvět kultury a umění - politické probuzení - nespravedlivé Rakousko - národ sobě - hospodářský růst českých zemí	ČESKÉ ZEMĚ SOUČÁST RAKOUSKA UHERSKA	OSV 1 MKV 2 MKV 3
Zák: - ví proč začala 1. sv. válka - dokáže popsat průběh války - zná příčiny rozpadu Rakouska Uherska	- hrůzy první světové války - její průběh, důsledky - rozpad Rakouska Uherska	PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA	OSV1 MKV2 MKV3
Zák: - umí popisovat stručně život lidí za první republiky	- tvář nového státu - první prezident - jak se žilo v první republice - republika se hroutí	SAMOSTATNÉ ČESKOSLOVENSKO	OSV1 MKV2 MKV3
Zák: - popisována přiměřené úrovni průběh 2. sv. války - umí vysvětlit pojmy, fašismus, gestapo, koncentrační tábor, partizánský odboj	- průběh 2. světové války - život za okupace - boj proti nacistům - důsledky 2. světové války	DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA	OSV1 MKV2 MKV3
Zák: - umí vysvětlit změny ve společnosti naší republiky, které nastaly po ukončení 2. světové válce - umí na přiměřené úrovni popisovat události sametové revoluce a chápe její význam - zná vznik České republiky 1993	- zrod nového Československa - období komunistické vlády - od totality k demokracii - návrat k demokracii - vznik České republiky	DRUHÁ POLOVINA 20. STOLETÍ	OSV1 MKV2 MKV3

5.4.3 PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět:	Přírodověda
Období, ročník:	2. období, 4. – 5. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Významným cílem předmětu je podchytit a rozvíjet u žáků zájem o přírodu a přírodniny a poskytovat jim prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům. Žáci získávají základní poznatky o lidském těle a jeho základních funkcích. Seznamují se se základními informacemi o vesmíru a planetě Zemi, která je jeho součástí. Zkoumají základní společenstva, pozorují základní projevy života a hodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě. Zároveň se učí rozpoznávat vhodné a bezpečné způsoby chování v různých situacích, s kterými se může setkat.

Časová dotace:

4. ročník – 1 hodina týdně

5. ročník – 1 hodina týdně a 1 disponibilní hodina

Výuka přírodovědy probíhá v kmenových třídách, dalšími organizačními formami výuky jsou návštěvy muzeí, zoologické zahrady a planetária, práce s literaturou a PC. Některá témata jsou realizovaná formou projektů. Využíváme i pobyty ve škole v přírodě, které umožňují žákům přímé pozorování přírody a všech jejích prvků.

Přírodověda se realizuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je rozdělena do pěti tematických okruhů, přičemž se v přírodovědě realizují dva z nich: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Komunikace (OSV 8)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)
- Hodnoty, postoje a praktická etika (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola (VDO 1)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)

Multikulturní výchova (MKV)

- Multikulturalita (MKV 4)

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy (EV 1)
- Základní podmínky života (EV 2)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

Mediální výchova (MV)

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- využívá mezipředmětových vztahů
- spojuje učivo s praxí

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta
- vede ke správné organizaci práce
- učí, jak se učit
- vede žáky ke spolupráci

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Učitel

- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných témat
- nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraným tématům
- učí žáky vhodně formulovat, zaznamenávat a třídít myšlenky
- učí vhodně argumentovat
- učí hledat, získávat a využívat informace z celého světa
- vede k využívání teoretických poznatků v praxi

Kompetence občanské

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je se vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Učitel

- vede žáky k dodržování stanovených pravidel
- učí žáky chápat práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí a ochranou zdraví svého i svých blízkých
- ukazuje, jak vnímat přírodu globálně

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování

Učitel

- využívá skupinové práce a vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- dbá na dodržování pravidel diskuse
- posiluje sebedůvěru žáků
- učí je reálnému sebehodnocení a sebekritice

Kompetence pracovní

Žák

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při pokusech a práci s přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost sami si práci organizovat, navrhnout její postup a časový rozvrh
- vede žáky k přípravě a udržování učebního prostoru
- učí žáky rozlišovat pozitivní a negativní vlivy na jejich zdraví

4. Očekávané výstupy

ROZMANITOST PŘÍRODY

2. OBDOBÍ

Žák

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

2. OBDOBÍ

Žák

- využívá poznatků a lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.4.3 PŘÍRODOVĚDA			4. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Žák: - pozoruje a popisuje změny v přírodě během roku - uvědomuje si základní význam rovnováhy v přírodě - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- význam rovnováhy v přírodě - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva a roční období	ROVNOVÁHA V PŘÍRODĚ	OSV 1 EV 1,2
Žák : - rozzezná lesní stromy a rostliny lesního podrostu - pozná houby a ví, které jsou jedovaté - pozná lesní zvířata a dokáže o nich vyprávět - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	- stromy - lesní podrost - lesní živočichové	V LESE	OSV 1 EV 1
Žák: - zná rostliny a živočichy u lidských obydlí - chápe význam hospodářských živočichů Žák: - zná základní polní plodiny a živočichy - chápe význam zemědělství pro člověka	- rostliny - živočichové - hospodářská, domácí zvířata - polní plodiny - živočichové žijící na poli	U LIDSKÝCH OBYDLÍ NA POLI	OSV 1 EV 1 OSV 1 EV 1
Žák: - zná luční rostliny a živočichy - zná léčivé rostliny a dokáže vysvětlit význam jejich sběru	- trávy, luční květiny - živočichové žijící na louce	NA LOUCE	OSV 1 EV 1
- chápe základní vztahy mezi organismy v potoce, rybníce - zná rostliny a živočichy vod a okolí	- rostliny ve vodě a jejím okolí - živočichové žijící ve vodě nebo u vody	VE VODĚ	OSV 1 EV 1 EV 2
Žák: - zná význam ochrany prostředí pro člověka - ví, jak chránit životní prostředí	- ochrana a tvorba životního prostředí - odpovědnost lidí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - živelné pohromy - ekologické katastrofy	OCHRANA PŘÍRODY	OSV 1 OSV 10 EV 3,4
Žák: - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí - v modelové situaci prokáže schopnost se chránit	- rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	RIZIKA V PŘÍRODĚ	OSV 1 OSV 10 EV 3,4
Žák: - umí třídít základní látky - dokáže rozlišit skupenství základních látek - uvědomuje si různé vlastnosti látek a jejich význam - umí využívat základní jednotky při měření látek - ví, že věci se skládají z různých látek	- třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti látek - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	LÁTKY A JEJICH VLASTNOSTI	OSV 1 EV 2
Žák: - chápe význam vody a vzduchu pro život, zná jejich základní vlastnosti - uvědomuje si nutnost jejich ochrany před znečištěním	- výskyt, vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti a složení vzduchu - proudění vzduchu - význam vody a vzduchu pro život	VODA A VZDUCH	OSV 1 OSV 10 EV 3,4
Žák: - zná některé hospodářsky významné horniny a nerosty, chápe jejich význam pro život člověka - ví jak vzniká půda a chápe její význam	- některé hospodářsky významné horniny a nerosty - zvětrávání - vznik půdy a její význam	NEROSTY, HORNINY A PŮDA	OSV 1 OSV 10 EV 3,4
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Žák: - zná význam zdraví pro člověka, ví jak ho chránit - zná rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou - dokáže ošetřit drobná poranění a zavolat první pomoc - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpo-	- zdraví a jeho ochrana - denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	PÉČE O ZDRAVÍ	OSV 1 OSV 4 OSV 10 OSV 11

<p>činek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nemoci přenosné a nepřenositelné - ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - drobné úrazy a poranění - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních - osobní, intimní, a duševní hygiena 		EV 3
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky, hrací automaty a počítače, - závislost - odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	NÁVYKOVÉ LÁTKY A ZDRAVÍ	OSV 1 OSV 4 OSV 10-11 EV 3
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si základní parametry bezpečného místa pro hru - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista - využívá bezpečnostní prvky v dopravě - zná základní znaky šikany, týrání a zneužívání, - uplatňuje ohleduplné chování ke svým spolužákům - v modelových situacích předvádí přivolání pomoci v případě nehody, požáru či jiné ohrožující situace - pozná varovný signál k evakuaci a ví jak se zachovat při evakuaci 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - evakuace - varovný signál, nácvik 	KRIZOVÉ SITUACE A OSOBNÍ BEZPEČÍ	OSV 6 OSV 7 OSV 8

5.4.3 PŘÍRODOVĚDA			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
ROZMANITOST PŘÍRODY			
Zák: - zná principy jednoduchých strojů a dokáže v praxi popsat jejich využití	- nakloněná rovina - páka - kladka - kolo - parní stroj - spalovací motory	JEDNODUCHÉ STROJE	OSV 1 OSV 5
Zák: - chápe, že přírodní zdroje jsou vyčerpatelné i obnovitelné. - rozeznává formy, druhy i zdroje energie - zná zásady bezpečné práce s elektrickým zařízením	- energie- formy, druhy, zdroje - elektrická energie, elektrické spotřebiče - elektrický proud, obvod	ENERGIE	OSV 1 EV 2
Zák: - dokáže popsat výrobu skla, papíru a plastu - popíše a na příkladech uvádí, jak činnost člověka ovlivňuje životní prostředí; navrhuje možnosti zlepšení	- výroba skla - výroba papíru - výroba plastu	POSTUPY VÝROBY	OSV 1
Zák: - zná různorodost medií působící na člověka - dokáže přijímat a zpracovávat informace z několika mediálních zdrojů	- tisk - radio - telefon - televize - počítač - internet	PŘÍJEM INFORMACÍ A JEJICH VÝZNAM	OSV 1 MV 1 MV 2
Zák: - zná magnetické póly zeměkoule - dokáže pracovat s kompasem	- magnetická síla - kompas	MAGNETICKÁ SÍLA	OSV 1 EV 2
Zák: - vysvětlí, co je zemská přitažlivost; - zná rozdíl mezi přirozenou družicí a umělými družicemi	- gravitační síla - Země - družice Země	GRAVITAČNÍ SÍLA	OSV 1 EV 2
- popíše sluneční soustavu, vliv Slunce na podmínky života na Zemi - má představu o velikosti Země - chápe otáčení Země kolem osy a pohyb kolem Slunce, související střídání dne, noci i ročních období	- vesmír - Slunce a jeho planety, Měsíc - Slunce jako zdroj světla a tepla - základních podmínek života - střídání roč. období; dne a noci	SLUNEČNÍ SOUSTAVA	OSV 1 EV 2
Zák: - zná podmínky důležité pro život - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - chápe rozdíl mezi počasím a podnebím - zná, čím je ovlivňováno počasí - dovede popsat základní znaky a život jednotlivých podnebných pásů	- rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi - počasí, podnebí - podnebné pásy - tropický subtropický mírný polární - oceány - botanické a zoologické zahrady	ROZMANITOST ŽIVOTNÍCH PODMÍNEK NA ZEMI	OSV 1 EV 1,2
Zák : - chápe způsob života rostlin, hub a živočichů - umí používat jednoduché atlasy a klíče přírodnin	- třídění přírodnin - rostliny - živočichové	TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ	OSV 1 EV 2
CLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Zák: - popíše stavbu lidského těla; - dovede popsat hlavní části kostry a vysvětlí její funkci - chápe ochrannou funkci kůže; - ví, že svaly zajišťují pohyb - chápe celistvost lidského organismu, funkci orgánů a soustav - popíše smysly a smyslové orgány, jejich funkci. - umí provést jednoduché ošetření při úrazu, zavolat lékaře	- kostra - svaly - kůže - soustavy - dýchací oběhová trávicí vylučovací rozmnožovací nervová	LIDSKÉ TĚLO	OSV 1 OSV 2

	<ul style="list-style-type: none"> - smyslová ústrojí - prevence nemocí a úrazů - zásady první pomoci 		
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví - orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina, vztahy v rodině - partnerské vztahy - osobní vztahy - etická stránka vztahů - etická stránka sexuality 	ZÁKLADY SEXUÁLNÍ VÝCHOVY	OSV 3-4 OSV 6-8
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si možnost vzniku mimořádných událostí - v modelových situacích umí přivolat pomoc v případě nehody, požáru, či jiné ohrožující situace - zná varovný signál k evakuaci a ví, jak se zachovat při evakuaci - zná a dodržuje principy prevence vzniku požárů - rozumí pojmu integrovaný záchranný systém a zná jeho základní složky 	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén): - příčiny a prevence vzniku požárů - ochrana a evakuace při požáru - integrovaný záchranný systém 	MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	OSV 8-10 EV 4

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Hudební výchova
Období, ročník:	1. období, 1. – 3. ročník 2. období, 4. – 5. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudba jako taková představuje jeden z prostředků komunikace, všechny hudební činnosti se v ní vzájemně propojují a rozvíjejí celkovou osobnost žáka.

Hudební výchova je rozčleněna do 4 oblastí:

- **Vokální činnosti** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu
- **Instrumentální činnosti** – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukce a produkce
- **Hudebně pohybové činnosti** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- **Poslechové činnosti** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a dalších různých podob hudby

Cílem hudební výchovy je:

- probudit v dětech zájem o hudbu a o dění, které se hudby dotýká
- motivovat děti k tomu, aby rády zpívaly
- vést děti k tomu, aby se nestyděly za svůj zpěv a nekritizovaly zpěv ostatních
- rozvíjet pohybové dovednosti žáků
- pomocí hudebních her a rytmických cvičení získat u žáků představu o rytmu
- naučit správně používat hlas
- rozvíjet hlasovou hygienu
- naučit děti orientovat se v dějinách hudby a v oblasti soudobé hudby
- učit děti toleranci ke vkusu jiného člověka, učit umění argumentovat – to se mi líbí/nelíbí, protože ...
- učinit z dětí pozorné a vnímavé diváky divadelních a hudebních produkcí

Hudební výchova má časovou dotaci v 1. i 2. období 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, odborné učebně (knihovně, počítačové učebně), v tělocvičně (koncerty), v specializovaných zařízeních (divadla), v přírodě.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Kreativita (OSV 5)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Komunikace (OSV 8)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)
- Jsme Evropané (VMEGS 3)

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference (MKV 1)
- Lidské vztahy (MKV 2)
- Etnický původ (MKV 3)
- Multikulturalita (MKV 4)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled společenské a kulturní jevy

Učitel

- rozvíjí zájem o hudbu, podporuje žáky ve vyhledávání informací o hudbě
- seznamuje žáky s užívanými termíny, znaky, symboly
- propojuje získané poznatky a poznatky různých vzdělávacích oblastí
- vytváří komplexnější pohled na nejrůznější společenské a kulturní jevy
- učí srovnávat, kriticky posuzovat vlastní výsledky
- ukazuje cestu pro využití vlastních výsledků v budoucnosti
- učí umění posoudit vlastní pokrok, úspěch, neúspěch
- vede k vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu
- rozvíjí tvořivost žáků osvojováním různých hudebních technik
- zprostředkovává pohled na umění jako na způsob poznání světa

Kompetence komunikativní

Žák

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Učitel

- vede žáky k umění poslouchat a naslouchat, udržovat pozorné ticho, nezasahovat do projevu druhého
- vede k tomu, aby přistupovali k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- vede žáky k tomu, aby dokázali reprodukovat vlastními slovy své pocity, učí vhodným způsobem argumentovat a prezentovat jejich názory
- dbá na pečlivou výslovnost při zpěvu
- rozvíjí hlasovou kulturu, učí práci s dechem

Kompetence občanské

Žák

- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Učitel

- učí žáky kultuře projevu, zdokonaluje umění naslouchat
- buduje v žácích pozitivní vztah k uměleckým dílům, k tradicím a kulturně-historickému dědictví
- seznamuje žáky s pojmem vlastenectví, vlast, učí o významných osobnostech národa
- učí respektovat kulturní hudební odlišnosti v rámci vlasti i celé Evropy
- vede žáky k tomu, aby dokázali zhodnotit kulturní akci, uměli si vybrat z nabídky kulturních akcí
- podporuje individuální zájem o kulturní dění

4. Očekávané výstupy

1. OBDOBÍ

Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

2. OBDOBÍ

Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA		1. ročník	
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Zák: - zvládá správně dýchat a zapojovat hlas, dle pravidel hlasové hygieny - využívá mluvený rytmus	- pěvecké dovednosti - hlasová hygiena - zvuk - tón, řeč - zpěv	PĚVECKÝ A MLUVENÝ PROJEV	OSV 1 OSV 4 OSV 5
Zák: - dokáže rozpoznat písně různých taktů - umí rytmizovat říkadla - využívá hudební rytmus	- písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - říkadla	HUDEBNÍ RYTMUS	OSV 1,3,5 OSV 8
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Zák: - zvládá jednoduchý hudební doprovod, hudební hry - rozvíjí hudební sluch a představivost	- hudební doprovod - hudební hry	RYTMIZACE, MELODIZACE, STYLIZACE, HUD. IMPROVIZACE	OSV 3 OSV 5 OSV 8
HUDEBNĚ POHYBOVÉ VLASTNOSTI			
Zák: - zvládá pohyb spolu se zpěvem - zvládá jednoduché lidové tance - reaguje pohybem na znějící hudbu	- taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance	TAKTOVÁNÍ, POHYBOVÝ DOPROVOD	OSV 1,3,5 OSV 7,8
Zák: - reaguje na hudbu pomocí pohybu, tance, gest, mimiky	- pantonima - pohybová improvizace s tanečními kroky	POHYBOVÉ VYJÁDRĚNÍ HUDBY	OSV 1,3,5 OSV 7,8
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Zák: - umí pracovat s hlasem - rozpozná základní vlastnosti tónů	- délka, síla, barva, výška - hlas mužský, ženský, dětský	TÓN	OSV 1,3,5
Zák: - rozpozná vokální, instrumentální a vokálně - instrumentální hudbu - rozpozná některé hudební nástroje	- vokální - instrumentální - vokálně - instrumentální - hudební nástroje - seznámení	DRUHY HUDBY	OSV 1,3,5
Zák: - proniká do podstaty hudby a hudebního umění	- rytmus - melodie - pohyb melodie - zvukomalba	HUDEBNĚ VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY	OSV 1,3,5
Zák: - rozpozná některé hudební žánry	- hudba taneční - hudba pochodová - ukolébavka - koleda	HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY	OSV 1,3,5 VMEGS 1 MKV 1

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA			2. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: - zvládá správně dýchat a zapojovat hlas, dle pravidel hlasové hygieny - využívá mluvený rytmus - dle individuálních možností zpívá čistě, rytmicky přesně	- pěvecké dovednosti - hlasová hygiena - rozlišování hlasového rozsahu	PĚVECKÝ A MLUVENÝ PROJEV	OSV 1,4,5
Žák: - dokáže rozpoznat písně různých taktů - využívá hudební rytmus	- písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	HUDEBNÍ RYTMUS	OSV 1,3,5 OSV 8
Žák: - pokouší se o kánon	- kánon	DVOJHLAS VÍCEHLAS	OSV 1,3,5
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: - dokáže reprodukovat různá témata a hudební motivy - rozvíjí hudební sluch a představivost	- reprodukce motivů, témat	HRA NA HUDEBNÍ NÁSTROJE	OSV 1,3,5
Žák: - zvládá jednoduchý hudební doprovod - rozpozná a umí tvořit předeheru, mezihru a dohru	- hudební doprovod - hudební hry - tvorba předeher, mezihry, doher	RYTMIZACE MELODIZACE STYLIZACE HUD.IMPROVIZACE	OSV 3,5,8
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák: - zvládá pohyb spolu se zpěvem - zvládá jednoduché lidové tance - reaguje pohybem na znějící hudbu - umí používat různé taktly	- Taneční hry se zpěvem - Jednoduché lidové tance - Takt 2/4, 3/4, 4/4	TAKTOVÁNÍ, POHYBOVÝ DOPROVOD	OSV 1,3,5 OSV 8
Žák: - reaguje na hudbu pomocí pohybu, tance, gest, mimiky - dokáže uchovat a poté zopakovat daný prvek	- pantonima - pohybová improvizace s tanečními kroky - pamětné uchování a reprodukce pohybů	POHYBOVÉ VYJÁDRĚNÍ HUDBY	OSV 1,3,5 OSV 7,8
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák: - umí pracovat s hlasem	- délka, síla, barva, výška	KVALITY TÓNŮ	OSV 1,3,5
Žák: - rozpozná vokální, instrumentální a vokálně - instrumentální hudbu - rozpozná některé hudební nástroje	- vokální - instrumentální - vokálně instrumentální - hudební nástroje a lidský hlas	DRUHY HUDBY	OSV 1,3,5
Žák: - proniká do podstaty hudby a hudebního umění	- rytmus - melodie - pohyb melodie - zvukomalba - kontrast, gradace - harmonie - změny v hudebním proudu	HUDEBNĚ VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY	OSV 1,3,5
Žák: - rozpozná některé hudební žánry	- hudba taneční - hudba pochodová - ukolébavka, koleda - oblíbené žánry	HUDEBNÍ STYL A ŽÁNRY	OSV 1,3,5 VMEGS 1 MKV 1
Žák: - dokáže vyjádřit své pocity z poslechu hudby	- slovní vyjádření pocitů z poslechu hudby	INTERPRETACE HUDBY	VMEGS 1-3

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA			3. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
VOKALNÍ ČINNOSTI			
Žák: - zvládá správně dýchat a zapojovat hlas, dle pravidel hlasové hygieny - využívá mluvený rytmus - dle individuálních možností zpívá čistě, rytmicky přesně	- pěvecké dovednosti - hlasová hygiena - rozlišování hlasového rozsahu	PĚVECKÝ A MLUVENÝ PROJEV	OSV 1 OSV 4 OSV 5
Žák: - dokáže rozpoznat písně různých taktů - využívá hudební rytmus	- písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	HUDEBNÍ RYTMUS	OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 8
Žák: - pokouší se o kánon	- kánon	DVOJHLAS VÍCEHLAS	OSV 1 OSV 3 OSV 5
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Žák: - zvládá jednoduchý hudební doprovod - ovládá jednoduchou písňovou formu - rozpozná a umí tvořit předeheru, mezihru a dohru	- hra na hudební nástroje, hudební doprovod - hudební hry - tvorba předeher, mezihry, doher - jednoduchá písňová forma a-b	RYTMIZACE MOLEDIZACE STYLIZACE HUD. IMPROVIZACE	OSV 3 OSV 5 OSV 8
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Žák: - zvládá pohyb spolu se zpěvem - zvládá jednoduché lidové tance - reaguje pohybem na znějící hudbu	- taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - takt 2/4, 3/4, 4/4	TAKTOVÁNÍ POHYBOVÝ DOPROVOD	OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 7 OSV 8
Žák: - reaguje na hudbu pomocí pohybu, tance, gest, mimiky - dokáže uchovat a poté zopakovat daný prvek	- pantonima - pohybová improvizace s tanečními kroky - pamětné uchování a reprodukce pohybů	POHYBOVÉ VYJÁDRĚNÍ HUDBY	OSV 1 OSV 3 OSV 5 OSV 7 OSV 8
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Žák: - umí pracovat s hlasem	- Délka - Síla - Barva - Výška	KVALITY TÓNŮ	OSV 1 OSV 3 OSV 5
Žák: - rozpozná vokální, instrumentální a vokálně - instrumentální hudbu - rozpozná některé hudební nástroje	- Vokální - Instrumentální - Vokálně-instrumentální - Hudební nástroje a lidský hlas	DRUHY HUDBY	OSV 1 OSV 3 OSV 5
Žák: - proniká do podstaty hudby a hudebního umění	- Rytmus - Melodie - Pohyb melodie - Zvukomalba - Kontrast, gradace - Harmonie - Změny v hudebním proudu	HUDEBNÍ VÝRAZOVÉ PROSTRĚDKY	OSV 1 OSV 3 OSV 5
Žák: - rozpozná některé hudební žánry	- hudba taneční - hudba pochodová - koleda - oblíbené žánry	HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY	OSV 1 OSV 3 OSV 5 VMEGS 1 MKV 1
Žák: - dokáže vyjádřit své pocity z poslechu hudby	- slovní vyjádření pocitů z poslechu hudby	INTERPRETACE HUDBY	VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA			4. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
VOKALNÍ ČINNOSTI			
Zák: - zvládá správně dýchat a zapojovat hlas, dle pravidel hlasové hygieny - využívá mluvený rytmus - dle individuálních možností zpívá čistě, rytmicky přesně	- Pěvecké dovednosti - Hlasová hygiena - Rozlišování hlasového rozsahu	PĚVECKÝ A MLUVENÝ PROJEV	OSV 1 OSV 4 OSV 8
Zák: - dokáže rozpoznat písně různých taktů - využívá hudební rytmus	- Písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	HUDEBNÍ RYTMUS	OSV 3 OSV 5 OSV 8
Zák: - zvládá kánon a dvojhlas	- Kánon - Lidový dvojhlas	DVOJHLAS A VÍCEHLAS	OSV 4
Zák: - ovládá diatonický postup - aktivně se zapojuje do hudebních her - rozvíjí své intonační schopnosti	- Diatonický postup v dur a moll tóninách - Hudební hry	INTONACE VOKÁLNÍ IMPROVIZACE	OSV 1
Zák: - umí se vyznat, zapisovat a přečíst notový zápis	- Čtení a zápis rytmického schématu písně - Orientace v notovém záznamu	GRAFICKÝ ZÁZNAM VOK. HUDBY	OSV 3 OSV 5
INSTRUMENTALNÍ ČINNOSTI			
Zák: - dokáže reprodukovat různá témata a hudební motivy - rozvíjí hudební sluch a představivost	- Reprodukce motivů, témat - Orffovy nástroje	HRA NA HUDEBNÍ NÁSTROJE	OSV 1 OSV 3
Zák: - zvládá jednoduchý hudební doprovod - ovládá jednoduchou písňovou formu - rozpozná a umí tvořit předehru, mezihru a dohru	- Tvorba předeher, mezíher, doher - Hudební doprovod - Hudební hry - Jednodílná písňová forma a-b	RYTMIZACE MELODIZACE STYLIZACE HUDEBNÍ IMPROVIZACE	OSV 5 OSV 8
Zák: - orientuje se v grafickém schématu	- Grafické schéma skladby - Záznam melodie a její reprodukce	GRAFICKÝ ZÁZNAM MELODIE	OSV 3 OSV 5
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Zák: - zvládá pohyb spolu se zpěvem - zvládá jednoduché lidové tance - reaguje pohybem na znějící hudbu	- Takt 2/4, 3/4, 4/4 - Taneční hry se zpěvem - Jednoduché lidové tance	TAKTOVÁNÍ POHYBOVÝ DOPROVOD	OSV 1 OSV 3
Zák: - reaguje na hudbu pomocí pohybu, tance, gest, mimiky	- Pantomima - Pohybová improvizace s tanečními kroky	POHYBOVÉ VYJÁDRĚNÍ HUDBY	OSV 5 OSV 7 OSV 10
Zák: - dokáže uchovat a poté zopakovat daný prvek	- Pamětné uchování a reprodukce pohybů	ORIENTACE V PROSTORU	OSV 8
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Zák: - určuje vlastnosti tónů - reprodukuje tóny podle jejich vlastností	- Délka - Síla - Barva - Výška	KVALITY TÓNŮ	OSV 1
Zák: - pozná rozdíl mezi akordem a souzvukem	- Souzvuk - Akord	VZTAHY MEZI TÓNŮ	OSV 5
Zák:			

<ul style="list-style-type: none"> - proniká do podstaty hudby a hudebního umění - dokáže pracovat hudebními výrazovými prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - Rytmus - Melodie - Harmonie - Kontrast, gradace - Pohyb melodie - Zvukomalba - Změny v hudebním proudu 	HUDEBNÍ VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY	OSV 3
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná vokální, instrumentální a vokálně - instrumentální hudbu - rozpozná některé hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - Vokální - Instrumentální - Vokálně - instrumentální - Lidský hlas a hudeb. nástroj 	DRUHY HUDBY	OSV 1 OSV 8
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé hudební žánry 	<ul style="list-style-type: none"> - Hudba taneční - Hudba pochodová - klasická hudba, moderní hudba 	HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY	OSV 11 MKV 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná rozdíly mezi jednotlivými písňovými formami 	<ul style="list-style-type: none"> - Malá písňová forma - Velká písňová forma - Rondo - Variace 	HUDEBNÍ FORMY	VMEGS 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjádřit své pocity z poslechu hudby 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní vyjádření pocitů z poslechu hudby 	INTERPRETACE HUDBY	VMEGS 2 VMEGS 3

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Zák: - zvládá správně dýchat a zapojovat hlas, dle pravidel hlasové hygieny - využívá mluvený rytmus - dle individuálních možností zpívá čistě, rytmicky přesně	- Pěvecké dovednosti - Hlasová hygiena - Rozlišování hlasového rozsahu	PĚVECKÝ A MLUVENÝ PROJEV	OSV 1 OSV 4 OSV 8
Zák: - dokáže rozpoznat písně různých taktů - využívá hudební rytmus	- Písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	HUDEBNÍ RYTMUS	OSV 3 OSV 5 OSV 8
Zák: - zvládá kánon a dvojhlas	- Kánon - Lidový dvojhlas	DVOJHLAS A VÍCEHLAS	OSV 4 OSV 8
Zák: - ovládá diatonický postup - aktivně se zapojuje do hudebních her - rozvíjí své intonační schopnosti	- Diatonický postup v dur a moll tóninách - Hudební hry	INTONACE VOKÁLNÍ IMPROVIZACE	OSV 1
Zák: - umí se vyznat, zapisovat a přečíst notový zápis	- Čtení a zápis rytm. schématu písně - Orientace v notovém záznamu	GRAFICKÝ ZÁZNAM VOK. HUDBY	OSV 3 OSV 5
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Zák: - dokáže reprodukovat různá témata a hudební motivy - rozvíjí hudební sluch a představivost	- Reprodukce motivů, témat	HRA NA HUDEBNÍ NÁSTROJE	OSV 1 OSV 3
Zák: - zvládá jednoduchý hudební doprovod - ovládá jednoduchou písňovou formu - rozpozná a umí tvořit předeheru, mezihru a dohru	- Tvorba předeher, mezíher, doher - Hudební doprovod - Hudební hry - Jednodílná písňová forma a-b	RYTMIZACE MELODIZACE STYLIZACE HUDEBNÍ IMPROVIZACE	OSV 5 OSV 8
Zák: - orientuje se v grafickém schématu	- Grafické schéma skladby - Záznam melodie a její reprodukce	GRAFICKÝ ZÁZNAM MELODIE	OSV 3 OSV 5
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Zák: - zvládá pohyb spolu se zpěvem - zvládá jednoduché lidové tance - reaguje pohybem na znějící hudbu	- Takt 2/4, 3/4, 4/4 - Taneční hry se zpěvem - Jednoduché lidové tance	TAKTOVÁNÍ POHYBOVÝ DOPROVOD	OSV 1 OSV 3
Zák: - reaguje na hudbu pomocí pohybu, tance, gest, mimiky	- Pantomima - Pohybová improvizace s tanečními kroky	POHYBOVÉ VYJÁDRĚNÍ HUDBY	OSV 5 OSV 7 OSV 10
Zák: - dokáže uchovat a poté zopakovat daný prvek	- Pamětné uchování a reprodukce pohybů	ORIENTACE V PROSTORU	OSV 8
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Zák: - proniká do podstaty hudby a hudebního umění	- Délka - Síla - Barva - Výška	KVALITY TÓNŮ	OSV 1
Zák: - pozná rozdíl mezi akordem a souzvukem	- Souzvuk - Akord	VZTAHY MEZI TÓNY	OSV 5
Zák: - proniká do podstaty hudby a hudebního umění - dokáže pracovat hudebními výrazovými prostředky	- Rytmus - Melodie	HUDEBNÍ VÝRAZOVÉ	OSV 3

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Harmonie</i> - <i>Kontrast, gradace</i> - <i>Pohyb melodie</i> - <i>Zvukomalba</i> - <i>Změny v hudebním proudu</i> 	PROSTŘEDKY	
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - <i>rozpozná vokální, instrumentální a vokálně - instrumentální hudbu</i> - <i>rozpozná některé hudební nástroje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Vokální</i> - <i>Instrumentální</i> - <i>Vokálněinstrumentální</i> - <i>Lidský hlas a hudeb. Nástroj</i> 	DRUHY HUDBY	OSV 1 OSV 8
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - <i>rozpozná některé hudební žánry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Hudba taneční</i> - <i>Hudba pochodová</i> - <i>Ukolébavka</i> 	HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY	OSV 11 MKV 1
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - <i>pozná rozdíly mezi jednotlivými písňovými formami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Malá písňová forma</i> - <i>Velká písňová forma</i> - <i>Rondo</i> - <i>Variace</i> 	HUDEBNÍ FORMY	VMEGS1
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - <i>dokáže vyjádřit své pocity z poslechu hudby</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>slovní vyjádření pocitů z poslechu hudby</i> 	INTERPRETACE HUDBY	VMEGS 2 VMEGS 3

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova
Období, ročník:	1. období, 1. - 3. ročník 2. období, 4. – 5. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat svět umění a kultury prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení.

Prostřednictvím činností se žáci seznamují s výrazovými prostředky výtvarného umění, učí se s nimi tvořivě pracovat a používat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je s ohledem ke svým zkušenostem chápat, rozpoznávat a vysvětlovat.

Ve výtvarné výchově je často využíváno projektové vyučování. Projekty umožňují nacházet vztahy mezi jednotlivými druhy umění, otevírají prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů. Pomocí projektů žáci hlouběji porozumí uměleckému dílu a osobitěji a originálněji se vyjadřují.

Výtvarná výchova pracuje s prostředky a technikami, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup dítěte vychází z porovnání jeho dosavadní životní zkušenosti a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech:

- tvorba (kresba, malba, grafika, kombinované techniky, tématické práce, keramika)
- vnímání (výstavy, besedy o ilustrátorech, rozbory výtvarných děl)
- interpretace (výtvarné vyprávění)

Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost a fantazii.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- rozvíjení smyslové citlivosti
- uplatňování subjektivity
- ověřování komunikačních účinků

Časová dotace předmětu:

1. období 1 hodina týdně
2. období 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v kmenových třídách, v plenéru a je doplňována návštěvami výstav, případně projekcí výukových filmů.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Kreativita (OSV 5)
- Komunikace (OSV 8)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola (VDO 1)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)
- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference (MKV 1)
- Lidské vztahy (MKV 2)
- Etnický původ (MKV 3)

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy

Učitel

- upřednostňuje pestrost aktivit, které vycházejí z přístupu tvořivého vyučování
- vede k posuzování a diskusi o výtvarných dílech i vlastních výrobcích
- podporuje pokroky jednotlivých žáků
- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k učení

- učí porozumět obecně používaných termínů ve výtvarné oblasti a zacházet s nimi
- vede ke vhodnému výběru a využití způsobů, metod a strategií výtvarného umění
- vede k samostatnosti při vlastní činnosti

Kompetence komunikativní

Žák

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke spolupráci s ostatními lidmi

Učitel

- užívá umělecký jazyk
- vede žáky k porozumění vizuálního sdělení, aby dokázali toto sdělení sami zobrazit
- směřuje žáky k vnímání mimojazykového vyjadřování
- poskytuje žákům dostatek prostoru k jejich vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence občanské

Žák

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel

- vysvětluje žákům potřebu respektovat a chránit naše tradice, kulturní a historické dědictví
- posiluje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do kulturního dění

Kompetence sociální a personální

Žák

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role, v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel

- učí žáky účinně spolupracovat ve skupině a dodržovat pravidla práce v týmu
- učí žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě a skupinách
- vede žáky k pomoci slabšímu
- respektuje a povzbuzuje žáky s poruchami učení
- učí žáky zásadám chování na kulturních akcích
- předvádí na příkladech z výtvarného umění nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí k sebezdokonalení se
- buduje v dětech sebedůvěru na základě respektování názoru každého žáka

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Učitel

- vysvětluje žákům správné a bezpečné použití výtvarných potřeb a péči o ně
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

4. Očekávané výstupy

1. OBDOBÍ

Žák

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

2. OBDOBÍ

Žák

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA			1. - 3. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní výtvarné dovednosti - užívá pojmy, týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností - umí organizovat vlastní výtvarnou práci 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti - barvy základní a podvojně - barevný kontrast a harmonie - výtvarné vyprávění - pozorování výtvarných útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy, struktury - vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ - poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí - grafický záznam pohybu - kružnice, ovály, elipsy, svislé, vodorovné a šikmé čáry jako prostředky rozvoje kreslířského pohybu ruky - rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti - přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazených prvků 	<p>1. VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí řešit přiměřené úkoly v plošných a prostorových pracích - chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii - rozeznává různý charakter lineární kresby - využívá při své výtvarné činnosti základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, chápe výrazové vlastnosti barev 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání vlastností barev a jejich výrazových možností - poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností - poznávání základních vlastností plastických materiálů- modelování - rozvíjení citu pro prostor- poznávání základních prostorových útvarů - modelování a konstrukce - rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus - otisky, do plastických materiálů, vystřihování prvků, rytmické střídání prvků v různých barvách - kompozice plochy s použitím libovolných prvků 	<p>2. UŽITÉ PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa - zná některé ilustrátory dětských knih a chápe význam ilustrace - vnímá přírodu jako inspiraci pro výtvarnou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní práce s ilustrací - funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor) - hračka, loutka, maňásek -materiál, tvar - seznamování s různými druhy výtvarného umění - malířství, grafikou, sochařstvím, architekturou - průběžné rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí - návštěvy galerií a výstav 	<p>3. VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p>	<p>OSV 1,4,5 OSV 7,9 EV 3 EV 4 MKV 1 VMEGS 1 VMEGS 2</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá všech prostředků a materiálů ke své výtvarné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba (uhel, tužka, tuš, křída) - malba (temperové a krycí vodové barvy, voskový pastel) - kombinované techniky - modelovací hlína, modurit, těsto - přírodní materiály (kaménky, kůra, plody aj.) - papír, špejle, krabičky aj. 	<p>4. VÝTVARNÉ PROSTŘEDKY A MATERIÁLY</p>	

5.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA			4. - 5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, koláží, mozaikou, textilní aplikací	- expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti - výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, základní kompoziční principy - vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí - zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy - výtvarné vyjádření pohádkové postavy - využití tvarové a barevné nadsázky - výtvarné vyjádření znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů - výtvarné vyjádření věcí, řešení barevných vztahů objektu a prostředí, malba vycházející ze skutečnosti i z představ - rozvíjení prostorového vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů	1. VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV7
Zák: - umí používat běžné pojmy z nauky o barvě - umí uplatňovat výrazové vlastnosti linie, experimentovat s různými druhy linie, orientovat se v prostorových a barevných vztazích - seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy - rozeznává základní tvary písma, umí ho užívat - umí se orientovat v tvarové a barevné kompozici, řešit úlohy dekorativního charakteru v ploše	- elementární poučení o teorii barev - řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, symetrická a asymetrická řešení - seznámení s funkcí písma, písmo jako dekorativní prvek - uplatnění výtvarného výrazu linie, uplatnění kontrastu a vztahu tvarů, ploch a barev v plošné kompozici - poznávání výtvarných principů a možností materiálů - dekorativní tvorba - rozvíjení citlivého vztahu k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel - vytváření jednoduchých prostorových objektů	2. UŽITÉ PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV7
Zák: - umí poznávat různé	- rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa - druhy volného výtvarného umění - malířství - figura, portrét, krajina, zátiší - sochařství a příroda - socha, sousoší, plastika, - volná grafika - základní techniky - architektura a užité umění - kulturní bydlení - umění v bytě - design a estetická úroveň předmětů - lidové umění a jeho dekor - současná oděvní kultura - výtvarná úprava knihy - druhy ilustrace - krásy přírody a vztah k životnímu prostředí - návštěvy galerií a výstav	3. VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	OSV 1,4,5 OSV 7,9 EV 3 EV 4 MKV 1 VMEGS 1 VMEGS 2
Zák:	- kresba (pero, štětec, tužka, uhl) - malba (tempera, vodové barvy, aj.) - kombinované techniky: koláž, textilní techniky, modelování, prostorové vytváření (hlína, sádra, dřevo, kamínky, plasty, textil, vlna, aj.) - papír - různé druhy, přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání a další	4. VÝTVARNÉ PROSTŘEDKY A MATERIÁLY	OSV 1 OSV4 OSV 11 MKV 1 VMEGS 1 VMEGS 2

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova
Období, ročník:	1. období, 1. - 3. ročník 2. období, 4. – 5. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova směřuje k celkové pohybové kultivovanosti žáků. Žáci mohou v tělesné výchově nacházet prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání náčiní a náradí. Tělesná výchova umožňuje žákům poznávat tělesné a duševní schopnosti svého těla a aktivně podporuje tvorbu vlastního pohybového režimu. Tomu napomáhá i naše široká nabídka dalších forem pohybových činností v rámci kroužků. Osobní a sociální výchova je realizována v tělesné výchově formou individuálně týmových pohybových aktivit, při kterých jsou řešeny problémy, mezilidské vztahy a komunikace a kooperace.

Napomáhá k sebepoznávání, k regulaci vlastního jednání a vůle, cvičí sebekontrolu, posiluje prevenci sociálně patologických jevů a vede ke zdraví relaxaci. V případě vhodných podmínek školy jsou do výuky zařazovány kurzy plavání, turistika, pobyt v přírodě.

1. - 3. ročník:

- Žáci se při vstupu do školy adaptují na pracovní režim a zátěž. Utváří se u nich elementární pohybové dovednosti. Rozvíjíme u žáků základní pohybové, hygienické a organizační návyky.

4. - 5. ročník:

- Vycházíme u žáků z lepší pohybové obratnosti a rychlosti. Postupně se zaměřuje na efektivní didaktické metody a na zdravotně zaměřené činnosti.

Vyučovací předmět má v 1. i 2. období časovou dotaci dvě hodiny týdně. V 2. a 3. ročníku probíhá výuka plavání.

Organizační vymezení:

Výuka bude probíhat v těchto prostorách

- v tělocvičně
- v gymnastickém sále
- na školním hřišti
- výuka v přírodě
- plavecký bazén

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)
- Psychohygienu (OSV 4)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Komunikace (OSV 8)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- umí vybírat a využívat vhodné metody a formy vlastního a fyzického rozvoje
- vhodně organizuje svůj čas
- uvědomuje si souvislost mezi fyzickou a psychickou kondicí
- orientuje se zřetelně v terminologii jednotlivých cvičení

Učitel

- připravuje žáky na účast v soutěžích
- podporuje účast na soutěžích a olympiádách.
- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu ke sportu
- učí porozumět obecně používaných termínů
- vede žáky k dodržování sportovních pravidel

Kompetence k řešení problémů

Žák

- umí rozpoznat a pochopit problém při ovládnutí sportovního prvku, hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- aktivně hledá vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech

Učitel

- učí žáky, jak předcházet problémům při sportu a jak je řešit

Kompetence komunikativní

Žák

- respektuje pokyny vedoucího družstva
- vhodně argumentuje a podílí se na diskusi o taktice družstva

Učitel

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky
- vede k zodpovědnosti ve vztazích mezi vrstevníky i dospělými

Kompetence občanské

Žák

- váží si každého sportovního výkonu
- respektuje rozdílné fyzické dispozice druhých a jejich práva
- jedná v zájmu tolerance
- je schopen poskytnout dle svých možností účinnou první pomoc
- aktivně se účastní sportovních akcí školy

Učitel

- vede k respektování všech dohodnutých pravidel chování
- navozováním modelových situací učí žáky chování v krizových situacích

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- dodržuje pravidla fair – play
- má zdravé sebevědomí a vyhýbá se podceňování a přeceňování
- přispívá k dobrým mezilidským vztahům

Učitel

- podporuje vzájemnou pomoc
- bohatou sportovní činností rozvíjí v žácích žádoucí návyky ve vztahu k vlastnímu zdraví

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně nářadí a náčiní

- dodržuje vymezená pravidla, jak při sportovních hrách, tak i v životě

Učitel

- vede k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při sportu

4. Očekávané výstupy

1. OBDOBÍ

Žák

- spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

2. OBDOBÍ

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA			1. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - snaží se o správné držení těla - dokáže jednat podle základních tělovýchovných povelů a signálů - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- kondiční a koordinační cvičení - cvičení pro správné držení těla (rychlostní, motivační, tvořivá, na rozvoj flexibility) - správné držení těla - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech - příprava organismu - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - základní tělocvičné názvosloví, povel, signály	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	OSV 1,3,4 OSV 6
Zák: - zná přípravná cvičení pro atletické disciplíny, jednoduchá zvládá sám - zná cviky pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti	- rychlý běh - skok z místa - hod tenisovým míčkem na cíl - cvičení pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a koordinace pohybů	ATLETIKA	OSV 3 OSV 6
Zák: - umí základní akrobatické prvky- kotoul vpřed, vzad - zná různé druhy nářadí a náčiní - rozpozná změnu rytmu v muzice, dokáže na ni reagovat	- přípravná cvičení - základy akrobacie - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - rytmické cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu pohybem	GYMNASTIKA	OSV 3 OSV 6 OSV 8
Zák: - umí užívat pravidel fair play chování - spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích - zná různé druhy míčů, pálek, raket a ví, k jakým sportům patří	- pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity - pohybová tvořivost - seznámení a manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním - základy jednání a chování fair play - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, soutěží - míčové hry - spolupráce ve hře - přípravné pohybové hry - pohybové hry rozvíjející obratnost	SPORTOVNÍ HRY	OSV 3 OSV 6 OSV 7
Zák: - dodržuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích - ví, jak se chovat k přírodě v přírodě - uplatňuje své vědomosti o přírodě - aktivně se zapojuje do činností spojené s turistikou a přírodou	- přesun v terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - chůze v terénu - ochrana přírody	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	OSV 1,6,9 OSV 10,11

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA		2. ročník	
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - snaží se o správné držení těla - dokáže jednat podle základních tělovýchovných povelů a signálů - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- kondiční a koordinační cvičení - cvičení pro správné držení těla (rychlostní, motivační, tvořivá, na rozvoj flexibility) - správné držení těla - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech - příprava organismu - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - základní tělocvičné názvosloví, povely, signály	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	OSV 1 OSV 3 OSV 4 OSV 6
Zák: - zná přípravná cvičení pro atletické disciplíny, jednoduchá zvládá sám - zná cviky pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti	- rychlý běh - skok z místa - hod tenisovým míčkem na cíl - cvičení pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a koordinace pohybů	ATLETIKA	OSV 3 OSV 6
Zák: - umí základní akrobatické prvky- kotoul vpřed, vzad - zná různé druhy nářadí a náčiní - rozpozná změnu rytmu v muzice, dokáže na ni reagovat	- průpravná cvičení - základy akrobacie - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - rytmické cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu pohybem	GYMNASTIKA	OSV 3 OSV 6 OSV 8
Zák: - umí užívat pravidel fair play chování - spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích - zná různé druhy míčů, pálek, raket a ví, k jakým sportům patří	- pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity - pohybová tvořivost - nácvik manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním - upevňování základů jednání a chování fair play - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, soutěží - míčové hry - spolupráce ve hře - průpravné pohybové hry - pohybové hry rozvíjející obratnost	SPORTOVNÍ HRY	OSV 3 OSV 6 OSV 7
Zák: - respektuje řád plaveckého stadionu - snaží se dodržovat správnou techniku plaveckého stylu - umí plavecký styl "prsa" - zapojuje se do her ve vodě a spojených s vodou	- hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - plavecký způsob - prsa - hry ve vodním prostředí	ZÁKLADNÍ PLAVECKÁ VÝUKA	OSV 3 OSV 6
Zák : - dodržuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích - ví, jak se chovat k přírodě v přírodě - uplatňuje své vědomosti o přírodě - aktivně se zapojuje do činností spojené s turistikou a přírodou	- přesun v terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - chůze v terénu - ochrana přírody	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	OSV 1 OSV 6 OSV 9 OSV 10 OSV 11

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA			3. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - snaží se o správné držení těla - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - dokáže jednat podle základních tělovýchovných povelů a signálů - zvládne se vyjadřovat některými povelů a signály	- přípravná, kondiční a koordinační cvičení - cvičení pro správné držení těla (rychlostní, motivační, tvořivá, na rozvoj flexibility) - správné držení těla - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech - příprava organismu - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - základní tělocvičné názvosloví, povelů, signály	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	OSV 1 OSV 3 OSV 4 OSV 6
Zák: - zná přípravná cvičení pro atletické disciplíny, jednoduchá zvládá sám - zná cviky pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti	- rychlý běh - skok z místa - hod tenisovým míčkem na cíl - cvičení pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a koordinace pohybů	ATLETIKA	OSV 3 OSV 6
Zák: - umí základní akrobatické prvky- kotoul vpřed, vzad, přemet stranou - zvládá na kladince prvky přiměřené věku- chůze, dřep, otočka - zná různé druhy nářadí a náčiní - umí cvičit pomocí nářadí přiměřeného věku (tyč, kladinka, švédská bedna) - rozpozná změnu rytmu v muzice, dokáže na ni reagovat	- přípravná cvičení - základy akrobacie - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - rytmické cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu pohybem	GYMNASTIKA	OSV 3 OSV 6 OSV 8
Zák: - umí užívat pravidel fair play chování - spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích - zná různé druhy míčů, pálek, raket a ví, k jakým sportům patří - zvládá zacházet s míčem, pálkou, raketou	- pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity - pohybová tvořivost - nácvik manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním - upevňování jednání a chování fair play - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, soutěží - míčové hry - spolupráce ve hře - přípravné pohybové hry - pohybové hry rozvíjející obratnost	SPORTOVNÍ HRY	OSV 3 OSV 6 OSV 7
Zák: - respektuje řád plaveckého stadionu - snaží se dodržovat správnou techniku plaveckého stylu - umí plavecký styl "prsa" - zapojuje se do her ve vodě a spojených s vodou	- hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - plavecký způsob - prsa - hry ve vodním prostředí	ZÁKLADNÍ PLAVECKÁ VÝUKA	OSV 3 OSV 6
Zák: - dodržuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích - ví, jak se chovat k přírodě v přírodě - uplatňuje své vědomosti o přírodě - aktivně se zapojuje do činností spojené s turistikou a přírodou - zvládá se orientovat podle mapy a světových stran	- přesun v terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - chůze v terénu - ochrana přírody - základní orientace na mapě	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	OSV 1 OSV 6 OSV 9 OSV 10 OSV 11

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA			4. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - správně drží tělo - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - dokáže jednat podle tělovýchovných signálů a povelů - zvládne se vyjadřovat některými povelů a signály - zvládá samostatně pracovat a zahřívát organismus	- přípravná, kondiční, koordinační cvičení - cvičení pro správné držení těla, motivační, tvořivá, na rozvoj flexibility - cvičení vytrvalostní, rychlostně silová, strečinková - správné držení těla - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových schopnostech - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - příprava organismu	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	OSV 1 OSV 3 OSV 4 OSV 6
Zák: - dokáže uběhnout krátkou i delší trať v daném časovém limitu - zná a užívá cviky pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a síly - zná přípravná cvičení pro atletické disciplíny	- vytrvalostní běh, sprint - skok daleký, vysoký - hod kriketovým míčkem do dálky - rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybů	ATLETIKA	OSV 3 OSV 6
Zák: - umí základní akrobatické prvky- kotoul vpřed, vzad, přemet stranou, stoj na rukou - zvládá na kladince prvky přiměřené věku- chůze, dřep, otočka, váha - zná různé druhy nářadí a náčiní - umí cvičit pomocí nářadí přiměřeného věku (tyčí, hrazda kladinka, švédská bedna, trampolína) - rozpozná změnu rytmu v muzice, dokáže na ni reagovat - pracuje samostatně s rytmem hudby a pohybem	- přípravná cvičení - přípravné úpoly - přetahy, přetlaky - akrobacie:kotouly, stoj na rukou, přemet stranou - cvičení s náčiním - cvičení na nářadí - šplh na tyči - rytmické cvičení s hudbou,vyjádření melodie a rytmu pohybem, základy estetického pohybu	GYMNASTIKA	OSV 3 OSV 6 OSV 8
Zák: - umí užívat pravidel fair play chování - spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích - užívá pravidla her a sportů - zvládá řídit a organizovat jednoduchou hru, minisport - zvládá řídit část výukové jednotky	- manipulace s míčem, pálkou či jiným náčiním - jednání a chování fair play,olympijské ideály, symboly - pravidla her, závodů, soutěží - míčové hry - přípravné pohybové hry, minisporty - pohybové hry rozvíjející sílu, obratnost, vytrvalost	SPORTOVNÍ HRY	OSV 3 OSV 6 OSV 7
Zák: - dodržuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích - ví, jak se chovat k přírodě v přírodě - uplatňuje své vědomosti o přírodě - aktivně se zapojuje do činností spojené s turistikou a přírodou - zvládá se orientovat podle mapy a světových stran	- přesun v terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - pohyb v terénu - ochrana přírody - základní orientace na mapě	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	OSV 1 OSV 6 OSV 9 OSV 10 OSV 11

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA			5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - správně drží tělo - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - dokáže jednat podle tělovýchovných signálů a povelů - zvládne se vyjadřovat některými povelů a signály - zvládá samostatně pracovat a zahřívát organismus	- přípravná, kondiční, koordinační cvičení - cvičení pro správné držení těla, motivační, tvořivá, na rozvoj flexibility - cvičení vytrvalostní, rychlostně silová, strečinková - správné držení těla - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových schopnostech - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - příprava organismu	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	OSV 1 OSV 3 OSV 4 OSV 6
Zák: - dokáže uběhnout krátkou i delší trať v daném časovém limitu - zná a užívá cviky pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a síly - zná přípravná cvičení pro atletické disciplíny	- vytrvalostní běh, sprint - skok daleký, vysoký - hod kriketovým míčkem do dálky - rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybů	ATLETIKA	OSV 3 OSV 6
Zák: - umí základní akrobatické prvky- kotoul vpřed, vzad, přemet stranou, stoj na rukou - zvládá na kladince prvky přiměřené věku- chůze, dřep, otočka, váha - zná různé druhy náradí a náčiní - umí cvičit pomocí náradí přiměřeného věku (tyč, hrazda kladinka, švédská bedna, trampolína) - rozpozná změnu rytmu v muzice, dokáže na ni reagovat - pracuje samostatně s rytmem hudby a pohybem	- přípravná cvičení - přípravné úpoly - přetahy, přetlaky - akrobacie:kotouly, stoj na rukou, přemet stranou - cvičení s náčiním - cvičení na náradí - šplh na tyči - rytmické cvičení s hudbou,vyjádření melodie a rytmu pohybem, základy estetického pohybu	GYMNASTIKA	OSV 3 OSV 6 OSV 8
Zák: - umí užívat pravidel fair play chování - spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích - užívá pravidla her a sportů - zvládá řídit a organizovat jednoduchou hru, minisport - zvládá řídit část výukové jednotky	- manipulace s míčem, pálkou či jiným náčiním - jednání a chování fair play,olympijské ideály symboly - pravidla her, závodů, soutěží - míčové hry - přípravné pohybové hry, minisporty - pohybové hry rozvíjející sílu, obratnost, vytrvalost	SPORTOVNÍ HRY	OSV 3 OSV 6 OSV 7
Zák: - dodržuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích - ví, jak se chovat k přírodě v přírodě - uplatňuje své vědomosti o přírodě - aktivně se zapojuje do činnosti spojené s turistikou a přírodou - zvládá se orientovat podle mapy a světových stran	- přesun v terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - pohyb v terénu - ochrana přírody - základní orientace na mapě	TURISTIKA A POHYB V PŘÍRODĚ	OSV 1 OSV 6 OSV 9 OSV 10 OSV 11

5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Pracovní činnosti
Období, ročník:	1. období, 1. - 3. ročník 2. období, 4. – 5. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci se v předmětu pracovní činnosti učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je určen chlapcům i dívkám bez rozdílu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmět pracovní činnosti mají v 1. i 2. období časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v těchto prostorách

- v kmenové třídě
- na zahradě v okolí školy
- v cvičné kuchyňce
- v počítačové učebně
- specializovaná zařízení (botanická zahrada, nákupní centrum)

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Kreativita (OSV 5)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola (VDO 1)
- Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO 4)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)
- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference (MKV 1)
- Lidské vztahy (MKV 2)

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy

Učitel

- upřednostňuje pestrost aktivit, které vycházejí z přístupu tvořivého vyučování
- vede k posuzování a diskusi o vlastních výrobcích
- podporuje pokroky jednotlivých žáků
- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učí porozumět obecně používaných termínů a zacházet s nimi
- vede ke vhodnému výběru a využití způsobů a metod
- vede k samostatnosti při vlastní činnosti

Kompetence komunikativní

Žák

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke spolupráci s ostatními lidmi

Učitel

- vede žáky k porozumění vizuálního sdělení, aby dokázali toto sdělení sami zobrazit
- směřuje žáky k vnímání mimojazykového vyjadřování
- poskytuje žákům dostatek prostoru k jejich vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence občanské

Žák

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k práci druhých

Učitel

- vysvětluje žákům potřebu respektovat a chránit naše tradice, kulturní a historické dědictví
- posiluje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do kulturního dění

Kompetence sociální a personální

Žák

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role, v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Učitel

- učí žáky účinně spolupracovat ve skupině a dodržovat pravidla práce v týmu
- učí žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě a skupinách
- vede žáky k pomoci slabšímu
- buduje v dětech sebedůvěru na základě respektování názoru každého žáka

Kompetence pracovní

Žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Učitel

- vysvětluje žákům správné a bezpečné použití pracovních potřeb a péči o ně
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

4. Očekávané výstupy

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

1. OBDOBÍ

Žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovních návodů a předlohy

2. OBDOBÍ

Žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

1. OBDOBÍ

Žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. OBDOBÍ

Žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

1. OBDOBÍ

Žák

- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

2. OBDOBÍ

Žák

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

1. OBDOBÍ

Žák

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

2. OBDOBÍ

Žák

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI			1. - 3. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - vytváří předměty a dekorace z tradičních i netradičních materiálů - pozná vlastnosti materiálů - dokáže správně využít pracovních pomůcek - zná jednoduché pracovní postupy a organizaci práce - seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	- aranžování přírodnin, sbírání, dotváření - pracovní pomůcky a nástroje-funkce a využití - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů - poznávání vlastností materiálů - střihání, ohýbání, spojování, navlékání, svazování, slepování	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7
Zák: - modeluje tvary dle předlohy - učí se respektovat požadavky bezpečnosti a hygieny práce - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti - vytváří předměty a dekorace z modelovacích hmot - pozná vlastnosti materiálů - dokáže správně využít pracovních pomůcek - při modelování se žák učí hnětení, válení, stlačování, přidávání a ubírání hmoty - zná jednoduché pracovní postupy a organizaci práce - seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	- vlastnosti hmoty - různé druhy hmot - různé techniky zpracování - hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání - vytváření předmětů z modelovací hmoty - uplatňování požadavků bezpečnosti a hygieny práce	PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7
Zák: - vytváří předměty a dekorace z různých druhů papíru a kartonu - pracuje podle slovního návodu - zvládá jednoduché pracovní postupy - umí pracovat se šablonou - učí se respektovat požadavky bezpečnosti a hygieny práce - dokáže správně využít pracovních pomůcek - zvládá základní činnosti práce s materiálem tj. skládání, ohýbání, střihání, trhání, vystřihování, nalepování, - seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	- určování vlastností papíru - druhy papíru - skládání, ohýbání, lepení, střihání, řezání - vytváření předmětů z papíru, kartonu - uplatňování požadavků bezpečnosti a hygieny práce	PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7
Zák: - vytváří předměty a dekorace z textilu, kůže. - dokáže správně využít pracovních pomůcek - zná jednoduché pracovní postupy a organizaci práce - seznamuje se s textilními materiály - zvládá jednoduchý přední steh - rozlišuje rub a líc látky - zvládá přišít jednoduchého knoflíku - seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti - dbá na bezpečnost práce s jehlou	- porovnávání vlastností textilií - druhy textilií - rozlišování rubu a líce - navlékání nití, nácvik uzlíku - přední steh - přišívání knoflíků - vytváření předmětů z textilních materiálů	PRÁCE S TEXTILNÍM MATERIÁLEM	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7
Zák: - zná základní podmínky pro pěstování rostlin - pečuje o nenáročné rostliny - pěstuje rostliny ze semen - pozoruje přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování	- základní podmínky pro pěstování rostlin - péče o nenáročné rostliny - pěstování rostlin ze semen - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	OSV 1 EV 3 EV 4
Zák: - pracuje podle předlohy, plánu, návodu, sestavuje jednoduché modely, provádí demontáž - zná a dodržuje zásady bezpečnosti při montáži a demontáži - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - práce podle fantazie	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	OSV 1 OSV 4 OSV 5 OSV 7 OSV 9
Zák: - zvládá zásady slušného chování při stolování - zvládá sebeobsluhu při stolování, jí přiborem - umí dodržovat hygienické návyky před a při stolování. - zná zásady správné výživy. - seznamuje se se základním vybavením kuchyně	- pravidla správného stolování - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin	PŘÍPRAVA POKRMŮ	OSV 1,4 OSV 11 MKV 1 VMEGS 1 VMEGS 2

5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI			4. - 5. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - žák vytváří složitější pracovní operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti - umí bezpečně zacházet s nástroji, pomůckami a materiálem. - dokáže správně využít pracovních pomůcek - určuje vhodný materiál na daný výrobek. - dbá na estetickou hodnotu výrobku - učí se organizovat svou práci - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů - jednoduché pracovní postupy a organizace práce - lidové zvyky, tradice a řemesla - střihání, ohýbání, spojování, navlékání, svažování, slepování	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7
Zák: - žák vytváří složitější pracovní operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti - umí bezpečně zacházet s nástroji, pomůckami a materiálem. - dokáže správně využít pracovních pomůcek - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	- vytváření předmětů z modelovacích hmot - vlastnosti hmoty - různé druhy hmot - funkce a využití pracovních pomůcek - jednoduché pracovní postupy a organizace práce - lidové zvyky, tradice a řemesla	PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7
Zák: - žák vytváří složitější pracovní operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti - umí bezpečně zacházet s nástroji, pomůckami a materiálem. - dokáže správně využít pracovních pomůcek - určuje vhodný materiál na daný výrobek. - dbá na estetickou hodnotu výrobku - učí se organizovat svou práci - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	- vytváření předmětů z papíru, kartonu - funkce a využití pracovních pomůcek, kartonových a papírových materiálů - jednoduché pracovní postupy a organizace práce - lidové zvyky, tradice a řemesla	PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7
Zák: - žák vytváří složitější pracovní operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti - umí bezpečně zacházet s nástroji, pomůckami a materiálem. - dokáže správně využít pracovních pomůcek - určuje vhodný materiál na daný výrobek. - dbá na estetickou hodnotu výrobku - zvládá různé druhy stehů - dbá na bezpečnost práce s jehlou - žák využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic - umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	- vytváření předmětů z textilních materiálů - funkce a využití pracovních pomůcek - jednoduché pracovní postupy a organizace práce - střihání podle šablony - různé druhy stehů - ozdobné stehy, vyšívání	PRÁCE S TEXTILNÍM MATERIÁLEM	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7
Zák: - ošetřuje a pěstuje náročnější pokojové rostliny podle daných zásad - umí přesazovat a hnojit pokojové rostliny. - umí v praxi pěstovat jednoduché rostliny - umí připravit půdu pro setí a sázení, ví, co se seje a sází. - volí podle druhu činnosti pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje bezpečnost při práci na školním pozemku	- péče o pokojové rostliny - výsev a výsadba rostlin - rozmnožování a přesazování pokoj. rostlin - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování - práce na školním pozemku	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	OSV 1 EV 3 EV 4
Zák: - pracuje podle předlohy, plánu, návodu, sestavuje modely, provádí demontáž - zná a dodržuje zásady bezpečnosti při montáži a demontáži - sestavuje modely i bez předlohy - vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních - rozvíjí konstrukční činnosti a technický vkus	- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - práce podle fantazie	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	OSV 1 OSV 4 OSV 5 OSV 7 OSV 9
Zák: - zvládá zásady slušného chování při stolování - připraví samostatně jednoduchý studený i teplý pokrm - upevňuje si hygienické návyky před a při stolování - zná způsoby uchovávání a skladování potravin. - zná zásady správné výživy - seznamuje se se základním vybavením kuchyně - udržuje pořádek pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc	- pravidla správného stolování - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - příprava jednoduchých pokrmů a nápojů - výrobky studené kuchyně - jednoduchá úprava stolu	PŘÍPRAVA POKRMŮ	OSV 1 OSV 4 OSV 11 MKV 1 VMEGS 1 VMEGS 2

6.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Období, ročník:	3. období, 6. - 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy, jejich obsah se vzájemně prolíná.

Časové a organizační vymezení

Český jazyk a literatura na 2. stupni je vyučován s dotací 4 hodin týdně. V 9. třídě je na časovou dotaci využita jedna disponibilní hodina. Výuka probíhá v učebnách, ve vyučovacích hodinách s délkou 45 minut.

Při výuce jsou uplatňovány zejména tyto formy a metody: výklad, diskuse, skupinová práce, samostatná práce, výukové PC programy.

Hlavním cílem je získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojování spisovné podoby českého jazyka, schopnosti komunikovat ústně a písemně, dále rozvíjení tvořivosti a fantazie, k humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, rozvoj estetického cítění, rozpoznání hodnot.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, mediální výchova.

2. Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)
- Kreativita (OSV 5)
 - rozvíjení základních rysů kreativity, tvořivosti v mezilidských vztazích

- přijímání souhlasných i nesouhlasných argumentů
- cvičení schopnosti dohody o optimálním postupu
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Komunikace (OSV 8)
 - dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
 - pozorování a cvičení naslouchání
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola (VDO 1)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMGS)

- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)
 - kultivuje postoje k Evropě a světu
 - podporuje pozitivní postoje ke kulturní rozmanitosti
 - poznávání státních a evropských symbolů

Multikulturní výchova (MKV)

- Multikulturalita (MKV 4)
 - poskytuje znalosti o rozdílných etnických skupinách,
 - učí toleranci a respektu k jiné identitě, tolerovat odlišnosti
 - seznamuje s pojmy kultura, etnikum, národnost, xenofobie

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
 - pěstování kritického přístupu k mediálnímu sdělení
 - rozlišování bulvárních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných
 - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením chápe podstatu sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)
 - rozdíl mezi reklamou a zprávou
 - vyhodnocení zpráv týkajících se znečištění přírodního prostředí
 - zaujímání stanoviska podloženého věcnou odbornou argumentací
- Stavba mediálních sdělení (MV 3)
 - pravidelnost v upořádání mediovaných sdělení (zpravodajství)
 - stavba a uspořádání publicistických textů
- Vnímání autora mediálních sdělení (MV 4)
 - identifikování postojů a názorů autora
 - výrazové prostředky jejich uplatnění při vyjádření názoru a postoje

- Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)
 - organizace a postavení médií ve společnosti
 - vliv médií na každodenní život
 - role médií v politickém, kulturním a osobním životě
- Tvorba mediálního sdělení (MV 6)
 - uplatnění a výběr jazykových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných vhodných sdělení
 - tvorba sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi
- Práce v realizačním týmu (MV 7)
 - redakce časopisu, rozhlasu, televize, internetového média
 - komunikace a spolupráce v týmu, kompetence jednotlivých rolí
 - stanovení cíle, harmonogramu

Zařazení průřezových témat do výuky - viz tabulka vzdělávacího obsahu Český jazyk a literatura s použitím výše uvedených zkratk.

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- objevuje nová řešení a nové souvislosti
- spolupracuje při plnění úkolů
- objevuje správná řešení úkolů i cestou využívání chyb spolužáků
- využívá doporučené pomůcky a publikace
- postupuje svým individuálním tempem v učení
- samostatně vyhledává informací z různých zdrojů
- samostatně třídí informace
- spolupracuje s ostatními žáky, vzájemně hledají cestu ke správnému řešení
- chápe informaci tak, aby ji efektivně využil v procesu učení i v praktickém životě
- využívá termíny, znaky a symboly, které zná z jiných předmětů

Učitel

- podněcuje žáky k zájmu o řešení a objevování nových věcí
- vede žáky ke spolupráci při plnění úkolů, vybízí je k aktivitě a vhodně je motivuje
- vede žáky ke správnému řešení úkolů i cestou využívání případných chyb, kterých se žáci dopouštějí
- pomáhá žákům s výběrem vhodných pomůcek a publikací
- má stále na zřeteli individuální vztah žáka k učení a využívá vhodných povzbuzujících hodnocení
- zadává úkoly, které vyžadují samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů
- vede žáky k samostatnému třídění informací

- vede žáky k pochopení informací tak, aby je dokázali efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- ukazuje žákům, jak mají formulovat své hypotézy a ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- umožňuje žákům zhodnotit úspěšnost dosaženého cíle
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokrok podle individuálních schopností
- vede žáky k sebehodnocení

;

Kompetence k řešení problému

Žák

- společně s učitelem vnímá cíl činnosti
- odpovídá na kladené otázky
- plní problémové úlohy
- klade otázky
- vybírá správné odpovědi z různých možností
- kombinuje informace z různých zdrojů
- plní úkoly podle svých individuálních možností
- odhaluje případné chyby spolužáků a navrhuje správná řešení
- vnímá svou úspěšnost v porovnání s ostatními
- pracuje s materiály a zdroji, v nichž si ověří správnost svého řešení
- spoluvytváří vhodnou atmosféru napomáhající k navození řešení problému
- přidává své názory, náměty a zkušenosti

Učitel

- společně s žáky formuluje cíl činnosti
- klade otevřené otázky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- vytváří vhodnou atmosféru k navození problému
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- navrhuje různá hlediska pro řešení problému
- vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vybízí k vyhledávání dalších problémů, které se řeší stejným způsobem
- ve výuce reflektuje společenské i přírodní dění
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení
- vyžaduje dodržování pravidel

Kompetence komunikativní

Žák

- využívá prostor pro logické vyústění písemného i mluveného projevu
- volí správná slovní spojení
- vhodně komunikuje
- ve vybraných situacích posuzuje odpovědi spolužáků
- drží se tématu
- formuluje a zpřesňuje myšlenky
- používá spisovného jazyka
- na dotazy usměřující dialog odpovídá
- provádí shrnutí
- odpovídá na otázky, kterými je diagnostikováno pochopení textu
- volí vhodný způsob komunikace
- doplňuje názor či sdělení na dotaz vyučujícího
- dotazuje se v případě, že nepochopil

Učitel

- dává prostor pro logické vyústění písemného i mluveného projevu
- volí správná slovní spojení
- vybízí žáky ke vhodné komunikaci
- nabádá k formulaci a zpřesňování myšlenek
- kladením vhodných dotazů pozitivním způsobem usměřuje dialog
- vybízí k parafrázi a provádí shrnutí
- zařazuje zadání, kterými diagnostikuje, jak žáci text pochopili
- zařazuje aplikační úlohy
- ukazuje výhody a nevýhody využití moderních technologií
- vytváří modelové situace
- umožňuje rozšíření slovní zásoby žáků
- věnuje pozornost nonverbální komunikaci
- ověřuje si, zda chápe názor, sdělení správně

Kompetence sociální a personální

Žák

- samostatně pracuje ve skupině
- požádá, v případě potřeby, radu nebo pomoc
- spolupodílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- spolupracuje při řešení daných úkolů
- využívá podmínky pro nabývání pozitivních osobnostních rysů, efektivních sociálních dovedností a morálně hodnotných postojů
- na základě chvályhodných výsledků vytváří sebeúctu
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti spolužáků

- svým jednáním a ohleduplným chováním přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- využívá prostor k zapojení a sebevyjádření

Učitel

- vede žáky k samostatné práci ve skupině
- v případě potřeby poskytne radu nebo pomoc
- podílí se společně se žáky na vytváření pravidel práce v týmu
- podporuje v žácích potřebu spolupráce při řešení daných úkolů
- vede žáky k ocenění zkušenosti druhých
- pěstuje u žáků kvalitní interpersonální vztahy
- vede žáky k úctě při jednání s druhými lidmi
- pochvalou podporuje u žáků vytváření kladného sebehodnocení a sebeúcty
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- svým jednáním a ohleduplným chováním přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názor druhých lidí
- vytváří správného žebříček hodnot
- vnímá pravidla chování ve společnosti, školní řádem a důsledně jej dodržuje
- neprojevuje xenofobii, rasismus a nacionalismus
- neprojevuje se agresivně, hrubě ani vulgárně
- respektuje opatření na vzniklé situace
- přijímá kázeňská opatření
- respektuje pokyny ve vztahu k pořádku, majetku
- reaguje na pozitivní hodnocení
- využívá pokynů k principům zdravého životního stylu
- přesně respektuje pokyny kompetentních osob
- rychle a uvážlivě se rozhoduje při ochraně zdraví či záchraně lidského života
- ochranu našeho kulturního a historického dědictví vnímá jako nutnost
- aktivně chrání životního prostředí, vnímá příklad učitele

Učitel

- vede žáky k respektování názoru druhých lidí
- vybízí žáky k vytváření správného žebříčku hodnot
- seznamuje žáky s pravidly chování ve společnosti, se školním řádem a důsledně dbá na jejich dodržování
- odmítá projevy xenofobie, rasismu a nacionalismu
- netoleruje agresivní, hrubé a vulgární projevy
- využívá vzniklých situací k uplatnění výchovných opatření
- kázeňské přestupky řeší individuálně

- monitoruje chování žáků, jejich vztah k pořádku, majetku a včas přijímá účinná opatření
- v hodnocení žáka uplatňuje především pozitivní motivaci
- vede žáky k přesnému respektování pokynů kompetentních osob
- vede žáka k rychlému a uvážlivému rozhodování při ochraně zdraví či záchraně lidského života
- motivuje žáka k přijímání a ochraně našeho kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

Žák

- hodnotí své schopnosti a výsledky vlastní práce i práce druhých
- snaží se o pečlivost a důkladnost při práci
- vytváří vztah k ochraně kulturních a společenských hodnot
- respektuje bezpečnostní řád odborných pracoven
- učí sebeovládat základní pracovní postupy, používat vhodné pomůcky a nástroje, dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy při jednotlivých činnostech
- využívá možnosti prezentovat výsledky své práce

Učitel

- umožňuje žákům zhodnotit jejich schopnosti a výsledky vlastní práce i práce druhých
- vede žáky k pečlivosti a důkladnosti při práci
- vytváří vztah k ochraně kulturních a společenských hodnot
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- předkládá ve výuce v dostatečném počtu studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky)

4. Očekávané výstupy za 3. období

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

6.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Jazyková výchova			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - zná základní pojmy slovotvorba, části slova, vyjmen. slova - pozná větu jednoduchou a souvětí - rozlišuje větu jednočlennou a dvoučlennou - pozná větu holou a rozvitou - slovní druhy, pravidla psaní i/y - dovede určit základní větné členy	- pravopisná cvičení - rozbor věty jednoduché	Opakování učiva 1. stupně	OSV 5
Zák: - rozumí pojmu národní a příbuzné jazyky - orientuje se v rozvrstvení národního jazyka - rozumí pojmům spisovná a nespisovná čeština, nářečí, slang - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- rozvrstvení národního jazyka: řeč a jazyk - spisovný jazyk a nespisovné útvary - nářečí, slang	Národní jazyk	OSV 5,8
Zák: - dovede rozlišit samohláskové a souhláskové změny ve slově - v psané a mluvené podobě slova - dovede rozlišit přízvuk ve slově - rozumí pojmu "příklonky"	- stavba slova, odlišné varianty psaného a mluveného projevu: znělosní spodoba zdvojené souhlásky měkčení - modulace souvislé řeči - tempo, intonace, přízvuk	Zvuková stránka jazyka	OSV 5,8
Zák: - rozpoznává jednotlivé slovní druhy - orientuje se v jejich mluvnických kategoriích - používá správných gramatických tvarů - rozumí pojmu shoda podmětu s přísudkem	- slovní druhy - druhy podstatných jmen: konkrétní, abstraktní pomnožná, hromadná, látková, obecná a vlastní - jména osobní a místní - druhy přídavných jmen: tvrdá, měkká, přívlastňovací - jmenné tvary přídavných jmen - stupňování přídavných jmen, 2. a 3. stupeň přídavných jmen - zájmena - ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj, její - číslovky - druhy, skloňování, pravopis - slovesa - určování mluvnických kategorií - slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené - podmiňovací způsob přítomný a minulý - slovesný čas	Tvarosloví	
Zák: - určuje jednotlivé větné členy - rozumí pojmu několikanásobný větný člen - umí určit rozvíjející větné členy - pojem závislost - předmět, příslovné určení místa, času, způsobu, přívlastek - graficky znázorní větu jednoduchou - dovede poznat počet vět v souvětí, způsob připojení - rozeznává základní spojky v souvětí - graficky znázorní jednoduchá souvětí	- základní větné členy - rozvíjející větné členy: přívlastek, předmět, příslovné určení - věta jednoduchá - souvětí: určování věty hlavní a vedlejší, spojování vět spojovacími výrazy	Skladba	

Literární výchova			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - rozumí termínům lidová slovesnost a literatura - chápe vztah mezi staroslověnskou, latinskou a staročeskou literaturou - dovede na základě ukázek rozlišit epiku, lyriku a drama	- lidová slovesnost a literatura - stručný přehled vzniku a vývoje literatury v Čechách - poezie, próza, drama- lyrika, epika, drama	Literatura a její žánry	OSV 5 MKV 4 VMEGS 2
Zák: - dovede definovat žánr a jeho specifické znaky - rozumí stavbě epického příběhu - přiřadí literární text k příslušnému žánru - umí formulovat vlastní názor k četbě ukázek těchto epických žánrů - tvoří vlastní literární text - pohádku, povídku, anekdotu - zná významné představitelky uvedených epických žánrů	- epika - vznik a vývoj - epické žánry: pohádky klasické a moderní pohádky české a jiných národů bajky veršované a prozaické mýty antické a biblické povídky - historické, dobrodružné, detektivní,	Epika	OSV 5 VMEGS 2

	humoristické, významné povídkářské anekdoty, citáty různých autorů		
Zák: - dovede definovat žánr a jeho specifické znaky - umí formulovat vlastní názor na lyrické texty - tvoří vlastní lyrický text - umí uvést příklad autorů lyrických žánrů - umí přednést lyrický text	- lyrika - vznik a vývoj - lyrika přírodní, milostná, vlastenecká - jazyk básně - obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, zosobnění, - žánry a formy - píseň, báseň, - ukázky z lyrické tvorby významných českých a světových básníků- spisovatelů	Lyrika	OSV 5 VMEGS 2
Zák: - rozumí pojmu balada, na základě textu poznává jednotlivé znaky - umí vysvětlit pojem lyrika, v textu nalézt lyrické prvky - rozumět jejich funkci v epickém textu - orientuje se v literárních druzích, poznává jejich specifika na základě ukázek - samostatně interpretuje text	- balada - definice, vývoj, druhy lidová umělá - vysvětlení pojmu lyrika v epickém textu	Lyricko - epické žánry	OSV 5 VMEGS 2
Zák: - ví, co je vydavatelství a jak funguje - ví, jak funguje knihovna, rozumí jejímu řádu - orientuje se v přehledu městských knihoven, dovede nalézt na internetu odkazy na instituce, které se věnují archivování literatury	- literatura jako kulturní a národní dědictví - proměna témat v průběhu staletí - psaná a tištěná forma literatury - vydavatelství - knihovny	Knihy a vydavatelství, knihovny	OSV 5 VMEGS2 MKV 4
Zák: - dovede interpretovat obsah knih, článků z časopisů ze své individuální četby - umí interpretovat vlastní názor na kulturní akce, které navštívil - umí určit žánry své oblíbené individuální četby	- ukázky z knih, časopisů z individuální četby - diskuze o individuální četbě, o divadelních představeních, filmech	Individuální četba oblíbené literární žánry	OSV 1

Komunikační a slohová výchova			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - rozumí pojmům sloh, styl, stylistika, projev - má základní přehled o základních slohových útvarech	- vysvětlení pojmů: sloh, stylistika, projev mluvený a psaný - základní přehled stylů zpracování jazykového projevu	Úvod k výuce slohu	OSV 5 OSV 8
Zák: - orientuje se v jednoduchých tiskopisech, rozumí pojmům adresát, odesílatel - umí správně vyplnit svou adresu i ostatní části tiskopisu	- vyplňování jednoduchých tiskopisů: poštovní poukázky, podací lístek	Jednoduché tiskopisy	OSV 8 OSV 10
Zák: - umí vytvořit krátké vzkazy, volí vhodné stylistické prostředky podle druhu vzkazu - zná telefonní čísla pro oznámení v nouzi, umí oznámit nouzovou situaci - umí vytvořit jednoduchý inzerát, objednávku - rozumí rozdílu mezi zprávou a oznámením, umí vytvořit jednoduchou zprávu a oznámení - uvědomuje si vývoj komunikační technologie, umí vytvořit jednoduché sms zprávy a e-mailové zprávy podle druhu sdělení	- vzkaz - písemná forma, mluvená forma, oznámení v nouzi - policie, záchranná služba, hasiči - inzerát - struktura, využití, - objednávka - struktura, využití, - zpráva, oznámení - struktura, využití - sms zpráva, e- mailová zpráva - struktura, využití	Jednoduché komunikační žánry	OSV 7 OSV 8 OSV 10
Zák: - umí napsat jednoduchý osobní dopis, zná jeho základní prvky - umí vytvořit jednoduchou žádost, objednávku - rozumí pojmu anonym	- osobní dopis - struktura, využití, oficiální, neoficiální, vhodné jazykové prostředky, forma - úřední dopis - struktura, využití, jazykové prostředky, žádost, objednávka - anonym	Dopis	OSV 7 OSV 8 OSV 10
Zák: - zná základní postup při tvorbě popisu, umí využívat vhodné jazykové prostředky, - dokáže vytvořit jednoduché popisy budov, místností, postav,	- popis - druhy, postup, jazykové prostředky - popis budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu	Popis	OSV 1 OSV 5

<i>krajiny a pracovního postupu</i>			
Zák: - rozumí rozdíl mezi pojmy <i>výtah</i> , <i>výpisky</i> - umí pracovat s odborným textem, najít hlavní myšlenku textu, tvořit potřebné <i>výpisky</i> a <i>výtahy</i>	- <i>výtah</i> - <i>struktura</i> , <i>využití</i> - <i>výpisky</i> - <i>struktura</i> , <i>využití</i>	Výtah, výpisky	OSV 1
Zák: - umí vyprávět jednoduché příběhy, vytvořit jednoduché vypravování - využívá správně základní principy skladby	- <i>vypravování</i> - <i>děj</i> , <i>časová posloupnost</i> , <i>osnova reprodukce</i>	Vypravování	OSV 5

6.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Jazyková výchova			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - umí určit věcný význam slov - umí vyhledat v textu slova jednoznačná a mnohoznačná - chápe význam rčení a jeho využití v mluveném projevu - rozumí pojmům a umí vytvořit vhodné příklady - umí vhodně využít citově zabarvená slova ve slohových útvarech - umí rozlišit odborné názvy v textu, uvést příklady z jiných vyučovacích předmětů	- význam slov - věcný a mluvnický - slova jednoznačná, mnohoznačná - slovo, sousloví, rčení - synonyma, homonyma - slova citově zabarvená - odborné názvy	Nauka o významu slov	OSV 1
Zák: - umí uvést příklady obohacování slovní zásoby - rozumí pojmům předpona, přípona a umí vytvořit příklady - slova odvozených různými způsoby - dokáže vytvořit příklady odvozených podstatných a přídavných jmen pomocí předpon a přípon - dokáže vytvořit odvozená slovesa od jiných slovních druhů	- slovní zásoba - způsoby jejího obohacování - tvoření slov - odvozování, skládáním, zkracování - odvozování podstatných a přídavných jmen předponou a příponou - odvozování sloves	Nauka o tvoření slov	OSV 5
Zák: - si procvičuje správné psaní velkých písmen, rozumí jeho principu - využívá v textu správné tvary zájmena jenž - umí převést vhodná slovesa z trpného do činného rodu a naopak - umí využít příslovečné spřežky ve větách - rozlišuje neohebné slovní druhy v textu	- psaní velkých písmen - skloňování zájmen - jenž - slovesný rod - činný a trpný - příslovce, příslovečné spřežky, stupňování příslovcí - předložky, spojky, částice, citoslovce - rozlišování neohebných slov, vyhledávání v textu	Tvarosloví	
Zák: - umí určit druhy vět, správně formulovat otázky - dokáže vyhledat základní větné členy a určit slovní druh, kterým jsou vyjádřeny - dokáže vyhledat rozvíjející větné členy a určit je - umí rozlišit větu hlavní a vedlejší, dokáže nahradit větný člen vedlejší větou - umí vyhledávat v souvětí spojovací výrazy	- druhy vět podle postoje mluvčího - oznamovací, otázací, rozkazovací, přací, - otázky doplňovací a zjišťovací - věty dvojčenné, jednočenné a větné ekvivalenty - základní větné členy - holé, rozvíte, několikanásobné - vyjádření podmětu různými slovními druhy - vyjádření přísudku - jmenný, slovesný, jmenný se sponou - rozvíjející větné členy - přívlastek, předmět příslovečné určení, přístavek, doplněk - druhy vedlejších vět - podmětová, předmětová příslovečná, přívlastková, doplňková a přísudková	Skladba	

Literární výchova			
			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - orientuje se v literárních druzích a umí je charakterizovat	- próza: pohádka, pověst, báje, povídka - poezie: básně lyrické, lyrickeopické, druhy lyriky - drama: komedie, tragédie, tragikomedie	Literární druhy	
Zák: - dovede definovat žánr a jeho specifické znaky - rozumí stavbě epického příběhu - přiřadí literární text k příslušnému žánru - umí formulovat vlastní názor k četbě ukávek těchto epických žánrů - tvoří vlastní literární text - pohádku, povídku, anekdotu - zná významné představitelky uvedené epických žánrů	Epika - vznik a vývoj Epické žánry: pohádky klasické a moderní pohádky české a jiných národů bajky veršované a prozaické mýty antické a biblické povídky - historické, dobrodružné, detektivní,	Epika	OSV 5 VMEGS 2

	humoristické, významní povídkáři anekdoty, citáty různých autorů		
Žák: dovede definovat žánr a jeho specifické znaky umí formulovat vlastní názor na lyrické texty tvoří vlastní lyrický text umí uvést příklad autorů lyrických žánrů umí přednést lyrický text	Lyrika - vznik a vývoj Lyrika přírodní, milostná, vlastenecká Jazyk básně - obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, zosobnění, Žánry a formy - píseň, báseň, Ukázky z lyrické tvorby významných českých a světových básníků- spisovatelů	Lyrika	OSV 5 VMEGS 2
Žák: rozumí pojmu balada, na základě textu poznává jednotlivé znaky umí vysvětlit pojem lyrika, v textu nalézt lyrické prvky rozumět jejich funkci v epickém textu orientuje se v literárních druzích, poznává jejich specifika na základě ukázek samostatně interpretuje text	Balada - definice, vývoj, druhy lidová umělá vysvětlení pojmu lyrika v epickém textu	Lyricko - epické žánry	OSV 5 VMEGS 2
Žák: ví, co je vydavatelství a jak funguje ví, jak funguje knihovna, rozumí jejímu řádu orientuje se v přehledu městských knihoven, dovede nalézat na internetu odkazy na instituce, které se věnují archivování literatury	Literatura jako kulturní a národní dědictví Proměna témat v průběhu staletí Psaná a tištěná forma literatury Vydavatelství Knihovny	Knihy a vydavatelství, knihovny	OSV 5 VMEGS2 MKV 4
Žák: dovede interpretovat obsah knih, článků z časopisů ze své individuální četby umí interpretovat vlastní názor na kulturní akce, které navštívil umí určit žánry své oblíbené individuální četby	Ukázky z knih, časopisů z individuální četby Diskuze o individuální četbě, o divadelních představeních, filmech	Individuální četba, oblíbené literární žánry	OSV 8 OSV 5

Komunikační a slohová výchova			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Žák: umí vytvořit osnovu popisu dokáže se soustředit na pozorování a pomocí vhodných jazykových prostředků vytvořit popis výrobku či uměleckého díla dokáže vytvořit jednoduchý návod	Popis - výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu	Popis	OSV 1 OSV 5
Žák: umí vystihnout povahu člověka, jeho schopnosti a zájmy, umí využít rčení, přirovnání, přísloví,	Charakteristika - přímá a nepřímá	Charakteristika	OSV 1,11
Žák: umí vytvořit subjektivně zbarvený popis - líčení s využitím vhodných jazykových prostředků	Líčení - vhodné jazykové prostředky citově zbarvená slova, básnická vyjádření, personifikace, přirovnání	Líčení	OSV 1,11
Žák: umí zpracovat výtah z doborného textu, použít vhodné jazykové prostředky	Výtah- vytvoření stručného obsahu textu	Výtah	OSV 1
Žák: umí formulovat ústní i písemnou žádost	Žádost - forma písemné žádosti	Žádost	OSV 8 OSV 10
Žák: umí sestavit jednoduchý životopis, zná jeho základní části	Životopis- struktura, forma	Životopis	OSV 1 OSV 5
Žák: umí vyprávět jednoduché příběhy, vytvořit jednoduché vypravování využívá správné principy skladby	Vypravování - děj, časová posloupnost, osnova reprodukce volba jazykových a kompozičních prostředků	Vypravování	OSV 5

6.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Jazyková výchova			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - využívá různých způsobů pro tvoření slov	- obohacování slovní zásoby	1. Nauka o tvoření slov	OSV 5
Zák: - rozumí často užívaným cizím slovům, umí je nahradit slovy domácími - ovládá výslovnost a pravopis frekventovaných cizích slov	- přejímání slov z cizích jazyků - vyhledávání slov cizího původu - nahrazování cizích slov slovy domácími - psaní a výslovnost frekventovaných obecných jmen a cizích jmen vlastních	2. Slova přejatá, jejich pravopis a výslovnost	VMEGS 1 OSV 1
Zák: - umí pracovat s různými typy slovíků a jazykových příruček - umí u sloves určit mluvnickou kategorii slovesný vid	- skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních - využívání Pravidel českého pravopisu, Slovníku spisovné češtiny aj. slovníků a jazyk. příruček - slovesný vid - určování slovesného vidu, vidové dvojice	3. Tvarosloví	VMEGS 1 OSV 1
Zák: - umí správně pravopis i/y v koncovekách - ví, co rozhoduje o pravopisu sloves s předponou s-, z-, vz- - ví, s jakým pádem se ve větě pojí předložky s/se a z/ze - umí rozlišit použití skupin bě/bje, přě, vě/vje, mě/mně	- pravopis i/y v koncovekách - předpony s-, z-, vz-, a předložky s/se, z/ze - skupiny bě/bje, přě, vě/vje, mě/mně	4. Pravopis	
Zák: - umí využívat znalosti o významovém poměru mezi souřadně spojenými hlavními větami při komunikaci - umí rozlišovat různé druhy souvětí, větu hlavní a vedlejší - při tvorbě souvětí používá různé spojovací výrazy a zná pravidla interpunkce v souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí	- věta jednoduchá a souvětí - druhy vedlejších vět - významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními - souvětí souřadné: hlavní věty v poměru slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinném (důvodovém), důsledkovém - významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami - souvětí souřadné a podřadné - interpunkce v souvětí - spojovací výrazy v souvětí - jazykové rozbory, složitější souvětí	5. Skladba	OSV 1
Zák: - má přehled o slovanských jazycích - umí převádět text z nespisovné podoby jazyka do spisovné	- slovanské jazyky (západní, jižní, východní) - útvary českého jazyka a jazyková kultura: rozlišování spisovného jazyka, nářečí a obecné češtiny - převádění textu z nespisovné podoby do spisovné a naopak	6. Obecné výklady o českém jazyce	OSV 1

Literární výchova			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- realita x fikce - autor, literární text - čtenář, čtenářský zážitek, interpretace textu - významová a tvarová výstavba textu	1. Literatura	OSV 1 OSV 5
Zák: - rozlišuje základní druhy lyriky, porovnává je a uvede jejich výrazné představitele - dokáže rozeznat základní formy lyriky - tvoří vlastní lyrický text podle svých schopností	- různé druhy lyriky - verš, strofa, rým, rytmus, metrum - jazyk básně, básnické figury (stylistické, zvukové) - prvky kompozice: kontrast, opakování, gradace - žánry a formy: píseň, elegie, sonet, pásmo, epigram - ukázky z tvorby významných básníků - staročekáská lyrika - ukázky	2. Lyrika	OSV 1 OSV 5
Zák:			

- rozlišuje základní epické žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - -	- řeč autora, řeč postav - epické žánry - pohádky pro dospělé, bajky - mytologie národů - legendy v české a světové literatuře - epos hrdinský a rytířský - různé typy povídek, novela, romaneto - významní autoři povídek, novel, romanet - román - typy románů podle literárních směrů, prostředí, tematického zaměření - významní romanopisci	3. Epika	OSV 1 OSV 5 OSV 11 VMEGS 1
Zák: - na příkladech dokáže vysvětlit přínos literatury faktu pro jeho osobní rozvoj	- literatura faktu - memoáry, biografie, autobiografie, esej	4. Žánry věcné literatury	OSV 1 VDO 2
Zák: - porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- drama - absurdní drama - autorské divadlo - hudebnědivadelní žánry - významní autoři českého a světového dramatu - filmová a televizní tvorba - adaptace literárních děl	5. Divadelní, filmová, televizní tvorba	OSV 1 OSV 5 MV2 MV4
Zák: - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- národní obrození - literatura v 2. polovině 19. století	6. Hlavní vývojová období české a světové literatury 19. století	OSV 1 VMEGS 1 VMEGS 2
Zák: - dovede interpretovat obsah knih, článků z časopisů ze své individuální četby - umí interpretovat vlastní názor na kulturní akce, které navštívil - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - umí určit žánry své oblíbené individuální četby	- ukázky z knih, časopisů z individuální četby - diskuze o individuální četbě, o divadelních představeních, filmech - literatura hodnotná a konzumní	Individuální četba oblíbené literární žánry	OSV 1 OSV 5 OSV 11
Zák: - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- orientace v nabídce knihoven - zájmová vydavatelství	Knihovny, vydavatelství	OSV 1
Komunikační a slohová výchova			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - umí rozlišit jazykové styly podle funkce	- jazykové styly - individuální (osobní) styl	1. Stylistika	OSV 1
Zák: - umí vyjádřit hlavní myšlenku odborného textu	- výtah z učební látky jiného předmětu	2. Výtah	OSV 1
Zák: - umí charakterizovat literární postavu vhodnými jazykovými prostředky - umí vyjádřit svůj názor na vybranou literární postavu odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky	- charakteristika literární postavy - rozlišování charakteristiky vnější a vnitřní	3. Charakteristika	OSV 1,11
- umí používat vhodné jazykové prostředky pro výklad	- jednoduchý výklad - výběr vhodných jazykových prostředků	4. Výklad	OSV 1
Zák: - umí odlišovat prvky popisu a líčení a používat vhodné jazykové prostředky při líčení	- zpracování osnovy a procvičení subjektivně zabarveného popisu	5. Líčení	OSV 1,11
Zák: - umí vyjádřit svůj postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky	- zpracování úvahy na vhodné téma - uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů	6. Úvaha	OSV 6,7,11 VDO 1
Zák: - umí rozlišit různé slohové útvary v literárních ukázkách	- různé slohové útvary (v literárních ukázkách)	7. Souhrnné poučení o slohu	OSV 1

6.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Jazyková výchova			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - umí stručně načrtnout jednotlivé etapy vývoje českého jazyka - umí vysvětlit a zdůvodnit vznik neologismů - rozumí pojmům archaismus a historismus, umí odůvodnit jejich použití v umělecké literatuře	- řeč, jazyk, projev mluvený, psaný - slovanské jazyky - vývoj jazyka (neologismy) - útvary českého jazyka - jazykověda - jazyková kultura	1. Obecné výklady o jazyce	OSV 1 VMEGS 1 MKV 4
Zák: - umí aplikovat zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu	- lexikální, tvaroslovný, skladební	2. Pravopis	
Zák: - umí správně vyslovovat hlásky, hláskové skupiny - uvědomuje si význam správné výslovnosti, správného kladení přízvuku a větné melodie v běžné komunikaci	- hlásky, souhlásky, spodoba znělosti, slova neslabičná - přízvuk a jeho správné kladení - větná melodie, význam tempa a tvoření pauz v běžné komunikaci	3. Zvuková stránka jazyka	OSV 1
Zák: - rozumí pojmům: slova souřadná, podřazená, nadřazená, jednoznačná, mnohoznačná, pozná přenos významu na základě metonymie a metafor - běžně používá synonym, tvoří antonyma, pozná homonyma, používá odborné termíny, rozumí jim a ví, kde hledat vysvětlení - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - využívá aktivní slovní zásoby k výstižnému vyjadřování, souvislému a kultivovanému projevu	- slovo, sousloví, věcný význam slov (slova souřadná, nadřazená, podřazená) - rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby - odborné názvy - významové vztahy mezi slovy (synonyma, antonyma, homonyma) - slova domácí a cizí	4. Slovní zásoba a význam slova	OSV 1
- zná zásady tvoření českých slov - získané vědomosti aplikuje v psaném projevu při odůvodňování pravopisných jevů - rozliší slova složená od odvozených, rozumí zkratkám	- stavba slova, odvozování, skládání a zkracování slov - kořen, přípona, předpona a koncovka slova	5. Tvoření slov	OSV 1
Zák: - umí skloňovat podstatná jména obecná i vlastní - umí užívat frekventovaná přejatá slova - umí skloňovat a stupňovat přídavná jména - umí správně používat tvary zájmen a číslovek - dokáže rozeznávat a vhodně používat neohebná slova - ovládá mluvnické kategorie sloves	- slovní druhy, slova ohebná a neohebná - podstatná jména: konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková - podstatná jména obecná, vlastní - přídavná jména a jejich druhy - stupňování přídavných jmen - druhy zájmen a číslovek, skloňování - pomocné sloveso být - slovesné třídy - druhy příslovcí, stupňování, příslovečné spřežky - druhy předložek a spojek	6. Tvarosloví	OSV 1
Zák: - využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a v souvětí - nezapomíná na grafické odlišení vět, přímé řeči - chápe stavbu složitějších souvětí, provádí jejich rozbor - rozumí funkci vsuvky ve větě a v souvětí, odliší ji v textu - v textu pozná věty jednočlenné a dvojčlenné, větný ekvivalent, uvědomuje si jeho používání v hovorové češtině - v textu rozliší podmět navyjádřený a všeobecný - určuje druhy přísudku (slovesný jednoduchý, slovesný složený, jmenný se sponou a jmenný) - dbá na ustálený pořádek slov	- věty podle postoje mluvčího - mluvnický zápor - věta jednoduchá a souvětí - skladební dvojice - shoda, řízenost, přímkyání - věty dvojčlenné a jednočlenné - sponová slovesa - shoda podmětu s přísudkem - přívlastek těsný a volný - doplněk a jeho zvláštnosti - věta hlavní a vedlejší - věta řídicí a závislá - souvětí souřadné a podřadné - druhy vedlejších vět - druhy významového poměru mezi souřadnými spojenými větami nebo větnými členy - složité souvětí - řeč přímá a nepřímá - samostatný větný člen (oslovení, vsuvka, věta neúplná)	7. Skladba	OSV 1

	- pořádek slov v české větě		
--	-----------------------------	--	--

Literární výchova			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- realita x fikce - autor, literární text - čtenář, čtenářský zážitek, interpretace textu - významová a tvarová výstavba textu	1. Literatura	OSV 1 OSV 5
Zák: - rozlišuje základní druhy lyriky, porovnává je a uvede jejich výrazné představitele - dokáže rozeznat základní formy lyriky - tvoří vlastní lyrický text podle svých schopností	- různé druhy lyriky - verš, strofa, rým, rytmus, metrum - jazyk básně, básnické figury (stylistické, zvukové) - prvky kompozice: kontrast, opakování, gradace - žánry a formy: píseň, elegie, sonet, pásmo, epigram - ukázky z tvorby významných básníků - staročeská lyrika - ukázky	2. Lyrika	OSV 1 OSV 5
Zák: - rozlišuje základní epické žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele -	- řeč autora, řeč postav - epické žánry - pohádky pro dospělé, bajky - mytologie národů - legendy v české a světové literatuře - epos hrdinský a rytířský - různé typy povídek, novela, romaneto - významní autoři povídek, novel, romaneto - román - typy románů podle literárních směrů, prostředí, tematického zaměření - významní romanopisci	3. Epika	OSV 1 OSV 5 OSV 11 VMEGS 1
Zák: - na příkladech dokáže vysvětlit přínos literatury faktu pro jeho osobní rozvoj	- literatura faktu - memoáry, biografie, autobiografie, esej	4. Žánry věcné literatury	OSV 1 VDO 2
Zák: - porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- drama - absurdní drama - autorské divadlo - hudebnědivadelní žánry - významní autoři českého a světového dramatu - filmová a televizní tvorba - adaptace literárních děl	5. Divadelní, filmová, televizní tvorba	OSV 1 OSV 5 MV2 MV4
Zák: - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- literatura v letech 1900 - 1945 - literatura v letech 1945 - 1989 - literatura po roce 1989	6. Hlavní vývojová období české a světové literatury 20. století	OSV 1 VMEGS 1 VMEGS 2
Zák: - dovede interpretovat obsah knih, článků z časopisů ze své individuální četby - umí interpretovat vlastní názor na kulturní akce, které navštívil - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - umí určit žánry své oblíbené individuální četby	- ukázky z knih, časopisů z individuální četby - diskuze o individuální četbě, o divadelních představeních, filmech - literatura hodnotná a konzumní	Individuální četba oblíbené literární žánry	OSV 1 OSV 5 OSV 11
Zák: - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- orientace v nabídce knihoven - zajímavá vydavatelství	Knihovny, vydavatelství	OSV 1
Komunikační a slohová výchova			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák:			

- umí formulovat hlavní myšlenky textu a uspořádat informace z textu s ohledem na jeho účel	- znaky výkladu, osnova, jazykové prostředky	1. Výklad	OSV 1
Žák: - umí stručně, jasně a přehledně popsat jednotlivé činnosti pracovního postupu - umí využít vhodné jazykové prostředky při popisu uměleckého díla	- popis pracovního postupu - popis uměleckého díla	2. Popis	OSV 1, 5
Žák: - promyšleně vybírá vhodné jazykové prostředky na základě svých pozorovacích a vyjadřovacích schopností	- procvičování subjektivně zabarveného popisu	3. Líčení	OSV 1,5
Žák: - umí využít slovní zásobu k vystižení popisované osoby	- vystižení povahy člověka, jeho schopností, zájmů, zvláštností	4. Charakteristika	OSV 1,5
Žák: - napíše vlastní příběh se zápletkou, vyvrcholením a rozuzlením, využívá přítom doporučených jazykových prostředků: ich formu, přímou řeč, krátké věty, přirovnání, lidová rčení, výstižná dějová slovesa apod. - umí výstižně a srozumitelně stavět výpovědi o různých skutečnostech	- vypravování scény z filmu, ze hry, ukázky z knihy - vlastní vypravování	5. Vypravování	OSV 1,5 OSV 10
Žák: - umí vyjádřit svůj postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky	- zpracování úvahy - uplatnění zkušeností, názorů a postojů	6. Úvaha	OSV 6,7 OSV 11 VDO 1 MKV 1-4 EV 1-4
Žák: - dokáže si připravit krátký proslov s využitím vhodných jazykových prostředků a interpretuje ho s vědomím správného využití intonace, tempa řeči i chování řečníka	- příprava krátkého proslovu - intonace, tempo řeči, společenské chování řečníka	7. Proslov	OSV 8 MV 1-6
Žák: - při diskusi na dané téma slušnou formou obhajuje svůj názor, argumentuje, oponuje ostatním, provádí kritiku, srovnává svůj postoj s postoji ostatních, dokáže vyvrátit názor druhých, uvádí klady a zápory různých názorů	- uspořádání diskuse na aktuální téma dle zájmu žáků	8. Diskuse	OSV 3,5,6 OSV 8,9 VDO 1
Žák: - umí rozpoznat fejeton	- historie vzniku fejetonu - publicistický útvar na aktuální téma - zvláštnosti fejetonu v české literatuře	9. Fejeton	OSV 1 MV 3
Žák: - dokáže rozlišit různé styly	- hovorový, odborný, umělecký, administrativní, řečnický - vyhledávání různých stylů z učebnic, beletrie, novin, časopis a jejich procvičování	10. Funkční styly	OSV 1

6.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučován jako povinný předmět od 1. do 9. ročníku v časové dotaci 1 vyučovací hodiny týdně od 1. do 2. ročníku a 3 vyučovacích hodin týdně od 3. do 9. ročníku. Žáci 8. a 9. ročníku si mohou jako povinně volitelný předmět zvolit Anglickou konverzaci, která se vyučuje v časové dotaci 2 vyučovacích hodin týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně pro výuku jazyků, která je vybavena moderní audiovizuální technikou a interaktivní tabulí, nebo v počítačové učebně. Žáci jsou rozděleni do skupin, pokud je jejich počet větší než 24 žáků ve třídě, v opačném případě k jejich dělení nedochází.

Výuka anglického jazyka probíhá v těsné návaznosti na výuku českého jazyka, zeměpisu, dějepisu, hudební, výtvarné a dramatické výchovy. Na běžné vyučovací hodiny ve škole navazují mimoškolní akce, které se k předmětu tematicky vztahují, např. promítání filmů či návštěvy výstav a divadelních představení. Pokud je to možné, konají se jazykově-poznávací pobyty ve Velké Británii. Při výuce je kladen důraz na životní kompetence žáků. Převládajícími metodami výuky jsou samostatná a skupinová práce, případně práce projektová. Při výuce je kladen důraz na to, aby se co nejrovnoměrněji rozvíjely všechny dovednosti v cizím jazyce, tedy písemný projev, poslech, porozumění textu a schopnost konverzace.

Vzdělávání v anglickém jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i ostatních oblastí základního vzdělávání. Cílem výuky je získání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst přiměřené texty v cizím jazyce a dospět k přiměřenému porozumění, porozumět ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury anglosaských zemí, efektivní práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní i kariérní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi a respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Kreativita (OSV 5)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Komunikace (OSV 8)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)
- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy (MKV 2)
- Multikulturalita (MKV 4)

Enviromentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
- Tvorba mediálního sdělení (MV 6)

3. Výchovné i vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k pevnému osvojení základu mluvené i psané podoby jazyka umožňující dorozumění v běžných situacích každodenního život
- k orientaci v obsahu jednoduchého textu
- k pevnému osvojení správných výslovnostních návyků
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka

Učitel

- používá v hodinách žákům srozumitelnou angličtinou

- dává pokyny a dle schopností žáků organizuje hodinu v anglickém jazyce
- sleduje při výuce pokrok žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace
- kriticky myslí

Učitel

- zadává úkoly přiměřené schopnostem žáků
- klade srozumitelné otázky
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na dané téma ústně i písemně na odpovídající úrovni
- osvojují si struktury pro správnou stavbu věty
- rozumí a vhodně reagují na projevy druhých lidí
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními

Učitel

- vede žáky k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- vytváří příležitosti k prezentaci textů a obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve dvojicích a skupinách
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- volí formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sleduje, zda žáci při skupinové práci spolupracují na základě svých možností

- vede žáky k osvojení zásad zdvořilého chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- zodpovědně se rozhodují podle okamžité situace

Učitel

- vede žáky k toleranci
- umožňuje, aby žáci na základě jednoznačných kritérií hodnotili práci svou i svých spolužáků

Kompetence pracovní

Žáci

- si ověřují výsledky své práce
- plní zadané úkoly v termínu

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků činnosti
- požaduje důsledně dodržování termínů pro splnění daných úkolů

4. Očekávané výstupy za 3. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

Žák

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

6.1.2 ANGLICKÝ JAZYK			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - správně pozdraví, poskytne informace o jméně a věku - umí představit sebe i své spolužáky a sdělit o sobě i druhých jednoduché informace - chápe použití určitého a neurčitých členů - umí utvořit množné číslo u pravidelných podstatných jmen - umí určit datum - dokáže se zeptat druhých na oblíbený sport/den/... - a zjištěná fakta sdělit - rozvíjí srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem	GRAMATIKA - přítomný čas slovesa být, otázka, zápor - osobní a ukazovací zájmena 1. pádu obou čísel - člen určitý a členy neurčité, vysvětlení užití - množné číslo pravidelných podstatných jmen - pravidla výslovnosti SLOVNÍ ZÁSoba - dny v týdnu a měsíce v roce - základní a řadové číslovky - "Jaký je tvůj oblíbený sport/den/...?"	1. ZÁKLADNÍ SPOLEČENSKÉ FRÁZE A OBRATY	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 8 MKV 2
Zák: - umí popsat zařízení třídy - správně přivlastňuje věci a používá přivlastňovací zájmena - tvoří jednoduché kladné věty v přítomném čase prostém, při čemž pamatuje na koncové -s ve 3. osobě jednotného čísla - umí popsat školní rozvrh, hovoří o škole - disponuje základními fakty o Spojeném království - zná názvy cizích zemí a umí popsat cizí národnosti, orientuje se v mapě - rozumí jednoduššímu psanému textu a umí na něj písemně zareagovat (forma osobního dopisu)	GRAMATIKA - vazba there is/are - přivlastňovací zájmena a přivlastňovací pád podstatných jmen - přítomný čas prostý u významných sloves SLOVNÍ ZÁSoba - vyučovací předměty - zařízení třídy, školní pomůcky - geografické názvy (země a národnosti), světové strany (orientace v mapě) - realie Spojeného království - osobní dopis	2. VE ŠKOLE, VE TŘÍDĚ	OSV 1 OSV 8 VMEGS 2 MKV 4 MV 6
Zák: - umí popsat svou rodinu, mluví o kamarádech - poskytne o členech své rodiny jednoduché informace - umí popsat místo svého bydliště a zařízení jednotlivých místností - zná gramatická pravidla přítomného času prostého, umí tvořit kladné i záporné věty a otázky - umí se zeptat na čas a takovou otázku zodpovědět - čte nahlas a foneticky správně přiměřené texty a rozumí jejich obsahu (vyhledává informace) - umí vyjádřit schopnost a dovolení něco dělat - umí sdělit adresu (město, ulice, budova)	GRAMATIKA - přítomný čas prostý: nepravidelné tvary, tvorba otázky a záporu (pomocné sloveso do) - modální sloveso can - místní předložky in, on, at SLOVNÍ ZÁSoba - příbuzenské vztahy - typy bydlení, dům a byt, místnosti - domov - "Kolik je hodin?"	3. RODINA, BYDLENÍ, DOMÁCNOST	OSV 1 OSV 2 OSV 6 OSV 8 MKV 2 MKV 4
Zák: - umí rozlišit počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - umí vyjádřit množství a kvantifikovat nepočítatelná podstatná jména - reaguje na pokyny a příkazy a umí je tvořit - zná části lidského těla a umí popsat postavu a oblečení včetně barev - jednoduše hovoří o stravovacích návycích, vyjádří, co má/nemá rád k jídlu a k pití - umí se orientovat v supermarketu s potravinami a domluvit se ve školním bufetu nebo jídelně - je schopen kategorizovat slova a určovat slova nadřazená a podřazená s ohledem na pasivní i aktivní slovní zásobu - umí zaznamenat požadované informace z mluveného projevu - dokáže vyjádřit vlastnictví	GRAMATIKA - opakování pravidel přítomného prostého času - počítatelnost podstatných jmen, vyjadřování množství, použití some/any - vazba have got/has got - zástupné one/ones - rozkazovací způsob SLOVNÍ ZÁSoba - jídlo a pití - móda a oblečení - barvy - části těla	4. JÍDLA A PITÍ, OBLEČENÍ	OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 10 MV 1
Zák: - umí popsat právě probíhající děje - rozlišuje mezi právě probíhajícími ději a obvyklými pravidelnými ději, a tak správně používá přítomné časy - umí popsat svůj denní režim za správného použití gramatických pravidel a slovní zásoby - formuluje základní otázky a reaguje na ně - pracuje s přiměřeně složitým textem dle pokynů, třídí informace - písemně i ústně popisuje obrázky - rozumí obsahu promluvy či konverzace při hovoru se spolužáky - mluví o svém volném čase	GRAMATIKA - přítomný čas průběhový: nepravidelné tvary, tvorba otázky a záporu, vysvětlení užití - rozlišování přítomných časů SLOVNÍ ZÁSoba - způsoby trávení volného času - koníčky: sport, zvířata - denní režim - konverzace	5. AKTIVITY A TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8

6.1.2 ANGLICKÝ JAZYK			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná gramatická pravidla přítomných časů a je schopen správně je aplikovat - tvoří doplňovací otázky a odpovídá na ně - popisuje četnost různých aktivit ve svém životě - umí pojmenovat věci z každodenního života a popsat, z jakého materiálu jsou vyrobeny - umí popsat klima a počasí a hovořit o prostředí, v němž žije - popisuje místa každodenního života - konverzuje o různých způsobech trávení volného času se zaměřením na oblíbené hudební žánry a interprety - pracuje s textem, rozumí psanému projevu určité obtížnosti - rozumí informacím v poslechových textech 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování přítomných časů: tvorba otázky a záporu, rozlišování užití - frekvenční příslovce - tázací zájmena - vazba <i>made of</i> <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - počasí - přírodní prostředí, příroda a město - vesmír a sluneční soustava - předměty a materiály - koníčky: hudba 	<p>1. PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ A SVĚT KOLEM NÁS</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 10 EV 4 MV 1</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí rozeznat typy budoucích dějů a na základě toho použít správný způsob vyjádření budoucnosti - umí popsat své plány do budoucna - umí vyjádřit povinnost a zákaz - umí poskytnout informace o času včetně správného použití časových předložek - zná pořádek slov v různých typech vět - vede rozhovor o základních tématech a vhodně reaguje v běžných situacích - je schopen popsat vzdálenost mezi dvěma a více body - zná základní číslovky větší než 1000 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - způsoby vyjadřování budoucnosti: přítomný čas průběhový pro blízkou budoucnost, vazba <i>going to</i> pro plány, záměry a předpovědi - vazba <i>going to</i>, zápor a otázka - časové předložky <i>in, on, at</i> - pořádek slov ve větě - modální sloveso <i>must</i> - předmětná osobní zájmena <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - časové údaje a jednotky času - číslovky větší než 1000 - jednotky délky a vzdálenosti 	<p>2. BUDOUCNOST A BUDOUCÍ PLÁNY</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 10 MKV 4</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoří kladné a záporné věty i otázky v minulém čase prostém, rozeznává pravidelná a nepravidelná slovesa - rozlišuje slovesné časy - umí vypravovat zážitky a popisovat život svůj i druhých za použití minulého času - rozšiřuje své znalosti o anglosaských zemích, jejich kultuře, historii a geografii - je schopen vyjmenovat některá díla W. Shakespeara a znát obsah alespoň jednoho z nich - umí správně říci celé datum (i př. n. l.) - rozumí psaným i mluveným projevům v minulém čase s ohledem na obtížnost projevu - vypravuje jednoduché příběhy a události 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulý čas prostý u slovesa <i>byt</i> a sloves plnovýznamových - pravidelná a nepravidelná slovesa, výjimky v hláskování a pravidla výslovnosti - tvorba záporu a otázky v minulém čase prostém <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulost, přítomnost, budoucnost (časová osa) - významné osobnosti a historická data - legendy a příběhy - životopis (písemně) - vypravování (ústně) - William Shakespeare 	<p>3. BIOGRAFIE, LEGENDY, VYPRÁVOVÁNÍ V MINULOSTI</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 5 VMEGS 1 MKV 4 MV 1</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat umístění předmětu - rozlišuje děje v minulosti a umí správně použít oba minulé časy - zná gramatická pravidla minulého času průběhového - umí vyjádřit množství s ohledem na počítatelnost podstatného jména - vede rozhovor o svých zájmech a koníčcích, umí vyjádřit, co ho baví, zajímá atd. - má základní poznatky o postavení angličtiny mezi světovými jazyky - orientuje se při nákupu a umí pojmenovat různé obchody - umí hovořit o dopravní situaci v místě svého bydliště a různých typech dopravních prostředků - umí vyjádřit svůj názor 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování minulého času prostého - opakování počítatelnosti podstatných jmen - minulý čas průběhový, tvorba otázky a záporu - rozlišování minulých časů - místní předložky <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - obchody a nakupování - zájmy a koníčky - cestování a dopravní prostředky - učení se cizím jazykům - realie anglicky mluvících zemí 	<p>4. NÁKUPY A CESTOVÁNÍ, KONVERZACE</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 8 OSV 10 VMEGS 2 MV 1</p>

6.1.2 ANGLICKÝ JAZYK			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně rozeznává již probrané slovesné časy a správně je užívá - umí vyhodnotit situaci a zareagovat na ni udělením rady nebo instrukce - umí nepočítatelná podstatná jména dělit do počítatelných celků - orientuje se v jídelním lístku v restauraci, umí si objednat jídlo a požádat o účet, aktivně ovládá příslušnou slovní zásobu - seznamuje se se státními svátky v anglosaských zemích, disponuje znalostmi o sv. Valentýnu, Halloweenu, velikonočních a vánočních tradicích - vyjadřuje své vlastní názory na různá témata 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování slovesných časů: přítomný prostý - vs. průběhový, minulý prostý vs. průběhový - kvantifikace nepočítatelných podstatných jmen - modální sloveso should - rozkazovací způsob <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - jídlo a pití, stravovací návyky - stolování, návštěva restaurace - tradice a státní svátky - "Podle mého názoru..." 	1. V RESTAURACI	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 8 OSV 10 VMEGS 1 VMEGS 2 MKV 4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí porovnávat charakteristiky osob, zvířat, věcí, vlastností a jevů - popíše, z čeho je konkrétní předmět vyroben a k čemu se používá - rozlišuje krátká a dlouhá přídavná jména a na základě toho správně stupňuje - zná dvojice přídavných jmen antonymického a synonymického významu - umí popsat počasí a specifika různých typů prostředí - efektivně pracuje s textem, umí třídit a vyhledávat informace - formuluje nabídku nebo pozvánku a umí na ně zdvořile reagovat - umí vyjádřit svůj postoj ke sportování a hodnotit různé sporty 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - stupňování přídavných jmen: 2. a 3. tvar u krátkých a dlouhých přídavných jmen, nepravidelné tvary, změny v hláskování - antonyma a synonyma mezi přídavnými jmény - spojení přídavného jména s too/enough - opakování vazby made of, vazba used for <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - počasí a přírodní prostředí - porozumění textu - nabídky a pozvánky - sporty 	2. POPISOVÁNÍ PŘÍDAVNÝMI JMÉNY	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 10 MKV 2 EV 4 MV 6
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen nabídnout pomoc a požádat o ni, domluvit si setkání - rozumí sdělení v budoucím čase, rozlišuje budoucí děje a umí vyjádřit budoucnost třemi způsoby (přítomnými časy, vazbou going to a pomocí will) - umí přivlastňovat a používat přivlastňovací zájmena samostatná i ve spojení s podstatnými jmény - vyjádří své budoucí plány - hovoří o hudbě a schopnosti hrát na hudební nástroje - je schopen napsat dopis formálního charakteru se žádostí o pomoc, zná příslušné fráze - napíše jednoduché texty s ohledem na probírané okruhy 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování vyjádření budoucnosti pomocí vazby going to - vyjádření budoucnosti pomocí will (budoucí čas prostý) v případě náhlých rozhodnutí, předpovědi a slibů - rozlišování budoucích dějů - přivlastňovací zájmena samostatná <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - plánování budoucnosti - hudební nástroje - dopis formálního charakteru 	3. PLÁNOVÁNÍ A VYJADŘOVÁNÍ BUDOUCNOSTI	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8 OSV 10 MV 6
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit své zážitky a zkušenosti za použití předpřítomného času prostého - vyjádří své přání a preference, vytvoří systém hodnot a žebříček - rozlišuje svůj všeobecný rozhled, respektuje odlišné kulturní hodnoty jiných národů, snaží se o vzájemné porozumění mezi zeměmi - spojuje předpřítomný čas s příslovci s ohledem na pořádek slov ve větě - pracuje na zlepšování poslechových dovedností, orientuje se v projevu roditelého mluvčího, chápe obsah sdělení a dokáže postihnout hlavní smysl sdělení 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - předpřítomný čas prostý, zásady jeho užití - otázka a zápor v předpřítomném čase prostém - opakování 3. tvaru nepravidelných sloves - spojení předpřítomného času s ever/never - spojení předpřítomného času s for/since - spojení předpřítomného času s already/just/yet <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování přání a preference - žebříčky oblíbenosti - zeměpisné pojmy (národy a národnosti, původ) - poslechové aktivity 	4. ZÁŽITKY A ZKUŠENOSTI	OSV 1 OSV 2 OSV 5 VMEGS 1 MKV 2 MKV 4 MV 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen rozlišit, kdy použít minulý čas prostý a kdy předpřítomný čas prostý - vyjádří pravděpodobnost děje - vyplní o sobě základní údaje ve formuláři - správně určuje slovní druhy a kategorizuje slova - orientuje se při návštěvě lékaře, umí popsat svůj tělesný stav a pojmenovat nemoci a úrazy - vyjmenuje zásady zdravého životního stylu 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování užití předpřítomného a minulého času prostého - modální sloveso may/might - slovní druhy <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - návštěva lékaře - péče o zdraví - zdraví, nemoci, úrazy - vyjadřování pravděpodobnosti - formuláře 	5. U LÉKAŘE	OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8 OSV 10

6.1.2 ANGLICKÝ JAZYK			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně sestaví podmínková souvětí a rozumí jejich významu, je schopen rozlišit typ podmínkového souvětí - logicky dokončí podmínková souvětí dle jejich významu, projevuje kreativitu - umí vyjádřit zákaz a možnost - vyjádří povinnost pomocí opisného tvaru <i>have to</i> ve všech časech - umí písemně i ústně popsat svůj oblíbený film a konverzovat na toto téma za aktivní znalosti příslušné slovní zásoby - charakterizuje svou oblíbenou slavnou osobnost a je schopen reprodukovat fakta o jejím životě - hovoří o televizních programech a hodnotí je 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínková souvětí 0-2: spojka <i>if</i> a vysvětlení užití správných slovesných časů v obou částech souvětí - modální sloveso <i>must</i> a opisný tvar <i>have to</i> <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - povinnost, možnost, zákaz - filmy a filmování, televizní programy - moderní technologie a média - slavné osobnosti 	<p>1. PODMÍNKOVÁ SOUVĚTÍ</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 VMEGS 1 MV 1</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen sestavit větu v trpném rodě, rozumí jejímu významu a správně ji přeloží - umí převést větu z činného do trpného rodu a naopak - správně používá tázací dovětky ve všech probraných slovesných časech - umí pracovat s novinářskými a časopiseckými texty přiměřené úrovně s malým počtem neznámých výrazů, jejichž význam dokáže odvodit z kontextu - dokáže třídit slova do mnoha různých kategorií dle jejich významu - hovoří o čtení jako volnočasové aktivitě, umí popsat oblíbenou knihu a svůj postoj ke čtení - umí popsat svůj školní rozvrh a hovořit o oblíbených předmětech, charakterizuje důležitost vzdělávání a umí zařadit témata do vzdělávacích oblastí - vyhledává informace v jednodušších autentických materiálech každodenního života 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - trpný rod v přítomném, minulém a budoucím čase prostém: vysvětlení jevu a jeho užití, opakování 3. tvaru nepravidelných sloves - tázací dovětky v přítomném, minulém a budoucím čase prostém <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení: knihy, noviny, časopisy - třídění slov - vyučovací předměty <p>- školní řád a školství v anglosaských zemích</p>	<p>2. ČTENÍ NOVIN A ČASOPISŮ, VZDĚLÁVÁNÍ</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 8 VMEGS 2 MKV 4 MV 1 MV 6</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí popisovat např. povolání za správného použití vztahných zájmen - hovoří o svém zamýšleném povolání, popisuje její a odůvodňuje jeho volbu - popisuje fyzických vzhled i charakter osoby - zná některé osobnosti anglicky mluvících zemí a umí o nich hovořit - správně používá neurčitá zájmena, dává pozor na chybné použití zdvojeného záporu - vytváří myšlenkové mapy, které je pak schopen komentovat 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztažná zájmena <i>who, which, that</i> - vztažné věty s <i>whose, when, where</i> - neurčitá zájmena <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání, volba povolání - popis osoby (sebe, kamaráda, neznámé osoby z obrázku atd.) - myšlenkové mapy - významné osobnosti anglicky mluvících zemí z oblasti vědy, umění, historie, politiky atd. 	<p>3. POPISOVÁNÍ VZTAŽNÝMI VĚTAMI</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 8 VMEGS 1 VMEGS 2 MKV 2 MKV 4</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává minulé a přítomné děje a na základě toho se orientuje v používání probraných slovesných časů - umí popisovat děje, které se odehrávaly v minulosti, ale v přítomnosti se již neodehrávají - hovoří o pravidelných minulých i přítomných dějích - vyvozuje z textu - umí popsat zvyklosti a činnosti svého dne v přítomném i minulém čase - zná základní fakta z dějin Londýna - seznamuje se s historií anglicky mluvících zemí, jejich státními formami a symboly - orientuje se v základních realitách anglosaského světa (geografie, ekonomika, kultura, historie, společnost) 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - vazba <i>used to</i> k vyjadřování v minulosti pravdivých dějů - opakování minulého prostého a minulého průběhového času: gramatická pravidla, zásady správného užití - opakování přítomného prostého a přítomného průběhového času <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie Londýna - historie anglicky mluvících zemí - každodenní zvyklosti - popis současného stavu - kultura 	<p>4. HISTORIE A SOUČASNOST</p>	<p>OSV 1 OSV 8 OSV 10 VMEGS 1 VMEGS 2 MKV 2 MKV 4 MV 1</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně rozlišuje mezi prostou a průběhovou formou předpřítomného času - umí se rozhodnout, zda užije minulý nebo předpřítomný čas prostý (dle časového určení) - vyzná se ve slovesných časech a umí je správně používat a jejich užití odůvodnit, rozvíjí i používání dalších gramatických jevů s cílem komunikace - vyjadřuje své názory na různá témata 	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování předpřítomného času prostého: zásady užití (předpřítomný vs. minulý čas prostý) - předpřítomný čas průběhový - shrnutí probraných slovesných časů <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - zážitky a zkušenosti 	<p>5. NÁZORY A ZKUŠENOSTI, SCHOPNOST VYJÁDŘIT SE</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 8 OSV 10 MKV 2 MV 1</p>

<ul style="list-style-type: none">- umí projevít souhlas a nesouhlas- je schopen vyjádřit, co má a nemá rád a proč- popisuje své zážitky a zkušenosti- vede konverzaci se spolužáky na různá témata- stále obohacuje svou slovní zásobu, ovládá její pravopis- adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích	<ul style="list-style-type: none">- názory, pocity, nálady- vyjádření oblíbenosti, resp. neoblíbenosti a souhlasu, resp. nesouhlasu		
--	--	--	--

6.1.3. NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět:	Německý jazyk
Období, ročník:	3. období, 8. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k dosažení úrovně A1 podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a jiném cizím jazyce, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Jazyk je vyučován jako disponibilní hodina od 8. do 9. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně.

Cílem výuky je získání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, dospět k přiměřenému porozumění (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury germánských zemí, vyhledávání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vyučování cizího jazyka probíhá v těsné návaznosti na výuku českého jazyka, zeměpisu, dějepisu, hudební, výtvarné a dramatické výchovy a matematiky.

Při výuce je kladen důraz na následující životní kompetence – komunikace, tvořivost, řešení problému a učení. Převládajícími metodami výuky jsou samostatná a skupinová práce, případně práce projektová. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce, které se vztahují k předmětu, např. promítání filmů v německém jazyce nebo s tematikou germánské oblasti, návštěvy výstav či divadelních představení.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopnosti poznávání (OSV 1)
- Kreativita (OSV 5)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Komunikace (OSV 8)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2) - prostřednictvím výuky cizího jazyka se žáci seznamují s evropskými i mimoevropskými národy, poznávají jejich historii i současnost a v neposlední řadě jejich kulturu.

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference (MKV 1)

3. Výchovné i vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k pevnému osvojení základu mluvené i psané podoby jazyka umožňující dorozumění v běžných situacích každodenního život
- k orientaci v obsahu jednoduchého textu
- k pevnému osvojení správných výslovnostních návyků
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka

Učitel

- používá v hodinách žákům srozumitelnou němčinu
- dává pokyny a dle schopností žáků organizuje hodinu v německém jazyce
- sleduje při výuce pokrok žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace
- kriticky myslí

Učitel

- zadává úkoly přiměřené schopnostem žáků
- klade srozumitelné otázky

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na dané téma ústně i písemně na odpovídající úrovni
- osvojují si struktury pro správnou stavbu věty
- rozumí a vhodně reagují na projevy druhých lidí
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními

Učitel

- vede žáky k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- vytváří příležitosti k prezentaci textů a obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve dvojicích a skupinách
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- volí formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sleduje, zda žáci při skupinové práci spolupracují na základě svých možností
- vede žáky k osvojení zásad zdvořilého chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- zodpovědně se rozhodují podle okamžité situace

Učitel

- vede žáky k toleranci
- umožňuje, aby žáci na základě jednoznačných kritérií hodnotili práci svou i svých spolužáků

Kompetence pracovní

Žáci

- si ověřují výsledky své práce
- plní zadané úkoly v termínu

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků činnosti
- požaduje důsledně dodržování termínů pro splnění daných úkolů

4. Očekávané výstupy za 3. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, která se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

6.1.3 NĚMECKÝ JAZYK			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - je seznámen s pravidly německé výslovnosti - je seznámen se speciálními grafickými znaky - umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem - vyplní o sobě základní údaje ve formuláři	- základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - fonetické znaky - představení se, pozdravy - vyjádření prosby, poděkování - vykání	1. SEZNÁMENÍ S JAZYKEM, SPOLEČENSKÉ FRÁZE	OSV 1 OSV 5 OSV 8
Zák: - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty tvořené známou slovní zásobou - rozumí běžným výrazům, základním frázím a jednoduchým větám - rozumí základním pokynům a dovede na ně reagovat - chápe otázku a dovede formulovat odpověď - je schopen položit otázku - zná základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení) - rozumí krátkému textu a vyhledá v něm požadované údaje - je schopen jednoduchým způsobem sdělit základní informace - umí napsat e-mail	Podstatná jména - rod, určité a neurčité členy - skloňování: 1. a 4. pád - množné číslo Přídavná jména - přídavná jména popisná - vyjádření vlastností - základní tvary Zájmena - osobní, přivlastňovací, tázací, Číslovky - základní číslovky - početní úkony - určování času Slovesa - časování pravidelných sloves v přítomném čase - slovesa být a mít v přít. čase - nepravidelná slovesa "fahren", "mögen", "möchten" Příslovce Předložky - časové, místní, se směrem - předložky "von" a "in" ve vazbách se 3. pádem Věta jednoduchá - přímý a nepřímý slovosled věty oznamovací - slovosled v tázací a záporné větě	2. GRAMATIKA	OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 10
Zák: - sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě, rodině a dalších tématech - disponuje základní slovní zásobou, kterou postupně rozšiřuje - aktivně pracuje s německo-českým a česko-německým slovníkem - používá osvojenou slovní zásobu v komunikačních situacích - umí vyhledat v textu základní informace k danému tematickému okruhu - je schopen jednoduchého dialogu - zapojuje se do jednoduchých dialogů - napíše jednoduché sdělení a odpověď při správném použití základních gramatických struktur a vět - zná německy mluvící země a základní informace o nich - je seznámen s realitami Německa, je schopen hovořit o německé historii, kultuře, tradicích a specifických znacích	- seznámení se, představení sebe a druhých - domov - rodina - přátelé - volný čas - škola: názvy školních potřeb - zvířata - kalendářní rok: roční období, měsíce, dny v týdnu, - prázdniny - názvy cizích zemí - realie německy mluvících zemí - Německo (historie, zvyky, geografie, kultura, zajímavosti)	3. TEMATICKÉ OKRUHY	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 8 OSV 10 VMEGS 1 VMEGS 2 MKV4

6.1.3 NĚMECKÝ JAZYK			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
	<ul style="list-style-type: none"> - mluvnice - slovní zásoba - práce se slovníkem 	1. OPAKOVÁNÍ	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduchá sdělení a odpověď při správném použití základních gramatických struktur a vět - v mluvnici jsou žákovi tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - podává informace ústně i písemně s ohledem na osvojenou slovní zásobu - zná základní gramatické struktury a typy vět - správně tvoří slovosled v oznamovací, tázací i záporné větě - rozvíjí čtení s porozuměním, vyhledává v textech požadované informace 	<p>Podstatná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - skloňování 1., 3. a 4. pád <p>Přídavná jména</p> <ul style="list-style-type: none"> - stupňování <p>Zájmena</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní ve 3. a 4. p. - přívlastňovací <p>Číslovky</p> <ul style="list-style-type: none"> - větší než 100 - řadové <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování nepravidelných sloves v přít. čase ("essen", "tragen" aj.) - časování způsobových sloves ("müssen", "können", "wollen", "dürfen") - slovesa s odlučitelnou předponou ("anhaben" aj.) - rozkazovací způsob - minulý čas sloves být a mít (préteritum) - složený minulý čas (perfektum) <p>Předložky</p> <ul style="list-style-type: none"> - se 3. p., se 3. a 4. p., "für" se 4.p., části dne <p>Věta</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmět "man" - vazba "es gibt" - slovosled ve větě se dvěma slovesy 	2. GRAMATIKA	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 8 OSV 10
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen jednoduchého dialogu, zapojuje se do rozhovorů - disponuje základní slovní zásobou, kterou postupně rozšiřuje - aktivně pracuje se slovníkem - umí napsat e-mail, krátký dopis, nebo vyprávění - umí se orientovat v běžných životních a komunikačních situacích - porozumí příměřeným textům i mluvenému slovu - rozumí informačním nápisům a orientačním pokynům - umí popsat realie příslušných jazykových oblastí - disponuje základními znalostmi o geografii, kultuře a zvycích německy mluvících zemí 	<ul style="list-style-type: none"> - škola: vyučovací předměty - dům, pokoj - jídlo - oblékání - nákupy - povolání - lidské tělo, zdraví - dopravní prostředky - počasí - příroda - obec - kalendářní rok: svátky - realie německy mluvících zemí - Rakousko, Švýcarsko 	3. TEMATICKÉ OKRUHY	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 8 VMEGS 1 VMEGS 2 MKV 1 MKV 4
	<ul style="list-style-type: none"> - shrnutí mluvnice a slovní zásoby 	4. ZÁVEREČNÉ OPAKOVÁNÍ	

6.2.1 MATEMATIKA

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět:	Matematika
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. Vyučovací předmět má dotaci čtyři hodiny týdně v každém ročníku. V 9. třídě je na časovou dotaci využita jedna disponibilní hodina. Výuka probíhá v učebnách, ve vyučovacích hodinách s délkou 45 minut.

Žáci jsou vedeni k zvládnutí základních dovedností a početních operací tak, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Učivo je procvičováno tak, aby žáci rozvíjeli svůj úsudek a své logické myšlení.

Metody práce jsou zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, počítařské soutěže.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)
- Kreativita (OSV 5)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

3. Výchovné i vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické jevy

Učitel:

- upřednostňuje pestrost aktivit, které vycházejí z přístupu tvořivého vyučování
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- přistupuje individuálně k jednotlivým žákům
- podporuje pokroky jednotlivých žáků
- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant
- řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá logické, matematické postupy na základě zkušenosti
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy používá při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Učitel:

- zařazuje skupinovou a projektovou práci
- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, které vycházejí z reálného života

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Učitel:

- učí žáky účinně spolupracovat ve skupině a dodržovat pravidla práce v týmu
- vede žáky k osvojení zásad zdvořilého chování
- volí formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat

Kompetence občanské:

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- zodpovědně se rozhoduje podle okamžité situace

Učitel:

- vede žáky k toleranci
- umožňuje, aby žáci na základě jednoznačných kritérií hodnotili práci svou i svých spolužáků
- vede žáky k soustavné kontrole při každém kroku postupu, k respektování sociálních a etnických zvláštností žáků

Kompetence pracovní:

Žák:

- si ověřují výsledky své práce
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel:

- klade důraz na používání rýsovacích potřeb a jejich funkčnost
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní:

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně

Učitel:

- užívá matematického jazyka včetně matematické symboliky
- pracuje s grafy, diagramy
- podporuje spolupráci a kooperativní myšlení žáků

4. Očekávané výstupy za 3. období

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou

symboliku

- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

6.2.1 MATEMATIKA			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - používá s porozuměním učivo 1. a 2. období - porovnává množství a velikosti - zaokrouhuje a provádí odhady výsledků v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, v nichž aplikuje početní operace s přirozenými čísly - poznává a určuje základní geometrické útvary	- početní výkony s přiroz. čísly - zlomky - trojúhelník, obdélník, čtverec - kruh, kružnice - obvod rovinného obrazce - obsah čtverce a obdélníku - jednotky obsahu - prostorové útvary	1. OPAKOVÁNÍ Z 1. STUPNĚ	
Zák: - čte a zapisuje desetinná čísla - znázorní desetinné číslo na číselné ose, porovnává čísla - zaokrouhlí desetinná čísla - zapíše desetinné číslo zlomkem a naopak	- čtení a zápis desetinných čísel - zápis desetinných zlomků pomocí desetinných čísel - porovnávání desetinných čísel - zaokrouhlování desetinných čísel	2. DESETINNÁ ČÍSLA	OSV 1 OSV 10
Zák: - sčítá a odčítá desetinná čísla - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, ... - provádí odhady výsledků a porovná je s přesným výpočtem - řeší slovní úlohy z praxe - násobí desetinná čísla, provádí odhady výsledků - dělí desetinná čísla, provádí odhady výsledků, zkoušku - využívá kalkulaátor	- sčítání desetinných čísel - odčítání desetinných čísel - násobení desetinných čísel 10, 100, ... - dělení desetinných čísel 10, 100, ... - násobení desetinných čísel přirozeným číslem - násobení desetinných čísel desetinným číslem - dělení desetinných čísel přirozeným číslem - dělení desetinných čísel desetinným číslem	3. POČETNÍ VÝKONY S DESETINNÝMI ČÍSLY	
Zák: - převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu a objemu - rozumí pojmu obsah a plocha	- jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) - jednotky hmotnosti (g, dkg, kg, q, t) - jednotky obsahu - jednotky objemu	4. PŘEVODY JEDNOTEK DÉLKY, HMOTNOSTI, OBSAHU A OBJEMU	
Zák: - charakterizuje kvádr, krychli, počítá objem a povrch - znázorňuje síť kváдру a krychle, ze sítě modeluje kvádr a krychli - užívá znalosti o kváдру a krychli při řešení úloh z praxe	- povrch kváдру a krychle - objem kváдру a krychle	5. POVRCH A OBJEM KVÁDRU A KRYCHLE	OSV 1
Zák: - umí narysovat a popsat úhel a změřit velikost úhlu úhloměrem, odhadne velikost úhlu - zná základní úhly a umí je narysovat bez úhlooměru (90°, 180°, ...) - narysuje osu úhlu, zná a využívá její vlastnosti - pozná úhel pravý, přímý, tupý, ostrý - využívá při výpočtech vlastnosti dvojic úhlů střídavých, souhlasných, vedlejších a vrcholových - graficky i početně sčítá a odčítá úhly	- úhel jako část roviny - měření úhlů - porovnávání úhlů - osa úhlu - sčítání a odčítání úhlů - úhel ostrý, tupý, pravý, přímý - úhly střídavé a souhlasné - úhly vedlejší a vrcholové	6. ÚHEL	OSV 10
Zák: - zná a užívá znaky dělitelnosti (2,3,4,5,6,8,9,10,100,1000) - rozliší prvočísla a čísla složená - určí všechny dělitele daného přirozeného čísla - určí zadaný počet prvních n-ásobků daného přirozeného čísla - složené číslo rozloží na součin prvočísel, určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - získané znalosti a dovednosti využívá v jednoduchých úlohách - vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti	- násobek, dělitel - prvočísla, čísla složená - znaky dělitelnosti - čísla soudělná a nesoudělná - rozklad čísel na součin prvočinitelů - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel	7. DĚLITELNOST	OSV 1 OSV 2
Zák: - určí vlastnosti útvarů v osové a středové souměrnosti - načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové a osové souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu a podle osy, určí střed nebo osu souměrnosti	- osová souměrnost - útvary osově souměrné - středová souměrnost - útvary středově souměrné	8. OSOVÁ A STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	OSV 10

Zák: - rozliší vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - určí třetí vnitřní úhel trojúhelníku výpočtem - zná různé druhy trojúhelníků, charakterizuje je a využívá jejich vlastností - znázorní a správně užívá výšky, těžnice, střední příčky - využívá poznatků o trojúhelnících v úlohách - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku	- úhly v trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - třídění trojúhelníků - výšky v trojúhelníku - těžnice, střední příčky v trojúhelníku - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	9. TROJÚHELNÍK	OSV 1 OSV 10
	- 4 čtvrtletní práce	ČTVRTLETNÍ PÍSEMNÉ PRÁCE	
	- Pythagoriáda - Matematický klokan - Matematická olympiáda	MATEMATICKÉ SOUTĚŽE	

6.2.1 MATEMATIKA			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - bezpečně ovládá početní výkony s desetinnými čísly, využívá je ve slovních úlohách - zobecňuje poznatky a využívá je při řešení reálných problémů - vytváří si zásobu matematických nástrojů, využívá vztahy mezi nimi	- početní výkony s desetinnými čísly - dělitelnost, znaky dělitelnosti - úhel - převody jednotek - trojúhelník - tělesa	1. OPAKOVÁNÍ ZE 6. ROČNÍKU	
Zák: - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - rozšiřuje a krátí zlomek - porovnává zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose - provádí základní početní operace se zlomky - sčítání, odčítání, násobení a dělení - umí převést smíšené číslo na zlomek a naopak - upraví složený zlomek - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému - odhadem výsledku ověří jeho realnost	- pojem zlomek, porovnávání dvou zlomků - rozšiřování a krácení zlomků - zápis zlomku desetinnými čísly - sčítání a odčítání zlomků - násobení a dělení zlomků - smíšená čísla - početní výkony se smíšenými čísly - složený zlomek - slovní úlohy se zlomky	2. ZLOMKY	OSV 3 OSV 10
Zák: - vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné (příklady) - znázorní celé číslo na číselné ose a určí číslo opačné - porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti - provádí početní operace s celými čísly - uvede absolutní hodnotu daného čísla - řeší jednoduché slovní úlohy v oboru celých čísel	- kladná a záporná čísla - celá čísla na číselné ose - porovnávání celých čísel - čísla opačná - absolutní hodnota - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel	3. CELÁ ČÍSLA	OSV 10
Zák: - umí vyjádřit racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádět - znázorní racionální číslo na číselné ose - porovná racionální čísla - provádí početní operace s racionálními čísly	- pojem racionální čísla - porovnávání racionálních čísel - sčítání a odčítání racionálních čísel - násobení a dělení racionálních čísel	4. RACIONÁLNÍ ČÍSLA	OSV 1
Zák: - pozná shodné geometrické útvary, danou shodnost zapíše pomocí matematických symbolů - využije věty o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách	- shodnost geometrických útvarů - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků	5. SHODNOST	OSV 10
Zák: - dělí celek na části v daném poměru - zmenšuje a zvětšuje veličiny v daném poměru - provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování - vysvětlí pojem měřítko mapy a využívá jej při řešení slovních úloh - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin - znázorňuje body v pravouhlé soustavě souřadnic - sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti - řeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti	- poměr, rozšiřování a krácení poměru - postupný poměr - měřítko plánu a mapy - počítání s poměry, slovní úlohy - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - trojčlenka - pravouhlá soustava souřadnic - graf přímé a nepřímé úměrnosti	6. POMĚR, ÚMĚRNOST	OSV 10
Zák: - užívá základní pojmy procentového počtu - procento, základ, procentová část, počet procent - vypočítá jedno procento z daného základu - řeší slovní úlohy na procenta, jednoduché úrokování - užívá kalkulačtor k zefektivnění výpočtů	- pojem procenta, promile - výpočet základu, počtu procent a procentové části - slovní úlohy z praxe - základy finanční matematiky - úrok, jistina - jednoduché úrokování	7. PROCENTA	OSV 10
Zák: - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod a obsah těchto útvarů (a trojúhelníku) - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu těchto obrazců - účelně využívá kalkulačtor a tabulky k základním výpočtům - převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku)	- vnitřní úhly čtyřúhelníku - rovnoběžníky - druhy rovnoběžníků - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - konstrukce rovnoběžníku - lichoběžník	8. ČTYŘÚHELNÍKY	OSV 10

- popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí - určí počet řešení konstrukční úlohy - ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání	- obvod a obsah lichoběžníku - konstrukce lichoběžníku		
	- 4 čtvrtletní práce	ČTVRTLETNÍ PÍSEMNÉ PRÁCE	
	- Pythagoriáda - Matematický klokan - Matematická olympiáda	MATEMATICKÉ SOUTĚŽE	

6.2.1 MATEMATIKA			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - používá s porozuměním učivo předchozích ročníků - zobecňuje poznatky a využívá je při řešení reálných problémů	- zlomky - celá a racionální čísla - procenta - osová a středová souměrnost - věty o shodnosti trojúhelníků - přímá a nepřímá úměrnost	1. OPAKOVÁNÍ ZE 7. ROČNÍKU	
Zák: - určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu některých racionálních čísel (mocniny čísel 1 až 10, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) - určí druhou mocninu pomocí tabulek - provádí odhady s danou přesností - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech	- druhá mocnina - určování pomocí tabulek, kalkulátoru - druhá mocnina racionálních čísel - druhá odmocnina - početní operace s mocninami	2. MOCNINY A ODMOCNINY	OSV 1
Zák: - popisuje a využívá vlastnosti pravoúhlého trojúhelníka - vypočítá třetí stranu trojúhelníka pomocí Pythagorovy věty - účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům - řeší jednoduché reálné situace, zakreslí náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení příkladu, příklad vyřeší	- Pythagorova věta - výpočet přepony, odvěsny - užití Pythagorovy věty	3. PYTHAGOROVA VĚTA	OSV 10
Zák: - vypočítá mocniny s přirozeným exponentem - používá pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - umocní součín, podíl, mocninu - určí mocninu s exponentem nula	- sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem - násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem - umocňování mocnin - zápis čísel v desítkové soustavě	4. MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	
Zák: - vysvětlí rozdíl mezi kružnicí a kruhem - určuje základní polohové vztahy mezi kružnicemi, kružnicí a přímkou - narýsuje kružnice s daným středem a poloměrem, sestrojí tečnu, sečnu a tětivu - vypočítá obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců	- kružnice, kruh - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice, obsah kruhu - slovní úlohy	5. KRUŽNICE, KRUH	OSV 10
Zák: - rozliší číselný výraz a výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - provádí základní operace s mnohočleny - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíly druhých mocnin - pomocí vzorců upraví daný výraz - rozkládá výraz na součín pomocí vzorců a vytýkání - tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit pomocí proměnných	- číselné výrazy - výrazy s proměnnou - hodnota výrazu - mnohočleny - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenů - rozklad mnohočlenů na součín - použití vzorců	6. VÝRAZY A MNOHOČLENY	OSV 1
Zák: - charakterizuje hranoly - počítá povrch a objem kolmých hranolů - načrtne a sestrojí síť některých hranolů - užívá znalosti o hranolech při řešení úloh z praxe - používá kalkulátor k zefektivnění výpočtů - vyhledává požadované informace v tabulkách	- vlastnosti hranolů, třídění hranolů - síť hranolu - výpočet povrchu hranolů - výpočet objemu hranolů	7. HRANOLY	
Zák: - vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, neznámá, řešení rovnice - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku řešení dosazením do rovnice - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení - řeší slovní úlohy pomocí rovnic	- rovnost - ekvivalentní úpravy rovnic - řešení slovních úloh pomocí rovnic	8. LINEÁRNÍ ROVNICE	OSV 1 OSV 10
Zák: - řeší jednoduché konstrukční úlohy - osa úsečky, osa úhlu - při řešení úloh provede rozbor, konstrukci - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky - vysvětlí Thaletovu kružnici a využije ji ke konstrukci - využívá vztahů mezi geometrickými útvary k řešení konstrukčních úloh	- množiny bodů daných vlastností vlastností - Thaletova kružnice - jednoduché konstrukce - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	9. KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	OSV 10

- zakreslí náčrtek zadaného úkolu, provede konstrukci a diskuzi počtu řešení, ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání - setrají tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice			
	- 4 čtvrtletní práce	ČTVRTLETNÍ PÍSEMNÉ PRÁCE	
	- Matematický klokan - Matematická olympiáda	MATEMATICKÉ SOUTĚŽE	

6.2.1 MATEMATIKA			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - používá s porozuměním učivo předchozích ročníků - zobecňuje poznatky a využívá je při řešení reálných problémů	- druhá mocnina a odmocnina - výrazy a mnohočleny - lineární rovnice - Pythagorova věta - kružnice, kruh - konstrukční úlohy - objem a povrch hranolů - válec	1. OPAKOVÁNÍ Z 8. ROČNÍKU	
Zák: - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - provádí početní operace s jednoduchými lomenými výrazy - umí provést zkoušku dosažením hodnot za proměnné	- lomený výraz - krácení a rozšiřování výrazů - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů	2. LOMENÉ VÝRAZY	
Zák: - matematicky vyjádří podobnost rovinných útvarů - rozpozná podobné rovinné útvary - určí poměr podobnosti, na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů - využívá věty o podobnosti v počtech a konstrukčních úlohách - zvětšuje a zmenšuje útvary v daném poměru	- podobnost geometrických útvarů - poměr podobnosti - věty o podobnosti trojúhelníků - dělení úseček v daném poměru - užití podobnosti v praxi	3. PODOBNOST	OSV 10
Zák: - umí řešit jednoduché soustavy rovnic se dvěma neznámými, dokáže zvolit nejvhodnější postup - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím soustav lineárních rovnic - řeší slovní úlohy	- řešení soustav - metoda sčítací, dosazovací - slovní úlohy řešené soustavou rovnic - slovní úlohy o pohybu, o společné práci, o směsích	4. SOUSTAVY ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI	OSV 10
Zák: - pozná funkci z jejího grafu - rozlišuje rostoucí a klesající funkci - vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestaví tabulku a zakreslí graf funkce přímé a nepřímé úměrnosti, lineární funkce a základní kvadratické funkce - řeší soustavu rovnic graficky	- funkce, vlastnosti funkcí - graf funkce - lineární funkce - rostoucí, klesající, konstantní - přímá a nepřímá úměrnost - grafické řešení soustavy rovnic - kvadratická funkce, graf	5. FUNKCE	OSV 1
Zák: - načrtne a sestrojí síť válce - počítá povrch a objem válce - užívá znalosti o válci při řešení úloh z praxe - užívá kalkulaátor k zefektivnění výpočtů	- válec, síť válce - povrch válce - objem válce - slovní úlohy	6. VÁLEC	OSV 5 OSV 10
Zák: - umí hledat hodnoty goniometrických funkcí v tabulkách - užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe - načrtne grafy funkcí \sin , \cos , \tan - využívá kalkulaátor k zefektivnění výpočtů	- vztahy mezi stranami a úhly pravouhlého trojúhelníku - goniometrické funkce ostrého úhlu - slovní úlohy	7. GONIOMETRICKÉ FUNKCE	
Zák: - charakterizuje jednotlivá tělesa - načrtne síť kužele a některých jehlanů - vypočítá povrch a objem těles - využívá znalosti při řešení úloh	- síť jehlanu a kužele - objem a povrch jehlanu, kužele a koule - slovní úlohy	8. JEHLAN, KUŽEL, KOULE	OSV 5 OSV 10
Zák: - řeší jednoduché reálné situace s využitím aritmetického průměru - provede jednoduché statistické šetření, výsledky zaznamená do tabulky a vyhodnotí je - vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu - převádí údaje z textu do tabulky, grafu, diagramu a naopak - převádí údaje mezi tabulkou, grafem a diagramem - umí používat kalkulaátor k zefektivnění výpočtů - zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy - porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami,	- aritmetický průměr - statistické třídění a vyhodnocování - jednotka, znak, četnost - diagramy, tabulky	9. ZÁKLADY STATISTIKY	OSV 10

<p>grafy a diagramy</p> <p>- samostatně vyhledá data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich realnost</p>			
<p>Zák:</p> <p>- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného geometrického aparátu</p> <p>- kombinuje poznatky a dovednosti z různých vzdělávacích oblastí</p> <p>- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení</p> <p>- řeší úlohy na prostorovou představivost</p>	<p>- číselné a logické řady</p> <p>- číselné a obrázkové analogie</p> <p>- logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>10. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY</p>	<p>OSV 10</p>
	<p>- 4 čtvrtletní práce</p>	<p>ČTVRTLETNÍ PÍSEMNÉ PRÁCE</p>	
	<p>- Matematický klokan</p> <p>- Matematická olympiáda</p>	<p>MATEMATICKÉ SOUTĚŽE</p>	

6.3.1 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast:	Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět:	Informatika
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován v 6. a 7. ročníku v povinném okruhu Informační a komunikační technologie po jedné hodině týdně.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební pomůcky a texty.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Kreativita (OSV 5)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Komunikace (OSV 8)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
- Stavba mediálních sdělení (MV 3)
- Vnímání autora mediálních sdělení (MV 4)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- samostatně objevuje možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- spolupracuje s ostatními žáky
- využívá zkušeností s jiným SW
- využívá svých poznámek při praktických úkolech
- používá nápovědu (help) u jednotlivých programů

Učitel

- zadává úkoly, kterými jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání, podporuje spolupráci s ostatními žáky
- učí žáky využívat svých poznámek při praktických úkolech

Kompetence k řešení problémů

Žák

- chápe, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Učitel

- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Žák

- pro komunikaci na dálku využívá vhodné technologie
- některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci dodržuje vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Učitel

- podporuje využívání moderních komunikačních médií

4. Očekávané výstupy za 3. období

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Žák

- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Žák

- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

6.3.1 INFORMATIKA			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - umí zapnout a vypnout správným způsobem počítač - umí se přihlásit do počítačové sítě - umí se odhlásit z počítačové sítě	- postup zapínání a vypínání PC - přihlášení do sítě - odhlášení ze sítě	1. OPAKOVÁNÍ	OSV 1
Zák: - orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. - dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně odstranit je.	- pojem: manažery (příklady: M602, Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník ...) - pojmy: disk, složka (adresář) - postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru	2. PRÁCE SE SLOŽKAMI A SOUBORY	OSV 1
Zák: - dokáže historicky zařadit vznik prvních počítačů (sálových) a vznik osobních počítačů - uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky - miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit.	- vývoj počítačů - od prvního po současnost - sálové a osobní počítače	3. HISTORIE POČÍTAČŮ	OSV 1
Zák: - seznámí se s prezentacemi organizací, výrobků, přednáškami a školením, webovými stránkami. - vytvoří vlastní jednoduchou prezentaci.	- prezentace informací - prezentační programy - multimédia, web - PowerPoint – šablony	4. PREZENTACE	MV1,3,4 VMEGS 2
Zák: - vysvětlí význam pojmu HARDWARE - pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.	- skříně (základní jednotka) – procesor, pevný, disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky, - periferie: vstupní zařízení - myš, klávesnice vstupní zařízení - myš, klávesnice, scanner, mikrofon, digitální fotoaparát výstupní zařízení - monitor, tiskárna, reproduktory	5. HW - HARDWARE	OSV 1
Zák: - umí zařadit programy, které zná, do příslušné skupiny, nebo podskupiny	- operační systémy - aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy)	6. SW – SOFTWARE	OSV 1
Zák: - ve Wordu dokáže otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu - dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem - ve Wordu dokáže z obrázků vytvořit jednoduchý plakát - dokáže upravit vzhled dokumentu	- příklady textových editorů (T602, NotePad, Write, Word) - uložení, otevření souboru - MS Word: pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) označení části textu do bloku psaní, oprava textu formát písma a odstavce (menu, panel nástrojů) vložení obrázku - WordArt, klipart, automatické tvary formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohraničení) vložení obrázku ze souboru (ohraničení, obtékání) styly vzhled stránky číslování záhlaví a zápatí	7. TEXTOVÉ EDITORY	OSV 5
Zák: - rozumí pojmu Internet - neznámě pojmy Internet a web. - seznámí se nejznámějšími českými portály (Seznam, Centrum) - prohlídí si webové stránky - osvojí si práci s internetovými vyhledávači (např. Google) pomocí klíčových slov	- co to je, kdy vznikl - využití Internetu - portály, knihovny, databáze - metody a nástroje vyhledávání	8. INTERNET	MV 1 MV 3
- na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu, uložit ji, příp. uložit pouze obrázek.	- vztah k Internetu - pojem prohlížeč webovských stránek	9. WWW	MV 1

	<ul style="list-style-type: none"> - příklady prohlížečů - pohyb po webu: přes hypertextové odkazy známá adresa, jednoduché vyhledávání - ukládání z webu: obrázek, celá stránka 	WORLD WIDE WEB	MV 3
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si důsledky porušování informační etiky (dezinformace, špatná rozhodování na základě nepravdivých informací, porušení autorského práva, dopad na celkovou úroveň lidského vědění, informační bariéry, nedůvěra v informační pracovníky) - usiluje o uplatnění etických zásad v informační praxi, tj. v procesech publikování, sběru a šíření informací - neuznává a nekopíruje neoprávněně audiovizuální díla, literární díla a programy pro svou osobní potřebu - seznámí se s Informační chartou, která shrnuje několik hlavních zásad svobody a etiky v oblasti informací 	<ul style="list-style-type: none"> - porušování informační etiky - ověřování věrohodnosti informací a informačních zdrojů metody a nástroje - ochrana autorských práv 	10. VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	MV1 OSV 11 VMEGS 2
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, - dokáže odpovědět na došlou zprávu pomocí funkce odpověď a poslat kopii došlé zprávy někomu dalšímu 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah k Internetu - příklady poštovních programů - spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv, odpověď a poslání zprávy někomu jinému 	11. ELEKTRONICKÁ POŠTA - E MAIL	OSV 6 OSV 7 OSV 8
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě znalostí práce s textem a grafikou dokáže zpracovat písemnou práci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky. - pracuje samostatně s výukovými programy, hrami a testy využívá je ke svému vzdělávání. 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací - zpracování výstupu na základě stanovených požadavků - školní výukové programy - výukové programy na internetu - výukové hry - interaktivní testy - soutěže 	12. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	OSV 10

6.3.1 INFORMATIKA			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě	- stručně zopakování základní látky: připomenutí postupů vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)	1. PRÁCE SE SLOŽKAMI A SOUBORY	OSV 1
Zák: - dokáže upravit vzhled dokumentu	- MS Word: formát písma a odstavce styly, vzhled stránky číslování, záhlaví a zápatí	2. TEXTOVÝ EDITOR MS WORD	OSV 1
Zák: - dokáže provádět základní operace s buňkami, upravuje je graficky - používá označení do bloku pro úpravu více buněk najednou - zvládá zadávání, přepisování dat do buněk, vymazávání dat - v jednoduchém případě zadává vzorec zapsáním do buňky - vytvoří vzorec pomocí průvodce - dokáže seřadit data podle abecedy a hodnot - ze zdrojové tabulky vytvoří pomocí průvodce graf	- tabulky: operace s buňkami zadávání, přepisování do buněk vymazávání dat z buněk porovnávání dat jednoduché vzorce, grafy	3. TABULKOVÝ EDITOR	OSV 1
Zák: - orientuje se při práci v počítačové síti	- co je počítačová síť - typologie sítí - koncepce sítí - přístupová práva - rozdělení sítí podle velikosti	4. POČÍTAČOVÉ SÍTĚ	OSV 1
Zák: - uvědomuje si rozdíly mezi rastrovými a vektorovými grafickými programy - vyjmenuje několik výhod a nevýhod těchto programů - dokáže zvolit vhodný druh programu	- rastrové programy - vektorové programy	5. POČÍTAČOVÁ GRAFIKA	OSV 5
Zák: - v textovém editoru zpracuje informace v grafické formě - dbá na estetickou úpravu dokumentu	- textové editory – estetická a typografická pravidla (kombinování písem v dokumentu, zvýraznění v textu, nadpisy, zarovnávání, odstavce – zarážky, číslování, odrážky, mezery v textu, za znaménky, mezi číslicemi, členění dokumentu s obrázky, tabulkami, grafy)	6. TYPOGRAFICKÁ PRAVIDLA	
Zák: - na uživatelské úrovni a s využitím vhodných aplikací zpracuje informace v grafické formě. - pracuje samostatně s výukovými programy, hrami a testy využívá je ke svému vzdělávání.	- textové editory – estetická a typografická pravidla - počítačová grafika – rastrové a vektorové programy - tabulkový editor – tabulky, porovnávání dat, jednoduché vzorce, grafy - prezentace informací – prezentační programy, multimédia, web - školní výukové programy - výukové programy na internetu - výukové hry - interaktivní testy - soutěže	7. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	OSV 5 OSV 10 OSV 11 MV 3

6.5.1 DĚJEPIS

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vyučovací předmět:	Dějepis
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis na 2. stupni navazuje na předmět Člověk a jeho svět na 1. stupni. Ve všech ročnících 2. stupně jsou vyučovány 2 hodiny týdně ve všech kmenových třídách (v 9. ročníku posílena hodinová dotace disponibilní hodinou).

V šestém ročníku směřuje vzdělávání žáků k pochopení významu minulosti pro současnost a budoucnost na příbězích významově podobných, ukázkách z vlastní četby, filmů a návštěv muzeí. Žákům je kromě slovního vyjádření umožněno i vyjádření událostí formou výtvarnou. Tím je umožněno i žákům s menšími vyjadřovacími schopnostmi projevit nadání, zájem a ochotu na sobě pracovat. Na žáky s očekávaným stupněm hodnocení výborně a chvalitebně jsou z hlediska probíraného učiva kladeny větší nároky (především schopnost vyjádřit myšlenku). Předmět je svou podstatou zaměřen na znalosti a vědomosti, v 8. a 9. ročníku i na úsudek a logické myšlení při hledání souvislostí historických událostí.

Jednoduché úkoly při exkurzích a práce ve skupinách při řešení zadaného úkolu dává možnost zapojit se do práce i žákům se slabším výkonem a prožít pocit úspěchu.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Kreativita (OSV 5)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Komunikace (OSV 8)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)
- Formy participace občanů v politickém životě (VDO 3)
 - volební systémy, demokratické volby a politika

- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO 4)
- principy demokracie, základní kategorie fungování demokracii

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)
- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)
- Jsme Evropané (VMEGS 3)
- kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference (MKV 1)
- Lidské vztahy (MKV 2)
- vztahy mezi kulturami, předsudky a vžité stereotypy
- Etnický původ (MKV 3)
- Multikulturalita (MKV 4)
- Princip sociálního smíru a solidarity (MKV 5)
- odpovědnost každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
chápaní podstaty mediálního sdělení, identifikování základních orientačních prvků v textu
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)
- různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce, hlavní rysy reprezentativnosti
- Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)
- vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy

Zařazení průřezových témat do výuky dějepisu - viz tabulka vzdělávacího obsahu dějepisu s použitím výše uvedených zkratk.

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- objevuje nová řešení a nové souvislosti
- spolupracuje při plnění úkolů
- objevuje správná řešení úkolů i cestou využívání chyb spolužáků
- využívá doporučené pomůcky a publikace
- postupuje svým individuálním tempem v učení

- samostatně vyhledává informace z různých zdrojů
- samostatně třídí informace
- spolupracuje s ostatními žáky, vzájemně hledají cestu ke správnému řešení
- chápe informaci tak, aby ji efektivně využil v procesu učení i v praktickém životě
- využívá termíny, znaky a symboly, které zná z jiných předmětů

Učitel:

- podněcuje žáky k zájmu o řešení a objevování nových věcí
- vede žáky ke spolupráci při plnění úkolů, vybízí je k aktivitě a vhodně je motivuje
- vede žáky ke správnému řešení úkolů i cestou využívání případných chyb, kterých se žáci dopouštějí
- pomáhá žákům s výběrem vhodných pomůcek a publikací
- má stále na zřeteli individuální vztah žáka k učení a využívá vhodných povzbuzujících hodnocení
- zadává úkoly, které vyžadují samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů
- vede žáky k samostatnému třídění informací
- vede žáky k pochopení informací tak, aby je dokázali efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- ukazuje žákům, jak mají formulovat své hypotézy a ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- umožňuje žákům zhodnotit úspěšnost dosaženého cíle
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokrok podle individuálních schopností
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problému

Žák:

- společně s učitelem vnímá cíl činnosti
- odpovídá na kladené otázky
- plní problémové úlohy
- klade otázky
- vybírá správné odpovědi z různých možností
- kombinuje informace z různých zdrojů
- plní úkoly podle svých individuálních možností
- odhaluje případné chyby spolužáků a navrhuje správná řešení
- vnímá svou úspěšnost v porovnání s ostatními
- pracuje s materiály a zdroji, v nichž si ověří správnost svého řešení
- spoluvytváří vhodnou atmosféru napomáhající k navození řešení problému
- přidává své názory, náměty a zkušenosti

Učitel:

- společně s žáky formuluje cíl činnosti
- klade otevřené otázky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- vytváří vhodnou atmosféru k navození problému
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních
- navrhuje různá hlediska pro řešení problému
- vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vybízí k vyhledávání dalších problémů, které se řeší stejným způsobem
- ve výuce reflektuje společenské i přírodní dění
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení
- vyžaduje dodržování pravidel

Kompetence komunikativní

Žák:

- využívá prostor pro logické vyústění písemného i mluveného projevu
- volí správná slovní spojení
- vhodně komunikuje
- ve vybraných situacích posuzuje odpovědi spolužáků
- drží se tématu
- formuluje a zpřesňuje myšlenky
- používá spisovného jazyka
- na dotazy usměrňující dialog odpovídá
- provádí shrnutí
- odpovídá na otázky, kterými je diagnostikováno pochopení textu
- volí vhodný způsob komunikace
- doplňuje názor či sdělení na dotaz vyučujícího
- dotazuje se v případě, že nepochopil

Učitel:

- dává prostor pro logické vyústění písemného i mluveného projevu
- volí správná slovní spojení
- vybízí žáky ke vhodné komunikaci
- nabádá k formulaci a zpřesňování myšlenek
- kladením vhodných dotazů pozitivním způsobem usměrňuje dialog
- vybízí k parafrázi a provádí shrnutí
- zařazuje zadání, kterými diagnostikuje, jak žáci text pochopili
- zařazuje aplikační úlohy
- ukazuje výhody a nevýhody využití moderních technologií
- vytváří modelové situace
- umožňuje rozšíření slovní zásoby žáků
- věnuje pozornost nonverbální komunikaci
- ověřuje si, zda chápe názor, sdělení správně

Kompetence sociální a personální

Žák:

- samostatně pracuje ve skupině
- požádá, v případě potřeby, radu nebo pomoc
- spolupodílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- spolupracuje při řešení daných úkolů
- využívá podmínky pro nabývání pozitivních osobnostních rysů, efektivních sociálních dovedností a morálně hodnotných postojů
- na základě chvályhodných výsledků vytváří sebeúctu
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti spolužáků
- svým jednáním a ohleduplným chováním přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- využívá prostor k zapojení a sebevyjádření

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci ve skupině
- v případě potřeby poskytne radu nebo pomoc
- podílí se společně se žáky na vytváření pravidel práce v týmu
- podporuje v žácích potřebu spolupráce při řešení daných úkolů
- vede žáky k ocenění zkušenosti druhých
- pěstuje u žáků kvalitní interpersonální vztahy
- vede žáky k úctě při jednání s druhými lidmi
- pochvalou podporuje u žáků vytváření kladného sebehodnocení a sebeúcty
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- svým jednáním a ohleduplným chováním přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názor druhých lidí
- vytváří správného žebříček hodnot
- vnímá pravidla chování ve společnosti, školní řádem a důsledně jej dodržuje
- neprojevuje xenofobii, rasismus a nacionalismus
- neprojevuje se agresivně, hrubě ani vulgárně
- respektuje opatření na vzniklé situace
- přijímá kázeňská opatření
- respektuje pokyny ve vztahu k pořádku, majetku
- reaguje na pozitivní hodnocení
- využívá pokynů k principům zdravého životního stylu
- přesně respektuje pokyny kompetentních osob
- rychle a uvážlivě se rozhoduje při ochraně zdraví či záchraně lidského života
- ochranu našeho kulturního a historického dědictví vnímá jako nutnost
- aktivně chrání životního prostředí, vnímá příklad učitele

Učitel:

- vede žáky k respektování názoru druhých lidí
- vybízí žáky k vytváření správného žebříčku hodnot
- seznamuje žáky s pravidly chování ve společnosti, se školním řádem a důsledně dbá na jejich dodržování
- odmítá projevy xenofobie, rasismu a nacionalismu
- netoleruje agresivní, hrubé a vulgární projevy
- využívá vzniklých situací k uplatnění výchovných opatření
- kázeňské přestupky řeší individuálně
- monitoruje chování žáků, jejich vztah k pořádku, majetku a včas přijímá účinná opatření
- v hodnocení žáka uplatňuje především pozitivní motivaci
- vede žáky k přesnému respektování pokynů kompetentních osob
- vede žáka k rychlému a uvážlivému rozhodování při ochraně zdraví či záchraně lidského života
- motivuje žáka k přijímání a ochraně našeho kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- hodnotí své schopnosti a výsledky vlastní práce i práce druhých
- snaží se o pečlivost a důkladnost při práci
- vytváří vztah k ochraně kulturních a společenských hodnot
- respektuje bezpečnostní řád odborných pracoven
- učí sebeovládat základní pracovní postupy, používat vhodné pomůcky a nástroje, dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy při jednotlivých činnostech
- využívá možnosti prezentovat výsledky své práce

Učitel:

- umožňuje žákům zhodnotit jejich schopnosti a výsledky vlastní práce i práce druhých
- vede žáky k pečlivosti a důkladnosti při práci
- vytváří vztah k ochraně kulturních a společenských hodnot
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- předkládá ve výuce v dostatečném počtu studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky)

4. Očekávané výstupy za 3. období

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák

- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi

- světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák

- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

MODERNÍ DOBA

Žák

- na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska

- lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Žák

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Ve všech ročnících budou akcentovány především národní dějiny tak, aby žáci pochopili význam našeho národa ve vývoji lidské společnosti, seznámili se s našimi významnými osobnostmi. Výuka bude doplňována vhodnými dokumenty.

6.5.1 DĚJEPIS			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit cíl a způsob poznávání historie, poslání a hlavní úkoly archivů, muzeí, knihoven, galerií - umí se orientovat v historickém čase - určit století př.n.l. a po n.l. - umí vyjmenovat hlavní období historie 	<ul style="list-style-type: none"> - proč a jak poznáváme minulost - úkol historické vědy, práce historika - hmotné a písemné prameny - archivy, muzea, galerie, knihovny - vnímání historického času, hlavní období historie 	1. ÚVOD DO VYUČOVÁNÍ DĚJEPISU	OSV1,5,8
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - umí charakterizovat život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů lidskou společností - umí stručně popsat pravěké osídlení Evropy a našich zemí 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik světa a člověka v mýtech a náboženstvích - vědecký výklad vzniku světa a člověka - rod Homo, pravěký člověk - kamenné nástroje, sošky, obydlí, obživa - počátky zemědělství, řemesla, tkalcovství, - zpracování mědi, výroba bronzu, oradlo, výroba železa - vývoj člověka - hlavní rasy a jazyky - významná archeologická naleziště v našich zemích a v Evropě 	2. PRAVĚK	OSV1,5,8 MKV 1,3 OSV 6,9
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - umí objasnit vliv přírodních poměrů na vývoj starověkých států - umí uvést obecné znaky a specifické zvláštnosti jejich hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje - umí objasnit přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace 	<ul style="list-style-type: none"> - přehled států starověkého východu: Egypt, státy v oblasti Mezopotámie, Indie, Čína - jejich obecné rysy a specifické zvláštnosti jejich hospodářského, společenského, politického a kulturního vývoje - kultura států starověkého východu: písmo - základy věd, způsob života, náboženství, umění - přínos starověkých států pro rozvoj světové kultury 	3. STAROVĚK	OSV 1,5,6 MKV 1,3
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - umí objasnit vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké společnosti - umí objasnit úlohu bájí, pověstí a náboženství v životě Řeků - umí vysvětlit význam styků Řeků s okolním světem - umí porovnat státní zřízení a způsob života ve Spartě a Aténách - umí charakterizovat přínos řecké kultury pro rozvoj evropské civilizace - umí charakterizovat dílo a odkaz významných osobností 	<ul style="list-style-type: none"> - nejstarší období řeckých dějin, báje, pověsti - náboženství, způsob života, hospodářství - námořní obchod a kolonizace - význam styků s okolním světem - státní zřízení a způsob života v městských státech: Atény, Sparta, významné osobnosti - Řecko - perské války - boj o nadvládu v Řecku, peloponéská válka - řecká kultura - písmo, věda (filozofie, historie, přírodní vědy), umění (divadlo, literatura, architektura, sochařství, malířství) - sport a hry, významné osobnosti - přínos řecké kultury pro rozvoj evropské civilizace 	4. STAROVĚKÉ ŘECKO	OSV 1,5,6 MKV 1,3
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat přírodní poměry a objasnit jejich vliv na vývoj římské společnosti - charakterizuje dobu královskou, období republiky a císařství - umí vysvětlit podstatu a význam křesťanství - umí vysvětlit podstatu a význam demokracie - umí objasnit vliv římské kultury na evropskou civilizaci - umí charakterizovat dílo a odkaz významných osobností 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní poměry a osídlení Apeninského poloostrova, etruská kultura - nejstarší období římských dějin v bájích, pověstech a ve světle vědeckých poznatků - boj o ovládnutí Apeninského poloostrova a Středomoří - Řím v období republiky - státní zřízení, územní rozsah, složení společnosti, krize republiky, občanské války, povstání otroků (Spartakus) - Řím v období principátu a císařství - státní zřízení, rozšiřování říše, postavení provincií, boj proti barbarům, kolonát - vznik a podstata křesťanství - krize římské říše - její rozdělení, pád západorímské říše - římská kultura (věda, umění, způsob života, 	5. STAROVĚKÝ ŘÍM	OSV 1,5 OSV 6,8 VMEGS 3

	<i>náboženství) a její přínos pro rozvoj evropské civilizace, významné osobnosti</i>		
--	--	--	--

6.5.1 DĚJEPIS			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat osídlení Evropy po rozpadu západoférické říše a způsob života "barbarských" kmenů - umí charakterizovat první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velkomoravská říše, počátky českého státu) - umí vymezit úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - osídlení Evropy po rozpadu západoférické říše - způsob života "barbarských" kmenů a jejich romanizace - přijímání křesťanství - říše franská a byzantská - pokusy o podmanění evropské civilizace: Arabové, Normané, východní kočavníci, - slovanské kmeny, počátky politické organizovanosti Slovanů, Sámova říše, Velkomoravská říše - územní rozsah, politický vývoj, christianizace, Cyrilometodějská mise, kultura - počátky a rozvoj českého státu za prvních Přemyslovců - šíření křesťanství, počátky křesťanské kultury - přehled významných evropských států: Svatá říše římská, počátky anglického a francouzského království, polského a uherského státu, Kyjevská Rus, arabská říše, islám - křížové výpravy do Svaté země - románská kultura v našich zemích a v Evropě 	<p>1. STŘEDOVĚK od 5. do 12. století</p>	<p>OSV 1, 5 OSV 6, 8 MKV 1,3 MKV 4 VMEGS 2 VMEGS 3</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí charakterizovat významná období vývoje českého státu: období vlády posledních Přemyslovců, dobu vlády Karla IV. a Václava IV., husitství, období vlády Jiřího z Poděbrad a období jagellonské, v kontextu s evropským vývojem - umí popsat hospodářství, strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev - umí charakterizovat vývoj v jednotlivých částech Evropy - dokáže objasnit postavení a úlohu církve ve středověké společnosti - umí popsat hlavní události ve vývoji významných evropských států - umí charakterizovat románskou, gotickou, pozdně gotickou a renesanční kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> - zemědělství, řemeslná výroba a obchod, vznik měst - struktura středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev (šlechta, rytíři, měšťanstvo, kněžstvo, množské řády, poddaní - kultura rytířská a církevní - český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků - hospodářský a kulturní vývoj za Karla IV. - gotická kultura v našich zemích a v Evropě - husitství: průběh, výsledky, významné osobnosti - vývoj v Evropě: konflikty mezi Anglií a Francií, turecké výboje, osvobození Ruska z tatarské nadvlády, vyhnání Arabů z Pyrenejského poloostrova, počátky expanze Španělska a Portugalska do zámoří - český stát v období poděbradském a jagellonském: hospodářské, politické, náboženské a kulturní poměry - pozdní gotika, počátky humanismu a renesance v našich zemích a v Evropě 	<p>2. STŘEDOVĚK od 13. do 15. století</p>	<p>OSV 1, 5 OSV 6, 8 MKV 1,3 MKV 2 VMEGS 2</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat hlavní objevné cesty a vysvětlit jejich význam - umí objasnit hospodářské a kulturní změny v Evropě - umí charakterizovat postavení českých zemí v habsburské monarchii - umí objasnit příčiny vzniku třicetileté války a posoudit její důsledky - umí vysvětlit nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky 	<ul style="list-style-type: none"> - objevné cesty - průběh a výsledky, poznávání nových civilizací, důsledky pro Evropu - zaostávání střední a východní Evropy za Evropou západní - vzestup Španělska, zápas Nizozemí o svou nezávislost - renesanční humanismus a náboženská reformace - počátky absolutních monarchií v Anglii a ve Francii, Svatá říše národa německého - český stát v předbělohorské době - vznik habsburské monarchie - postavení českých zemí v habsburské monarchii - třicetiletá válka a její důsledky pro naše země a střední Evropu 	<p>3. POČÁTKY NOVOVĚKU</p>	<p>OSV 1, 5 OSV 6, 8 MKV 1,3 VMEGS 2</p>

6.5.1 DĚJEPIS			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí charakterizovat barokní kulturu a životní styl jednotlivých společenských vrstev - umí porovnat vývoj v jednotlivých částech Evropy - umí objasnit vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a ostatních států Evropy - umí objasnit pojmy absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus 	<ul style="list-style-type: none"> - habsburská monarchie a české země po třicetileté válce - hospodářské, náboženské, národnostní a kulturní poměry, upevňování nadvlády Habsburků - barokní kultura: životní styl, architektura, malířství, sochařství, umělecké řemeslo, literatura, hudba, školství - občanská válka v Anglii - osvícenství: rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění - habsburská monarchie a české země v 18 st.: vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. - hospodářský a kulturní rozvoj českých zemí - vývoj v Anglii, Francii, Rusku a Prusku - střet parlamentismu s absolutismem - vznik USA 	<p>NOVOVĚK</p> <p>1. DĚJINY od 2. pol. 17. století do konce 18. století</p>	<p>OSV 1, 5 OSV 6, 8 MKV 1,3 MKV 4 VMEGS 2</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí s využitím poznatků získaných v jiných předmětech charakterizovat národní obrození a objasnit úlohu jednotlivých osobností - umí objasnit vliv Francouzské revoluce na evropský vývoj - umí popsat uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu, průběh a výsledky revoluce 1948/49 v našich zemích, Rakousku a ostatních státech - umí charakterizovat vývoj v našich zemích a v Evropě v padesátých a šedesátých letech - umí charakterizovat dílo a odkaz významných osobností našich a světových dějin 	<ul style="list-style-type: none"> - Francouzská revoluce- příčiny, průběh a výsledky - vliv Francouzské revoluce a napoleonských válek na evropské země, uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu - vznik rakouského císařství, Metternichův absolutismus - průmyslová revoluce v Evropě, Rakousku a v našich zemích - vznik a formování občanské společnosti - národní obrození: charakteristika jednotlivých etap a hlavních představitelů - liberalismus, nacionalismus a počátky socialistických teorií - politický život v českých zemích, formování politického programu - průběh a výsledky revoluce v roce 1948 v našich zemích a v Evropě - české země v době Bachova absolutismu a v 60. letech - hlavní představitelé českého politického života - vznik Rakouska- Uherska - občanská válka v USA - sjednocení Německa a Itálie 	<p>2. DĚJINY od konce 18. století do 70. let 19. století</p>	<p>OSV 1, 5 OSV 6, 8 MKV 1 MKV 4 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí charakterizovat hlavní změny koncem 19. a počátkem 20. století v oblasti hospodářské, společenské, kulturní a v mezinárodních vztazích - umí vysvětlit příčiny vzniku ohnisek napětí v Evropě a v koloniálních zemích - umí objasnit postavení českých zemí v Rakousku-Uhersku a hlavní cíle české politiky 	<ul style="list-style-type: none"> - průmyslová revoluce v Evropě a v našich zemích: změny v oblasti hospodářské, společenské, politické a kulturní - formování moderní občanské společnosti - postavení českých zemí v Rakousku-Uhersku - česká politika koncem 19. a počátkem 20. století: hlavní politické strany a jejich představitelé - česká kultura: věda, umění, školství, ediční a kulturní činnost - charakteristika vývoje v západní, východní a jihovýchodní Evropě, v USA a Japonsku - vývoj v koloniálních a závislých zemích - mezinárodní vztahy, vznik bloků: Trojspolek a Trojdohoda - kultura občanské společnosti - rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti, umění 	<p>3. DĚJINY od konce 19. století do 1. světové války</p>	<p>OSV 1, 5 OSV 6, 8</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat příčiny, průběh a výsledky 1. světové války a postavení a úlohu českého národa v ní - umí vysvětlit podmínky, které vedly ke vzniku Československa, umí popsat jeho počáteční vývoj 	<ul style="list-style-type: none"> - první světová válka: cíle jednotlivých válečných států, průběh války, ruské revoluce, - domácí a zahraniční odboj - výsledky války - vznik Československa a jeho mezinárodní postavení 	<p>4. PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA</p>	<p>OSV 1, 5 OSV 6, 8 VDO 2 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3</p>

6.5.1 DĚJEPIS			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - umí popsat důsledky první světové války - umí charakterizovat vývoj v Československu, v Evropě a ve světě ve 20. a 30. letech - umí charakterizovat hlavní znaky totalitních režimů - chápe souvislosti vzniku totalitních režimů se světovou hospodářskou krizí	- důsledky první světové války - Československo a jeho mezinárodní postavení - politický systém: hlavní politické strany, jejich cíle a představitelé - vnitřní a zahraniční politika - Československo, Evropa a svět ve 20. a 30. letech - vývoj ve Francii, Anglii, USA, Německu a Itálii - vznik SSSR, projevy a důsledky stalinismu - světová hospodářská krize, nástup fašismu - boj demokratických sil v Československu a v Evropě proti totalitním režimům - krize versailleského systému - předehra 2. světové války	1. ČESKOSLOVENSKO A SVĚT V DOBĚ MEZI SVĚTOVÝMI VÁLKAMI	OSV 1,5 OSV 6,8 VDO2 VMEGS3
Zák: - umí popsat příčiny, průběh a výsledky 2. světové války a postavení a úlohu českého národa v nich	- Mnichovská konference a její důsledky - průběh 2. světové války: přepadení Polska západní Evropy, SSSR, válka v Tichomoří v severní Africe, Itálii, obrat ve válce, otevření druhé fronty, postupné osvobození okupovaných zemí, vítězství protihitlerovské koalice - Protektorát Čechy a Morava - vývoj na Slovensku - domácí a zahraniční odboj, činnost československé vlády v exilu - vznik československých vojenských jednotek v zahraničí a jejich účast v osvobozovacích bojích - výsledky druhé světové války	2. DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA	OSV 1,5 OSV 6,8,11 MKV 1,2
Zák: - umí vysvětlit příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - umí posoudit postavení rozvojových zemí - umí charakterizovat vývoj v Československu v kontextu s evropským a světovým vývojem v letech 1948-45	- poválečné uspořádání světa - Postupimská konference - mezinárodní postavení Československa a jeho zahraniční politika - postupné začleňování Československa do sféry vlivu SSSR - Marshallův plán a jeho odmítnutí - politický systém: cíle jednotlivých politických stran a jejich představitelé - zápas demokratických sil s komunisty - nastolení komunistické totality - únor 1948 - poválečný vývoj SSSR a v zemích jeho vlivu - poválečný vývoj v západní Evropě, Německu, Japonsku a USA - hospodářská a politická situace v zemích "třetího světa" - rozpad protihitlerovské koalice, rozdělení světa do bloků - NATO, Varšavská smlouva - zostření mezinárodního napětí, období studené války - vývoj v SSSR a v zemích "tábora socialismu" - krizové jevy: události v Maďarsku, Polsku, berlínská krize, karibská krize, ekonomické problémy a jejich řešení - rozpad SSSR a pád komunistických režimů - hospodářský, politický a kulturní vývoj v Evropě, USA a v Japonsku, integrační procesy - země třetího světa - vývoj mezinárodních vztahů od konce 50. let, úloha OSN, vztahy mezi SSSR a USA	3. ČESKOSLOVENSKO A SVĚT VE 2. POL. 20. STOLETÍ	OSV 1,5 OSV 6,8 VDO2 VMEGS2 VMEGS3 MKV 1,2,3 MV 1, 2
Zák: - umí charakterizovat vývoj v Československu v kontextu s evropským a světovým vývojem v období totality a po pádu komunistického režimu - rozumí pojmům totalita a demokracie	- nastolení totalitního politického systému (teror, procesy, třídní boj) - změny v průmyslu a zemědělství - uvolnění politického nátlaku koncem 50. a	4. ČESKOSLOVENSKO V OBDOBÍ TOTALITY	OSV 1,5 OSV 6,8 VMEGS2 MV 1,2

	<p>v 60.letech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokus o reformu v roce 1968, vznik federace - období normalizace 		VDO 3,4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí charakterizovat vývoj v Československu v kontextu s evropským a světovým vývojem v období po pádu komunistického režimu 	<ul style="list-style-type: none"> - zhroutení a pád komunistického režimu - obnovení pluralitního politického systému a demokracie - obnovení tržního hospodářství - vznik ČR - řešení hospodářských, politických, národnostních a kulturních problémů 	5. VZNIK ČESKÉ REPUBLIKY	OSV 1,5 OSV 6,8 VMEGS2 MV 1,2 VDO 3,4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí s využitím poznatků z jiných předmětů charakterizovat rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a umění - s využitím poznatků z jiných předmětů charakterizovat základní globální problémy lidstva a jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - věda a technika - rozvoj průmyslu, vznik nových průmyslových odvětví - umění a jeho úloha v životě člověka - pluralismus kultur, poznávání a vzájemné ovlivňování jednotlivých civilizací - globální problémy lidstva - tvorba a ochrana životního prostředí, zajištění míru a bezpečnosti, lidských práv, výživy, vzdělání, zdraví - a jejich řešení 	6. KULTURA A GLOBÁLNÍ PROBLÉMY VE 20. STOLETÍ	OSV 1,5 OSV 6,8 MKV 1,2,5 MV 1,2 VDO 3,4

6.5.2 OBČANSKÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vyučovací předmět:	Občanská výchova
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět občanská výchova na 2. stupni navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na prvním stupni.

Předmět je vyučován v dotaci jedné hodiny týdně v každém ročníku. Občanská výchova v sobě zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznávání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností, hodnota domova, vlasti a kulturního dědictví. Předmět pomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě, fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopadu na život každého z nás. Společně se snaží hledat východiska ze současných globálních problémů lidstva a vychovávat v duchu tolerance vůči odlišným národům a rasám. Každý žák je veden k úctě k životu svému i druhých.

Žáci jsou vedeni k rozvoji všech životních kompetencí, mezi převládající patří komunikace, řešení problémů, spolupráce a občanská kompetence. V rámci výuky navštěvujeme tématicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení, výstavy a exkurze), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lépe pochopit a orientovat se v problematice dnešního světa.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
 - pozornost a soustředění, řešení problémů
- Sebeoznání a sebepojetí (OSV 2)
 - já jako zdroj informací o sobě
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)
- Psychohygiena (OSV 4)
- Kreativita (OSV 5)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)

- Komunikace (OSV 8)
 - cvičení pozorování a aktivního naslouchání, řešení konfliktů, vysvětlování, obrana proti agresi
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola (VDO 1)
 - spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)
 - úloha občana v demokratické společnosti
- Formy participace občanů v politickém životě (VDO 3)
 - volební systémy a demokratické volby a politika
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO 4)
 - význam Ústavy jako základního zákona země

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)
- Jsme Evropané (VMEGS 3)
 - instituce Evropské unie a jejich fungování

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference (MKV 1)
- Lidské vztahy (MKV 2)
- Multikulturalita (MKV 4)
- Princip sociálního smíru a solidarity (MKV 5)

Environmentální výchova (EV)

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)
- Stavba mediálních sdělení (MV 3)
- Vnímání autora mediálních sdělení (MV 4)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- se učí vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby
- vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznamuje se s obecně používanými termíny a symboly vzdělávacích oborů, výchovy k občanství, dává je do vzájemných souvislostí

Učitel:

- podněcuje žáky k zájmu o řešení a objevování nových věcí
- vede žáky ke spolupráci při plnění úkolů, vybízí je k aktivitě a vhodně je motivuje
- pomáhá žákům s výběrem vhodných pomůcek a publikací
- má stále na zřeteli individuální vztah žáka k učení a využívá vhodných povzbuzujících hodnocení
- zadává úkoly, které vyžadují samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů
- vede žáky k samostatnému třídění informací
- zadává úkoly, při nichž žáci spolupracují a vzájemně hledají cestu ke správnému řešení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- se učí vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- samostatně řešit problémy, volit vhodné postupy a logicky jich využívat
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Učitel:

- klade otevřené otázky
- zadává problémové úlohy
- vybízí žáky, aby kladli otázky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok, vede žáky k hodnocení vlastních strategií
- umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- vytváří vhodnou atmosféru k navození problému
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních

Kompetence komunikativní

Žák:

- učí se souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- učí se pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím

- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Učitel:

- dává prostor pro logické vyústění písemného i mluveného projevu
- volí správná slovní spojení
- vybízí žáky ke vhodné komunikaci
- nabádá k formulaci a zpřesňování myšlenek
- používá spisovného jazyka
- kladením vhodných dotazů pozitivním způsobem usměrňuje dialog
- zařazuje zadání, kterými diagnostikuje, jak žáci text pochopili
- ukazuje výhody a nevýhody využití moderních technologií
- vytváří modelové situace
- zdůrazňuje důležitost osobního kontaktu
- dbá na vhodnou volbu způsobu komunikace
- ověřuje si, zda chápe názor, sdělení správně
- upřesňuje svá tvrzení, když vidí, že nebyl pochopen
- upozorňuje žáky na chyby v komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák:

- chápe význam týmové práce
- přijímá a získává postavení v různých skupinách
- učí se diskutovat a obhájit svůj názor
- objektivně hodnotí svou práci v kolektivu

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci ve skupině
- v případě potřeby poskytne radu nebo pomoc
- podílí se společně se žáky na vytváření pravidel práce v týmu
- podporuje v žácích potřebu spolupráce při řešení daných úkolů
- vede žáky k ocenění zkušenosti druhých
- pěstuje u žáků kvalitní interpersonální vztahy
- vede žáky k úctě při jednání s druhými lidmi
- pochvalou podporuje u žáků vytváření kladného sebehodnocení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- uvědomuje si odpovědnosti k sobě samému a rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti
- poznává naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítí potřebu je chránit
- respektuje názory druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot

- nachází nenásilné cesty k řešení konfliktů

Učitel:

- vede žáky k respektování názoru druhých lidí
- vybízí žáky k vytváření správného žebříčku hodnot
- vede je k rozumnému oceňování partnera
- seznamuje žáky s pravidly chování ve společnosti, se školním řádem a důsledně dbá na jejich dodržování
- odmítá projevy xenofobie, rasismu a nacionalismu
- netoleruje agresivní, hrubé a vulgární projevy
- vede žáka ke správnému chápání principu zdravého životního stylu
- vede žáky k přesnému respektování pokynů kompetentních osob
- vede žáka k rychlému a uvážlivému rozhodování při ochraně zdraví či záchraně lidského života
- motivuje žáka k přijímání a ochraně našeho kulturního a historického dědictví
- motivuje žáky a aktivně vede k ochraně životního prostředí, sám jde příkladem

Kompetence pracovní

Žák:

- učí se chápat cíl i riziko podnikatelské činnosti
- nachází způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni, pro svůj další rozvoj
- rozvíjí samostatné myšlení a nachází nová řešení
- vytváří si prostor pro přijímání rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Učitel:

- umožňuje žákům zhodnotit jejich schopnosti a výsledky vlastní práce i práce druhých
- vede žáky k pečlivosti a důkladnosti při práci
- vytváří vztah k ochraně kulturních a společenských hodnot
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- předkládá ve výuce v dostatečném počtu studijní materiály a zdroje

4. Očekávané výstupy za 3. období

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje

- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít

- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Žák

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Žák

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účastí v zahraničních misích
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory

- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

6.5.2 OBCĀNSKÁ VÝCHOVA		6. ročník	
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu - uplatňuje vhodné způsoby chování ve školním i třídním kolektivu - chápe a vysvětlí, jaký význam má základní vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život v dospělosti - posoudí přínos spolupráce lidí při řešení úkolů a dosahování cílů ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> - život ve škole, tradice naší školy - školní řád, práva a povinnosti žáků - společná pravidla a normy - význam a úkoly žákovské samosprávy - všeobecné vzdělání jako příprava na osobní, rodinný, pracovní a občanský život - zásady a metody racionální přípravy na vyučování 	1. NAŠE ŠKOLA	OSV 3 OSV 6 OSV 7 OSV 9 OSV 10 VDO 1 MKV 2
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam základních státoformních pojmů - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - popíše nejdůležitější zvyky a obyčeje v průběhu roku a zdlivodní, proč je slavíme - zná české státní svátky, ví, jakou významnou událost připomínají a zdlivodní, proč je slavíme - uvede příklady významných míst, památek, událostí a osobností českého národa 	<ul style="list-style-type: none"> - stát, vznik státu (zakladatelské mýty) - státní symboly - slavné osobnosti - vlast, vlastenectví - významné dny a státní svátky - národní zvyky a obyčeje v průběhu roku - co nás proslavilo, významná místa a události 	2. ČLOVĚK A STÁT	OSV 1 OSV 11 VDO 2
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje členy rodiny správnými názvy a chápe přibuzenské vztahy mezi nimi - vytvoří rodokmen několika posledních generací své rodiny - popíše různé podoby rodiny - vysvětlí, jaký význam má pro děti vyrůstající mimo vlastní rodinu náhradní rodičovská péče - popíše rituály své rodiny a respektuje případnou odlišnost rituálů v jiných rodinách - ví, že osoby stejného pohlaví mohou uzavřít registrované partnerství a toleruje existenci tohoto svazku - řeší případné konflikty a neshody se členy rodiny nenásilným 	<ul style="list-style-type: none"> - definice rodiny, názvy členů rodiny - genealogie: tvorba a typy rodokmenu - podoby rodiny: úplná vs. neúplná, užší vs. širší - formy náhradní rodičovské péče (adopce, pěstounské rodiny) - zvyky a rituály v rodině (svatba, typy sňatku) - manželství - registrované partnerství - způsoby řešení neshod a konfliktů v rodině - vzájemná komunikace, tolerance, respekt 	3. ČLOVĚK A RODINNÝ ŽIVOT	OSV 2 OSV 4 OSV 5 OSV 7 OSV 8 OSV 9 OSV 11 MKV 2
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - začleňuje se do malých i velkých sociálních skupin a respektuje jejich normy a pravidla - zná svá práva dítěte a pozná, kdy jsou porušována - pozná rozdíly mezi škálením a šikanou - je poučen, jak se chovat v případě, že se stane svědkem šikany - aktivně vystupuje proti jakémukoliv ubližování dítěti, ať už ze strany jiných dětí či dospělých osob 	<ul style="list-style-type: none"> - začleňování do společnosti - sociální útvary a skupiny - pravidla chování ve společnosti - dětská práva - násilí na dětech - šikana a postup v případě výskytu 	4. ŽIVOT VE SPOLEČNOSTI	OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 9 OSV 10 OSV 11 MKV 2 MKV 5
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaké úkoly plní správní a samosprávní orgány obce - na příkladech popíše, čím se zabývá obecní úřad, a s jakými záležitostmi se na něj lze obracet - uvede příklady místních tradic a vysvětlí, proč je dodržujeme - zná pověsti a ví, kde se nacházejí významná místa v obci - zdlivodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - posoudí přínos spolupráce lidí při řešení úkolů a dosahování cílů v obci - ví, kolik má ČR krajů, a jak jsou spravovány 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - definice obce, typy obcí - správní orgány, důležité instituce - obecní samospráva, její funkce a úkoly - významní rodáci, zajímavá a památá místa, místní tradice a pověsti - ochrana kulturních památek a majetku - kraje a krajská samospráva 	5. NAŠE OBEC, KRAJ, REGION	OSV 1 OSV 7 OSV 11 VDO 3 EV 4

6.5.2 OBCANSKÁ VÝCHOVA			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka - popíše, jakými změnami prochází jedinec ve vývojovém období puberty - na příkladech rozlišuje známky tělesné, duševní a sociální zralosti člověka - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí - kriticky hodnotí své chování a jednání - snaží se objektivně popisovat své schopnosti a dovednosti, hodnotí a zužitkovává svůj potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> - fáze lidského života - období puberty: tělesné a duševní změny - životospráva v období puberty - osobní vlastnosti - schopnosti a dovednosti - charakter - vrozené předpoklady - osobní potenciál 	1. ČLOVĚK A DOSPÍVÁNÍ	OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 10 OSV 11
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná, v jakých společenských vztazích je osobně začleněn a jaké sociální role pro něj z těchto vztahů vyplývají - uplatňuje vhodné způsoby komunikace v běžných životních situacích - komunikuje efektivně, verbálními i neverbálními způsoby - vnímá neverbální komunikaci druhých, snaží se jí rozumět - aktivně navrhuje možnosti řešení konfliktů, v nichž se ocitne, řeší konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem - posoudí přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, škole i obci - rozliší na příkladech asertivní a agresivní komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní a neosobní vztahy - verbální a neverbální komunikace - asertivita - konflikty v mezilidských vztazích a způsoby jejich řešení - způsoby vstřícné komunikace - výhody spolupráce 	2. ZPŮSOBY MEZILIDSKÉ KOMUNIKACE	OSV 5 OSV 7 OSV 8 OSV 9 MKV 5
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - uvede a na příkladech rozliší případy morálního a nemorálního jednání, zaujme k nim vlastní postoj - na příkladech ze života objasní úlohu svědomí - osvětlí význam sebekázně v osobním rozvoji - vysvětlí význam mravní odpovědnosti za své jednání v rozhodování člověka - vysvětlí rozdíl mezi mravní, právní a společenskou normou - respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí - rozpozná projevy nepřiměřeného chování 	<ul style="list-style-type: none"> - mravnost a morálka - morální pravidla, osobní morálka - mravní rozhodování a zodpovědnost - svědomí, osobní kázeň - mravní a právní normy - společenská pravidla - kulturní odlišnosti společenského chování 	3. ČLOVĚK A PRAVIDLA CHOVÁNÍ	OSV 2 OSV 3 OSV 7 OSV 10 OSV 11 MKV 1 MKV 2 MKV 4
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - uvede nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva a stručně charakterizuje jejich obsah - přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce a společnosti dodržování lidských práv - uvede příklady situací, kdy dochází k porušování lidských práv a svobod - posoudí význam ochrany lidských práv - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a diskriminační projevy v chování lidí - zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - lidská práva univerzální a specifická - Listina základních práv a svobod v ČR - další dokumenty upravující lidská práva - ochrana lidských práv - porušování a poškozování lidských práv - osobní zodpovědnost - diskriminace, rasismus, xenofobie - svoboda a rovnost - národnostní menšiny 	4. ČLOVĚK A LIDSKÁ PRÁVA	OSV 1 OSV 7 OSV 11 VDO 2 VDO 4 MKV 2 MKV 5
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje součásti kultury a objasní její význam v životě člověka - na příkladech popíše kulturní život svého bydliště a své vlastní kulturní aktivity - hodnotí nabídku kulturních institucí a vybírá z ní akce, které ho zajímají - umí objasnit možná nebezpečí působení masmédií a masové kultury na člověka a uvést příklady z vlastního života - uvede způsoby, kterými se lze podílet na ochraně kulturních památek a kulturního dědictví - kriticky přistupuje k mediálním informacím - vyjádří svůj postoj k působení reklamy na myšlení a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - kultura hmotná a duchovní - rozmanitosti kulturních projevů - kulturní instituce - kulturní hodnoty a tradice (obyčeje a zvyky) - chráněná území a kulturní památky v ČR a jejich ochrana - kulturní dědictví - národní bohatství - masová kultura - prostředky masové komunikace, masmédiá 	5. KULTURA V LIDSKÉM ŽIVOTĚ	OSV 5 OSV 6 OSV 11 MKV 2 MKV 3 MV 1 MV 5
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje závažné problémy současnosti včetně jejich příčin, důsledků a možností jejich řešení - vyjádří svůj osobní postoj k některým problémům - uvede příklady projevů a způsobů řešení globálních 	<ul style="list-style-type: none"> - globální ekologické problémy - globální společenské problémy (války a terorismus) - možnosti řešení globálních problémů 	6. GLOBÁLNÍ PROBLÉMY LIDSTVA	OSV 1 OSV 3 OSV 10 VDO 2 EV 3

<i>problémů na lokální úrovni (v obci, regionu)</i>	<i>- cesty k nápravě</i>		EV 4
Zák: - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví - uvede způsoby ochrany vlastnictví - objasní, jaké místo má majetek mezi životními hodnotami - umí správně rozeznat odlišnosti v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím a ve způsobech jeho využívání - uvede a porovnává nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - objasní princip vyrovnaného, přebytkového a schodkového rozpočtu	- <i>hmotné a duševní vlastnictví</i> - <i>formy vlastnictví, soukromý a veřejný majetek</i> - <i>hmotný a nehmotný majetek</i> - <i>hospodaření s hmotným majetkem</i> - <i>ochrana majetku</i> - <i>funkce a podoby peněz</i> - <i>hospodaření s penězi</i> - <i>typy rozpočtů a jejich odlišnosti</i>	7. MAJETEK, VLASTNICTVÍ A HOSPODAŘENÍ	OSV 1 OSV 3 OSV 10 OSV 11

6.5.2 OBCANSKÁ VÝCHOVA			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, a jak pěstovat zdravou sebedůvěru - rozvíjí osobní přednosti a překonává osobní nedostatky - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - charakterizuje kladné a pro zdravý vývoj osobnosti důležité citové vlastnosti - stručně charakterizuje své hodnoty, rozlišuje mezi pojmy zájem a potřeba - uvede příklady kladných a záporných projevů chování a jednání v mezilidských vztazích, jejich možné příčiny a důsledky - charakterizuje nejběžnější stresové situace a navrhne způsoby, jak je účinně překonat - popisuje své vlastní prožívání, rozpozná a pojmenuje emoce u sebe a druhých lidí - chápe souvislosti myšlení a paměti, popíše různé typy paměti - objasní nebezpečí ohrožujících návykových látek a dalších druhů závislostí pro zdraví člověka, předvede jednoduché způsoby odmítnutí návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> - temperament a jeho typy - chování a jednání - vůle a její význam v osobním rozvoji - potřeby, zájmy a hodnoty - konflikt potřeb a zájmů - systém osobních hodnot - poznávání sebe i druhých lidí - sebehodnocení - vnímání, prožívání a rozdíly v něm - emoce a jejich typy a projevy - paměť a myšlení - stres - životní styl: nebezpečí návykových látek a vzniku závislostí 	1. OSOBNOST ČLOVĚKA	OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 6 OSV 7 OSV 8 OSV 11
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi - vyjádří možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi - objasní potřebu tolerance ve společnosti - zamyslí se nad postavením mužů a žen ve společnosti - vysvětlí nebezpečí předsudků v lidské společnosti a dokáže je rozpoznat, charakterizuje pojem stereotyp 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost, rovnost mužů a žen - stereotypy v posuzování druhých lidí - tolerance a kompromis - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi - lidé potřební ve společnosti - altruismus a egoismus - chování v konfliktních situacích 	2. LIDSKÁ SETKÁNÍ	OSV 1 OSV 7 OSV 10 OSV 11 VDO 2 MKV 3 MKV 5
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi heterosexuální a homosexuální, uvědomí si důležitost partnerské lásky pro život - popíše různé metody antikoncepce - orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování - ví, které choroby patří mezi pohlavně-přenosné, a jak se bránit jejich přenosu - charakterizuje instituci manželství, popíše zákonné předpoklady jeho vzniku - uvědomí si nezbytnost rozvodu některých manželství - objasní proces vzniku lidského života, charakterizuje zodpovědné vztahy rodičů k dětem 	<ul style="list-style-type: none"> - zamilovanost a láska - zodpovědný výběr partnera - homosexualita a heterosexuality - zodpovědný sexuální život - antikoncepční metody - pohlavně-přenosné choroby - mravní a právní předpoklady pro uzavření manželství - příčiny a důsledky rozvodovosti - založení rodiny, zodpovědné rodičovství, vztah rodičů k dítěti 	3. ČLOVĚK, LÁSKA A MANŽELSTVÍ	OSV 6 OSV 7 OSV 10 OSV 11 VDO 2
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - objasní význam vnitřní a vnější obrany státu - uvede příklad demokratického a autokratického režimu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - uvede způsoby, jakými se občan podílí na veřejných záležitostech - uvede příklady institucí a orgánů podléhajících se na správě státu - vyloží smysl voleb v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - vyjmenuje nejvýznamnější politické strany ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - znaky státu - vnitřní a vnější funkce státu, obrana státu - typy a formy státu - demokratický způsob řízení státu - orgány, instituce státní správy a samosprávy - názorový a politický pluralismus - sociální dialog - volby, volební právo, volební systémy - politické strany 	4. ČLOVĚK VE STÁTĚ	OSV 1 OSV 9 OSV 11 VDO 2 VDO 3 VDO 4 MV 5
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, jak člověk nabyde a pozbyde státního občanství - vyjmenuje, jaká má občan základní práva a povinnosti - uvede, ve kterých právních dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občanskoprávních vztazích - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk jako občan - způsoby nabývání občanství - podmínky udělování občanství - neoddělitelnost práv a povinností občana - občanská práva, jejich porušování a ochrana - význam občanského zákoníku - občanskoprávní vztahy: smlouvy 	5. ČLOVĚK A OBCANSKÝ ŽIVOT	OSV 1 OSV 10 OSV 11 VDO 2 VDO 4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam ústavy, vyjmenuje části Ústavy ČR a stručně popíše jejich obsah - vysvětlí význam pojmu právní stát a důležitost právního řádu - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci i jejich orgánů a institucí - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - Ústava České republiky: složky státní moci - sbírka zákonů, publikování právních předpisů - právní normy a předpisy - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany 	6. PRÁVNÍ ŘÁD ČR	OSV 1 OSV 11 VDO 2 VDO 4

- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování
- porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklad jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání a rozliší přestupek a trestný čin
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
- vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivců a společnosti dodržování právních norem
- na příkladech z vlastního života popíše možné důsledky nedodržování právních norem

- soustava soudů
- protiprávní jednání, trestní postížitelnost
- korupce, porušení práv k duševnímu vlastnictví
- kriminalita: trestné činy a přestupky

6.5.2 OBCANSKÁ VÝCHOVA			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - zformuje svůj názor na náboženství obecně - orientuje se v hlavních myšlenkách světových náboženství - umí zdůvodnit, jaký význam má pro vlastní život znalost možných nebezpečí působení náboženských sekt na osobnost člověka - zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti, objasní pojem náboženská tolerance	- náboženská tolerance - mapa světových náboženství - vybraná světová náboženství - nová náboženská hnutí - extremismus a fanatismus - nebezpečí náboženských sekt - problémy lidské nesnášenlivosti	1. SVĚTOVÁ NÁBOŽENSTVÍ	OSV 1 OSV 11 MKV 1 MKV 4 MKV 5
Zák: - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - vyjádří svoji představu o vlastní budoucnosti, stručně charakterizuje své nejbližší životní cíle a plány - zdůvodní, proč je potřeba plánovat si důležité životní kroky - popíše základní postupy při zodpovědném rozhodování - popíše, jak může hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu ovlivnit jeho rozhodování a kvalitu života - správně rozliší a na příkladech z praxe popíše autentické a náhražkové formy životních činností - na příkladech vyloží, které okolnosti jsou rozhodující pro volbu vhodné profese, vyjádří své profesní představy - uvede, které okolnosti ovlivňují rozhodování mladého člověka o volbě další vzdělávací dráhy - popíše základní způsoby získávání profesních informací - uvede, jaké má zaměstnanec základní práva a povinnosti	- životní cíle a plány - volba životních cílů - adaptace na životní změny, sebezměna - způsoby a metody efektivního rozhodování - životní zkušenost - význam aktivity a motivace v osobním rozvoji - konzumní životní styl - volba střední školy, kariérní poradenství - zodpovědná volba povolání - zaměstnání: žádost o zaměstnání, pracovní smlouva, zákoník práce	2. ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 10 OSV 11 VDO 1
Zák: - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší jednorázové a pravidelné příjmy a výdaje, popíše přerozdělení příjmů - dodržuje zásady hospodárnosti - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - uvede příklady použití kreditní a debetní karty a vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky, a jaké služby občanům nabízejí - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, umí spočítat jeho výši - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	- měna, směnné kurzy - formy placení - sestavení osobního a rodinného rozpočtu - principy tržního hospodářství: trh, nabídka, poptávka, cena, konkurence - banky a jejich služby: hypotéka, úvěr, leasing, pojištění - splátkový prodej - úspory, investice, úročení - lichva	3. FINANČNÍ GRAMOTNOST	OSV 1 OSV 5 OSV 10 MV 2
Zák: - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu, a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - vyloží podstatu fungování trhu a objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a jejich změn - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - uvede příklady výrobních a nevýrobních odvětví národního hospodářství a rozdíly v jejich účelu a funkcích	- národní hospodářství, jeho struktura - výroba, obchod, služby - podstata fungování trhu - vybrané ukazatele: HDP, nezaměstnanost, inflace - daňová soustava: význam a placení daní - státní rozpočet	4. STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	OSV 1 OSV 5
Zák: - uvede některé významné mezinárodní organizace, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění - popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany, uvažuje nad otázkou účasti na zahraničních misích - uvede příklady činností některých významných mezinárodních organizací - na příkladu ČR vyloží podmínky členství v EU - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede práva občanů ČR v rámci EU - posoudí, jaké výhody, ale i nevýhody přináší ČR členství - popíše projevy globalizace, porovná jejich klady a zápory	- důvody a výhody spolupráce mezi státy - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy - významné mezinárodní organizace (OSN, NATO) - evropská integrace: podstata, význam, výhody - Evropská unie: instituce a symboly - ČR jako členská země - globalizace: projevy, klady, zápory	5. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	OSV 1 OSV 9 VDO 3 VDO 4 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3 MKV 4

6.6.1 FYZIKA

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Fyzika
Období, ročník:	3. období, 6. - 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:

Fyzika umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomit si význam přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě ku prospěchu jedince i celé lidské společnosti. Vede k principiálnímu pochopení funkce společensky významných technických zařízení.

Žáci si osvojují na základě pozorování, měření a experimentování nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti. Učí se zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit praktické i teoretické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování v každodenním životě i technické praxi.

Žáci se seznámí se základními pravidly bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů. Naučí se využít chápání fyzikálních dějů a zákonitostí k bezpečnému chování v různých životních situacích.

Fyzika vede žáky k takovému uvažování a jednání, které preferuje co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů.

Časové a organizační vymezení:

Fyzika je vyučována s dotací 1 hodiny týdně v 9. ročníku a 2 hodin týdně v 6., 7. a 8. ročníku (v 6. ročníku posílena hodinová dotace disponibilní hodinou).

Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky a chemie ve vyučovacích hodinách s délkou 45 minut.

Při výuce jsou uplatňovány zejména tyto formy a metody: výklad, diskuse, žákovský experiment, demonstrační experiment, laboratorní práce, skupinová práce, samostatná práce, referát, krátkodobý projekt, výukové PC programy, návštěva specializovaných zařízení (hvězdárna, planetárium, ... dle aktuální nabídky).

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
 - cvičení dovednosti řešení problémů
 - cvičení dovednosti pro učení a studium
- **Kreativita (OSV 5)**
 - rozvíjení základních rysů kreativity, tvořivosti v mezilidských vztazích
 - přijímání souhlasných i nesouhlasných argumentů
 - cvičení schopnosti dohody o optimálním postupu
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)**
 - cvičení dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Environmentální výchova (EV)

- **Základní podmínky života (EV 2)**
 - energie a život
 - vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj
 - využívání energie a možnosti jejího šetření
 - vyčerpatelné a obnovitelné zdroje energie
 - význam a způsoby získávání energetických zdrojů v ČR
- **Vztah člověka k prostředí (EV 4)**
 - principy udržitelného rozvoje společnosti

Mediální výchova (MV)

- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)**
 - rozdíl mezi reklamou a zprávou
 - rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů jako prezentace reality
 - identifikace společensky významných hodnot v textu

Zařazení průřezových témat do výuky fyziky - viz tabulka vzdělávacího obsahu fyziky s použitím výše uvedených zkratk.

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- podněcuje žáky k zájmu o řešení a objevování nových věcí
- vede žáky ke spolupráci při plnění úkolů, vybízí je k aktivitě a vhodně je motivuje
- vede žáky ke správnému řešení úkolů
- zadává úkoly, které vyžadují samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů
- zadává úkoly, při nichž žáci spolupracují a vzájemně hledají cestu ke správnému řešení
- vede žáky k pochopení informací tak, aby je dokázali efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě
- vhodně zvolenými otázkami nebo pracovními úkoly směřuje žáky k pochopení souvislostí
- vede žáky k sebehodnocení

Žák

- učí se vybírat vhodné způsoby a metody poznávání přírodních objektů, vlastností a jevů
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení a v praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vede ke schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učí chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodovědných poznatků
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí předvídání a logickému vyvozování závěrů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti
- využívá získané vědomosti a dovednosti při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování
- vede k osvojování specificky odborné terminologie
- učí interpretovat výsledky pozorování a experimentů v ústní i písemné podobě

Žák

- při verbální komunikaci používá správné fyzikální terminologie
- při společném řešení zadaného úkolu prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku, poučuje se z vlastních chyb

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede k osvojování dovednosti spolupráce, společného hledání optimálních řešení problémů
- učí tvorbě a respektování pravidel práce ve skupině
- vede k respektování názorů ostatních i k obhajobě vlastních názorů
- rozvíjí schopnost dohody, schopnost přijímat kritiku i pochvalu

Žák

- účinně pracuje ve skupině, prosazuje svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky
- aktivně hodnotí svou práci pro skupinu

Kompetence občanské

Učitel

- vede k poznání možností využití i zneužití fyzikálních objevů
- učí vlastní odpovědnosti k ochraně životního prostředí
- učí bezpečnému chování v různých životních situacích
- vede k uvědomění vyčerpatelnosti některých energetických zdrojů a nutnosti jimi šetřit a využívat obnovitelné zdroje energie

Žák

- respektuje názory a oceňuje práci ostatních
- respektuje pokyny kompetentních osob
- rozhoduje se uvážlivě při ochraně zdraví či záchraně lidského života
- přistupuje aktivně k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky plánovat, provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznámí žáky s řádem pracovní fyziky
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák

- dodržuje řád pracovní fyziky
- používá účinně a bezpečně základní pracovní postupy, pomůcky a nástroje
- při práci dodržuje vymezená pravidla, hygienické a bezpečnostní zásady
- hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

4. Očekávané výstupy za 3. období

LÁTKY A TĚLESA

Žák

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

POHYB TĚLES A SÍLY

Žák

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- změří velikost působící síly
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

ENERGIE

Žák

- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ JEVY

Žák

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- zapojí správně polovodičovou diodu
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

VESMÍR

Žák

- kvalitativně objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

6.6.1 FYZIKA			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - chápe rozdíl mezi tělesem a látkou - rozlišuje skupenství látek (těles) - pozoruje a popíše vlastnosti vybraných látek a těles - uvede příklady jevů dokazujících, že se látky skládají z neustále se pohybujících a vzájemně na sebe působících částic - charakterizuje hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plyných - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - vysvětlí rozdíl mezi látkou krystalickou a amorfní, uvede příklady	- tělesa a látky - skupenství látek a jejich změny - atomy a molekuly - stavba atomu - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - látky krystalické a amorfní - prvek, sloučenina - difúze, Brownův pohyb	1. TĚLESO A LÁTKA	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: - uvede hlavní jednotku veličiny, některé její díly a násobky - vyjádří veličinu při dané jednotce jinou jednotkou - změří danou veličinu a zapíše výsledek - určí chybu měření - určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny - vysvětlí fyzikální význam pojmu "hustota" - vyhledá hustoty vybraných látek v tabulkách - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení problémů a úloh - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty a využije této znalosti k vysvětlení jevů v praxi	- fyzikální veličina a její zápis - délka, měření délky - hmotnost, měření hmotnosti - objem, měření objemu - hustota, výpočet hustoty - čas, měření času - teplota, měření teploty - teplotní roztažnost	2. FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: - charakterizuje sílu jako vzájemné působení těles	- vymezení pojmu síla - měření sil	3. VZÁJEMNĚ SILOVÉ PŮSOBENÍ TĚLES	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: - vysvětlí souvislost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - určí svislý a vodorovný směr - objasní jevy způsobené gravitační silou	- gravitační síla - gravitační pole - směr svislý a vodorovný	a) GRAVITAČNÍ SÍLA	
Zák: - rozlišuje kladný a záporný elektrický náboj - uvede složení atomu - vysvětlí vznik iontů z elektricky neutrálních atomů - používá pojmy atom a iont ve správných souvislostech - určí (na základě znalosti druhu náboje) vzájemné silové působení mezi tělesy a experimentálně ho ověří	- elektrování těles - elektrický náboj a jeho druhy - elektrická síla, elektrické pole - atom, iont - vodiče a nevodíče - elektrický výboj - jiskra,blesk	b) ELEKTRICKÁ SÍLA	
Zák: - určí (na základě znalosti pólů magnetu) vzájemné silové působení mezi magnety a experimentálně ho ověří - chápe podstatu magnetizace - zhodnotí význam magnetického pole Země pro život na Zemi - objasní funkci a použití kompasu	- magnet a jeho póly - magnetická síla - magnetické pole - magnetické indukční čáry - vzájemné silové působení magnetů - magnetizace - magnetické pole Země - kompas	c) MAGNETICKÁ SÍLA	
Zák: - rozliší pokusně vodič od izolantu - objasní podstatu vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách a plynech - uvede příklady zdrojů napětí - uvede příklady elektrických spotřebičů podle účinků elektrického proudu - sestaví jednoduchý a rozvětvený obvod podle schématu - nakreslí schéma daného reálného elektrického obvodu - objasní a dodržuje zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením - objasní podstatu zkratu, zná jeho účinky a ví, jak se proti němu chrání obvod - vysvětlí podstatu elektromagnetu a uvede příklady jeho praktického využití	- elektrický proud v kovech - elektrické napětí - zdroje elektrického napětí - účinky elektrického proudu - elektrický obvod, jeho schéma - elektrické spotřebiče - rozvod elektrického proudu - bezpečnost při práci s elektrinou - zkrat, pojistka, jistič - magnetické účinky elektrického proudu - elektrický proud v kapalinách a plynech	4. ELEKTRICKÝ OBVOD	OSV 1 OSV 5 OSV 10

- viz výše	<ul style="list-style-type: none">- <i>vlastnosti látek a těles</i>- <i>částicové složení látek</i>- <i>fyzikální veličiny</i>- <i>gravitační síla</i>- <i>elektrická síla</i>- <i>magnetická síla</i>- <i>elektrický obvod</i>	5. OPAKOVÁNÍ	
------------	---	---------------------	--

6.6.1 FYZIKA			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek a těles - částicové složení látek - fyzikální veličiny - gravitační síla - elektrická síla - magnetická síla - elektrický obvod 	1. OPAKOVÁNÍ	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní relativnost pohybu - rozlišuje pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu tělesa - vyjádří grafem závislost dráhy na čase pro rovnoměrný pohyb a odečítá z něho hodnoty dráhy, času a rychlosti 	<ul style="list-style-type: none"> - klid a pohyb tělesa - dráha a trajektorie - pohyb otáčivý a posuvný - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - pohyb přímočarý a křivočarý - rychlost - měření a výpočet rychlosti - grafy 	2. POHYBY TĚLES	OSV 1 OSV 5 OSV 10
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná účinky síly - změří danou sílu siloměrem - znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti a určí z orientované úsečky velikost působící síly - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso ve stejných či opačných směrech - pozná, kdy síly působící na těleso jsou v rovnováze - používá vztah mezi gravitační silou a hmotností při řešení problémů a úloh - využívá poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s drsností materiálu styčných ploch, ale ne s jejich obsahem - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi tlakem, tlakovou silou a velikostí povrchu styčné plochy - vysvětlí podstatu Newtonových zákonů a využívá je pro objasňování změn pohybu těles v jednoduchých situacích - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů - využije poznatek, že poloha těžiště v tělese závisí na rozložení látky v něm, pro objasňování praktických situací 	<ul style="list-style-type: none"> - síly a jejich účinky - orientovaná úsečka - skládání sil - vztah mezi gravitační silou a hmotností - síla gravitační a tíhová - tlaková síla a tlak - třecí síla - Newtonovy zákony - moment síly - těžiště, stabilita - rovnováha na páce a kladce 	3. SÍLA	OSV 1 OSV 5 OSV 10
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitativně objasní vznik hydrostatického a atmosférického tlaku - chápe souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny - chápe souvislost mezi atmosférickým tlakem, nadmořskou výškou a počasím - užívá Pascalův zákon k objasnění funkce hydraulických zařízení - objasní vznik vztakové síly při ponoření tělesa do kapaliny či plynu, určí její velikost a směr - objasní podstatu Archimédova zákona a používá ho při řešení problémů a úloh - objasní chování těles v kapalině 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti kapalin a plynů - atmosférický a hydrostatický tlak - Archimédův zákon - vztaková síla - chování těles v kapalině - přetlak, podtlak, vakuum - Pascalův zákon - hydraulická zařízení 	4. MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN A PLYNŮ	OSV 1 OSV 5 OSV 10
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje zdroj světla a optické prostředí - objasní rozklad bílého světla optickým hranolem - objasní vznik stínu za tělesem - využívá zákona o přímočarém šíření světla a zákona odrazu při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při objasnění průchodu světla čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroj světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - stín a polstín - zatmění Slunce a Měsíce - fáze Měsíce - zákon odrazu světla, zrcadla - zobrazení lomem, čočky - optické přístroje - rozklad bílého světla hranolem 	5. SVĚTELNÉ JEVY	OSV 1 OSV 5 OSV 10
<ul style="list-style-type: none"> - viz výše 	<ul style="list-style-type: none"> - pohyby těles - síly - mechanické vlastnosti kapalin a plynů 	6. OPAKOVÁNÍ	

6.6.1 FYZIKA			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
	<ul style="list-style-type: none"> - pohyby těles - síly - mechanické vlastnosti kapalin a plynů 	1. OPAKOVÁNÍ	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využít s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o přeměnách různých forem energie při řešení problémů a úloh - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a zhodnotí je z hlediska ochrany životního prostředí - chápe souvislost vnitřní energie tělesa s jeho teplotou - uvede možnosti změny vnitřní energie a příklady z praxe - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - rozlišuje způsoby šíření tepla v látkách a uvede příklady z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> - práce - výkon - energie - pohybová a polohová energie - zákon zachování energie - účinnost - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - vnitřní energie a její změna - teplo - šíření tepla v látkách (vedením, prouděním, zářením) - tepelné motory (turbína, vznětový a zážehový motor) 	2. PRÁCE, VÝKON, ENERGIE	OSV 1 OSV 5 OSV 10 EV 2 EV 4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší skupenské přeměny a objasní změny vnitřní energie a změny částicové struktury látek - vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách - uvede faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - poznatky o změnách skupenství využije k vysvětlení některých jevů v přírodě a v každodenním životě 	<ul style="list-style-type: none"> - skupenství hmoty - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání - anomálie vody - vypařování a kapalnění - var - sublimace a desublimace 	3. SKUPENSKÉ PŘEMĚNY	OSV 1 OSV 5 OSV 10
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem "elementární náboj" - rozliší vodiče a izolanty na základě jejich vlastností i pokusem - sestaví jednoduchý i rozvětvený obvod podle schématu - stanoví podmínky průchodu elektrického proudu obvodem - změní stejnosměrné napětí v elektrickém obvodu - změní stejnosměrný proud v elektrickém obvodu - charakterizuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných nabitých částic a objasní jeho podstatu u kovů, kapalin a plynů - objasní podstatu Ohmova zákona pro část obvodu a využívá ho při řešení úloh a problémů - používá vztahy pro elektrickou práci a pro elektrický výkon při řešení problémů a úloh - charakterizuje elektrický spotřebič jako zařízení, v němž se elektrická energie mění na jiné formy - chápe rozdíl mezi výkonem a příkonem elektrického spotřebiče - objasní vedení elektrického proudu v polovodičích - zapojí správně polovodičovou diodu a objasní její funkci 	<ul style="list-style-type: none"> - elementární náboj - elektrický proud a jeho měření - elektrické napětí a jeho měření - Ohmův zákon, odpor - vodiče a izolanty - jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod - sériové a paralelní zapojení - elektrický proud v kovech, kapalinách a plynech - elektrický výkon - elektrická energie - elektrický spotřebič - výkon a příkon el. spotřebiče - polovodiče - polovodičová dioda 	4. ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	OSV 1 OSV 5 OSV 10
<ul style="list-style-type: none"> - viz výše 	<ul style="list-style-type: none"> - práce, výkon, energie - skupenské přeměny - elektrické vlastnosti látek 	5. OPAKOVÁNÍ	

6.6.1 FYZIKA			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
	<ul style="list-style-type: none"> - práce, výkon, energie - skupenské přeměny - elektrické vlastnosti látek 	1. OPAKOVÁNÍ	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní analogii mezi magnetem a cívkou s proudem - vysvětlí možnosti použití cívky s proudem - zná rozdíl mezi generátorem a elektromotorem - objasní podstatu elektromagnetické indukce - rozliší střídavý a stejnosměrný proud - objasní princip vzniku střídavého proudu, určí jeho periodu a kmitočet - objasní podstatu stavby a funkce transformátoru a využije vztahu mezi počtem závitů na jeho cívkách a napětí na nich při řešení problémů a úloh - uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie - popíše princip tepelné elektrárny a zhodnotí její vliv na životní prostředí - zná zásady práce s elektrospotřebiči, chápe význam ochranných prvků - umí poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> - cívka s proudem - elektromagnetická indukce - stejnosměrný elektromotor - generátory elektrického proudu - střídavý proud - perioda a kmitočet střídavého proudu - transformátor - tepelná elektrárna - přenosová soustava - bezpečnost práce s elektrospotřebiči - zkrat, proudové přetřetí - jistič, pojistka 	2. ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	OSV 1 OSV 5 OSV 10 EV 2
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zdroje zvuku, zná podmínky jeho šíření - umí vysvětlit závislost výšky tónu na jeho frekvenci - chápe, že rychlost zvuku závisí na prostředí - odliší tón od hluku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroje zvuku, šíření zvuku - výška tónu - frekvence zvuku - rychlost zvuku - odraz zvuku, ozvěna - pohlcování zvuku 	3. ZVUKOVÉ DĚJE	OSV 1 OSV 5
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jadernou energii jako energii nukleonů jádra atomu - vysvětlí podstatu radioaktivity - charakterizuje radioaktivní záření a způsoby ochrany před ním - rozliší štěpení jádra a spojování jader - vysvětlí pojem "řetězová reakce" - uvede hlavní části jaderné elektrárny a zhodnotí její vliv na životní prostředí - zná a umí zdůvodnit nejučelnější jednání v případě havárie s únikem radioaktivních látek 	<ul style="list-style-type: none"> - jaderná energie - radioaktivita - štěpná reakce, řetězová reakce - jaderná elektrárna - stavba jaderné elektrárny - radiační havárie, ochrana osob 	4. JADERNÁ ENERGIE	OSV 1 OSV 5 OSV 10 EV 2 EV 4 MV 2
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní složky sluneční soustavy - objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - vyhledá základní charakteristiky o Slunci a jeho planetách v tabulkách - vyhledá informace o planetách a ostatních tělesech sluneční soustavy - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - orientuje se na obloze - vysvětlí pojem "světelný rok" 	<ul style="list-style-type: none"> - hlavní složky sluneční soustavy - hvězdy - planety - měsíční fáze - jednotky vzdálenosti používané v astronomii - souhvězdí 	5. VESMÍR	OSV 1 OSV 5 OSV 10
<ul style="list-style-type: none"> - viz očekávané výstupy za 3.období 	<ul style="list-style-type: none"> - látky a tělesa, pohyb těles a síly, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír 	6. OPAKOVÁNÍ	

6.6.2 CHEMIE

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Chemie
Období, ročník:	3. období, 6. - 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Chemie umožňuje žákům spolu s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda porozumět zákonitostem přírodních procesů, poznávat přírodu jako systém, chápat důležitost udržování přírodní rovnováhy a uvědomovat si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Rozvíjí dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a interpretovat je. Učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat a ovlivňovat je.

Žáci se seznamují s existencí nebezpečných látek, jejich označováním a bezpečným zacházením především v návaznosti na běžně dostupné a používané prostředky. Poznávají zásady bezpečné práce s chemikáliemi, chemickým sklem, nádobím a dalšími pomůckami. Učí se zásady poskytnutí první pomoci při úrazech způsobených látkami. Osvojují si základy chemického jazyka (značky prvků, vzorce sloučenin, chemické rovnice), seznamují se s nejdůležitějšími chemickými prvky a sloučeninami, s jejich výskytem a použitím.

Chemie pomáhá uvědomit si vliv špatného nakládání s chemikáliemi na životní prostředí, ale i význam využití chemických poznatků a procesů na jeho ochranu.

Časové a organizační vymezení

Chemie je vyučována s dotací 2 hodiny týdně v 8. a v 9. ročníku. (v 9. ročníku posílána hodinová dotace disponibilní hodinou).

Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky a chemie ve vyučovacích hodinách s délkou 45 minut.

Při výuce jsou uplatňovány zejména tyto formy a metody: výklad, diskuse, žákovský experiment, demonstrační experiment, laboratorní práce, skupinová práce, samostatná práce, referát, hry s chemickou tematikou, krátkodobý projekt, výukové PC programy, návštěva specializovaných zařízení (muzeum, čistírna odpadních vod, ... dle aktuální nabídky).

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
 - cvičení dovednosti řešení problémů
 - cvičení dovednosti pro učení a studium
- **Kreativita (OSV 5)**
 - rozvíjení základních rysů kreativity, tvořivosti v mezilidských vztazích
 - přijímání souhlasných i nesouhlasných argumentů
 - cvičení schopnosti dohody o optimálním postupu
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)**
 - cvičení dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Environmentální výchova (EV)

- **Základní podmínky života (EV 2)**
 - voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás)
 - ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)
 -
- **Vztah člověka k prostředí (EV 4)**
 - principy udržitelného rozvoje společnosti
 - ochrana životního prostředí v Praze
 - náš životní styl (spotřeba věcí a energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
 - prostředí a zdraví

Mediální výchova (MV)

- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)**
 - rozdíl mezi reklamou a zprávou
 - vyhodnocení zpráv týkajících se znečištění přírodního prostředí
 - zaujímání stanoviska podloženého věcnou odbornou argumentací

Zařazení průřezových témat do výuky chemie - viz tabulka vzdělávacího obsahu chemie s použitím výše uvedených zkratk.

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- učí různým metodám poznávání přírodních procesů
- učí získávat a zpracovávat, vyhledávat a třídit informace a využívat je k dalšímu učení
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování a vyvozování závěrů

Žák

- učí se vybírat vhodné způsoby a metody poznávání přírodních objektů, vlastností a jevů
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení a v praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vede ke schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učí chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodovědných poznatků
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí předvídání a logickému vyvozování závěrů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti
- využívá získané vědomosti a dovednosti při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování
- vede k osvojování specificky odborné terminologie
- učí interpretovat výsledky pozorování a experimentů v ústní i písemné podobě

Žák

- při verbální komunikaci používá správné chemické terminologie
- při společném řešení zadaného úkolu prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku, poučuje se z vlastních chyb

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede k osvojování dovednosti spolupráce, společného hledání optimálních řešení problémů
- učí tvorbě a respektování pravidel práce ve skupině
- vede k respektování názorů ostatních i k obhajobě vlastních názorů
- rozvíjí schopnost dohody, schopnost přijímat kritiku i pochvalu

Žák

- účinně pracuje ve skupině, prosazuje svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky
- aktivně hodnotí svou práci pro skupinu

Kompetence občanské

Učitel

- vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie
- učí vlastní odpovědnosti k ochraně životního prostředí
- učí bezpečnému chování v různých životních situacích
- vede k uvědomění vyčerpatelnosti některých energetických zdrojů a nutnosti jimi šetřit a využívat obnovitelné zdroje energie

Žák

- respektuje názory a oceňuje práci ostatních
- respektuje pokyny kompetentních osob
- zná zásady práce s vybranými chemickými látkami
- rozhoduje se uvážlivě při ochraně zdraví či záchraně lidského života
- přistupuje aktivně k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky plánovat, provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznámí žáky s řádem pracovní chemie
- vede k získání základních pracovních návyků
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák

- dodržuje řád pracovní chemie
- používá účinně a bezpečně základní pracovní postupy, pomůcky a nástroje
- při práci dodržuje vymezená pravidla, hygienické a bezpečnostní zásady, hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

4. Očekávané výstupy za 3. období

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost
- posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek

SMĚSI

Žák

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění látek
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení
- uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Žák

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti, vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů
- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

6.6.2 CHEMIE			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměně látek - rozliší fyzikální a chemický děj - určí společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání a teploty varu vybraných látek - zná základní pravidla bezpečné práce při chemických experimentech - umí poskytnout a přivolat první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - vysvětlí význam R- a S-vět, umí je vyhledat na obalu běžně prodávaných výrobků a vyhodnotit rizika a způsob nakládání s těmito přípravky 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezení chemie - chemický a fyzikální děj - vlastnosti látek - zásady bezpečné práce v laboratoři - značení nebezpečných látek (R,S - věty, piktogramy) - první pomoc při úrazu v laboratoři - tísňová volání 	<p>1. POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 10</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší směsi a chemické látky - rozliší různorodé a stejnorodé směsi - rozliší složky vybraných směsí - vypočítá složení roztoků a připraví roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - navrhne postup a oddělí složky některých směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek směsí v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> - různorodé a stejnorodé směsi - hmotnostní zlomek, koncentrace - složky roztoku - roztok nasycený a nenasycený - koncentrace složek roztoku - faktory ovlivňující rychlost rozpouštění - oddělování složek směsí 	<p>2. SMĚSI</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 10</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam vody a vzduchu pro život na Zemi - rozliší druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách - uvede složení vzduchu - umí vysvětlit, co je teplotní inverze a smog - vyhledá informace o znečištění ovzduší v Praze - uvede zdroje znečišťování a navrhne, jak lze omezovat znečišťování vody a vzduchu - chápe kyslík jako nezbytnou podmínku hoření látek - vysvětlí princip hašení - dokáže posoudit vhodnost použití hasebných prostředků vzhledem k charakteru hořící látky - ví, jak postupovat při vzniku požáru, umí přivolat hasiče, zná zásady první pomoc při popálení 	<ul style="list-style-type: none"> - voda na Zemi - druhy vod - výroba pitné vody - čistota vody - složení vzduchu - čistota ovzduší - kyselé deště, ozonová díra, globální oteplování - hoření - hašení požáru - první pomoc při popáleninách 	<p>3. VODA A VZDUCH</p>	<p>OSV 1 OSV 10 EV 2 EV 4 MV 2</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dějů dokazujících, že se látky skládají z částic - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik iontů z neutrálních atomů - rozliší chemické prvky, chemické sloučeniny a směsi - tyto pojmy používá ve správných souvislostech - vysvětlí pojem "chemická vazba" - chápe význam chemického vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> - atomy a molekuly - složení atomu - elektronový obal a jeho změny při chemických reakcích - ionty - prvky, sloučeniny a směsi - chemická vazba - chemický vzorec 	<p>4. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK</p>	<p>OSV 1</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá značky a názvy vybraných chemických prvků - zná význam protonového čísla - rozliší obecné vlastnosti kovů a nekovů - rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - zná použití nejznámějších slitin - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - chemické prvky - názvy a značky vybraných prvků - protonové číslo - periodická soustava - významné kovy - významné nekovy 	<p>5. CHEMICKÉ PRVKY A PERIODICKÁ SOUSTAVA CHEMICKÝCH PRVKŮ</p>	<p>OSV 1 OSV 10</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce - rozliší slučování a rozklad - zapíše jednoduché chemické rovnice - přečte zápis chemické rovnice - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí na situace z praxe a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> - chemická reakce - zákon zachování hmotnosti - výchozí látky a produkty - druhy chemických reakcí - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí 	<p>6. CHEMICKÉ REAKCE</p>	<p>OSV 1 OSV 5 OSV 10</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech a halogenidech 	<ul style="list-style-type: none"> - oxidační číslo 	<p>7. DVOUPRVKOVÉ</p>	<p>OSV 1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zapíše z názvů vzorce oxidů a halogenidů a ze vzorců určí jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a halogenidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - vysvětlí pojem skleníkový efekt a chápe jeho souvislost s globálním oteplováním a jeho důsledky pro život na Zemi - zná zásady poskytnutí první pomoci při otravě oxidem uhelnatým 	<ul style="list-style-type: none"> - názvosloví halogenidů - vlastnosti a použití vybraných halogenidů - názvosloví oxidů - vlastnosti a použití vybraných oxidů 	SLOUČENINY	OSV 10 EV 2 EV 4 MV 2
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše obecné vlastnosti kyselin - zná zásady bezpečného ředění koncentrovaných roztoků kyselin a zásady první pomoci při zasažení těmito látkami - zapíše z názvů vzorce vybraných kyselin a ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a posoudí jejich vliv na životní prostředí - popíše obecné vlastnosti hydroxidů - zná zásady bezpečné práce s hydroxidy a zásady první pomoci při zasažení roztoky hydroxidů - zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů a posoudí jejich vliv na životní prostředí - rozliší kyselý a zásaditý roztok - změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - vysvětlí vznik kyselých dešťů, posoudí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> - obecné vlastnosti kyselin - vzorce, vlastnosti a použití vybraných kyselin - obecné vlastnosti hydroxidů - vzorce, vlastnosti a použití vybraných hydroxidů - kyselý a zásaditý roztok, pH - kyselý dešť 	8. KYSELINY A HYDROXIDY	OSV 1 OSV 10 EV 2 EV 4 MV 2
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší, které látky patří mezi soli - zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy - navrhne některé způsoby přípravy solí - chápe podstatu neutralizace a uvede příklady jejího uplatňování v praxi - zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami a hydroxidy - uvede příklady uplatnění solí v praxi a posoudí jejich vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - složení solí - názvosloví solí - způsoby přípravy solí - neutralizace - vlastnosti a použití vybraných solí - průmyslová hnojiva - stavební pojiva - keramika 	9. SOLI	OSV 1 OSV 10 EV 2 EV 4
<ul style="list-style-type: none"> - viz výše 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce - směsi - částicové složení látek - dělení látek - chemické reakce - oxidy a halogenidy - kyseliny a hydroxidy - soli, neutralizace 	10. OPAKOVÁNÍ	

6.6.2 CHEMIE			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
	<ul style="list-style-type: none"> -bezpečnost práce -směsi - částicové složení látek - dělení látek - chemické reakce - oxidy a halogenidy - kyseliny a hydroxidy - soli, neutralizace 	1. OPAKOVÁNÍ UČIVA 8.ROČNÍKU	
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním pojmy "látkové množství" a "molární hmotnost" - vypočítá molární hmotnost sloučeniny - vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu 	<ul style="list-style-type: none"> - látkové množství - molární hmotnost - slučovací poměry - výpočty z chemických rovnic 	2. CHEMICKÉ VÝPOČTY	OSV 1 OSV 10
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - rozezná redoxní reakce mezi ostatními chemickými reakcemi - vysvětlí pojmy oxidace a redukce - popíše princip výroby železa a oceli - vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsoby ochrany před korozí - rozliší podstatu galvanických článků a elektrolyzy a uvede příklady jejich praktického využití 	<ul style="list-style-type: none"> - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - galvanický článek - elektrolyza - koroze 	3. REDOXNÍ REAKCE	OSV 1 OSV 10 EV 4
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermní a které endotermní - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, zhodnotí jejich využívání - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí - zná zásady bezpečného používání spotřebičů na topné plyny - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami 	<ul style="list-style-type: none"> - exotermní a endotermní reakce - paliva - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	4. ENERGIE A CHEMICKÁ REAKCE	OSV 1 OSV 10 EV 2 EV 4
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - chápe souvislost fyzikálních vlastností a struktury uhlovodíků - vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování uhlí, ropy a zemního plynu - posoudí vliv havárií způsobených ropou a ropnými produkty na životní prostředí - vysvětlí význam používání automobilových katalyzátorů 	<ul style="list-style-type: none"> - alkany - skleníkový efekt - uhlovodíky s násobnými vazbami - aromatické uhlovodíky - průmyslové zpracování uhlí, ropy a zemního plynu - uhlovodíky a automobilismus 	5. UHLOVODÍKY	OSV 1 OSV 10 EV 2
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíl mezi uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - rozliší vybrané deriváty, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí choubný vliv freonů na ozonovou vrstvu, chápe význam ozonu pro život na Zemi - uvede vlastnosti a příklady využití acetonu - uvede výchozí látky a produkty esterifikace (obecně) a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> - funkční (charakteristická) skupina - halogenové deriváty, freony - alkoholy - ketony (aceton) - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace 	6. DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	OSV 1 OSV 10 EV 2 EV 4
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy - uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi - posoudí vliv úbytku "zelených" ploch na skleníkový efekt - rozliší sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy a enzymy, uvede příklady zdrojů těchto látek a jejich význam pro člověka - posoudí různé potraviny z hlediska obsahu těchto látek a vyhodnotí je z hlediska zásad zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> - fotosyntéza, dýchání - sacharidy - tuky - bílkoviny - vitaminy - enzymy 	7. PŘÍRODNÍ LÁTKY	OSV 1 OSV 10 EV 2 EV 4
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady plastů, jejich vlastnosti a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí, zhodnotí význam recyklace plastů - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> - polymerace - umělé vyrobené makromolekulární látky - nejběžnější plasty - nejpoužívanější syntetická 	8. PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA	OSV 1 OSV 10 EV 4

	vlákna - recyklace		
Zák: - uvede příklady surovin, meziproductů a produktů při výrobě vybraných chemikálií - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje - zhodnotí vliv detergentů na životní prostředí - posoudí význam používání pesticidů pro zemědělskou výrobu, jejich vliv na životní prostředí a využití alternativních způsobů ochrany rostlin - zná pravidla užívání běžně prodávaných léčiv - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek - zná zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavými a výbušnými látkami - posoudí vliv různých látek na životní prostředí a zdraví člověka	- přírodní a druhotné suroviny - chemické výroby - chemický průmysl ČR - detergenty - pesticidy - léčiva a návykové látky - chemie a životní prostředí	9. CHEMIE A SPOLEČNOST	OSV 1 OSV 5 OSV 10 EV 2 EV 4 MV 2
Zák: - uvede příklady nejrozšířenějších hořlavých, výbušných a toxických látek a způsob jejich označování - uvede a zdůvodní nejučelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek - vyhledá výrobní podniky v Praze a nejbližším okolí, zjistí, co vyrábějí a posoudí s nimi související nebezpečí	- látky hořlavé, výbušné, toxické - zásady chování při úniku nebezpečných látek - improvizovaná ochrana při úniku nebezpečných látek	10. HAVÁRIE S ÚNIKEM NEBEZPEČNÝCH LÁTEK	OSV 1 OSV 10 EV 2 EV 4 MV 2
- viz výstupy za 3.období	- pozorování, pokus a bezpečnost práce - směsi - částicové složení látek - prvky a sloučeniny - chemické reakce - anorganické sloučeniny - organické sloučeniny - chemie a společnost	11. OPAKOVÁNÍ	

6.6.3 PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Přírodopis
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět přírodopis na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Člověk a jeho svět na 1. stupni. Vyučovací předmět má dotaci – v 6. a 7. třídě 2 hodiny týdně, (v 7. ročníku posílena hodinová dotace disponibilní hodinou) v 8. a 9. třídě 1 hodinu týdně. Výuka bude probíhat v pracovně biologie.

Přírodopis zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody a dává žákům potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií. Pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě a pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav včetně člověka. Vzdělávání podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti mezi nimi, vysvětlovat pozorované jevy a využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
 - pozornost a soustředění, řešení problémů
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
 - moje tělo, moje psychika, vztahy k druhým lidem
- Komunikace (OSV 8)
 - cvičení pozorování a aktivního naslouchání, řešení konfliktů, vysvětlování, obrana proti agresi

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS2)
 - evropské krajiny

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy (MKV 2)
 - právo všech lidí žít společně, předsudky a vžité stereotypy, lidská solidarita

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy (EV 1)
 - les, pole, vodní zdroje, moře, mořské řasy a kyslík, umělé ekosystémy
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)
 - přírodní zdroje, odpadové hospodářství, ochrana životního prostředí, náš životní styl, prostředí a zdraví

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
 - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)
 - rozdíl mezi reklamou a zprávou, identifikace významných hodnot v textu
- Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)
 - vliv médií na každodenní život

Zařazení průřezových témat do výuky přírodopisu – viz tabulka vzdělávacího obsahu přírodopisu s použitím výše uvedených zkratk.

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Žák:

- učí se vybírat vhodné způsoby a metody, řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry

Učitel

- předkládá žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů s biologickou tematikou
- rozvíjí schopnost využívat informace v procesu učení a vyzdvihuje základní pojmy
- vede žáky ke kritickému zhodnocení svých výsledků

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti

Učitel

- zadává úkoly s více postupy řešení tak, aby byly alespoň částečně využitelné v praxi
- při řešení složitějších úkolů využívá skupinové práce
- dbá na ověřování a kontrolu získaných poznatků a výsledků samotnými žáky

Kompetence sociální a personální:

Žák

- účinně pracuje ve skupině, prosazuje svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky
- aktivně hodnotí svou práci pro skupinu

Učitel

- vytváří dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci

Kompetence občanské:

Žák

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

Učitel

- vede žáky k dodržování zákonů a pravidel souvisejících s ochranou životního prostředí, ochranou přírody a péčí o jejich zdraví
- učí žáky plnit své povinnosti
- vede žáky ke vzájemné pomoci a toleranci

Kompetence pracovní:

Žák

- používá účinně a bezpečně pomůcky a vybavení–dodržuje vymezená pravidla a hygienu při práci s přírodninami
- hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

Učitel

- dohlíží na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel

- vede žáky k rozplánování úkolů
- kontroluje průběžně výsledky

Kompetence komunikativní:

Žák

- při verbální komunikaci používá správné biologické terminologie
- při společném řešení zadaného úkolu prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku, poučuje se z vlastních chyb

Učitel

- nabízí žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů
- užívá při výuce řízenou diskusi na zadaná témata, snaží se do diskuse zapojit všechny žáky
- využívá skupinovou práci a podporuje komunikaci ve skupině
- podporuje diskusi o sporných výsledcích

4. Očekávané výstupy za 3. období

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Žák

- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích

- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

BIOLOGIE ROSTLIN

Žák

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák

- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
- uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák

- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

6.6.3 PŘÍRODOPIS			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - popíše vznik sluneční soustavy a Země - vysvětlí postavení Země jako součásti sluneční soustavy ve vesmíru - objasní stavbu Země - objasní pojmy atmosféra, hydrosféra, biosféra - vysvětlí podstatu fotosyntézy a chápe její význam pro život na Zemi - rozliší vybrané látky organické a anorganické - stručně popíše teorii pravděpodobného vzniku života na Zemi - vyjmenuje základní podmínky a projevy života	- vznik Země - postavení Země ve vesmíru - sluneční soustava - stavba Země - atmosféra, hydrosféra, biosféra - fotosyntéza, látky organické a anorganické - vznik života na Zemi - podmínky života - projevy života	1. ZEMĚ A ŽIVOT	OSV 8 EV 4 MV 1
Zák: - objasní pojmy producent, konzument, rozkladač, potravní řetězec, potravní pyramida - chápe vztahy mezi jednotlivými složkami potravního řetězce - objasní podstatu symbiózy, predace a parazitismu, uvede příklady	- producent, konzument, rozkladač - potravní řetězec - potravní pyramida - symbióza, predace, parazitismus	2. VZTAHY MEZI ORGANISMŮ	EV 1
Zák: - popíše buňku, vysvětlí význam organel - vysvětlí rozdíly mezi buňkou rostlinnou a živočišnou - rozliší jednobuněčný a mnohobuněčný organismus, uvede příklady - vysvětlí pojmy pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát	- buňka, buněčné organely - buňka rostlinná a živočišná - jedno- a mnohobuněčné organismy - stavba organismu - práce s mikroskopem	3. ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA	
Zák: - třídí organismy do říší	- přehled základních taxonomických skupin	4. PŘEHLED ORGANISMŮ	
Zák: - chápe rozdíl mezi bakterií a virem - uvede příklady bakteriálních a virových onemocnění, zná zásady prevence před nimi - uvede význam hniloživých bakterií - zhodnotí význam sinic z hlediska tvorby kyslíku - uvede pozitivní a negativní vliv kvasinek na člověka a živé organismy - popíše stavbu těla a život zrněnky a krásnoočka zeleného - objasní pojem prvok, popíše stavbu těla a život trepky velké - vysvětlí pojem vnitřní parazitismus	- viry - bakterie, bakteriální buňka - sinice - houby - kvasinky - řasy - zrněnka, krásnoočka zelené - prvoci - trepka velká	5. NEBUNĚČNÉ A JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMŮ	OSV 1
Zák: - zdůrazní pozitivní a negativní význam hub bez plodnic - umí rozpoznat naše nejnámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků - zná zásady bezpečného sběru a konzumace hub - zná zásady první pomoc při otravě houbami - popíše stavbu těla a rozmnožování hub - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku, chápe podstatu jejich symbiózy - popíše stavbu a život nižších rostlin - chápe význam řas pro udržování rovnováhy ve vodě	- houby - lišejníky - stélkaté řasy	6. MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMŮ	
Zák: - charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných žahavců,	- žahavci		EV 4

<ul style="list-style-type: none"> - ploštěnců, hlístů, kroužkovic a měkkýšů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnější a vnitřní parazity - zná zásady ochrany před vnitřními a vnějšími cizopasníky - podle charakteristických znaků rozlišuje plze, mlže a hlavonožce - chápe vývojové zdokonalování stavby těla - pozná vybrané zástupce měkkýšů - popíše tělo žížaly a pijavice, přizpůsobení stavby těla prostředí, ve kterém žijí - vysvětlí význam kroužkovic v přírodě - popíše vnější a vnitřní stavbu těla členovců - rozliší jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd členovců - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu, pozná vybrané zástupce - vyhledá informace v dostupných zdrojích - zhodnotí pozitivní i negativní význam hmyzu - chápe význam ostnokožců z evolučního hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovi - členovci - ostnokožci 	7. BEZOBRATLÍ ŽIVOČICHOVÉ	MV 5
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systému organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězce - rovnováha v ekosystému 	8. POPULACE, SPOLEČENSTVA, EKOSYSTÉMY	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí nutnost ochrany přírody - seznámí se se systémem ochrany přírody v ČR - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a 	<ul style="list-style-type: none"> - národní parky, chráněné krajinné oblasti, přírodní rezervace, chráněná území - botanické a zoologické zahrady - zásahy člověka do přírody 	9. OCHRANA PŘÍRODY	OSV 8 EV 4

6.6.3 PŘÍRODOPIS			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - porovná základní vnější a vnitřní stavby vybraných strunatců, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonomických skupin - na základě pozorování odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě - objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- charakteristika a dělení - pláštěnci - bezlebeční - obratlovci	1. STRUNATCI	
Zák: - charakterizuje obratlovce jako vývojově nejdokonalejší skupinu strunatců - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů - určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě - u vybraných živočichů objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - naučí se poznávat nejnámější druhy sladkovodních i mořských ryb - popíše rozmnožování ryb - chápe význam ryb v potravním řetězci i význam ryb pro člověka - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků prostředí - pozná běžné druhy našich obojživelníků, vysvětlí důvody jejich ochrany - vysvětlí základní rozdíly mezi obojživelníky a plazy - naučí se určovat vybrané druhy našich i cizokrajných plazů - umí poskytnout první pomoc při uštknutí jedovatým hadem - popíše vývojové znaky ptáků, jejich přizpůsobení k letu - poznává chování ptáků, seznamuje se s jejich instinkty - rozlišuje tažné a přezimující ptáky - vysvětlí přizpůsobení ptáků různým životním prostředím (vodní, mokřadní, mořští ptáci....) - pozná vybrané zástupce a zařadí je do nejnámějších řádů - objasní principy biologické rovnováhy a cesty jejího narušování, nebezpečí škodlivých látek pro ptáky	- kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci	2. OBRAŤLOVCI	MV 1
Zák: - objasní přizpůsobení rostlin životu na souši - rozlišuje nižší a vyšší rostliny - poznává běžné druhy našich mechů a kapradinorostů - rozlišuje výtrusné a semenné rostliny	- mechorosty - plavuně - přesličky - kapradiny	3. VÝTRUSNÉ ROSTLINY	OSV 1
Zák: - zná funkce jednotlivých částí rostlinného těla - rozlišuje pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických funkcí a procesů, jejich využití při pěstování rostlin - aktivně pracuje s přírodninami	- kořen, stonek, list, květ, plod - rozmnožování rostlin	4. STAVBA TĚLA SEMENNÝCH ROSTLIN	OSV 1
Zák: - popíše charakteristické znaky nahosemenných rostlin - určí druhy našich jehličnanů	- cykasy, jinyany, jehličnany	5. NAHOSEMENNÉ ROSTLINY	
Zák: - zná charakteristické znaky krytosemenných rostlin - rozliší rostliny dvouděložné a jednoděložné, uvede příklady - pozná zástupce našich listnatých stromů a keřů - určuje významné rostliny pomocí klíčů a atlasů - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin - na základě vlastního pozorování odvodí závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - pozná významné druhy exotických rostlin - určí a pozná naše léčivé rostliny	- dvouděložné rostliny - jednoděložné rostliny - hospodářsky významné čeledi krytosemenných rostlin - exotické ovoce, koření, nápoje - léčivé rostliny	6. KRYTOSEMENNÉ ROSTLINY	
Zák: - chápe význam lesa a způsoby jeho ochrany	- ekosystém les		EV

<ul style="list-style-type: none">- rozeznává patra lesa- vysvětlí význam lučních porostů- jmenuje zástupce kulturních plodin a popíše jejich využití- určuje rostliny podle klíčů a atlasů- vypracuje jednoduchý herbář	<ul style="list-style-type: none">- stavba, typy a význam lesa- ekosystém louka, pole- význam lučních porostů- kulturní plodiny	7. EKOSYSTÉMY	
--	--	----------------------	--

6.6.3 PŘÍRODOPIS			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní vývoj savců - popíše stavbu těla savců, vysvětlí funkcijednotlivých - rozlišuje základní řády savců a správně zařazuje vybrané zástupce - odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě - na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí - určí podle atlasu vybrané zástupce - seznámí se srozšířením savců na Zemi - zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování při styku se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj savců - přizpůsobení prostředí - vnitřní stavba těla - řády savců - rozšíření savců na Zemi, živočišná společenstva - hospodářsky významné druhy - péče o vybrané domácí živočichy - chov domestikovaných živočichů - projevy chování živočichů 	1. SAVCI	OSV 1 EV 1 EV 4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a aplikuje zásady jejich prevence a léčby - objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> - fylogeneze a ontogeneze člověka - tkáně - kosterní soustava - svalová soustava - oběhová soustava - dýchací soustava - trávicí soustava - vylučovací soustava - rozmnožovací soustava - nervová soustava - hygiena duševní činnosti - nemoci, úrazy a prevence: <ul style="list-style-type: none"> - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná poranění a život ohrožující stavy - epidemie - životní styl: <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - dědičnost, gen, křížení - proměnlivost organismů 	2. BIOLOGIE ČLOVĚKA	OSV 2 OSV 8 MKV 2

6.6.3 PŘÍRODOPIS			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí praděpodobnou teorii vzniku sluneční soustavy a Země, jejich postavení ve vesmíru - rozliší jednotlivé sféry Země - objasní vznik a zánik zemské kůry, vysvětlí pohyb kontinentů - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik - stavba - vnější a vnitřní geologické procesy (tektonika, sopečná činnost, zemětřesení) - pohyb kontinentů 	1. PLANETA ZEMĚ	MKV 2
<ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíl mezi horninou a minerálem - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - popíše geologický oběh hornin a vody - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> - horniny vyvřelé, usazené, přeměněné - význam a využití hornin - nejdůležitější zástupci hornin 	2. PETROLOGIE	OSV 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s fyzikálními vlastnostmi minerálů - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek - seznámí se s nejdůležitějšími ložisky užitkových surovin a jejich těžbou, s jejich ekonomickým významem 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik minerálů, vlastnosti - přehled minerálů - význam a využití minerálů - ložiska, suroviny - principy krystalografie 	3. MINERALOGIE	OSV 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků (postavení pevnin, podnebí, rozšíření fauny a flory) převažující zkameněliny) - seznámí se s pravděpodobným vznikem života na Zemi a Darwinovou evoluční teorií - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - objasní geologický vývoj a stavbu území ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - geologické éry a jejich charakteristika (prahory, starohory, prvohory až čtvrtohory) - vznik a vývoj života - Darwinova evoluční teorie - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologický vývoj ČR - geologická budoucnost Země 	4. HISTORIE ZEMĚ	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - vysvětlí význam půdy pro výživu rostlin, hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace - seznámí se se zásadami bezpečnosti při živelných katastrofách 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj půd - typy půd - zvyšování počtu lidí - voda jako součást životního prostředí - atmosféra jako součást životního prostředí - podnebí a počasí ve vztahu k životu: <ul style="list-style-type: none"> - význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy: <ul style="list-style-type: none"> - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi - ochrana životního prostředí - princip trvale udržitelného rozvoje 	5. ČLOVĚK MĚNÍ A CHRÁNÍ SVĚT	OSV8 VMEGS2 EV1 EV 4 MV5

6.6.4 ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vyučovací předmět:	Zeměpis
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět zeměpis navazuje na vyučovací předměty I. stupně prvouku a vlastivědu. Předmět úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti (chemie, fyzika a přírodopis). Zeměpis má přírodovědný i společenský charakter, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních, hospodářských a sociálních podmínek života lidí v blízkém okolí v regionech, na území České republiky, v Evropě a v dalších světadílech. Dále umožňuje žákům orientovat se ve světě a problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika, spoluodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k životnímu prostředí.

Časové vymezení

Časová dotace:	6. ročník – 1 hodiny týdně
	7. ročník – 2 hodiny týdně
	8. ročník – 2 hodina týdně
	9. ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení

Výuka bude probíhat v těchto prostorách

- odborná učebna zeměpisu
- odborná učebna informatiky
- výuka v přírodě
- specializovaná zařízení (muzeum, hvězdárna, planetárium, výstavní sály, knihovny)

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Kreativita (OSV 5)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)

- Komunikace (OSV 8)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)
- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)
- Jsme Evropané (VMEGS 3)

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diference (MKV 1)
- Etnický původ (MKV 3)
- Multikulturalita (MKV 4)

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy (EV 1)
- Základní podmínky života (EV 2)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

Mediální výchova

- má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti, umět zpracovat vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa z médií
- pěstuje kritický přístup ke zpravodajství
- hledá rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- umí vybírat, využívat vhodné metody a formy
- vhodně plánuje, organizuje a řídí vlastní čas
- umí vyhledávat, třídít a využívat informace
- vhodně umí obecně užívat termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí a vytváří si komplexnější pohled

Učitel:

- podněcuje žáky k zájmu o řešení a objevování nových věcí
- vede žáky ke spolupráci při plnění úkolů, vybízí je k aktivitě a vhodně je motivuje
- vede žáky ke správnému řešení úkolů i cestou využívání případných chyb, kterých se žáci dopouštějí
- pomáhá žákům s výběrem vhodných pomůcek a publikací
- má stále na zřeteli individuální vztah žáka k učení a využívá vhodných povzbuzujících hodnocení
- zadává úkoly, které vyžadují samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů
- vede žáky k samostatnému třídění informací
- zadává úkoly, při nichž žáci spolupracují a vzájemně hledají cestu ke správnému řešení
- vede žáky k pochopení informací tak, aby je dokázali efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce (např. nástěnky, prezentace,...)
- vhodně zvolenými otázkami nebo pracovními úkoly směřuje žáky k pochopení souvislostí
- připomíná užívané termíny, znaky a symboly, které žáci znají z jiných předmětů
- propojuje konkrétní situace z běžného života s poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- umožňuje žákům zhodnotit úspěšnost dosaženého cíle
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokrok podle individuálních schopností
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému a rozpozná problém
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problému

Učitel:

- společně s žáky formuluje cíl činnosti
- klade otevřené otázky
- zadává problémové úlohy
- vybízí žáky, aby kladli otázky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- vytváří vhodnou atmosféru k navození problému
- navrhuje různá hlediska pro řešení problému

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, při kterých žáci kombinují informace z různých oborů
- vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- ve výuce reflektuje společenské i přírodní dění
- důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení
- vyžaduje dodržování pravidel

Kompetence komunikativní

Žák:

- samostatně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- vyjadřuje se souvisle v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor, vhodně reaguje

Učitel:

- dává prostor pro logické vyústění písemného i mluveného projevu
- volí správná slovní spojení
- vybízí žáky ke vhodné komunikaci
- ve vybraných situacích žakovské odpovědi nekomentuje, posouzení nechá na žácích samotných
- drží se tématu
- nabádá k formulaci a zpřesňování myšlenek
- používá spisovného jazyka
- udržuje oční kontakt
- nechá žáka domluvit
- kladením vhodných dotazů pozitivním způsobem usměrňuje dialog, provádí shrnutí
- ukazuje výhody a nevýhody využití moderních technologií
- umožňuje rozšíření slovní zásoby žáků
- věnuje pozornost nonverbální komunikaci
- upozorňuje žáky na chyby v komunikaci

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- váží si jejich vnitřních hodnot
- respektuje naše tradice a kulturu
- aktivně se zapojuje do kulturního dění naší obce a školy
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na životní prostředí

Učitel:

- vede žáky k respektování názoru druhých lidí

- vybízí žáky k vytváření správného žebříčku hodnot
- odmítá projevy xenofobie, rasismu a nacionalismu
- netoleruje agresivní, hrubé a vulgární projevy
- v hodnocení žáka uplatňuje především pozitivní motivaci
- vede žáky k přesnému respektování pokynů kompetentních osob
- motivuje žáka k přijímání a ochraně našeho kulturního a historického dědictví
- zprostředkuje a nabízí žákům dostupný materiál ke globálním problémům Země
- zadává žákům samostatné práce k problémům životního prostředí
- seznamuje žáky s historií životního prostředí a s negativním působením člověka na zhoršující se současný stav a hrozbu pro budoucnost

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- dodržuje zásady tolerance a základy společenského chování
- respektuje dobré mezilidské vztahy
- přispívá k diskusi, potřebně spolupracuje s druhými

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci ve skupině
- v případě potřeby poskytne radu nebo pomoc
- podílí se společně se žáky na vytváření pravidel práce v týmu
- podporuje v žácích potřebu spolupráce při řešení daných úkolů
- vede žáky k ocenění zkušenosti druhých
- ukazuje žákům směr, jak být pozitivně prospěšným členem skupiny
- pěstuje u žáků kvalitní interpersonální vztahy
- vede žáky k úctě při jednání s druhými lidmi
- pochvalou podporuje u žáků vytváření kladného sebehodnocení a sebeúcty
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- svým jednáním a ohleduplným chováním přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- dbá, aby se všichni zapojili a každý měl prostor k sebevyjádření
- věnuje dostatek času reflexi dokončených aktivit
- začleňuje dostatečně často metody kooperativního učení

Kompetence pracovní

Žák:

- účinně používá materiály a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla a plní dané povinnosti
- využívá znalosti zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost

Učitel:

- umožňuje žákům zhodnotit jejich schopnosti a výsledky vlastní práce i práce druhých
- vede žáky k pečlivosti a důkladnosti při práci
- vytváří vztah k ochraně kulturních a společenských hodnot
- seznámí žáky s bezpečnostním řádem odborných pracoven

- uvede příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí a vede žáky k jejich uplatnění v praktickém životě
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- předkládá ve výuce v dostatečném počtu studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky)

4. Očekávané výstupy za 3. období

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Žák:

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák:

- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

REGIONY SVĚTA

Žák:

- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti, potenciál a bariéry

jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a vybraných (modelových) států

- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák:

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst a pohyby
- zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové energetické a surovinové zdroje
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák:

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák:

- vymezí a lokalizuje místní oblast (mikroregion, region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnost dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových, mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák:

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.

6.6.4 ZEMĚPIS			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní geografickou a kartografickou terminologii - orientuje se při zpracování základních dat - umí použít glóbus jako zmenšený model Země - umí vysvětlit pojem rovnoběžka, poledník - umí popsat zeměpisnou síť, pomocí souřadnic určuje geografickou polohu - umí určit a popsat zeměpisnou délku a šířku - umí vysvětlit rozdíl mezi polohopisem a výškopisem - orientuje se v mapě a ve vysvětlivkách a v rejstříku 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační geografický a kartografický jazyk, zdroje dat - glóbus, měřítko glóbusu - zeměpisná poloha, zeměpisná síť (poledníky, rovnoběžky) - určování zeměpisné polohy - měřítko a obsah plánů, map - práce s turistickou mapou, orientace map 	<p>1. GEOGRAFICKÉ INFORMACE, KARTOGRAFIE</p>	<p>OSV 1</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry - rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - krajinná sféra a její části - vesmír, vývoj poznání vesmíru - sluneční soustava - tvar, rozměry a pohyby Země - vnitřní přírodní činitele (zemětřesení, sopečná činnost, vrásnění, zlomy) - litosféra - atmosféra - hydrosféra - biosféra - pedosféra 	<p>2. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p>	<p>OSV 1 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 	<ul style="list-style-type: none"> - jak žijí lidé na Zemi - zemědělství - nerostné bohatství - doprava - služby obyvatelstvu - rozdělení země podle vyspělosti 	<p>3. SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p>	<p>OSV 1 VDO 2 EV 3 EV 4 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3 MKV 1 MKV 3 MKV 4</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek - má přehled o rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - trvale udržitelný rozvoj - složky životního prostředí - ochrana přírody - organizace zabývající se ochranou přírody - osobní zodpovědnost 	<p>4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p>	<p>OSV 1 EV 1</p>

6.6.4 ZEMĚPIS			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
	- práce s atlasem, mapou, globusem - určování zeměpisné polohy - sféry Země	1. OPAKOVÁNÍ	
Zák: - vyhledává a lokalizuje jednotlivé oceány na mapě světa - na mapě dokáže určit hranice mezi jednotlivými oceány - umí objasnit rozdíl mezi biotou a přírodním bohatstvím jednotlivých oceánů	- Atlantský oceán - Tichý oceán - Indický oceán - Severní ledový oceán - Jižní ledový oceán	2. SVĚTOVÝ OCEÁN	OSV 1 OSV 5 OSV 8 VMEGS 2 EV 2
Zák: - charakterizuje polohu kontinentu - pracuje s pojmy ostrov, poloostrov, souostroví - rozliší a lokalizuje významné zálivy, průlivy, průplavy, okrajová moře, - pracuje s pojmy pohoří, hora, nížina, poušť, řeka, jezero - zná některé endemité živočichy nebo rostliny - umí pracovat s mapou přírodního bohatství - vyhledává a pojmenovává vybrané státy, hlavní a významná města - charakterizuje významná střediska cestovního ruchu - hodnotí aktuální stav životního prostředí a rizikové faktory, které jej ovlivňují	- poloha Afriky - co omývá břehy Afriky - přírodní poměry (povrch, vodstvo, ner. sur., zemědělství) - politické rozdělení Afriky - regiony Afriky	3. AFRIKA	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 9 VMEGS 2 MKV 1 MKV 3 MKV 4
Zák: - charakterizuje polohu kontinentu - pracuje s pojmy ostrov, poloostrov, souostroví - rozliší a lokalizuje významné zálivy, průlivy, průplavy, okrajová moře, - pracuje s pojmy pohoří, hora, nížina, poušť, řeka, jezero - zná některé endemité živočichy nebo rostliny - umí pracovat s mapou přírodního bohatství - vyhledává a pojmenovává vybrané části regionu a významná místa - charakterizuje významná střediska cestovního ruchu - hodnotí aktuální stav životního prostředí a rizikové faktory, které jej ovlivňují	- poloha Austrálie - co omývá břehy Austrálie - přírodní poměry (povrch, vodstvo, ner. sur., zemědělství) - politické rozdělení Austrálie - regiony Austrálie - Oceánie	4. AUSTRÁLIE A OCEÁNIE	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 9 VMEGS 2 MKV 1 MKV 3 MKV 4
Zák: - charakterizuje polohu kontinentu - pracuje s pojmy ostrov, poloostrov, souostroví - rozliší a lokalizuje významné zálivy, průlivy, průplavy, okrajová moře, - pracuje s pojmy pohoří, hora, nížina, poušť, řeka, jezero - zná některé endemité živočichy nebo rostliny - umí pracovat s mapou přírodního bohatství - vyhledává a pojmenovává vybrané státy, hlavní a významná města - charakterizuje významná střediska cestovního ruchu - hodnotí aktuální stav životního prostředí a rizikové faktory, které jej ovlivňují	- poloha Ameriky - co omývá břehy Ameriky - přírodní poměry (povrch, vodstvo, ner. sur., zemědělství) - politické rozdělení Ameriky - regiony Ameriky	5. AMERIKA	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 9 VMEGS 2 MKV 1 MKV 3 MKV 4
Zák: - charakterizuje polohu kontinentu - pracuje s pojmy ostrov, poloostrov, souostroví - rozliší a lokalizuje významné zálivy, průlivy, průplavy, okrajová moře, - pracuje s pojmy pohoří, hora, nížina, poušť, řeka, jezero - zná některé endemité živočichy nebo rostliny - umí pracovat s mapou přírodního bohatství - vyhledává a pojmenovává vybrané státy, hlavní a významná města - charakterizuje významná střediska cestovního ruchu - hodnotí aktuální stav životního prostředí a rizikové faktory, které jej ovlivňují	- poloha Asie - co omývá břehy Asie - přírodní poměry (povrch, vodstvo, ner. sur., zemědělství) - politické rozdělení Asie - regiony Asie	6. ASIE	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 9 VMEGS 2 MKV 1 MKV 3 MKV 4

6.6.4 ZEMĚPIS			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
	- práce s atlasem, mapou, globusem - určování zeměpisné polohy	1. OPAKOVÁNÍ	
Zák: - určí absolutní geografickou polohu - porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států	- poloha, rozloha - státní hranice, sousedé	2. ČESKÁ REPUBLIKA	OSV 1 OSV 9 VMEGS 3
Zák: - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map, jak vzniká vývoj reliéfu, určí a popíše horopisné celky - charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, biotu - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO	- geomorfologické členění - povrch - vodstvo - ochrana krajiny a přírody	a) PŘÍRODNÍ POMĚRY	OSV 1 OSV 9 EV 1 EV 2
Zák: - zná přibližný počet obyvatel ČR - rozlišuje obyvatele podle různých kritérií (pohlaví, národnost, náboženství, věk, bydliště, ...) - vyhledá ze zdrojů ČSÚ údaje o obyvatelstvu (mortalita, natalita, vzdělání apod.) - srovnává ukazatel o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva ČR se sousedními státy	- česká populace - město a venkov	b) OBYVATELSTVO A SÍDLA	OSV 1 OSV 6 VMEGS 3 MKV 3 EV 3 EV 4
Zák: - rozlišuje a porovnává předpoklady rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit - hospodářství ČR charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - pracuje s pojmy: regionální rozvoj, trvale udržitelný rozvoj	- surovinové zdroje ČR - vliv politiky na hospodářství - zemědělství a lesní hospodářství - služby - doprava	c) HOSPODÁŘSTVÍ	OSV 1 EV 1 EV 2 EV 4
Zák: - zjistí historii, statistické a demografické údaje vztahující se k Praze a k MČ Praha 2, resp. svého bydliště - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu a plánem Prahy - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v ČR - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů - porovnává hospodářskou funkci a vyspělost jednotlivých regionů - připraví referát na vybraný region s využitím znalostí z informatiky	- Praha - hlavní město ČR - naše obec - MČ Praha 2 - kraje: Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Vysočina Jihomoravský Olomoucký Zlínský Moravskoslezský	3. ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ ČR	OSV 1 OSV 5 EV 4

6.6.4 ZEMĚPIS			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
	<ul style="list-style-type: none"> - práce s atlasem, mapou, globusem - určování zeměpisné polohy - regiony jednotlivých světadílů 	1. OPAKOVÁNÍ	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje polohu kontinentu - pracuje s pojmy ostrov, poloostrov, souostroví - rozliší a lokalizuje významné zálivy, průlivy, průplavy, okrajová moře, - pracuje s pojmy pohoří, hora, nížina, poušť, řeka, jezero - zná některé endemité živočichy nebo rostliny - umí pracovat s mapou přírodního bohatství - vyhledává a pojmenovává státy, hlavní a významná města - charakterizuje významná střediska cestovního ruchu - zná strukturu, hlavní funkce a význam Evropské unie - připraví referát na vybraný evropský stát s využitím znalostí z informatiky - hodnotí aktuální stav životního prostředí a rizikové faktory, které jej ovlivňují 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha Evropy - co omývá břehy Evropy - přírodní poměry (povrch, vodstvo, ner. sur., zemědělství) - politické rozdělení Evropy - regiony Evropy - Evropská unie 	2. EVROPA	OSV 1 OSV 5 OSV 6 OSV 9 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3 MKV 1 MKV 3 MKV 4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí se orientovat v počtu a rozmístění lidí na Zemi - pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu v celosvětovém měřítku - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství - orientuje se v údajích o rozmístění nejvýznamějších městských aglomerací a velkoměst světa - charakterizuje hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů - hodnotí hlavní charakteristiky a rozmístění světového zemědělství, rybolovu, průmyslové výroby podle odvětví - určuje a vyhledává na mapách hlavní oblasti světového hospodářství - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatel, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění - vyhledává na politické mapě světa nově vzniklé státy - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamějších politických, vojenských a hospodářských seskupení - vymezí globální problémy hledá jejich příčiny, diskutuje o důsledcích a hledá řešení <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - globalizace - rozdíly ve vyspělosti zemí - integrace zemí - kulturní rozmanitost lidstva - osídlení - zemědělská výroba - průmysl - doprava - služby - cestovní ruch - globální změny klimatu - člověk a přírodní katastrofy - rozmanitost živé přírody - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života 	3. SVĚT KOLEM NÁS	OSV 1 OSV 5 OSV 9 OSV 11 MKV 1 MKV 3 MKV 4 EV 1 EV 2 EV 3 EV 4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí pracovat s mapou a jejím obsahem - orientuje se v železničním a autobusovém jízdním řádu - seznamuje se s azimutem, buzolou a kompasem - určuje světové strany pomocí kompasu, buzoly, pracuje s azimuty, pochodovým úhlem - orientuje se podle vyznačených objektů v krajině - určuje a odhaduje vzdálenosti - čte pochodové a turistické značky - vytváří situační náčrtky a plánky v krajině - seznamuje se s výstrojí, výzbrojí, dorozumívací technikou při pohybu v krajině (stany, přístřešky, oheň) - seznamuje se se zásadami pohybu, pobytu a bezpečnosti v krajině 	<ul style="list-style-type: none"> - základy orientace v terénu - praktické postupy v terénu - zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině 	4. TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA	OSV 1 OSV 5 OSV 8 OSV 9 EV 3 EV 4
<ul style="list-style-type: none"> - viz očekávané výstupy za 3.období 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s atlasem a mapou - přínos geografického vzdělání pro život 	5. OPAKOVÁNÍ	

6.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vyučovací předmět:	Hudební výchova
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět hudební výchova je na naší škole zařazen do všech ročníků jako povinný předmět. Obsahem předmětu je naplňování výstupů stanovených RVP pro základní vzdělávání a výstupů průřezových témat. Hudba jako taková představuje jeden z prostředků komunikace, všechny hudební činnosti se v ní vzájemně propojují a rozvíjejí celkovou osobnost žáka.

Hudební výchova je rozčleněna do čtyř oblastí:

Vokální činnosti:	práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu
Instrumentální činnosti:	hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
Hudebně pohybové činnosti:	ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
Poslechové činnosti:	aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a dalších různých podob hudby

Cílem hudební výchovy na naší škole je:

- probudit v dětech zájem a hudbu a o dění, které se hudby více či méně dotýká
- motivovat děti k tomu, aby rády zpívaly
- vést děti k tomu, aby se nestyděly za svůj byť nedokonalý zpěv a nekritizovaly necitlivě zpěv ostatních
- rozvíjet pohybové dovednosti žáků
- naučit děti orientovat se v dějinách hudby
- naučit děti orientovat se v oblasti soudobé hudby
- učit děti toleranci ke vkusu jiného člověka, učit umění argumentovat – to se mi líbí/nelíbí, protože...
- učinit z dětí pozorné a vnímavé diváky divadelních a hudebních produkcí

Žáci a vyučující mohou využívat audiovizuální techniku, různé hudební nástroje, včetně sady Orffových nástrojů, zpěvníky, odbornou literaturu a jiné pomůcky. Dalšími organizačními formami jsou návštěvy koncertů, divadel.

Časové vymezení

Časová dotace: 6. až 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení

Výuka bude probíhat v těchto prostorách:

- odborná učebna
- odborná učebna informatiky
- kmenové třídy
- výuka v přírodě
- specializovaná zařízení (koncertní a výstavní sály, církevní stavby, knihovny)

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, schopnosti zapamatování
- Sebepoznání, sebepojetí (OSV 2) – hudba jako zdroj informací o mně, o mých schopnostech, hodnotách, postojích
- Kreativita (OSV 5) - originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost, vnímavost, nápady
- Poznávání lidí (OSV 6) - vzájemné poznávání se ve třídě, hledání odlišností
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Komunikace (OSV 8) - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč skutků, prožitků, cvičení naslouchání

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1) - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů
- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2) – hudba naší vlasti ve vztahu k evropskému historickému vývoji, znalost našich a evropských státních symbolů (státní hymna)
- Jsme Evropané (VMEGS 3) – kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a vzbuzení zájmu žáků o osobnostní vzory

Multikulturní výchova (MKV)

- Kulturní diferenciací (MKV 1) - jedinečnost každého člověka, jeho individuální zvláštnosti, poznávání vlastního kulturního zakotvení
- Lidské vztahy (MKV 2) – udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní nebo náboženské odlišnosti, vztahy mezi kulturami
- Etnický původ (MKV 3) – základní informace o různých etnických skupinách žijících v české a evropské společnosti
- Multikulturalita (MKV 4) – naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí (EV 4) – příroda a kultura obce a její ochrana

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1) – pěstování kritického přístupu k různým typům prezentací, rozlišování bulvárních prvků
- Vnímání autora mediálního sdělení (MV 4) – identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- používá obecně užívané hudební termíny, znaky a symboly
- získané znalosti propojuje do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Učitel:

vede žáky

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, hledá spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlí
- při zadání úkolu rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení, nenechá se odradit nezdarem

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- žákům předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- rozumí různým typům informačních a komunikačních prostředků, využívá je ke svému kulturnímu rozvoji
- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- zapojuje se do diskuse

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zajímá se o náměty a názory žáků
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory

Kompetence sociální a personální

Žák:

- efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných
- se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle
- důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názor druhých, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice, kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, ale i na životní prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti získané v ostatních vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termín
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáka

4. Očekávané výstupy za 3. období

Žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě
- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

6.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých žánrů - ovládá teoreticky zásady hlasové hygieny - zpívá podle zásad hlasové hygieny a není si hlas - rozšiřuje svůj hlasový rozsah a rozšiřuje si repertoár - zajímá se o písně a interprety různých druhů a žánrů - uvědomuje si vzájemné souvislosti mezi rytmem řeči a hudby - je schopen rozeznat durovou a mollovou tóninu - základním způsobem se orientuje v notovém zápisu (rozezná notu, pomlku atd.) - je schopen hlasem reprodukovat na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - dokáže kriticky zhodnotit vlastní vokální projev a ocenit kvalitní vokální projev druhého - je shovívavý k nedokonalému hlasovému projevu jiných	- pěvecký a mluvní projev - soutěž - Hlas třídy - soutěž- Druhy hudby - hudební rytmus - intonace a vokální improvizace - orientace v notovém zápisu skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představosti - reflexe vokálního projevu	1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI	OSV 8
Zák: - pomoci rytmických nástrojů a na základě individuálních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata - vytváří a volí jednoduché doprovody	- hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře	2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST	
Zák: - taktuje - na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- pohybový doprovod znějící hudby - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - hudebně pohybové hry	3. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	OSV 5
Zák: - zná hudebně výrazové prostředky, poznává je při poslechu a chápe jejich význam v hudbě	- orientace v hudebním prostoru	4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
Zák: - dovede uvést příklady hudebních děl - dokáže uvést významné hudební skladatele	- opera, opereta - hudba k baletu a modernímu výrazovému tanci - muzikál - hudba v divadelní hře a filmu - hudební klip	5. HUDEBNÍ FORMY	
Zák: - umí uvést základní hudební nástroje podle hudebního žánru	- role nástroje sólového a doprovodného v lidové hudbě, tzv.vážné a populární	6. HUDEBNÍ NÁSTROJE	

6.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých žánrů - ovládá teoreticky zásady hlasové hygieny - zpívá podle zásad hlasové hygieny a není si hlas - rozšiřuje svůj hlasový rozsah a rozšiřuje si repertoár - zajímá se o písně a interprety různých druhů a žánrů - uvědomuje si vzájemné souvislosti mezi rytmem řeči a hudby - je schopen rozeznat durovou a mollovou tóninu - základním způsobem se orientuje v notovém zápisu (rozezná notu, pomlku atd.) - je schopen hlasem reprodukovat na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - dokáže kriticky zhodnotit vlastní vokální projev a ocenit kvalitní vokální projev druhého - je shovívavý k nedokonalému hlasovému projevu jiných 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňování již osvojených pěveckých dovedností hlasových, rytmických a intonačních - hlasová hygiena v době mutace - pěvecký a mluvní projev - soutěž - Hlas třídy - soutěž- Druhy hudby - hudební rytmus - intonace a vokální improvizace - orientace v notovém zápisu skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reflexe vokálního projevu 	1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI	OSV 8
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoci rytmických nástrojů a na základě individuálních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata - vytváří a volí jednoduché doprovody - rozlišuje lehkou a těžkou dobu - realizuje a rozlišuje písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu 	<ul style="list-style-type: none"> - hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře 	2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - ovládá základní taneční kroky a pamatuje si je - dokáže jednoduše pohybově ztvárnit hudbu (např. pantomima...) 	<ul style="list-style-type: none"> - taneční kroky - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - hudebně pohybové hry 	3. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	OSV 5
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná hudebně výrazové prostředky, poznává je při poslechu a chápe jejich význam v hudbě - všimá si významných sémantických prvků užitých ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v hudebním prostoru - analýza hudební skladby 	4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže se orientovat v hudbě uvedených uměleckých slohů - rozpoznává podle ukázek umělecké slohy - dokáže uvést příklady hudebních nástrojů typických pro daný umělecký sloh 	<ul style="list-style-type: none"> - umělecké slohy a jejich hudba: gotika, renesance, baroko - ukázky skladeb uměleckých slohů - významní skladatelé - hudební nástroje typické pro daný umělecký sloh 	5. UMĚLECKÉ SLOHY A HUDBA	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává písně podle hudebních stylů - dokáže zařadit vznik písní do časové linky - umí uvést významné interprety - dokáže vyjádřit vlastní názor na konkrétní píseň 	<ul style="list-style-type: none"> - kramářská píseň, lidovka - kabaretní píseň, kabaretní píseň - country a western - jazz, jazzrock - rock and roll - metal - elektronická hudba 	6. HUDEBNÍ STYL A ŽÁNRY	

6.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých žánrů - ovládá teoreticky zásady hlasové hygieny - zpívá podle zásad hlasové hygieny a není si hlas - rozšiřuje svůj hlasový rozsah a rozšiřuje si repertoár - zajímá se o písně a interprety různých druhů a žánrů - uvědomuje si vzájemné souvislosti mezi rytmem řeči a hudby - je schopen rozeznat durovou a mollovou tóninu - základním způsobem se orientuje v notovém zápisu (rozezná notu, pomlku atd.) - umí provést základní rozbor písně (takt, rytmus, žánr...) - dokáže intonovat dle zahraného tónu, raegovat na změnu, napodobit zahraný tón - je schopen hlasem reprodukovat na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - dokáže kriticky zhodnotit vlastní vokální projev a ocenit kvalitu vokální projev druhého - je shovívavý k nedokonalému hlasovému projevu jiných - umí provést základní rozbor písně (takt, rytmus, žánr...) 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňování již osvojených pěveckých dovedností hlasových, rytmických a intonačních - hlasová hygiena v době mutace - pěvecký a mluvní projev - soutěž- Druhy hudby - hudební rytmus - intonace a vokální improvizace - orientace v notovém zápisu skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představosti - reflexe vokálního projevu 	1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI	OSV 8
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky, dle vlastních dispozic zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - dokáže pohybem ztvárnit hudbu v návaznosti na sémantiku hudebního díla - disponuje určitou pohybovou pamětí - dokáže reprodukovat pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby - záznam hudby - vyjádření hudebních a nehudebních představ pomocí hudebního nástroje - orientace v prostoru 	2. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	OSV 5
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - má základní znalosti z hudebních dějin - zná významné skladby z hudebních dějin - nabyt povědomí o skladatelském významu autorů stěžejních děl, s kterými se seznámí 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební dějiny - základní znalosti (hudba vážná a populární) - nejdůležitější skladby hudebních dějin - významní autoři stěžejních děl - epizody ze života skladatelů a interpretů hudby tzv. vážné a populární - pojmy daného oboru (inspiratione, epigonství, klíč, módnost - modernost) 	3. HUDEBNÍ DÍLO A JEHO AUTOR	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami, vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - umí uvést významné skladatele hudebních stylů - uvědomuje si souvislost vývoje hudby se změnou společenské situace 	<ul style="list-style-type: none"> - význam hudby v dějinách - funkce hudby vzhledem k tomu, jakou roli hraje hudba v dané situaci v životě člověka a společnosti - význam kulturních tradic a lidových zvyků - klasicismus, romantismus, 	4. HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen a ochoten v klidu vyslechnout i díla z oblasti hudby, které mu nejsou blízké - je tolerantní k lidem, kteří poslouchají jinou hudbu než on, je schopen a ochoten si ji v klidu vyslechnout - je schopen si vytvořit vlastní názor na poslouchanou skladbu, říci, zda se mu líbí nebo nelíbí, argumentovat 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretace znějící hudby - vyjádření vlastního názoru na znějící hudbu - slovní charakteristika hudebního díla (slohové a stylové zařazení) 	5. POSLECHOVÉ ČINNOSTI	OSV 4 MKV 2

6.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých žánrů - ovládá teoreticky zásady hlasové hygieny - zpívá podle zásad hlasové hygieny a neničí si hlas - rozšiřuje svůj hlasový rozsah a rozšiřuje si repertoár - zajímá se o písně a interprety různých druhů a žánrů - uvědomuje si vzájemné souvislosti mezi rytmem řeči a hudby - je schopen rozeznat durovou a mollovou tóninu - základním způsobem se orientuje v notovém zápisu (rozezná notu, pomlku atd.) - umí provést základní rozbor písně (takt, rytmus, žánr...) - dokáže intonovat dle zahraničního tónu, raegovat na změnu, napodobit zahraniční tón - je schopen hlasem reprodukovat na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - dokáže kriticky zhodnotit vlastní vokální projev a ocenit kvalitní vokální projev druhého - je shovívavý k nedokonalému hlasovému projevu jiných, umí provést základní rozbor písně (takt, rytmus, žánr...) 	<ul style="list-style-type: none"> - upevňování již osvojených pěveckých dovedností hlasových, rytmických a intonačních - hlasová hygiena v době mutace - pěvecký a mluvní projev - soutěž- Druhy hudby - hudební rytmus - intonace a vokální improvizace - orientace v notovém zápisu skladeb - rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti - reflexe vokálního projevu 	1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI	OSV 8
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky, dle vlastních dispozic zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - dokáže pohybem ztvárnit hudbu v návaznosti na sémantiku hudebního díla - disponuje určitou pohybovou pamětí - dokáže reprodukovat pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby - záznam hudby - vyjádření hudebních a nehudebních představ pomocí hudebního nástroje - orientace v prostoru 	2. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	OSV 5
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - má základní znalosti z hudebních dějin - zná významné skladby z hudebních dějin - nabyl povědomí o skladatelské významu autorů současných děl, s kterými se seznámí 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební dějiny - základní znalosti (hudba vážná a populární) - nejdůležitější skladby moderních dějin - významní autoři moderních dějin - epizody ze života skladatelů a interpretů hudby tzv. vážné a populární - současná tvorba a autoři hudebních děl - text a jeho role v současné hudbě 	3. HUDEBNÍ DÍLO A JEHO AUTOR	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami, vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - umí uvést významné skladatele současných hudebních stylů - uvědomuje si souvislost vývoje hudby se změnou společenské situace 	<ul style="list-style-type: none"> - význam hudby v dějinách - funkce hudby vzhledem k tomu, jakou roli hraje hudba v dané situaci v životě člověka a společnosti - současné hudební styly a žánry - umělecké směry 20. století - např. impresionismus, expresionismus - soutěž Druhy hudby 	4. HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY	
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen a ochoten v klidu vyslechnout i díla z oblasti hudby, které mu nejsou blízké - je tolerantní k lidem, kteří poslouchají jinou hudbu než on, je schopen a ochoten si ji v klidu vyslechnout - je schopen si vytvořit vlastní názor na poslouchanou skladbu, říci, zda se mu líbí nebo nelíbí, argumentovat 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretace znějící hudby - vyjádření vlastního názoru na znějící hudbu (slohové a stylové zařazení) 	5. POSLECHOVÉ ČINNOSTI	OSV 4 MKV 2

Organizační vymezení

Výuka probíhá v těchto prostorách

- kmenové třídy
- odborná pracovna
- přímo v terénu
- specializovaná zařízení (muzeum, galerie, výstavní sály)
- prostory budovy školy (instalace a prezentace výrobků)

2. Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- cvičíme smyslové vnímání, pozornost, soustředění a řešení problémů a utváření mimouměleckého estetického chování – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa
- cvičíme základní rysy kreativity (pružnost nápadů, originalitu)
- využíváme vybraných postupů dramatické výchovy

Výchova demokratického občana

- při výzdobě školy umožňujeme participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjíme a podporujeme komunikativní, formulační, argumentační i prezentační schopnosti a dovednosti prohlubujeme empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vedeme k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
- rozvíjíme disciplinovanost a sebekritiku
- učíme sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- rozvíjíme a podporujeme schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vedeme žáky k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciujeme zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjíme schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- hlavně na 2. stupni prohlubujeme vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje
- v souvislosti s dějinami výtvarného umění utváříme pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti, ale zároveň podporujeme pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám

Multikulturní výchova

- učíme žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učíme přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny kultury jsou rovnocenné
- pomáháme rozvíjet schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin
- pomáháme žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáháme žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí

Environmentální výchova

- vedeme k zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispíváme k vnímání estetických kvalit prostředí
- poskytujeme znalosti, dovednosti a pěstujeme návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- napomáháme rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na úrovni
- přispíváme k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vedeme k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Mediální výchova

- učíme využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- vedeme k tvorbě mediálního sdělení pro školní časopis, školní rozhlas, klipy, internetové médium
- podílíme se na mediální produkci
- přispíváme ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce
- pomáháme rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- přispíváme ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu
- rozvíjíme citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- napomáháme k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- při teoreticky zaměřených hodinách si vytváří takové učební materiály, aby je mohl dále využívat pro své vlastní učení
- při své tvorbě poznává vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáže zpětně uvědomit problémy související s realizací

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je mu předkládáno dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žák:

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel:

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů)

Kompetence sociální a personální

Žák:

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Žák:

- při propagaci školních akcí vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentuje školu
- respektuje názor druhých
- prezentuje výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Učitel:

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Žák:

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická pravidla

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

4. Očekávané výstupy za 3. období

Žák:

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků
- variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

6.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA			6. - 9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů (barva, linie, kontrast atd.) - uplatňuje vizuálně obrazná vyjádření pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - kriticky hodnotí výtvarná díla, užívá základních pravidel kompozice a perspektivy při vlastní výtvarné tvorbě, kvalifikovaně hodnotí vlastní práci - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazového vyjádření (barva, kontrast, linie, atd.) - pravidla kompozice: různé způsoby uspořádání objektů do celku, perspektiva - reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	<p>1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p>	<p>MV 3 MKV 1 OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 8</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - si rozvíjí a kultivuje citové a smyslové schopnosti vnímání a soustředěného pozorování - si rozvíjí smyslovou i citovou senzibilitu - si rozvíjí představivost, imaginaci a fantazii na úrovni přiměřené věku - si kultivuje tvořivé osobité reakce na podněty a problémy obnovování a obohacování citových vztahů k sobě samému, k ostatním lidem a k okolnímu světu - si rozvíjí pozitivní vztah ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti, zvláště k jejich výtvarně estetickým aspektům - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - svobodně vyjadřuje vlastní zážitky a otevřeně komunikuje o společně sdílených obsazích 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vytváření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - akční tvorba - typy vizuálně obrazných vyjádření - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením 	<p>2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY VE VIZUÁLNĚ OBRAZNĚM VYJÁDŘENÍ</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 6 OSV 7 OSV 8 EV3,4</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpreтуje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - využívá příležitosti vnímat a interpretovat různorodá vizuálně obrazná vyjádření - úměrně věku vysvětluje své postoje s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených i přejetých) - rozvoj tolerance i kritičnosti k projevům vlastním i ostatních lidí a zvláště k projevům výtvarné kultury a umění - hodnocení vizuálně obrazného vyjádření, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování 	<p>3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ VIZUÁLNĚ OBRAZNĚHO VYJÁDŘENÍ</p>	<p>OSV 1 OSV 2 OSV 5 OSV 8 OSV 11 VMEGS 1-3 MKV 1,4 MV1-4</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - průběžně, během celého roku pracuje na výzdobě školy, vytváří práce určené jako dárky - učí se vnímat a rozvíjet vizuálně obrazné vyjádření interiéru školy 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava vhodných dekorací a jejich aplikace v prostorách školy - výroba drobných dárek, které jsou určeny pro prezentaci školy 	<p>4. PŘÍPRAVA DEKORACÍ A JEJICH APLIKACE VE ŠKOLE</p>	<p>OSV 5 OSV 7 OSV 9 VDO 1,4</p>

6.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví
Období, ročník:	3. období, 6. – 8. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví je vyučován v 6. – 8. ročníku v časové dotaci jedné hodiny týdně.

Cílem je získat kladný vztah k tělesným aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu, vedoucího k progresivnímu utužování zdraví. Dále pak dodržovat etiku a dobré mezilidské vztahy v širším společenství. Znalosti a dovednosti vedoucí k zdravému životnímu stylu navazují na znalosti a dovednosti získané v prvouce na prvním stupni. Převládajícími realizovanými životními kompetencemi jsou zdraví, spolupráce a komunikace. Výchova ke zdraví v sobě zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznávání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností a přijímání pravidel soužití mezi vrstevníky. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování v souvislosti s vlastním životem. Každý je veden k odpovědnému vztahu k sobě samému i druhým.

2. Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)
- Psychohygiéna (OSV 4)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Komunikace (OSV 8)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Environmentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)

Zařazení průřezových témat do výuky výchovy ke zdraví - viz tabulka vzdělávacího obsahu výchovy ke zdraví s použitím výše uvedených zkratk.

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, poznatky z různých oblastí propojuje do širších celků

Učitel:

- seznamuje žáky se základními pojmy
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání informací, jejich propojování a syntetizaci

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- využívá získané vědomosti a dovednosti

Učitel:

- seznamuje žáky s různými zdroji informací, kterou vedou k řešení problémů
- vede žáky k ověřování a srovnávání informačních zdrojů
- vede žáky k vlastnímu úsudku a zkušenostem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- prosazuje svůj názor a aktivně hodnotí svou práci
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry

Učitel:

- umožňuje žákům obhájit svůj názor
- individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho rozvoj
- učí žáky respektovat pravidla práce ve skupině

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozumí různým typům textů a záznamů
- pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (třída, rodina)
- dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy
- chová se kultivovaně k opačnému pohlaví

Učitel:

- seznámí žáky s různými způsoby komunikace s okolním světem
- vede žáky k dodržování základních pravidel slušné komunikace
- učí žáky rozlišovat fakta a domněnky

Kompetence občanské

Žák:

- chápe základní práva a povinnosti související se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušování)
- přijímá zodpovědnost za bezpečné sexuální chování
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek
- prokáže praktické dovednosti ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích, v situacích hrubého zacházení a násilí
- dovede posoudit různé způsoby chování lidí

Učitel:

- vede žáky ke znalostem svých práv a respektování práv ostatních
- vede žáky k dodržování zákonů a pravidel souvisejících s ochranou přírody a péčí o jejich zdraví

Kompetence pracovní

Žák:

- usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví a ochranu životního prostředí
- správně a důsledně dodržuje hygienu
- uplatňuje zdravé stravovací návyky
- projevuje odpovědný vztah k pravidlům zdravého životního stylu

Učitel:

- vyžaduje smysl pro zodpovědnost
- vede žáky k šetrné práci s technickým vybavením školy
- vede žáky k rozvoji svých zájmů a schopností

4. Očekávané výstupy za 3. období

Žák

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

6.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - umí vysvětlit role členů komunity (rodina, třída, spolek) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu	- kamarádství, přátelství, láska - partnerské vztahy - manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, příbuzní - škola- třída - vrstevnická skupina - obec, spolek	1. VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	OSV 2, 6 OSV 7, 8 EV 4
Zák: - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- fyzické, psychické a společenské změny v jednotlivých etapách života člověka - dětství, puberta, dospívání, dospělost, stáří - specifika pohlavního dospívání	2. ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	OSV 2, 6 OSV 7, 8
Zák: - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví - zásady zdravého stravování - pitný režim - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena - denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	3. ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	MV 6 OSV 4
Zák: - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni	- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí - formy sexuálního zneužívání dětí - kriminalita mládeže - komunikace se službami odborné pomoci	4. RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	OSV 10 OSV 11
Zák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	- sebezpoznání a sebezpojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebezpojetí - utváření vědomí vlastní identity	5. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	OSV 2, 3 OSV 7

6.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákazy jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuální kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní léčebná péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) - základy první pomoci 	<p>1. ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</p>	<p>OSV 3 OSV 8 OSV 10</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - uplatňuje adekvátní způsoby chování v modelových situacích ohrožení a nebezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> - stres a jeho vztah ke zdraví - stres - příčiny, projevy - kompenzace stresu - relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových reakcí, posilování duševní odolnosti a k jeho uvolnění - bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě - rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) 	<p>2. RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p>	<p>OSV 7, 8 OSV 10 OSV 11 EV 4</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat základní lidské potřeby - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce - zákl. lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu - programy podpory zdraví 	<p>3. HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ</p>	<p>OSV 7, 8 OSV 10 OSV 11</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu 	<ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnutí problémových situací - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování - psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu, - hledání pomoci při problémech 	<p>4. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</p>	<p>OSV 2,3 OSV 4 OSV 10</p>

6.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií nebo sekt - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědnost k sobě samému, k vlastnímu dospívání - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti - druhy návykových látek a jejich zneužívání - psychická onemocnění - násilí mířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - násilné chování - těžké životní situace a jejich zvládnání - trestná činnost - dopink ve sportu - manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy - působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí: klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost při mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>1. RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p>	<p>OSV 7, 8 OSV 10 OSV 11 EV 4 MV 1, 2, 5</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti - zdrženlivost - předčasná sexuální zkušenost - promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - porucha pohlavní identity 	<p>2. ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</p>	<p>OSV 2, 6 OSV 7, 8</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - dokáže správně zvolit komunikační prostředky k vyřešení vzniklého problému mezi vrstevníky - v případě potřeby pomůže ostatním 	<ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace a koperace v různých vztazích - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie - chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - dopad vlastního jednání a chování - morální rozvoj - cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností - dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování 	<p>3. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ</p>	<p>OSV 2,3 OSV 6,7,8 OSV 10 OSV 11</p>

6.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci dvě hodiny týdně (v 9. ročníku posílena hodinová dotace disponibilní hodinou). Třídy jsou rozděleny na skupiny chlapců a děvčat. Společné hodiny mají ročníky 6. a 7., 8. a 9. (změna může nastat v souvislosti s větším počtem žáků). Výuka probíhá v tělocvičně míčové, gymnastické a na venkovních hřištích.

Cílem je získat kladný vztah k tělesným aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu, vedoucího k progresivnímu utužování zdraví a zdravého životního stylu. Dále pak dodržovat sportovní etiku, pravidla a jednání fair play. Znalosti a dovednosti vedoucí k zdravému životnímu stylu a kladnému vztahu k fyzickým aktivitám navazují na znalosti a dovednosti získané v prvouce na prvním stupni. Dětem se zájmem o sport a nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků, sportovních her a doporučením k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)
- Psychohygienu (OSV 4)
- Kreativita (OSV 5)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Komunikace (OSV 8)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola (VDO 1)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
- systematicky sleduje vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při plnění úkolů, vybízí je k aktivitě a vhodně je motivuje
- připomíná užívané termíny, znaky a symboly, které žáci znají z jiných předmětů
- umožňuje žákům zhodnotit úspěšnost dosaženého cíle
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokrok podle individuálních schopností
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- přemýšlí o problému při zvládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění

Učitel:

- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok, vede žáky k hodnocení vlastních strategií

Kompetence sociální a personální

Žák:

- dodržuje pravidla fair play
- přijímá úkoly v rámci sportovního družstva

Učitel:

- podílí se společně se žáky na vytváření pravidel práce v týmu
- vede žáky k ocenění zkušenosti druhých
- sleduje atmosféru v týmu
- ukazuje žákům směr, jak být pozitivně prospěšným členem skupiny
- pěstuje u žáků kvalitní interpersonální vztahy
- pochvalou podporuje u žáků vytváření kladného sebehodnocení a sebeúcty
- svým jednáním a ohleduplným chováním přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyslechne a přijímá pokyny vedoucího družstva
- diskutuje o taktice sportovního družstva

Učitel:

- volí správná slovní spojení
- vybízí žáky ke vhodné komunikaci
- používá spisovného jazyka
- nechá žáka domluvit
- kladením vhodných dotazů pozitivním způsobem usměrňuje dialog
- umožňuje rozšíření slovní zásoby žáků
- věnuje pozornost nonverbální komunikaci
- dbá na vhodnou volbu způsobu komunikace
- ověřuje si, zda chápe názor, sdělení správně
- upřesňuje svá tvrzení, když vidí, že nebyl pochopen
- upozorňuje žáky na chyby v komunikaci

Kompetence občanské

Žák:

- dodržuje hygienu při tělesných aktivitách
- umí poskytnout první pomoc při úrazech lehčího charakteru

Učitel:

- vede žáky k respektování názoru druhých lidí
- odmítá projevy xenofobie, rasismu a nacionalismu
- netoleruje agresivní, hrubé a vulgární projevy
- využívá vzniklých situací k uplatnění výchovných opatření
- vede žáky k přesnému respektování pokynů kompetentních osob
- vybízí k zapojení do sportovních akcí

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečné nářadí a náčiní
- dodržuje vymezená pravidla jak při sportovních hrách, tak i v životě

Učitel:

- vede žáky k pečlivosti a důkladnosti při práci
- seznámí žáky s bezpečnostním tělocvičny
- naučí žáky dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy při jednotlivých činnostech
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel

4. Očekávané výstupy za 3. období

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Žák

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

6.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA		6. - 7. ročník	
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - zvyšování kloubních pohybů - preventivní pohybová činnost-průpravná, kompenzační, relaxační cvičení - správné zapojení dechu - celkové posilování svalového aparátu - rozvoj vytrvalosti - individuální rozcvičení - strečink celého těla - drogy a jiné škodliviny v závislosti na fyzické kondici (anabolika podporující růst svalové hmoty) - reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek - úprava pohybových aktivit 	1. VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	OSV 3 OSV 4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování na sportovišti - vhodné chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí - první pomoc při Tv a sportu, ošetření poranění a odsun raněného 	2. BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH	OSV 3 OSV 10
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře - zvládá základy pravidel a taktiky v kolektivních hrách - reprezentuje školu na sportovních soutěžích v souladu s pravidly slušného chování a při hře doržuje pravidla "fair play" - umí vyhodnotit možná nebezpečí při pobytu v přírodě a podle vzniklé situace zvolit optimální opatření k ochraně svého zdraví - umí správně posoudit vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalitu ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplotu 	<ul style="list-style-type: none"> - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením - turistika a pobyt v přírodě VYBÍJENÁ - přihrávka, taktika, rozhodnost, pohotovost KOŠÍKOVÁ - driblink, přihrávka, střelba na koš, dvojtakt - útok, osobní a zónová obrana - poziční střelba, střelba z dálky - uvolňování hráče s míčem i bez míče - taktika, pravidla FOTBAL - přihrávky, střelba, postupný útok, obrana - taktika, pravidla FLORBAL - přihrávky, střelba, postupný útok, obrana - taktika, pravidla PŘEHAZOVANÁ - přihrávka: přesnost, rozhodnost, pohotovost - odehrání míče - taktika, pravidla ODBÍJENÁ - odbíjení spodem, podání spodem a vrchem - taktika, pravidla DOPLŇKOVÉ SPORTY - házená, baseball, nohejbal - přihrávka, střelba, odpal - taktika, pravidla LYŽAŘSKÝ KURZ - bude realizován v případě zájmu dostatečného počtu žáků POBYT V PŘÍRODĚ, ŠKOLY V PŘÍRODĚ - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla 	3. POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRY	OSV 3, 5 OSV 7, 9 VDO 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá koordinaci pohybu při různých typech běhu - ovládá a realizuje základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zvládá nízký start - ovládá základní signály při startovních povelích - dokáže si rozvrhnout síly při vytrvalostním běhu - umí plynule spojit rozběh s odrazem 	<ul style="list-style-type: none"> - atletická abeceda - lifting, skipping, odpichy cval stranou, zakopávání, předkopávání oštěpařský krok - skok do dálky z místa, s rozběhem - hody jednoručně, obouručně - průprava skoku do výšky - rychlé běhy na krátkou trať, zrychlování - nízký start na startovní povel - vytrvalostní běh 	4. ATLETIKA	OSV 2,3

<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí poskytnout pomoc a záchranu při základech gymnastiky - uvědomí si význam dobré fyzické kondice a koordinace pohybů, rovnováhy - zvládá základní gymnastické pohybové dovednosti: výmyk na hrazdě, kotoul, rozběh a odraz z odrazového můstku, přeskok - koordinuje pohyb těla podle daného rytmu - zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti 	<p>ZÁKLADNÍ PRVKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a vzad - stoj na rukou se záchranou - přemet stranou se záchranou - přeskok, roznožka, skrčeka, odbočka - vzpor, výmyk, kotoul vpřed na hrazdě - šplh na laně a na tyči (i bez přírazu) - přetahy, přetlaky, úpoly, střehové postoje - sebeobrana - pády vpřed, vzad, stranou <p>MODERNÍ GYMNASTIKA (dívký)</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s míčem - cvičení se švihadlem a tyčí - sestavy <p>AEROBIC</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik cvičení na hudbu - soulad pohybu s hudbou 	<p>5. GYMNASTIKA</p>	<p>OSV 3 OSV 5</p>
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora - sleduje určité prvky pohybové činnosti a umí je vyhodnotit - umí zpracovat naměřená data a informace a umí je prezentovat - spolupřihoduje při hře 	<ul style="list-style-type: none"> - týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel - statistická zjištění a měření - práce se stopkami a pásmem - práce s výsledkovou listinou - historie OH, MOV, ČOV - olympiády dětí a mládeže 	<p>6. TÝMOVÁ HRA</p>	<p>OSV 8 OSV 9 OSV 10 OSV 11</p>

6.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA		8. - 9. ročník	
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - zvyšování kloubních pohybů - preventivní pohybová činnost - správné zapojení dechu - celkové posilování svalového aparátu - rozvoj vytrvalosti - individuální rozcvičení - strečink celého těla - drogy a jiné škodliviny v závislosti na fyzické kondici (anabolika podporující růst svalové hmoty) - reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek - úprava pohybových aktivit 	1. VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	OSV 3 OSV 4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování na sportovišti - vhodné chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí - první pomoc při Tv a sportu, ošetření poranění a odsun raněného 	2. BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH	OSV 3 OSV 10
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře - zvládá základy střelby v kolektivních hrách - zvládá základy pravidel a taktiky v kolektivních hrách - reprezentuje školu na sportovních soutěžích v souladu s pravidly slušného chování a při hře doručuje pravidla "fair play" - umí vyhodnotit možná nebezpečí při pobytu v přírodě a podle vzniklé situace zvolit optimální opatření k ochraně svého zdraví - umí správně posoudit vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalitu ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplotu 	<ul style="list-style-type: none"> - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením - turistika a pobyt v přírodě KOŠÍKOVÁ - přihrávka, střelba na koš, dvojtakt - driblíng: pravou i levou rukou bez očního kontaktu, slalom - útok, osobní a zónová obrana - poziční střelba, střelba z dálky - uvolňování hráče s míčem i bez míče - taktika, pravidla FOTBAL - přihrávky, střelba, postupný útok, obrana - nácvik standardních situací - taktika, pravidla FLORBAL - přihrávky, střelba, postupný útok, obrana - nácvik standardních situací - taktika, pravidla PŘEHAZOVANÁ - přihrávka: přesnost, rozhodnost, pohotovost - odehrání míče, odehrání míče ve výskoku - taktika, pravidla ODBĚJENÁ - nácvik přihrávek vrchem, směč - odbějení spodem, podání spodem a vrchem - taktika, pravidla DOPLŇKOVÉ SPORTY - házená, baseball, nohejbal, ringet, ringo - přihrávka, střelba, odpal - taktika, pravidla LYŽAŘSKÝ KURZ - bude realizován v případě zájmu dostatečného počtu žáků POBYT V PŘÍRODĚ, ŠKOLY V PŘÍRODĚ - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla 	3. POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRY	OSV 3, 5 OSV 7, 9 VDO 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá koordinaci pohybu při různých typech běhu - ovládá a realizuje základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zvládá nízký start - ovládá základní signály při startovních povelích 	<ul style="list-style-type: none"> - atletická abeceda - lifting, skipping, odpichy cval stranou, zakopávání, předkopávání oštěpařský krok - skok do dálky z místa, s rozběhem - hody jednoručně, obouručně 	4. ATLETIKA	OSV 2,3

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže si rozvrhnout síly při vytrvalostním běhu - umí plynule spojit rozběh s odrazem 	<ul style="list-style-type: none"> - průprava skoku do výšky - rychlé běhy na krátkou trať, zrychlování - nízký start na startovní povely - vytrvalostní běh 		
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí poskytnout pomoc a záchranu při základech gymnastiky - uvědomí si význam dobré fyzické kondice a koordinace pohybů, rovnováhy - zvládá základní gymnastické pohybové dovednosti: výmyk na hrazdě, kotoul, rozběh a odraz z odrazového můstku, přeskok - koordinuje pohyb těla podle daného rytmu - zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti - umí rozpoznat a označit zjevné nedostatky a příčiny 	<p>ZÁKLADNÍ PRVKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a vzad - stoj na rukou se záchranou - přemet stranou se záchranou - přeskok, roznožka, skrčka, odbočka - vzpor, výmyk, kotoul vpřed na hrazdě - přešvih únožmo - akrobacie - kotoul plavmo, výskok na švédskou bednu, trampolína, doskoky - šplh na laně a na tyči (i bez přírazu) - přetahy, přetlaky, úpoly, střežové postoje - sebeobrana - pády vpřed, vzad, stranou <p>MODERNÍ GYMNASTIKA (dívky)</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s míčem - cvičení se švihadlem a tyčí - sestavy <p>AEROBIC</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik cvičení na hudbu - soulad pohybu s hudbou 	5. GYMNASTIKA	OSV 3 OSV 5
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a umí je vyhodnotit - umí zpracovat naměřená data a informace a umí je prezentovat - spolurozhoduje při hře - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduchý turnaj či závod 	<ul style="list-style-type: none"> - týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel - statistická zjištění a měření - práce se stopkami a pásmem - práce s výsledkovou listinou - příprava turnaje nebo závodu 	6. TÝMOVÁ HRA	OSV 8 OSV 9 OSV 10 OSV 11

6.9.1 SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
Vyučovací předmět:	Svět práce
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět svět práce je vyučován v rámci povinné vzdělávací oblasti Člověk a svět práce od 6. do 9. ročníku 1 hodinu týdně (v 9. ročníku je na hodinovou dotaci využita disponibilní hodina). V šestém ročníku je vyučován tematický okruh Pěstitelské práce a chovatelství, v 7. ročníku tematické okruhy: Pěstitelské práce a chovatelství a Provoz a údržba domácnosti, v 8. ročníku tematické okruhy: Provoz a údržba domácnosti a Svět práce, v 9. ročníku okruh Svět práce.

Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a v širších souvislostech. Předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Žáci si osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Budou schopni reflektovat své dovednosti a možnosti dalšího uplatnění v profesním životě. Získají přehled o vzdělávacím systému v ČR, o možnostech vzdělávání. Vytvoří si představu o pracovních příležitostech v regionu i o náplni jednotlivých profesí.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)
- Kreativita (OSV 5)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Komunikace (OSV 8)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola (VDO 1)
- Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Jsme Evropané (VMEGS 3)

Environmentální výchova (EV)

- Ekosystémy (EV 1)
- Základní podmínky života (EV 2)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)
- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)
- Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)

Zařazení průřezových témat do výuky předmětu svět práce - viz tabulka vzdělávacího obsahu světa práce s použitím výše uvedených zkratk.

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

Žák

- respektuje pravidla při práci
- uvědomuje si nebezpečí při různých pracovních aktivitách, dokáže poskytnout 1. pomoc a přivolat pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí rozhodnutí, zkouší je obhájit
- poznatky aplikuje v praxi

Učitel

- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí správnému postupu při práci
- při komunikaci používá správné názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy
- vyjadřuje se výstižně, souvisle, využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žáci

- týmová spolupráce při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákův sebedůvěru

4. Očekávané výstupy za 3. období

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Žák

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce
- poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Žák

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

SVĚT PRÁCE

Žák

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

6.9.1 SVĚT PRÁCE			6. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - dodržuje technologickou kázeň - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu	- zásady hygieny při práci - zásady bezpečnosti při práci - pravidla první pomoci při úrazu	1. BEZPEČNOST	OSV 3
Zák: - uvědomuje si sled podzemních prací na zahradě a zahrádce, důležitost správného zpracování půdy na podzim - uvědomuje si zásady péče o pokojové květiny - ví, jak zpracovat půdu před setím a sázením - dokáže se postarat o vzešlá semena a sazenice - umí sazenice ochránit před škodlivými činiteli	- údržba školní zahrady - hrabání listů, plení, odklizení spadných větví, odpadu - péče o školní květiny - řízkování muškátů, zalévání, hnojení - přesazování pokojových květin - jarní úklid v okolí školy - zpracování půdy na jaře před setím a sázením - péče o rostliny v areálu školy - úprava keřů - setí a sázení vybraných užitkových i okrasných rostlin - přepichování vysetých rostlin	2. PRAKTICKÉ PRÁCE NA POZEMKU	EV 2 VDO 2 OSV 9
Zák: - zná různé druhy půd - uvědomuje si vhodnost nebo nevhodnost jednotlivých druhů pro pěstování - zvládá jednoduché pracovní postupy práce s půdou - získá základní znalosti o výživě a o ochraně rostlin, o ochraně půdy, upřednostňuje ekologická hlediska a správnou agrotechniku, dokáže si plánovat a organizovat svou činnost	- půda a její vlastnosti - zpracování půdy - výživa rostlin - přirozená a umělá hnojiva - ochrana rostlin a půdy	3. PŮDA	EV 1-4
Zák: - má základní znalosti o chovu zvířat v domácnosti (vhodná zvířata pro domácí chov, péče o ně a jejich správná výživa) - dovede zvážít zavedení chovu v domácnosti	- chov zvířat v domácnosti - podmínky pro chov - hygiena a bezpečnost chovu	4. CHOVATELSTVÍ	EV 1-4 OSV 2 OSV 3
Zák: - umí využít vhodné materiály pro suchou vazbu - dokáže vytvořit jednoduchou suchou vazbu (např. svícen nebo jednoduchý adventní věnec)	- zásady suché vazby - nácvik různých druhů vazby dle jejího využití	5. VAZBA	OSV 5
- zná význam zeleniny pro zdraví člověka - dokáže rozdělit zeleninu – podle doby vegetace, podle doby potřebné ke sklizňové zralosti, podle užitkové části zeleniny, podle nároků na hnojení - ví, která zelenina se přímo vysévá na záhon, a která se sází z předpěstovaných sazenic - zvládne péči o zeleninu v době vegetace - dokáže ji chránit před škodlivými činiteli	- význam pěstování zeleniny pro člověka - rozdělení zeleniny - poznávání osiva - osivo, sadba, výpěstky	6. ZELENINA A JEJÍ PĚSTOVÁNÍ	EV 1-4 OSV 1
Zák: - zvládá jednoduché pracovní postupy při pěstování ovocných rostlin (např. výsadba, ochrana ovocných rostlin před škodlivými činiteli, péče o ovocné rostliny během vegetace, sklizeň	- význam pěstování ovocných rostlin - druhy ovocných rostlin - jádrové, peckové, skořápkové drobné ovoce - množení ovocných rostlin - postup při pěstování ovocných rostlin - ochrana, sklizeň a uskladnění	7. OVOCE OVOCNÁŘSTVÍ	EV 1-4 OSV 1

6.9.1 SVĚT PRÁCE			7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - používá vhodné a dostupné pracovní nářadí a nástroje, umí je správně používat a udržovat	- očkování proti tetanu - vhodné oblečení / rukavice, boty/ - alergie, úrazy - hygiena při práci	1. HYGIENA PRÁCE	OSV 1
Zák: - udržuje pořádek na pracovním místě - dokáže kooperovat, zhodnotit svůj přínos k práci celé skupiny	- seznámení s pracovním řádem a bezpečností práce - vydávání a ukládání pracovního nářadí - správné držení těla při práci - práce s nožem a zahradnickými nůžkami	2. BEZPEČNOST PŘI PRÁCI	OSV 3
Zák: - dokáže organizovat a plánovat svoji činnost	- úklid areálu školy	3. PRAKTICKÉ PRÁCE	VDO 1
Zák: - orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka - uvědomuje si vliv člověka na životní prostředí (ve smyslu regionálním i globálním)	- význam zeleně (urbanistická a estetická stránka) - zakládání lesů a parků - ekologické způsoby pěstování rostlin - ochrana vodních zdrojů - třídění komunálního odpadu	4. ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	VMEGS 1 MV 1 EV 1-4
Zák: - umí používat nejrůznější suché rostliny pro vazbu (výběr a příprava rostliny, technologie sušení...) - pracovat samostatně, využívá své nápaditosti a tvořivosti	- sušení rostlin a pro pozdější použití do vazby (jak, co a kde sušit) - pomůcky pro vazbu - vánoční vazba, suchá vazba, Ikebana	5. KVĚTINOVÁ VAZBA	OSV 5
Zák: - zvládá pracovní postupy při pěstování okrasných rostlin, množení okrasných rostlin, přesazování, zalévání - zná podmínky pěstování pokojových rostlin	- rozdělení okrasných rostlin - základy ošetřování pokojových rostlin - pěstování vybraných okrasných dřevin - používání okrasných rostlin v interiérech a exteriérech - výzdoba oken a balkonů	6. OKRASNÉ ROSTLINY	OSV 1 OSV 5 EV 4
Zák: - orientuje se v nejnámějších léčivých rostlinách - zná zásady sběru, sušení, uchování, použití a množení léčivých rostlin - uvědomuje si zneužívání léčivých i jiných rostlin jako drogy (zná běžné jedovaté rostliny naší přírody)	- význam pěstování léčivých rostlin - výskyt léčivých rostlin ve volné přírodě - základní druhy (známé z našeho regionu) - léčivé účinky - sběr, sušení a uchování - léčivé rostliny jako drogy a jejich zneužívání	7. LÉČIVÉ ROSTLINY	EV 3,4 OSV 1
Zák: - dokáže se orientovat v jednoduchém plánu bytu, dokáže sám takový plán narysovat - posuzuje vhodné materiály pro nábytek do různých místností s ohledem na estetiku, cenu, pohodlí a účelnost - při výběru svítidel do bytu se řídí zásadami bezpečnosti, hygieny zraku - dbá na úsporu elektrické energie - rozezná teplé a studené barvy - dokáže kombinovat barvy bytového textilu	- zařazení bytu: plán bytu - stavební výkresy, rozměry, značky nábytek - materiály, ceny, účelnost osvětlení - světelné podmínky bytů, úspora energie barvy v bytě - malba, tapetování, dekorativní látky, koberce	8. PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	OSV 1 OSV 7

6.9.1 SVĚT PRÁCE			8. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná možnosti šetření energií v domácnosti - umí provést jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - je si vědom předností bezhotovostního platebního styku - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - chová se ekologicky při provozu, údržbě a úklidu domácnosti - zná základní pravidla třídění odpadu v domácnosti - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy - používá vhodné pomůcky a nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> - energie (voda, teplo, světlo) - rozpočet domácnosti, výdaje, příjmy, úspory - hotovostní a bezhotovostní platební styk - údržba a úklid domácnosti - úklid bytu, čisticí prostředky a pomůcky - odpad a jeho likvidace (ekologie) - bezpečnost v domácnosti 	1. FINANCE, PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	EV 3,4
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si možnost eventuelního úrazu elektrickým proudem - zná základní bezpečnostní pravidla pro obytné a venkovní prostory - poskytne první pomoci při úrazu elektrickým proudem - uvědomuje si význam používání elektrické energie - umí se orientovat v elektrické instalaci v budově - má představu o výpočtu spotřebované elektrické energie v domácnosti - zná význam pojistek a jističů v elektrických obvodech - podle přeměny elektrické energie rozlišuje používané elektrické spotřebiče v domácnosti - umí posoudit ekonomickou hospodárnost používání elektrických spotřebičů v domácnosti - dokáže se orientovat v návodu k obsluze elektrických spotřebičů - umí (jako nekvalifikovaná osoba) provádět drobnou domácí údržbu (výměna žárovky, zapínání automatických jističů, údržba a čištění elektrických spotřebičů,...) - zná zásady bezpečné manipulace s elektrickou prodlužovací šňůrou - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> - nebezpečí úrazu elektrickým proudem, bezpečnost práce - užití elektrické energie - výroba a rozvod elektrické energie - elektrická instalace v budově (elektrická přípojka, elektroměr, elektrické obvody - světelné a zásuvkové, jističe) - elektrické spotřebiče v domácnosti: funkce a užití, návod a obsluh, bezpečnost a ekonomika provozu, štítek na elektrickém spotřebiči - drobná domácí údržba – elektrikářské práce (výměna žárovky, bezpečná manipulace s prodlužovací šňůrou, údržba elektrických spotřebičů) 	2. ELEKTRO- TECHNIKA V DOMÁCNOSTI	OSV 1
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí k jednotlivým povoláním přiřadit odpovídající pracoviště, - jednotlivé druhy pracovních prostředků a konkrétní pracovní objekty - uvědomuje si rozdíl mezi jednotlivými druhy produktů práce (výrobek x služby) - přiřadí k jednotlivým povoláním výstíže pracovní činnosti - má základní představu o potřebných kvalifikačních, zdravotních a osobních požadavcích k vykonávání konkrétních povolání - orientuje se ve vztahu nabídky a poptávky na trhu práce - má pozitivní vztah k lidské práci a jejím výsledkům 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristické znaky práce: pracoviště, pracovní prostředky, pracovní objekty, produkty práce, charakter pracovních činností - kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky na trhu práce - poptávka trhu práce: vztah nabídky a poptávky, měřítko trhu práce 	3. TRH PRÁCE	MV 5 OSV 2

6.9.1 SVĚT PRÁCE			9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - je schopen posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace - naučí se stanovovat si realistické cíle a hledat strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek - umí vyhledávat, třídít a správně využívat informace k volbě povolání	- základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a životní cíle tělesný a zdravotní stav osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení - vlivy na volbu profesní orientace - zdroje informací pro volbu povolání (rodíče, základní škola, PPP, úřad práce) - práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	1. VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE	OSV 2 OSV 11 MV 1,2,5
Zák: - má přehled o nabídkách vzdělávání pro absolventa základní školy - má základní představu o náplni učebních a studijních oborů - seznámí se s informacemi o přijímacím řízení - uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání	- význam vzdělání - možnosti školního vzdělávání – česká vzdělávací soustava - druhy středních škol - vyšší odborné školy - vysoké školy - náplň učebních a studijních oborů - podmínky přijetí ke vzdělávání na střední škole - celoživotní vzdělávání	2. MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ	OSV 2 OSV 3 OSV 10 OSV 11
Zák: - zná způsoby prezentace své osoby při vstupu na trh práce - orientuje se v právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů	- způsoby hledání zaměstnání - psaní životopisu - pracovní pohovor u zaměstnavatele - problémy nezaměstnanosti – informace o pracovních místech (úřady práce) - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů (zákoník práce) - pracovní poměr (pracovní smlouva)	3. ZAMĚŠTNÁNÍ	MV 1,2,5 OSV 8 VDO 2 VMEGS 3
Zák: - dokáže vyhodnotit výhody a nevýhody plynoucí z podnikání - má nejzákladnější představu o podmínkách a možnostech podnikání - zná nejčastější formy podnikání - orientuje se v základních pojmech podnikání (podnikatelský záměr, management, marketing, účetnictví, úvěr, daně, pojištění) - má představu o konkrétním využití počítačů v řízení firmy	- možnosti drobného podnikání - předpisy pro drobné podnikání (živnostenský zákon, obchodní zákon, občanský zákon, zákoník práce) - nejčastější formy podnikání: živnostenské (živnosti – volné, řemeslné, vázané, koncesované) obchodní společnosti (s.r.o., a.s.) - podnikatelský záměr - management - marketing - účetnictví (majetek, závazky) - daně, sociální a zdravotní pojištění - styk s bankou (běžný účet, faktura, úvěr) - využití počítačů v řízení firmy	4. PODNIKÁNÍ	MV1,2, 5 VDO 2 OSV 1 VMEGS 3

6.10.1 KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Vzdělávací oblast:	Doplňující vzdělávací obory
Vyučovací předmět:	Konverzace v anglickém jazyce
Období, ročník:	3. období, 8. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Konverzace v anglickém jazyce umožňuje žákům dokonalejší osvojení tohoto jazyka, a to především formou poslechu s porozuměním a samostatným ústním vyjadřováním. Tento předmět je vyučován jako volitelný v 8. a 9. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně (v rámci disponibilních hodin).

Cílem je, aby žáci získali větší samostatnost a jistotu v užívání již známého jazykového materiálu v tematicky širších a obsahově náročnějších projevech. Při rozvíjení poslechu je kladen důraz jmenovitě na schopnosti porozumět projevu rodilého mluvčího proneseném v přirozeném tempu a s přirozenou intonací. Zároveň se žáci učí odhadovat neznámý slovní materiál a alespoň rámcově porozumět ne zcela známé slovní zásobě, při čemž vycházejí ze srozumitelného kontextu. Při rozvíjení ústního vyjadřování se zdokonaluje dovednost dorozumět se v každodenních a běžných situacích.

Současně se cvičí schopnost vyjadřovat myšlenky jednoduchou formou za pomoci známé slovní zásoby a znalostí mluvnice.

V návaznosti na povinnou výuku a poznatky z ostatních předmětů žáci získávají hlubší informace o realitách anglofonních států, průběžně jsou uplatňovány všechny výchovné složky výuky cizího jazyka.

2. Obsah a organizace výuky

Obsah výuky spočívá v rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků žáků v rozmanitějších a mírně náročnějších formách než ve výuce povinné. Tomu jsou pak přizpůsobeny i činnosti. Jazykové prostředky, na jejichž základě se tyto činnosti realizují, narůstají pouze v oblasti slovní zásoby.

Ve výuce se pravidelně používají prostředky aktivující činnost žáka- hry, recitace, zpěv, scénky, jazykové hry, práce ve dvojicích nebo skupinová, řešení problémových úkolů, apod. Pro oživení výuky jsou používány audio i video nahrávky. Výuka je koncipována tak, aby

byla co nejpoutavější a pro žáky přitažlivá, umožňuje žákům spontánní projevem a vytváří situace, které podporují aktivitu žáků.

3 Tematické celky

Při výuce anglické konverzace vycházíme z tematických celků povinné výuky s ohledem k zájmům a zaměření dané skupiny žáků. Jedná se především o orientaci na přirozené životní situace, které spojují výuku se životem a prostředím žáků. Žáci si osvojují schopnost začínat konverzací, zbavit se zábran a v konverzaci pokračovat. Učí se vyjadřovat své osobní pocity, zkušenosti a názory prostřednictvím osvojeného jazykového materiálu.

4. Jazykové prostředky

4.1 Slovní zásoba

Aktivní slovní zásoba roste o 250 – 300 výrazů a slovních spojení ve školním roce. Uplatňují se především celky osnov povinného předmětu. Slovní zásoba je rozvíjena i poslechem a čtením textů, písňovými texty, poznatky z reálií anglofonních zemí.

4.2 Výslovnost

Upevňují se a automatizují se výslovnostní návyky z povinné výuky.

4.3 Mluvnice

Gramatické jevy získané povinnou výukou se upevňují a procvičují, ale mluvnice není v tomto předmětu rozšiřována.

4.4 Pravopis

Pravopisné znalosti se upevňují formou písemných činností při přípravě vlastního projevu nebo formou záznamu projevu slyšeného.

5. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Kreativita (OSV 5)
- Poznávání lidí (OSV 6)
- Komunikace (OSV 8)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)
- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)

Multikulturní výchova (MKV)

- Lidské vztahy (MKV 2)
- Multikulturalita (MKV 4)

Enviromentální výchova (EV)

- Vztah člověka k prostředí (EV 4)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
- Tvorba mediálního sdělení (MV 6)

6. Výchovné i vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k pevnému osvojení základu mluvené i psané podoby jazyka umožňující dorozumění v běžných situacích každodenního život
- k orientaci v obsahu jednoduchého textu
- k pevnému osvojení správných výslovnostních návyků
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka

Učitel

- používá v hodinách žákům srozumitelnou angličtinou
- dává pokyny a dle schopností žáků organizuje hodinu v anglickém jazyce
- sleduje při výuce pokrok žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace
- kriticky myslí

Učitel

- zadává úkoly přiměřené schopnostem žáků
- klade srozumitelné otázky
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na dané téma ústně i písemně na odpovídající úrovni
- prohlubují osvojené struktury pro správnou stavbu věty
- rozumí a vhodně reagují na projevy druhých lidí
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními

Učitel

- vede žáky k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- vytváří příležitosti prezentací textů a obrazových materiálů, písňových textů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve dvojicích a skupinách
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry v týmu
- v případě potřeby si poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- volí formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sleduje, zda žáci při skupinové práci spolupracují na základě svých možností
- vede žáky k osvojení zásad zdvořilého chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- zodpovědně se rozhodují podle okamžité situace

Učitel

- vede žáky k toleranci
- umožňuje, aby žáci na základě jednoznačných kritérií hodnotili práci svou i svých spolužáků

Kompetence pracovní

Žáci

- ověřují si výsledky své práce
- plní zadané úkoly v termínu

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků činnosti
- požaduje důsledně dodržování termínů pro splnění daných úkolů

4. Očekávané výstupy za 3. období

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu
- rozumí obsahu jednoduchých textů, v nich vyhledává známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci
- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu
- používá slovník, vyhledává informace nebo význam slova

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- sestaví ústně i písemně jednoduché sdělení týkající se situací, které souvisejí s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a texty
- stručně reprodukuje obsah textu přiměřené obtížnosti
- vyžádá si jednoduchou informaci

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích
- dovede reprodukovat slyšený text a orientovat se v jeho obsahu

6.10.2 FYZIKÁLNĚ CHEMICKÁ PRAKTIKA

Vzdělávací oblast:	Doplňující vzdělávací obory
Vyučovací předmět:	Fyzikálně chemická praktika
Období, ročník:	3. období, 8. a 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Fyzikálně chemická praktika umožňují posílit experimentální složku poznávání přírodních procesů a zákonitostí. Žáci si osvojují dovednosti pozorovat, experimentovat, měřit, analyzovat výsledky svých pozorování a vyvozovat z nich závěry. Seznámí se se základními pravidly bezpečné práce a zásadami poskytnutí první pomoci při úrazech.

Žáci řeší především praktické problémy, měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracují a vyhodnotí výsledky svých měření. Pracují s vybranými měřidly, učí se odhadnout výsledek, rozvíjejí schopnost odhalit případnou chybu. Dovedou ověřit výsledky a porovnat je s teoretickými předpoklady. Posilují dovednost řešit problémové situace, učí se pracovat podle návodu a rozvíjet komunikaci ve skupině. Občasné zpracování výsledků měření na počítači prohlubuje jejich dovednosti při práci s výpočetní technikou.

Časové a organizační vymezení

Fyzikálně chemická praktika jsou vyučovány s dotací 2 hodin týdně jako volitelný předmět v 8. a v 9. ročníku.

Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky a chemie ve vyučovacích hodinách s délkou 45 minut.

Při výuce jsou uplatňovány zejména tyto formy a metody: žákovský experiment, demonstrační experiment, laboratorní práce, skupinová práce, samostatná práce, krátkodobý projekt, výukové PC programy, práce v terénu.

Pozn.: Témata fyzikální a chemická uvedená v tabulce vzdělávacího obsahu budou z důvodu zabránění stereotypu a posílení motivace střídána.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
 - cvičení dovednosti řešení problémů
 - cvičení dovednosti pro učení a studium
- **Kreativita (OSV 5)**
 - rozvíjení základních rysů kreativity, tvořivosti v mezilidských vztazích
 - přijímání souhlasných i nesouhlasných argumentů
 - cvičení schopnosti dohody o optimálním postupu
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)**
 - cvičení dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů

Environmentální výchova (EV)

- **Základní podmínky života (EV 2)**
 - voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty)

Mediální výchova (MV)

- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)**
 - zaujímání stanoviska podloženého věcnou odbornou argumentací

Zařazení průřezových témat do výuky - viz tabulka vzdělávacího obsahu s použitím výše uvedených zkratk.

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Žák:

Kompetence k učení

- učí se různým metodám poznávání přírodních objektů, vlastností a jevů
- učí se získávat a zpracovávat, vyhledávat a třídit informace a využívat je k dalšímu učení
- je veden k samostatnému pozorování a experimentování a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problému

- je veden ke schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učí se chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodovědných poznatků
- učí se poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí se předvídání a logickému vyvozování závěrů

Kompetence komunikativní

- je veden k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování
- je veden k osvojování specificky odborné terminologie
- učí se interpretovat výsledky pozorování a experimentů v ústní i písemné podobě

Kompetence sociální a personální

- je veden k osvojování dovednosti spolupráce, společného hledání optimálních řešení problémů
- učí se tvorbě a respektování pravidel práce ve skupině
- je veden k respektování názorů ostatních i k obhajobě vlastních názorů
- rozvíjí schopnost dohody, schopnost přijímat kritiku i pochvalu

Kompetence občanské

- je veden k poznání možností využití i zneužití přírodovědných objevů
- učí se vlastní odpovědnosti k ochraně životního prostředí
- učí se bezpečnému chování v různých životních situacích

Kompetence pracovní

- učí se plánovat, provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- je veden k získání základních pracovních návyků
- seznamuje se se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Učitel:

Kompetence k učení

- učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, vlastností a jevů
- učí získávat a zpracovávat, vyhledávat a třídit informace a využívat je k dalšímu učení
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problému

- vede žáky ke schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učí chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodovědných poznatků
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí předvídání a logickému vyvozování závěrů

Kompetence komunikativní

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování
- vede k osvojování specificky odborné terminologie
- učí interpretovat výsledky pozorování a experimentů v ústní i písemné podobě

Kompetence sociální a personální

- vede k osvojování dovednosti spolupráce, společného hledání optimálních řešení problémů
- učí tvorbě a respektování pravidel práce ve skupině
- vede k respektování názorů ostatních i k obhajobě vlastních názorů
- rozvíjí schopnost dohody, schopnost přijímat kritiku i pochvalu

Kompetence občanské

- vede k poznání možností využití i zneužití fyzikálních objevů
- učí odpovědnosti k ochraně životního prostředí
- učí bezpečnému chování v různých životních situacích
- vede k uvědomění vyčerpatelnosti některých energetických zdrojů a nutnosti jimi šetřit a využívat obnovitelné zdroje energie

Kompetence pracovní

- učí žáky plánovat, provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamuje je se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

6.10.2 FYZIKÁLNĚ CHEMICKÁ PRAKTIKA			8. a 9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - zná základní pravidla bezpečné práce při chemických experimentech - umí poskytnout a přivolat první pomoc při úrazu	- zásady bezpečné práce v laboratoři - první pomoc při úrazu v laboratoři - tísňová volání	1. BEPEČNOST PRÁCE, PRVNÍ POMOC	
Zák: - pojmenuje základní chemické sklo, nádobí a jiné pomůcky, zná jejich použití	- chemické sklo, nádobí a jiné pomůcky	2. CHEMICKÉ SKLO, NÁDOBÍ A JINÉ POMŮCKY	
Zák: - ohne skleněnou trubičku v plameni kahanu - zvládá základní postupy při zahřívání kapalin - ověří faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - připraví nasycený roztok - připraví roztok daného složení - sestaví jednoduchou chemickou aparaturu	- práce se sklem - zahřívání - roztoky, rozpustnost - chemická aparatura	3. ZÁKLADNÍ OPERACE V CHEMICKÉ PRACOVNĚ	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: - změní vhodně zvoleným měřidlem a postupem základní fyzikální veličiny	- měřidla, přesnost měření, odhad - měření vybraných veličin	4. MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: - navrhne postup a oddělí složky některých směsí o známém složení	- vybrané metody oddělování složek směsí	5. ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: - provede jednoduché fyzikální pokusy, zapíše svá pozorování a formuluje závěry	- odraz a lom světla - zrcadla, čočky, optické přístroje	6. SVĚTELNÉ JEVY	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: - provede jednoduché pokusy podle zadaného návodu, zapíše svá pozorování, formuluje závěry	- vybrané chemické reakce	7. CHEMICKÉ REAKCE	OSV 1 OSV 5 OSV 10 MV 2
Zák: - provede jednoduché pokusy s vodou, zapíše svá pozorování, formuluje závěry	- fyzikální a chemické vlastnosti vody	8. VODA	OSV 1 OSV 5 OSV 10 EV 2

6.10.3 SEMINÁŘ Z INFORMATIKY

Vzdělávací oblast:	Doplňující vzdělávací obory
Vyučovací předmět:	Seminář z informatiky
Období, ročník:	3. období, 6. a 7. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Seminář z informatiky je vyučován jako volitelný předmět v 6. a 7. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

Vede žáky k pochopení a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem a s tabulkami. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Na základě znalostí práce s textem a grafikou budou zpracovávat písemnou práci, multimediální prezentaci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznání (OSV 1)
- Kreativita (OSV 5)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)

Mediální výchova (MV)

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)
- Stavba mediálních sdělení (MV 3)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- samostatně objevuje možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- spolupracuje s ostatními žáky
- využívá zkušeností s jiným SW
- využívá svých poznámek při praktických úkolech
- používá nápovědu (help) u jednotlivých programů

Učitel

- zadává úkoly, kterými jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání, podporuje spolupráci s ostatními žáky
- učí žáky využívat svých poznámek při praktických úkolech

Kompetence k řešení problémů

Žák

- chápe, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Učitel

- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Žák

- pro komunikaci na dálku využívá vhodné technologie
- některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci dodržuje vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Učitel

- podporuje využívání moderních komunikačních médií

4. Očekávané výstupy za 3. období

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Žák

- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Žák

- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

6.10.3 SEMINÁŘ Z INFORMATIKY			6. a 7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - dokáže ve Wordu otevřít existující soubor a upravit vlastnosti písma a odstavce, případně vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu - dokáže uložit změny na stejné místo nebo do jiné složky, - dokáže přejmenovat dokument nebo složku - dokáže ve wordu vytvořit jednoduchý plakát pomocí vložených obrázků - na základě znalostí práce s textem a grafikou dokáže zpracovat dokument na zadané téma	- uložení, otevření souboru - pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) - označení části textu do bloku (klávesnice, myš) - psaní, oprava textu - formát písma a odstavce (menu, panel nástrojů) - vložení obrázku - WordArt, klipart, automatické tvary - formát obrázku - velikost, barvy a čáry, výplň, ohraničení - vložení obrázku ze souboru (ohraničení, obtěknání) - vyhledávání informací - zpracování výstupu na základě stanovených požadavků	1. TEXTOVÉ EDITORY	OSV 1 OSV 5
Zák: - seznámí se s různými prezentacemi - v PowerPointu vytváří vlastní prezentace, které využije k prezentaci v jiných předmětech	- prezentace informací - prezentační programy - multimédia - PowerPoint - pokročilé animace, hypertextové odkazy	2. PREZENTACE	MV 1,3 OSV 5
Zák: - dokáže provádět základní operace s buňkami, upravuje je graficky - zvládá zadávání, přepisování, vymazávání, upravování dat v buňkách - využívá tabulkový editor k vytváření dokumentů a k úpravě stažených souborů	- jednoduché tabulky - operace s buňkami - zadávání, přepisování, vymazávání, upravování dat - využití tabulkového editoru	3. TABULKOVÝ EDITOR	OSV 1
Zák: - dokáže vytvořit soubor webových stránek propojených hypertextovými odkazy	- co je HTML - tagy - kostra dokumentu - základy tvorby web. stránek ve wysiwyg editoru - základní formátování dokumentu - vkládání obrázků, fotografií - vytvoření hypertextového odkazu	4. PROGRAMOVÁNÍ HTML STRÁNEK	OSV 1
Zák: - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje dle svých možností informace ve vybraném formátu	- vyhledávání informací pomocí klíčových slov - formulace dotazu - ověřování věrohodnosti informací a informačních zdrojů - metody a nástroje - ochrana autorských práv - zpracování vybraných informací ve vhodné zvoleném formátu	5. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	OSV 1 OSV 5 MV 1,3 VMEGS 2

6.10.4 SPORTOVNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Doplňující vzdělávací obory
Vyučovací předmět:	Sportovní výchova
Období, ročník:	3. období, 6. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět sportovní výchova je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci dvě hodiny týdně jako volitelný předmět. Výuka probíhá v tělocvičně míčové, gymnastické a na venkovních hřištích.

Cílem je vytvořit u žáků kladný vztah k tělesným aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu, vedoucího k progresivnímu utužování zdraví a zdravého životního stylu. Dále pak dodržovat sportovní etiku, pravidla a jednání fair play. Dětem se zájmem o sport a nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků, sportovních her a doporučení k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)
- Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)
- Psychohygiéna (OSV 4)
- Kreativita (OSV 5)
- Mezilidské vztahy (OSV 7)
- Komunikace (OSV 8)
- Kooperace a kompetence (OSV 9)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)
- Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola (VDO 1)

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
- systematicky sleduje vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při plnění úkolů, vybízí je k aktivitě a vhodně je motivuje
- připomíná užívané termíny, znaky a symboly, které žáci znají z jiných předmětů
- umožňuje žákům zhodnotit úspěšnost dosaženého cíle
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokrok podle individuálních schopností
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- přemýšlí o problému při zvládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění

Učitel:

- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok, vede žáky k hodnocení vlastních strategií

Kompetence sociální a personální

Žák:

- dodržuje pravidla fair play
- přijímá úkoly v rámci sportovního družstva

Učitel:

- podílí se společně se žáky na vytváření pravidel práce v týmu
- vede žáky k ocenění zkušenosti druhých
- sleduje atmosféru v týmu
- ukazuje žákům směr, jak být pozitivně prospěšným členem skupiny
- pěstuje u žáků kvalitní interpersonální vztahy
- pochvalou podporuje u žáků vytváření kladného sebehodnocení a sebeúcty
- svým jednáním a ohleduplným chováním přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztah

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyslechne a přijímá pokyny vedoucího družstva
- diskutuje o taktice sportovního družstva

Učitel:

- volí správná slovní spojení
- vybízí žáky ke vhodné komunikaci
- používá spisovného jazyka
- nechá žáka domluvit
- kladením vhodných dotazů pozitivním způsobem usměrňuje dialog
- umožňuje rozšíření slovní zásoby žáků
- věnuje pozornost nonverbální komunikaci
- dbá na vhodnou volbu způsobu komunikace
- ověřuje si, zda chápe názor, sdělení správně
- upřesňuje svá tvrzení, když vidí, že nebyl pochopen
- upozorňuje žáky na chyby v komunikaci

Kompetence občanské

Žák:

- dodržuje hygienu při tělesných aktivitách
- umí poskytnout první pomoc při úrazech lehčího charakteru

Učitel:

- vede žáky k respektování názoru druhých lidí
- odmítá projevy xenofobie, rasismu a nacionalismu
- netoleruje agresivní, hrubé a vulgární projevy
- využívá vzniklých situací k uplatnění výchovných opatření
- vede žáky k přesnému respektování pokynů kompetentních osob
- vybízí k zapojení do sportovních akcí

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečné nářadí a náčiní
- dodržuje vymezená pravidla jak při sportovních hrách, tak i v životě

Učitel:

- vede žáky k pečlivosti a důkladnosti při práci
- seznámí žáky s bezpečnostním tělocvičny
- naučí žáky dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy při jednotlivých činnostech
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel

4. Očekávané výstupy za 3. období

Činnosti ovlivňující zdraví

Žák

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Činnosti podporující pohybové učení

Žák

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

6.10.4 SPORTOVNÍ VÝCHOVA		6. - 7. ročník	
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- správné držení těla - zvyšování kloubních pohybů - preventivní pohybová činnost - správné zapojení dechu - celkové posilování svalového aparátu - rozvoj vytrvalosti - individuální rozcvičení - strečink celého těla - drogy a jiné škodliviny v závislosti na fyzické kondici (anabolika podporující růst svalové hmoty) - reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek - úprava pohybových aktivit	1. VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	OSV 3 OSV 4
Zák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - umí vyhodnotit možná nebezpečí při pobytu v přírodě a podle vzniklé situace zvolit optimální opatření k ochraně svého zdraví - umí správně posoudit vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalitu ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplotu	- bezpečné chování na sportovišti - vhodné chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí	2. BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH	OSV 3 OSV 10
Zák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře - zvládá základy pravidel a taktiky v kolektivních hrách - reprezentuje školu na sportovních soutěžích v souladu s pravidly slušného chování a při hře dorozuje pravidla "fair play"	- závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením - turistika a pobyt v přírodě VYBÍJENÁ - přihrávka, taktika, rozhodnost, pohotovost KOŠÍKOVÁ - driblink, přihrávka, střelba na koš, dvojtakt - útok, osobní a zónová obrana - poziční střelba, střelba z dálky - uvolňování hráče s míčem i bez míče - taktika, pravidla FOTBAL - přihrávky, střelba, postupný útok, obrana - taktika, pravidla FLORBAL - přihrávky, střelba, postupný útok, obrana - taktika, pravidla PŘEHAZOVANÁ - přihrávka: přesnost, rozhodnost, pohotovost - odehrání míče - taktika, pravidla ODBÍJENÁ - odbíjení spodem, podání spodem a vrchem - taktika, pravidla DOPLŇKOVÉ SPORTY - házená, baseball, nohejbal - přihrávka, střelba, odpal - taktika, pravidla AEROBIC - nácvik cvičení na hudbu - soulad pohybu s hudbou	3. POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRY	OSV 3, 5 OSV 7, 9 VDO 1
Zák: - uplatňuje povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a umí je vyhodnotit - umí zpracovat naměřená data a informace a umí je prezentovat - spolurozhoduje při hře	- týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel - statistická zjištění a měření - práce se stopkami a pásmem - práce s výsledkovou listinou - historie OH, MOV, ČOV - olympiády dětí a mládeže	6. TÝMOVÁ HRA	OSV 8 OSV 9 OSV 10 OSV 11

6.10.4 SPORTOVNÍ VÝCHOVA			8. - 9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - zvyšování kloubních pohybů - preventivní pohybová činnost - správné zapojení dechu - celkové posilování svalového aparátu - rozvoj vytrvalosti - individuální rozcvičení - strečink celého těla - drogy a jiné škodliviny v závislosti na fyzické kondici (anabolika podporující růst svalové hmoty) - reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek - úprava pohybových aktivit 	1. VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	OSV 3 OSV 4
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - umí vyhodnotit možná nebezpečí při pobytu v přírodě a podle vzniklé situace zvolit optimální opatření k ochraně svého zdraví - umí správně posoudit vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalitu ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplotu 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování na sportovišti - vhodné chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí 	2. BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH	OSV 3 OSV 10
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře - zvládá základy střelby v kolektivních hrách - zvládá základy pravidel a taktiky v kolektivních hrách - reprezentuje školu na sportovních soutěžích v souladu s pravidly slušného chování a při hře dodržuje pravidla "fair play" 	<ul style="list-style-type: none"> - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením - turistika a pobyt v přírodě KOŠÍKOVÁ - přihrávka, střelba na koš, dvojtakt - driblíng: pravou i levou rukou bez očního kontaktu, slalom - útok, osobní a zónová obrana - poziční střelba, střelba z dálky - uvolňování hráče s míčem i bez míče - taktika, pravidla FOTBAL - přihrávky, střelba, postupný útok, obrana - nácvik standardních situací - taktika, pravidla FLORBAL - přihrávky, střelba, postupný útok, obrana - nácvik standardních situací - taktika, pravidla PŘEHAZOVANÁ - přihrávka: přesnost, rozhodnost, pohotovost - odehrání míče, odehrání míče ve výskoku - taktika, pravidla ODBJENÁ - nácvik přihrávek vrchem, směř - odbíjení spodem, podání spodem a vrchem - taktika, pravidla DOPLŇKOVÉ SPORŤY - házená, baseball, nohejbal, ringet, ringo - přihrávka, střelba, odpal - taktika, pravidla AEROBIC - nácvik cvičení na hudbu - soulad pohybu s hudbou 	3. POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRY	OSV 3, 5 OSV 7, 9 VDO 1
<p>Zák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a umí je vyhodnotit - umí zpracovat naměřená data a informace a umí je prezentovat - spolurozhoduje při hře - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduchý turnaj či závod 	<ul style="list-style-type: none"> - týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel - statistická zjištění a měření - práce se stopkami a pásmem - práce s výsledkovou listinou - příprava turnaje nebo závodu 	4. TÝMOVÁ HRA	OSV 8 OSV 9 OSV 10 OSV 11

6.10.5 SEMINÁŘ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY

Vzdělávací oblast:	Doplňující vzdělávací obory
Vyučovací předmět:	Seminář environmentální výchovy
Období – ročník :	3. období, 6. a 7. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Seminář environmentální výchovy vede žáky ke komplexnímu pochopení vztahů člověka a přírody, k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje nahlížet na environmentální problematiku z hledisek nejen ekologických, ale i ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských. Má ukázat žákům možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a snaží se pozitivně ovlivnit v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Environmentální výchova umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy, vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování. Poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání jedince vůči životnímu prostředí. Učí uvědomovat si problémy životního prostředí, komunikovat o nich, vyjadřovat, obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska. Přispívá k utváření zdravého životního stylu. Vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí, vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu bohatství.

Časové a organizační vymezení

Seminář environmentální výchovy je vyučován jako volitelný předmět v 6. a 7. ročníku v jednom dvouhodinovém bloku týdně.

Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky a chemie, popř. v kmenových učebnách ve vyučovacích hodinách s délkou 45 minut.

Při výuce jsou uplatňovány zejména ty formy a metody práce, které jsou založené na prožitcích a zkušenostech žáků – skupinové řešení problémů, práce v terénu, diskuse,

prezentace, simulace, hry, hraní rolí, práce s textem, vyhledávání informací z různých zdrojů, projekty, experimenty, referáty, popř. exkurze dle nabídky a organizačních možností.

2. Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
 - cvičení dovednosti řešení problémů
 - cvičení dovednosti pro učení a studium
- **Kreativita (OSV 5)**
 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
 - tvořivost v mezilidských vztazích
- **Komunikace (OSV 8)**
 - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
 - specifické komunikační dovednosti
 - dialog
 - komunikace v různých situacích
 - asertivní komunikace
 - otevřená a pozitivní komunikace
- **Kooperace kompetice (OSV 9)**
 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
 - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)**
 - cvičení dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
- **Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)**
 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
 - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování
 - pomáhající a prosociální chování
 - dovednosti v rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova prodemokratického občana (VDO)

- **Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)**
 - občan jako odpovědný člen společnosti

Environmentální výchova (EV)

- **Ekosystémy (EV 1)**
 - lidské sídlo - město
- **Základní podmínky života (EV 2)**
 - voda (význam pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)
 - ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)**
 - doprava a životní prostředí
 - průmysl a životní prostředí
 - odpady a hospodaření s odpady
 - ochrana přírody
- **Vztah člověka k prostředí (EV 4)**
 - naše obec
 - náš životní styl
 - aktuální (lokální) ekologický problém
 - prostředí a zdraví
 - nerovnoměrnost života na Zemi

Mediální výchova (MV)

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)**
 - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
 - chápání podstaty mediálního sdělení
 - identifikování základních orientačních prvků v textu
- **Vnímání autora mediálních sdělení (MV4)**
 - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci
- **Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)**
 - vliv médií na postoje a chování
- **Tvorba mediálních sdělení (MV 6)**
 - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- učí různým metodám poznávání přírodních procesů
- učí získávat a zpracovávat, vyhledávat a třídit informace a využívat je j dalšímu učení
- vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování a vyvozování závěrů
- vede žáka ke kritickému pohledu na výsledky učení a k sebehodnocení

Žák

- učí se vybírat vhodné způsoby a metody poznávání objektů, vlastností a jevů
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení a v praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, propojuje je do širších celků
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vede ke schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učí chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti poznatků
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí předvídání a logickému vyvozování závěrů

Žák

- vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o jeho příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti
- využívá získané vědomosti a dovednosti při řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáka formulovat problém
- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování
- vede k osvojování specificky odborné terminologie

- učí interpretovat výsledky pozorování a experimentů v ústní i písemné podobě

Žák

- při verbální komunikaci používá správné terminologie
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů
- při společném řešení zadaného úkolu prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku, poučuje se z vlastních chyb

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede k osvojování dovednosti spolupráce, společného hledání optimálních řešení problémů
- učí tvorbě a respektování pravidel práce ve skupině
- vede k respektování názorů ostatních i k obhajobě vlastních názorů
- rozvíjí schopnost dohody, schopnost přijímat kritiku i pochvalu

Žák

- účinně pracuje ve skupině, prosazuje svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky
- aktivně hodnotí svou práci pro skupinu

Kompetence občanské

Učitel

- vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití lidského vědění
- učí vlastní odpovědnosti k ochraně životního prostředí
- učí uvědomělému a prosociálnímu chování v různých životních situacích
- vede k uvědomění zodpovědnosti jedince za stav životního prostředí

Žák

- respektuje názory a oceňuje práci ostatních
- respektuje pokyny kompetentních osob
- zná zásady práce při experimentech
- rozhoduje se uvážlivě v zájmu podpory a ochrany zdraví a životního prostředí
- přistupuje aktivně k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky plánovat, provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- vede k získání základních pracovních návyků
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák

- dodržuje řád pracovny
- používá účinně a bezpečně základní pracovní postupy, pomůcky a nástroje
- při práci dodržuje vymezená pravidla, hygienické a bezpečnostní zásady, hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

6.10.5 SEMINÁŘ ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY			6. a 7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí pokojové rostliny pěstované ve škole a na základě vyhledaných informací o ně správně pečuje - známapuje rostliny a živočichy v okolí školy, vyhledá o nich informace a prezentuje je svým spolužákům 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny ve škole - rostliny a živočichové v okolí školy 	1. PŘÍRODA OKOLO NÁS	OSV 1,5,8,9 EV 1,4
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní pojmy z environmentalistiky a umí je vysvětlit - charakterizuje jednotlivé ekosystémy, umí stručně popsat nevýraznější rozdíly mezi nimi - popíše jak se organismy přizpůsobily prostředí v závislosti na daném ekosystému - je schopen vytvořit jednoduchý příklad funkce ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> - základní názvosloví z environmentalistiky - ekosystémy mírného pásu - ekosystémy tropického a subtropického pásu - ekosystémy subpolárního pásu 	2. EKOSYSTÉMY	VMEGS 1 EV 1,4
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co znamenají pojmy emise, imise a smog, uvede na příkladu jak vznikají a jak nejlépe zabránit jejich vzniku - chápe, co je radioaktivita a jak vzniká, uvede pozitiva a negativa využití radioaktivních materiálů - identifikuje nejzávažnější zdroje znečištění atmosféry a navrhne jiné, méně zatěžující varianty výroby elektřiny a dopravy. - zná pojem urbanizace, dokáže stručně shrnout její důsledky a uvede alternativy vedoucí ke zlepšení životních podmínek v silně urbanizovaných částech světa - vysvětlí princip skleníkového efektu a jeho důsledky, je schopen argumentovat za jeho příznivce i odpůrce 	<ul style="list-style-type: none"> - emise, imise, smog - radioaktivita - zdroje znečištění a možnosti řešení (elektrárny, doprava, lidská sídla) - skleníkový efekt 	3. OVZDUŠÍ	OSV 3 VDO 2 VMEGS 2 MV 5 EV 1,2,3,4 MEV 1,5
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam půdy pro člověka - ví, jak na půdu působí hnojiva a pesticidy a jaký má jejich používání vliv na výsledné zemědělské produkty - uvede, co je to eroze a jaký má vliv na výslednou kvalitu půdy, zná faktory, které míru eroze zvyšují a snižují - Odliší různé formy zemědělství a jejich dopady na životní prostředí - navrhne možnosti ekologizace zemědělství 	<ul style="list-style-type: none"> - hnojiva pesticidy a jiné znečišťující faktory - eroze - formy zemědělství a jejich dopad na krajinu - možnosti ekologizace zemědělství 	4. PŮDA A ZEMĚDĚLSTVÍ	OSV 3 MV 1 EV 1,2,3,4
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná množství použitelné a nepoužitelné vody pro člověka - chápe význam vody pro život člověka - posuzuje příčiny a důsledky nedostatku nezávadné pitné vody v konkrétních zemích nebo oblastech světa - navrhuje řešení problému nedostatku pitné vody - popíše cestu vody od zdroje a úpravy po její vypuštění do řeky - posoudí důležité aspekty spojené s výrobou, distribucí a spotřebou balené vody - uvede příklady lidských činností, které mají vliv na znečišťování vody a vysvětlí, jakým způsobem - popíše souvislosti mezi provozem domácnosti a znečišťováním vody - navrhne několik způsobů, jak on sám může přispět ke snížení znečištění vody 	<ul style="list-style-type: none"> - formy a rozmístění vody ve světě - význam vody pro život člověka - příčiny a důsledky nedostatku pitné vody ve světě - zdroje pitné vody - úprava pitné vody - čistírna odpadních vod - zdroje znečištění vody - ochrana vodních zdrojů a toků 	5. VODA KOLEM NÁS	OSV 1,5,8 OSV 9-11 VDO 2 EV 2,4 MV 1,4,5,6
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe funkci chráněných území, rozlišuje jednotlivé stupně ochrany dokáže uvést názvy neznámějších světových národních parků - zná příklady chráněných organismů a dokáže vysvětlit příčiny jejich ohrožení a navrhuje způsoby zlepšení situace - objasní jaké druhy krajiny můžeme najít v ČR - Zná národní parky ČR a nejvýznamnější přírodní lokality - vysvětlí pojmy introdukce a reintrodukce, jejich pozitiva i negativa, je schopen uvést některé problémové introdukované organismy - je schopný odlišit jednotlivé druhy krajiny, uvede jaké vlivy na utváření krajiny působí a jak ji ovlivňuje lidská činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - světová síť chráněných území - ochrana biologické rozmanitosti - charakteristika přírody ČR - ochrana přírody v ČR - introdukce, reintrodukce - typy a stabilita krajiny 	6. OCHRANA PŘÍRODY	OSV 3 VDO 2 VMEGS 1 MV 4 EV 1,3,4
Žák:			

<ul style="list-style-type: none">- je schopen samostatné práce s mikroskopem a dodržuje základní pravidla laboratorních prací- vytvoří senný nálev a pozoruje v něm obsažené prvky- pozoruje hrotkatky, určí jak se pohybují a jakou mají stavbu těla- s pomocí vyučujícího vytvoří společné mecháríum a má základní znalosti o obsažených mechorostech a jejich životním cyklu- vytvoří preparát obsahující rozmnožující se kvasinky, pozoruje ho, uvede kde se s těmito organismy setkává v každodenním životě	<ul style="list-style-type: none">- tvorba a rozbor senného nálevu- práce s mikroskopem- pozorování drobných koryšů- pozorování zástupců mechorostů- pozorování kvasinek	7. PRAKTICKÁ CVIČENÍ	EV 1 OSV 1,2
---	--	---------------------------------	-------------------------

6.10.6 FYZIKÁLNÍ PRAKTIKA

Vzdělávací oblast:	Doplňující vzdělávací obory
Vyučovací předmět:	Fyzikální praktika
Období, ročník:	3. období, 6. - 7. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:

Fyzikální praktika napomáhají žákům lépe pochopit zákonitosti přírodních jevů a jejich využití v každodenním životě. Díky praktickým pokusům a laboratorním pracím mají žáci možnost osvojit si základní manuální úkony potřebné k sestavování jednoduchých zařízení, měření apod. Praktika prohlubují znalosti nabyté v hodinách fyziky a rozšiřují je především s důrazem na jejich praktické použití.

Řešením zadaných úloh si žáci osvojují základní zásady přesnosti měření, zápisu a interpretace fyzikálních veličin. Rozšiřuje se jejich schopnost spolupráce ve skupině, respektování cizího názoru, dělení práce a zpětné kontroly, stejně jako přesného zápisu práce, zobecnění příkladů na všeobecné zákonitosti a možnosti využití získaných výsledků v praxi.

Žáci se také seznámí se zásadami bezpečnosti práce v laboratoři, vedením záznamů a naučí se poskytnutí pomoci raněnému.

Časové a organizační vymezení:

Fyzikální praktika jsou vyučovány s dotací 2 hodiny týdně v 6. a 7. ročníku.

Výuka probíhá v odborné pracovně fyziky ve vyučovacích hodinách s délkou 45 minut.

Při výuce jsou uplatňovány zejména tyto formy a metody: výklad, diskuse, žákovský experiment, demonstrační experiment, laboratorní práce, skupinová práce, samostatná práce, referát, krátkodobý projekt, výukové PC programy, návštěva specializovaných zařízení (hvězdárna, planetárium, ... dle aktuální nabídky).

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
 - cvičení dovednosti řešení problémů
 - cvičení dovednosti pro učení a studium
- **Kreativita (OSV 5)**
 - rozvíjení základních rysů kreativity, tvořivosti v mezilidských vztazích
 - přijímání souhlasných i nesouhlasných argumentů
 - cvičení schopnosti dohody o optimálním postupu
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)**
 - cvičení dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Environmentální výchova (EV)

- **Základní podmínky života (EV 2)**
 - energie a život
 - vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj
 - využívání energie a možnosti jejího šetření
 - vyčerpatelné a obnovitelné zdroje energie
 - význam a způsoby získávání energetických zdrojů v ČR
- **Vztah člověka k prostředí (EV 4)**
 - principy udržitelného rozvoje společnosti

Mediální výchova (MV)

- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)**
 - rozdíl mezi reklamou a zprávou
 - rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů jako prezentace reality
 - identifikace společensky významných hodnot v textu

Zařazení průřezových témat do výuky fyzikálních praktik - viz tabulka vzdělávacího obsahu fyzikálních praktik s použitím výše uvedených zkratk.

3. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- podněcuje žáky k zájmu o řešení a objevování nových věcí
- vede žáky ke spolupráci při plnění úkolů, vybízí je k aktivitě a vhodně je motivuje
- vede žáky ke správnému řešení úkolů
- zadává úkoly, které vyžadují samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů
- zadává úkoly, při nichž žáci spolupracují a vzájemně hledají cestu ke správnému řešení
- vede žáky k pochopení informací tak, aby je dokázali efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě
- vhodně zvolenými otázkami nebo pracovními úkoly směřuje žáky k pochopení souvislostí
- vede žáky k sebehodnocení

Žák

- učí se vybírat vhodné způsoby a metody poznávání přírodních objektů, vlastností a jevů
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení a v praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vede ke schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učí chápat vzájemné souvislosti a zákonitosti přírodovědných poznatků
- učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí předvídání a logickému vyvozování závěrů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti
- využívá získané vědomosti a dovednosti při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování
- vede k osvojování specificky odborné terminologie
- učí interpretovat výsledky pozorování a experimentů v ústní i písemné podobě

Žák

- při verbální komunikaci používá správné fyzikální terminologie
- při společném řešení zadaného úkolu prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku, poučuje se z vlastních chyb

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede k osvojování dovednosti spolupráce, společného hledání optimálních řešení problémů
- učí tvorbě a respektování pravidel práce ve skupině
- vede k respektování názorů ostatních i k obhajobě vlastních názorů
- rozvíjí schopnost dohody, schopnost přijímat kritiku i pochvalu

Žák

- účinně pracuje ve skupině, prosazuje svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky
- aktivně hodnotí svou práci pro skupinu

Kompetence občanské

Učitel

- vede k poznání možností využití i zneužití fyzikálních objevů
- učí vlastní odpovědnosti k ochraně životního prostředí
- učí bezpečnému chování v různých životních situacích
- vede k uvědomění vyčerpatelnosti některých energetických zdrojů a nutnosti jimi šetřit a využívat obnovitelné zdroje energie

Žák

- respektuje názory a oceňuje práci ostatních
- respektuje pokyny kompetentních osob
- rozhoduje se uvážlivě při ochraně zdraví či záchraně lidského života
- přistupuje aktivně k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky plánovat, provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznámí žáky s řádem pracovní fyziky
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák

- dodržuje řád pracovny fyziky
- používá účinně a bezpečně základní pracovní postupy, pomůcky a nástroje
- při práci dodržuje vymezená pravidla, hygienické a bezpečnostní zásady
- hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

4. Očekávané výstupy za 3. období

LÁTKY A TĚLESA

Žák

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

POHYB TĚLES A SÍLY

Žák

- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- změří velikost působící síly
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ JEVY

Žák

- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- rozliší zdroje světla podle principu jeho vzniku

6.10.6 FYZIKÁLNÍ PRAKTIKA			6. a 7. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - zná zásady bezpečné práce v laboratoři - umí používat základní laboratorní pomůcky - umí vést laboratorní protokol, získávat, zaznamenávat a interpretovat výsledky měření - rozpozná chybně určený výsledek a navrhne nápravu - ovládá základní početní operace, jednotky a značky veličin - určí aritmetický průměr 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s obsahem hodin - zásady bezpečnosti práce - zásady měření a zapisování výsledků - přesnost měření, chyby - aritmetický průměr - projekt: pravděpodobnost 	1. ÚVOD A BEZPEČNOST	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíl mezi tělesem a látkou - rozliší látky krystalické a amorfní - zná základní skupenství hmoty a dokáže je rozlišit - pojmenuje přeměny skupenství hmoty - předpoví změny skupenství s ohledem na teplotu - předpoví změny rozměrů těles se změnou teploty - uvede příklady tepelné roztažnosti v běžném životě - pozoruje a popisuje neustálý neuspořádaný pohyb částic - uvede příklady jevů dokazujících neustálý pohyb částic 	<ul style="list-style-type: none"> - látky krystalické a amorfní - projekt: pěstování krystalů - skupenské přeměny - teplotní roztažnost těles - difúze - projekt: hádací olympiáda 	2. LÁTKY A TĚLESA	OSV 1 OSV 5 OSV 10
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní fyzikální jednotky - předpoví chování těles v kapalině na základě jejich hustoty - vysvětlí rozdíl mezi dráhou a trajektorií - rozliší druhy pohybu z hlediska trajektorie - ovládá výpočet rychlosti a chápe princip jejího měření 	<ul style="list-style-type: none"> - délka - hustota - projekt: lávová lampa - rychlost, dráha x trajektorie - projekt: souboj raket 	3. FYZIKÁLNÍ VELIČINY	OSV 1
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pojem síla - změří a pojmenuje druh síly - používá kompas a mapu - uvede možnosti využití vakua, tlaku a přetlaku - objasní deformace těles způsobené změnou tlaku - umí sestrojít jednoduchý chromatograf 	<ul style="list-style-type: none"> - gravitační síla - magnetická síla, kompas - tlak, vztlak, vakuum - projekt: cvičený potápěč - atm. a hydrostatický tlak - projekt: tepelná spirála - kapilární jevy - projekt: chromatografie 	4. SÍLY	OSV 1 OSV 5 OSV 10 EV 2 EV 4
Zák: <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje kladný a záporný elektrický náboj - vysvětlí vznik elektricky nabitých částic z atomů - vysvětlí podstatu elektrického proudu - rozliší látky vodivé a nevodivé - zná zásady bezpečnosti práce s elektrospotřebiči - vyjmenuje účinky elektrického proudu na různé látky a uvede možnosti jejich využití v praxi - chápe podstatu vzniku světla v různých zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj, elektr. těles - elektrický proud - bezpečnost při práci s elektrickým proudem - vodiče a nevodíče - projekt: vodiče a izolanty - účinky elektrického proudu - elektrické spotřebiče - projekt: model elektrárny - zdroje světla 	5. ELEKTRICKÝ PROUD	OSV 1 OSV 5 OSV 10 EV 2 EV 4

6.10.7 SEMINÁŘ Z MATEMATIKY

Vzdělávací oblast:	Doplňující vzdělávací obory
Vyučovací předmět:	Seminář z matematiky
Období, ročník :	3. období, 8. – 9. ročník

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář z matematiky úzce souvisí s předmětem matematika vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Je vyučován na 2. stupni společně v 8. a 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně jako volitelný předmět. Svým vzdělávacím obsahem procvičuje a rozvíjí znalosti žáků z matematiky a ukazuje jim praktickou využitelnost matematických postupů. Žáci si prohlubují a upevňují vědomosti a dovednosti spojené s matematickými pojmy a operacemi a zdokonalují si grafický projev. Používané metody práce vyžadují žákův aktivní přístup, logické myšlení a odhad. Seminář z matematiky je zaměřený na rozvíjení matematické logiky a prostorové představivosti, na řešení rébusů, hádanek a kombinovaných problémových úloh. Často je využívána kooperativní výuka a různé matematické hry.

2. Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

- Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)
- Kreativita (OSV 5)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)

3. Výchovné i vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- osvojují si základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytvářejí si zásoby matematických nástrojů (pojmu a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívají prostředky výpočetní techniky

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami - vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci:

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podporuje spolupráci a kooperativní myšlení žáků

Kompetence pracovní

Žáci:

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel:

- klade důraz na používání rýsovacích potřeb a jejich funkčnost
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

učitel

- zařazuje práci ve skupině
- klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu, organizace práce
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

4. Očekávané výstupy za 3. období

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel s využitím výpočetní techniky, účelně využívá kalkulátor
- matematizuje jednoduché reálné situace
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
-

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých obrazců a těles v rovině
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

TECHNICKÉ KRESLENÍ

- dodržuje zásady a správné návyky při rýsování
- používá pomůcky a materiály pro rýsování
- popisuje technickým písmem
- zobrazuje tělesa do roviny ve volném rovnoběžném a v pravoúhlém promítání

6.10.7 SEMINÁŘ Z MATEMATIKY			8. a 9. ročník
Výstupy předmětu	Učivo	Téma	PT
Zák: - vyřeší jednoduché algebrogramy - vyřeší jednoduché hádanky s přirozenými čísly - tvoří slovní úlohy podle zadání - řeší jednoduché číselné řady - vyzkouší si zápisy a postupy z historie - porovná výhody a nevýhody postupů - rozumí zápisu římských čísel - řeší zápalkové rébusy s římskými čísly - rozumí principu magických čtverců - vyřeší jednoduché magické čtverce - vytváří svůj magický čtverec - rozumí pravidlům řešení sudoku, řeší jednoduchá sudoku - seznámí se s historií vzniku šifer, pozná jednoduché druhy šifer a rozluští zašifrovaný text	- hry s čísly - matematické řady - počítání v dávných dobách - starý Egypt, Čína, Řecko, Řím, arabské země, stř. a j. Amerika - magické čtverce, sudoku - šifrování textu	1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ	OSV 10 OSV 1 OSV 5
Zák: - sestaví obrazec z daných geometrických dílků - vytvoří z obrázku jednoduché geometrické puzzle - pozná řešitelnost nakreslení obrázku jedním tahem - nakreslí jedním tahem zadaný obrázek - seznámí se s různými úlohami v různých sítích - osvojí si strategii řešení úloh - umí vyřešit jednoduché úkoly - zjišťují vlastnosti známých geometrických rovinných útvarů	- geometrické skládačky - rovinné obrazce tangram - obrázky jedním tahem - úlohy ve čtvercových a jiných sítích: osová a středová souměrnost - sítě těles (krychle, kvádr, hranol) - pokrývání sítí - geometrie překládaného papíru	2. GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	OSV 10 OSV 5
Zák: - znají zásady a správné návyky při rýsování - rozlišují druhy čar podle tloušťky i podle tvaru - umí správně narýsovat různé druhy čar a znají jejich užití - narýsují pomocí dvou pravítek rovnoběžky a kolmice - naučí se správně od ruky psát normalizované písmo - sestrojí čtverec, obdélník, šestiúhelník, osmiúhelník - dokážou narýsovat krychli z různých pohledů (nadhled, podhled, zleva, zprava) - rýsují jednoduchá i složená tělesa ve volném rovnoběžném promítání	- základy rýsování - druhy čar a jejich užití - rýsování kolmic a rovnoběžek - normalizované písmo - rýsování pravidelných mnohoúhelníků - volné rovnoběžné promítání: zobrazení krychle, kvádrů, hranolů	4. TECHNICKÉ KRESLENÍ	OSV 10 OSV 5

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Pravidla hodnocení žáků ve vzdělávání

7.1.1 Hodnocení

Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

- Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

- Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka během konzultačních hodin (po telefonické domluvě).
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Zásady pro hodnocení chování ve škole

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: průběžně prostřednictvím žákovské knížky, před koncem každého čtvrtletí (klasifikačního období), okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

7.1.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

7.1.3 Stupně hodnocení prospěchu a chování, jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Stupně hodnocení prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

1 – výborný
2 – chvalitebný
3 – dobrý

4 – dostatečný
5 – nedostatečný

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

prospěl(a)

neprospěl(a)

nehodnocen(a)

Prospěl(a) s vyznamenáním - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,

Prospěl(a) - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

Neprospěl(a) - je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Nehodnocen(a) – není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, svět práce, praktika

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněčován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 – velmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy a důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

Prostředky pro posílení kázně, pro posílení motivace

- ***napomenutí třídního učitele*** – je individuálním výchovným prostředkem třídního učitele, ten o něm rozhoduje nezávisle. Napomenutí TU je evidováno.
- ***důtka třídního učitele*** – je registrovaným prostředkem pro posílení kázně. Uděluje třídní učitel v případech zřetele hodných. Mezi takové situace patří zejména vícenásobné zapomínání úkolů a pomůcek, které bylo prokazatelně zapsáno v dokumentech žáka, opakované pozdní příchody žáků, které jsou registrovány v dokumentech žáka, neadekvátní formy chování žáka, kterou jsou registrovány v dokumentech žáka.
- ***pochvala třídního učitele*** – uděluje ji třídní učitel podle svého uvážení i na základě návrhů ostatních učitelů. Pochvaly mohou být uvedeny na vysvědčení, případně ve výstupním hodnocení.
- ***důtka ředitele školy*** – je registrovaným prostředkem pro posílení kázně. Uděluje ji ředitel školy na základě doporučení pedagogické rady za závažné porušení školního řádu. Vyjma hrubého porušení školního řádu se za porušení školního řádu považuje vícenásobné pozdní příchody za pololetí, registrované vícenásobné zapomínání úkolů, učebních pomůcek, opakované neomlouvání absence apod. Ředitel školy může ředitelskou důtkou udělit i přímo, pokud to vyžadují okolnosti celého případu.
- ***pochvala ředitele školy*** – je výchovným prostředkem na podporu pozitivního chování žáků. Uděluje ji ředitel školy na základě doporučení třídního učitele, případně pedagogické rady. Pochvala se uvádí na vysvědčení, případně ve výstupním hodnocení žáků.

Neomluvená absence

Níže uvedené kázeňské postihy budou udělovány po důkladném zvážení učitelem, po případném projednání s ředitelem školy, výchovnou poradkyní, pracovníkem pro prevenci, nebo po projednání v pedagogické radě.

Pokud nebude absence žáka omluvena nejpozději do 72 hodin (3 dny), bude považována za neomluvenou.

- 1 - 2 neomluvené hodiny = řeší třídní učitel se zákonným zástupcem žáka formou pohovoru, na který je zákonný zástupce žáka pozván doporučeným dopisem. Žák je hodnocen důtkou třídního učitele.
- 3 - 6 neomluvených hodin = řeší třídní učitel se zákonným zástupcem žáka formou pohovoru, na který je zákonný zástupce žáka pozván doporučeným dopisem. Žák je hodnocen důtkou ředitele školy po projednání v pedagogické radě.
- 7 - 10 neomluvených hodin = řeší třídní učitel se zákonným zástupcem žáka formou pohovoru, na který je zákonný zástupce žáka pozván doporučeným dopisem. Žák je hodnocen druhým stupněm z chování po projednání v pedagogické radě.
- více než 10 neomluvených hodin = ředitelství školy svolá výchovnou komisi, která absenci řeší (k jednání je přizván zákonný zástupce žáka – doporučeným dopisem, třídní učitel, výchovný poradce a metodik prevence). Žák je hodnocen třetím stupněm z chování po projednání v pedagogické radě.

- více než 25 neomluvených hodin = ředitelství školy svolá výchovnou komisi, která absenci řeší (k jednání je přizván zákonný zástupce žáka – doporučeným dopisem, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany, příp. další odborník). Žák je nahlášen orgánům sociálně-právní ochrany dítěte nebo pověřenému obecnímu úřadu.

7.1.4 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace (na vysvědčení však používáme klasifikaci)

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností ,pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

4. 2 Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7.1.5 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky: soustavným diagnostickým pozorováním žáka, soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami, analýzou různých činností žáka, konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP), rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- Žák musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním

vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 30 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek
- V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Vyučující zajistí zapsání známek také do katalogového listu žáka a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné
 - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.
-

7.1.6 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

- Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, při konání opravné zkoušky.
- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- Třídní učitel zapíše do katalogového listu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

- Opravné zkoušky konají:
 - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
 - žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.
 Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

7.1.7 Odklad hodnocení

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po ukončení 1. pololetí. Není-li hodnocení možné ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby žák podmíněně navštěvuje vyšší ročník, popř. znovu devátý ročník. Žák, který nemohl být na konci druhého pololetí hodnocen v náhradním termínu nebo neprospěl, opakuje ročník. Bez závažných zdravotních důvodů může žák opakovat ročník pouze jednou na I., resp. na II. stupni.

7.1.8 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

7.2 Autoevaluace školy

Hlavním úkolem autoevaluace je ověřování kvality výchovy a vzdělávání a zlepšování této kvality. Autoevaluace je nedílnou součástí ŠVP a v průběhu vzdělávání bude zaměřena na začleňování klíčových kompetencí do průběhu výchovně vzdělávacího procesu. Autoevaluaci chápeme jako pravidelně se opakující činnosti – monitorování, testování, pozorování, dotazníkové akce, hospitační činnosti a analýzy stavu na začátku, v průběhu a na konci časového období, které bude vymezeno školním rokem.

Hlavní cíle autoevaluace:

- zlepšovat kvalitu vzdělání
- získání zpětné vazby pro činnost školy
- získání informací o míře naplňování stanovených cílů vzdělávání
- posílení spolupráce školy s rodiči
- posílení sebevědomí pedagogů školy
- zlepšování vztahů a důvěry mezi učiteli, žáky a rodiči

Metody a nástroje:

- pozorování
- dotazníky, ankety pro žáky a rodiče
- testování – testy školní a standardizované
- hospitace a vzájemné hospitace
- rozhovory s žáky a rodiči
- účast žáků v soutěžích a olympiádách
- výroční zpráva, vlastní hodnocení školy

Časové rozvržení:

- hodnocenou časovou jednotkou je školní rok
- začátek školního roku
- konec školního roku
- období pedagogických rad a třídních schůzek
- průběžně

7.2.1 Sledované oblasti, kritéria, nástroje

Program školy

Sledované jevy:

- Soulad ŠVP s RVP
- Dokument – ŠVP (zveřejnění na internetu, zpřístupnění)

Kritéria

- soulad RVP s ŠVP
- plnění školního vzdělávacího program (průběžně doplňovat poznámky)
- relace mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy

- programová nabídka žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- variabilita ŠVP

Nástroje

- vlastní hodnocení učitelů a žáků
- kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP

7.2.2 Podmínky ke vzdělávání

Sledované jevy

- vliv personálních podmínek na vzdělání
- materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky
- kvalita pracovního prostředí školy
- efektivita vyžívání finančních zdrojů
- rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty)

Kritéria

- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní a relaxační činnosti žáků
- funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor
- kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole
- vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat – tzn. didaktická úroveň vybavení pomůckami, technikou, studijním materiálem
- efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
- zabezpečování nadstandardních zdrojů (účast v projektech, grantech)

Nástroje

- pozorování
- kontrola, pozorování, hospitace
- skupinová diskuse (pedagogické rady, provozní porady)
- sebehodnocení učitelů a žáků

7.2.3 Průběh vzdělávání žáků

Sledované jevy

- průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP

Kritéria

- podpora vytváření cílových kompetencí ŠVP
- kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tj. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima
- vyváženost struktury hodin (vztah k věku žáků a cílů výuky)
- návaznost učiva

- rozmanitost vyučovacích postupů (styly učení) podporujících vytváření vzdělávacích způsobilostí žáků
- účelnost použití metod vzhledem k cíli a tématu vyučování
- využívání sociálních forem vzdělávání žáků
- individuální přístup k výuce
- efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky
- prostor pro individuální a skupinovou práci
- motivace v průběhu výuky
- dodržení stanovených pravidel hodnocení
- prověřování výchozích znalostí a dovedností
- vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení
- prostor pro vyjadřování vlastního názoru
- dodržování pravidel komunikace

Nástroje

- školní dokumentace
- kontrola, pozorování, hospitace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy, třídních učitelů, hodnocení žáků

7.2.4 Výsledky vzdělávání žáků

Sledované jevy

- výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům výuky

Kritéria

- efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání
- dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP
- používání náročnějších myšlenkových dovedností (aplikace, analýza, syntéza, kritické hodnocení)
- dovednost spolupracovat
- dovednost komunikovat
- pracovní dovednosti
- stupeň podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- výsledky v testech
- uplatnění žáků
- výsledky žáků v soutěžích

Nástroje

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování (hospitační činnost)
- skupinová diskuse (metodické útvary, provozní porady, pedagogické rady)
- hodnocení žáků (využití komerčních testů, školních testů, srovnání s jinými školami)

7.2.5 Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy

Sledované jevy

- kvalita výchovného poradenství
- přístup k informacím a jejich přenos
- kvalita a využívání žákovské a rodičovské iniciativy a jejich dopad na vzdělávání
- vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- klima, kultura školy

Kritéria

- kvalita činností výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků, rodičů
- přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – PPP, atd.
- existence důvěry žáků (i rodičů) k učitelům a vedení školy
- úroveň žák-učitel, kultura vztahů a kontaktů

Nástroje

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- třídní schůzky (podněty)
- sebehodnocení učitelů, žáků

7.2.6. Řízení školy

Sledované jevy

- kvalita systémového řízení
- plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol atd.)
- efektivita organizace školy
- metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, samostudium...
- systém vedení pedagogických pracovníků – efektivita výsledků hospitací
- kontrolní systém
- dokument – koncepční záměr rozvoje školy
- dokument školní řád
- dokument – pravidla hodnocení

Kritéria

- možnost vyhodnocení cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k financím
- strategie řídicích činností školy
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- účinnost organizační struktury
- účelnost rozvrhu hodin

- kvalita a efektivita školního řádu
- koncepční zajištění personálního rozvoje
- vztah systému DVPP k dalšímu rozvoji školy a k realizovanému ŠVP
- zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci)
- kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu

Nástroje

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- hospitační činnost
- sebehodnocení vedení školy

7.2.7 Úroveň výsledků práce školy

Sledované jevy

- kvalita výsledků vzdělávání
- prezentace školy
- spolupráce s partnery
- organizace akcí školy – vystoupení, atd.
- dokument – výroční zpráva

Kritéria

- zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání
- prezentace školy na veřejnosti a odezva
- organizace vystoupení, koncertů, atd.
- účast žáků v soutěžích, olympiádách
- účast žáků a rodičů na akcích školy
- kvalita výroční zprávy

Nástroje

- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse